

SREDA, 11. NOVEMBER 2009

PRESEDSTVO: GOSPOD BUZEK

predsednik

(Slavnostna seja se je začela ob 15.05)

1. Slavnostna seja - Dvajseta obletnica demokratičnih sprememb v srednji in vzhodni Evropi

Predsednik. – Preden začnemo, naj povem, da sva se s predsednikom Havlom pogovarjala, in zagotavljam vam, da si pred 25 leti česa takega nismo mogli niti zamisliti!

(Aplavz)

Gospe in gospodje, na današnji slavnostni, plenarni seji praznujemo dvajseto obletnico demokratičnih sprememb v srednji in vzhodni Evropi.

Predsednik Havel, predsednik Sveta, švedski ministrski predsednik, predsednik Komisije, kolegi in kolegice, gospe in gospodje, spoštovani gosti, danes je zelo poseben dan in naš gost v Evropskem parlamentu je nekdo, ki je zgodovini Evrope vtisnil velik pečat.

Pred dvema dnevi smo bili v Berlinu priča ponovnemu rušenju zidu, tokrat s simboličnimi dominami. Danes Parlament gosti pisatelja, intelektualca in izjemnega človeka, ki je bil pred dvajsetimi leti med tistimi, ki so podrli prvo domino. Prijatelj vseh, ki se borijo za svobodo in človekove pravice tam, kjer jih še ni – predsednik Václav Havel. Dragi Václav, dobrodošel!

(Aplavz)

Ne pozabimo, da so za zlom komunizma zaslužni navadni ljudje: delavci, akademiki, pisatelji, milijoni ljudi za „železno zaveso“, ki se nikoli niso pustili zatreti. Njihovi edini orožji proti tankom sta bili pogum in nepopustljivost. V desetletjih zatiranja so se soočali s številnimi tveganji, a so na koncu zmagali, kajti sanje človeka so močnejše od betonskih zidov in ubijajočih političnih sistemov. Pomembno vlogo pa so odigrali tudi vsi, ki so tem ljudem pomagali z druge strani železne zaves in so prebivalcem na Vzhodu sporočali, da niso prepuščeni sami sebi. Veliko število teh ljudi je postavilo temelje za zgodovinsko spravo med Vzhodom in Zahodom, za ponovno združitev Evrope. Václav Havel je bil in še vedno ostaja junak za vse.

Leta 1989 so študenti v moji domovini stopili na ulice in pozivali k izpustitvi Václava Havla. Kmalu zatem je Václav Havel postal predsednik svobodne Češkoslovaške, predsednik Čehov in Slovakov in za oba naroda junak.

Enako kot 20 let pred tem, leta 1968, ko je Češkoslovaška postala neodvisna in je bil junak vseh Slovakov in Čehov Slovak Alexander Dubček.

Gospod predsednik, dragi Václav, leta 1987 je ilegalna založba natisnila dve tvoji igri. V spominu mi je ostala platnica, z risbo majhnega, žalostnega človeka, izmučenega od življenja in brez vsega. V zrak pa moli dva prsta, ki pomenita zmago. Majhen, nepomemben mož. To jasno in glasno sporoča, da je vsak človek ob rojstvu svoboden in ima pravico do svobodnega življenja. To je najpomembnejši izziv za naš Parlament – naj bo to parlament, ki predstavlja svobodne Evropejce.

Dovolite mi kratko predstavitev. Gre za film, ki nas bo spomnil, kaj se je v Evropi dogajalo pred 20 leti in več.

Gospe in gospodje, med nami je Václav Havel.

Pisati je začel že v zgodnji mladosti in ni nikoli prenehal, niti v času štirih zapornih kazni, ki so skupaj trajale pet let. Njegova besedila so bila vedno neposredna, odkrita, tenkočutna in lepa.

Listina 77 je nastala kot sredstvo sodelovanja med češkoslovaškim in poljskim opozicijskim gibanjem in zatem tudi gibanj iz drugih držav Vzhodnega bloka. Václav Havel je bil glavna gonilna sila tega gibanja.

Pogumno in z veliko skromnostjo je zasledoval resnico, enako kot pesnik Zbigniew Herbert, ki je nasprotoval režimu in je zapisal: „Imeli smo drobec potrebnega poguma, v bistvu pa je bila to stvar dobrega okusa“.

Václav, čestitam ti, da si vedno imel dober okus!

Gospe in gospodje, predsednik Václav Havel.

(Aplavz)

Václav Havel, nekdanji predsednik Češke republike. – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, rad bi se vam zahvalil za povabilo in za priložnost, da povem nekaj besed v teh dnevih, ki zaznamujejo dvajseto obletnico dramatičnega odpiranja zaprtih meja, rezanja bodeče žice in podiranja zidov med evropskimi narodi ter, v primeru Nemčije, zidu, ki je na dvojce delil en in isti narod. To je bil konec dvopolne delitve, ne samo Evrope, ampak v precejšnji meri tudi vsega sveta. Tisti trenutek je bil zgodovinsko tako pomemben, da je veliko ljudi trdno verjelo, da lahko svet odtlej samo napreduje.

To pa se ni zgodilo. Zgodovina se seveda ni končala. Zato je toliko bolj pomembno, da te obletnice ne sprejmemo le kot poziv k razmisleku o preteklosti, ampak predvsem kot poziv k razmisleku o prihodnosti. K temu pozivu bi želel prispevati pet svojih pogledov na temo evropskega združevanja.

Nihče od nas ni bil popolnoma pripravljen na presenetljivo hiter padec železne zaves, a kako bi tudi bili. To bi bilo nenaravno. Zato je sledilo obdobje, ko so se porajale dileme, preverjali smo različne možnosti in se soočali z negotovostjo. Nazadnje je zveza NATO pogumno sprejela nove članice in jim tako ponudila varnost in možnost, da se posvetijo pripravam za pridružitve Evropski uniji. Unija je zatem na stežaj odprla svoja vrata novim demokracijam srednje in vzhodne Evrope. Od časa do časa pa ima s temi državami težave. To je dokaj razumljivo. Demokratična politična kultura ne more nastati ali oživiti v nekaj dneh. Potrebuje čas, nenehno pa se pojavljajo tudi nepričakovani problemi, ki jih je treba reševati sproti. V tem sodobnem zgodovinskem obdobju je bila oblast prvič in, upajmo, tudi zadnjič v rokah komunizma, zato smo bili prvi, ki smo se soočili s pojavom pokomunističnega obdobja. Odpravljati smo morali posledice dolgoletnega režima strahu in se soočiti z vsemi tveganji, ki jih je prinašala prerazdelitev premoženja, kakršni v zgodovini še nismo bili priča. Bilo je veliko ovir in še danes so tu, naše izkušnje s takšnimi razmerami pa so še vedno začetniške.

Vseeno pa sem prepričan, da je Zahod storil prav. Vsakršna druga možnost bi prinesla veliko več problemov in večje stroške, ne samo za Zahod, ampak dejansko za vse nas. Ne bi prišlo samo do nevarnega pojava ponovnega boja za vpliv ali do neposredne nadvlade ene strani nad drugo, ampak bi države, ki bi ostale izolirane od Zahoda, po vsej verjetnosti postale igrišče za različne nacionaliste in populiste ter njihove oborožene milice in po možnosti tudi območje nevarnih lokalnih konfliktov, še toliko nevarnejših, ker iz dobro znanih razlogov drugi svetovni vojni ni sledila prava mirovna konferenca, ki bi na zavezujoč, eksakten in trajen način vzpostavila evropske poveljne odnose. Menim, da bi veliko ljudi, ki so še do nedavnega vihteli zastave s srpom in kladivom, hitro v roke vzeli nacionalno zastavo. Kam to pelje, smo videli v nekdanji Jugoslaviji. Vsi dobro vemo, da demoni vedno obudijo druge demone. Zato nihče ne more reči, ali bi se okužba razširila še na zahodni del Evrope. Živimo v obdobju, ko lahko vsak lokalni konflikt zaradi globalizacije hitro prerase v svetovni konflikt.

Pristop, ki smo ga izbrali, je bil torej najnaravnejši z zgodovinskega vidika in najprimernejši s praktičnega vidika. Poleg tega bi lahko ta pristop tolmačili kot izraz skupne odgovornosti za zgodovinsko dogajanje, katerega zametki so bili deloma tudi v kratkoročni politiki demokratičnega sveta, ki je težila k spravljivosti.

Vse to bi strnil v misel, da je težave, ki jih ima EU danes z nami, vredno prebroditi, kajti kateri koli drug razvoj dogodkov bi bil nedvomno slabši in precej nevarnejši. V teh okoliščinah lahko Evropo prosimo le za potrpljenje in razumevanje.

Seveda se pojavi vprašanje, kaj lahko Evropi ponudimo. Dolgo sem verjel, da bi morali po obdobju totalitarizma – kajti zanj smo neposredno odgovorni – to svojo izkušnjo prepričljivo razložiti drugim ter vse, kar je posledica te izkušnje, spremeniti v konkretne pobude. To pa ni lahko in nisem prepričan, da smo že prišli do te točke. Totalitarne ali avtoritarne vladavine imajo pogosto zelo neopazne začetke in zelo prefinjene načine družbenega nadzora. Šele sedaj, ko je minilo toliko časa, se mnogi zavedamo, kako premeteno so nas ujeli v mrežo totalitarizma. Zaradi tega smo še posebej previdni. Na ta način bi morali zagotoviti, da se naše izkušnje nikoli več ne ponovijo.

Kaj potrebujemo? Predvsem jasno in resnično solidarnost z vsemi tistimi, ki se danes soočajo s totalitarnimi ali avtoritarnimi režimi, ne glede na to, v katerem delu sveta živijo. Te solidarnosti ne smejo ovirati kakršni

koli gospodarski ali drugi posebni interesi. Tudi majhni, neopazni in dobronamerni kompromisi lahko povzročijo usodne posledice, pa čeprav le posredno in z zamikom. Zlu ni dobro popuščati, kajti v naravi zla je, da vsako popuščanje obrne v svojo korist. Poleg tega ima Evropa svojo lastno neprijetno izkušnjo s političnim popuščanjem. Naša podpora je lahko svobodomiselnim ljudem ali neposrednim pričam razmer v Severni Koreji, Burmi, Iranu, Tibetu, Belorusiji, na Kubi ali kjer koli drugod v večjo pomoč, kot si morda predstavljamo. S tem pa bomo pomagali tudi sebi. Pomagali si bomo zgraditi boljši svet in prijaznejše ravnanje drug z drugim ali, povedano drugače, bolj zvesto bomo sledili bistvu vrednot, h katerim se zavezujemo kot skupnost.

Pred kratkim je Evropski parlament podelil nagrado Saharov Memorialu, ruski organizaciji, ki spremlja spoštovanje človekovih pravic v Rusiji. Menim, da je bilo to dejanje pomembno. Spomnim se, kako zelo pomembno je bilo v moji domovini povabiti francoskega predsednika, ki nas je – pripadnike opozicije – med svojim državnim obiskom povabil na delovni zajtrk, čeprav je s tem nasprotoval tedanji vladi. Te stvari so le na videz površinske. V totalitarnem režimu enostavno velja, da lahko že en zajtrk ali ena zatrita študentska demonstracija v pravih okoliščinah povzroči zgodovinski zasuk.

Identiteta vsakega človeka, razen tistega, kar smo na svet prinesli kot edinstveni posamezniki, je sestavljena iz več plasti, ki jih lahko poimenujemo kolektivna identiteta. Vsak od nas v večji ali manjši meri goji občutek pripadnosti družini, skupnosti, regiji, podjetju, cerkvi, družbi ali politični stranki, narodu, civiliziranemu svetu in nazadnje prebivalstvu tega planeta. Vse to nam kaže, da imamo več vrst domov, naj si bodo geografski, ideološki, jezikovni, etnični ali kateri koli drugi, in da sami družno ustvarjamo te domove. Naše različne vrste domoljubja, naši cilji, podobnosti, nagibi, ponos, lastnosti, tradicije, običaji, navade in posebnosti tudi odigrajo svojo vlogo. Skratka, svet je mozaik, človeštvo je mozaik in vsak od nas je mozaik.

Kolektivna suverenost kajpada izvira iz tega občutka kolektivne pripadnosti. Seveda imamo določeno mero suverenosti na vseh ravneh identitete, vendar pa na nobeni nimamo in ne moremo imeti popolne suverenosti. Obstaja pogoj: te suverenosti se morajo dopolnjevati in si, če je le mogoče, ne smejo nasprotovati.

Prepričan sem, da ste že uganili, da to temo načenjam zato, ker se razprave o evropski ustavi in Lizbonski pogodbi v glavnem sukajo okrog vprašanja, kakšen odnos bi morali vzpostaviti med nacionalno suverenostjo in evropsko suverenostjo. Odgovor je jasn: dopolnjevati se morata. Če se čutim Evropejec, to še ne pomeni, da sem prenehal biti Čeh. Dejansko je ravno obratno: ker sem Čeh, sem tudi Evropejec. Rad rečem, čeprav zveni nekoliko poetično, da je Evropa domovina naših domovin.

Hkrati pa sem prepričan, da se bo v prihodnje tudi evropska suverenost postopoma okrepila. Ne vem sicer, koliko hitro ali počasi, in ne vem, kakšne zgoode in nezgoode bomo doživeli na tej poti, vem pa, da se mora proces združevanja nadaljevati. Konec koncev je to v ključnem in celo bivanjskem interesu ne samo Evropejcev, ampak vseh. Razlogi za to so jasni: živimo v prostoru enotne svetovne globalizacije, kjer lahko lastnik ribiškega podjetja iz Grenlandije živi na Tajvanu in ima v lasti tudi delež v brazilski banki, ali pa lahko lastnik češkega rudnika svoje podjetje prek računalnika upravlja z Islandije. V takšnem prostoru bodo različne nadnacionalne, naddržavne ali celinske skupnosti igrale vse pomembnejšo vlogo. To ne pomeni in tudi ne bo pomenilo konca nacionalne države; gre za to, da se nacionalne države združujejo v skupine in se bodo še naprej združevale ter sodelovale na različnih področjih. Že tehnični in gospodarski razvoj to absolutno zahtevata. Po drugi strani pa lahko v času, ko svetu vse bolj preti poenotenje, ustave različnih manjših skupnosti držav in narodov, ki so si tako ali drugače blizu, odigrajo ključno vlogo in učinkoviteje zaščitijo nacionalne ali regionalne identitete.

S postopnim in miroljubnim združevanjem držav v skupine se bo seveda krepilo tudi miroljubno sožitje. Ali ni bila večina vojn v zadnjih stoletjih med nacionalnimi državami? Kako bi lahko bolje ukrotili različne nacionalistične demone, če ne s praktičnim sodelovanjem med narodi? Spoštovanje načela večplastne suverenosti pa je seveda možno le z močno civilno in politično podporo. Opazil sem, da v moji domovini in verjetno tudi v veliko drugih državah ljudje pogosto uporabljajo besedi „mi“ – v našem primeru so to Čehi – in „oni“, s čimer mislijo na tiste pokvarjene tujce iz Bruslja. Ali nismo tudi sami v Bruslju? Ta delitev na *a priori* poštene „nas“ in pokvarjene „njih“, ki nam želijo za vsako ceno škodovati, preprosto kaže, kako slabo je razumljeno pravo načelo združevanja. Tudi to je treba potrpežljivo odpraviti.

Smo na isti ladji in ta ladja pluje v pravo smer. Še naprej bo plula v pravo smer, če bodo vsi potniki čutili skupno odgovornost in ne bodo le igrali lastnih igrice v svoj prid. V novoustanovljeni skupnosti svoje pomembnosti ali edinstvenosti ne gradimo tako, da na vse grlo razglamo nejasno opredeljene nacionalne interese, s čimer le prikrivamo pomanjkanje notranjega zaupanja, ampak tako, da odločno stopamo po poti sožitja in sodelovanja v skupnih prizadevanjih.

Že stoletja je Evropa središče civilizacije na našem planetu in tako se je tudi sama ves čas videla, čeprav to ni bilo vedno prav. Čutila se je upravičena, da svojo kulturo, religijo in iznajdbe širi po vsem svetu, ne glede na to, ali jih sploh kdo želi imeti. Širjenje teh vrednot je pogosto spremljalo nasilje. Lahko bi tudi rekli, da vsa sodobna civilizacija – ne samo tisti elementi, ki jih svet označuje kot izjemne, ampak tudi sedanja kratkovidnost – izvira iz Evrope. Evropa bi se morala iz vsega tega nekaj naučiti in svojo vlogo ponovno opredeliti. To pa pomeni, da ne bo več prisiljevala ostalega sveta k ničemur, ampak ga bo skušala samo navdihovati. Ponudila bo zgled, na katerem se drugi lahko nekaj naučijo, ne da bi kar koli storili.

Težko bi našli regijo na Zemlji, na kateri živi toliko narodnosti ali etničnih skupin v različnih državah, toliko manjšin in manjšin v manjšinah. V zadnjih desetletjih pa je Evropa vseeno uspela ustvariti, lahko bi rekli, najkoherentnejšo nadnacionalno skupino, ki jo je mogoče videti na vsem svetu. Najpomembnejše pa je to, da skupina ni nastala kot posledica nasilja močnejšega proti šibkejšemu, kot se je vedno dogajalo v preteklosti. Ravno nasprotno, nastala je na podlagi praktičnih sporazumov. Združevanje se je torej z bojišča preselilo v sejno dvorano. Če nič drugega lahko že to predstavlja velik izziv preostalemu svetu.

Omenil sem vedno večji pomen nadnacionalnih struktur v današnjem svetu. Menim, da bi bila najboljša politična ureditev v naslednjih desetletjih neke vrste ustvarjalno partnersko sodelovanje med velikimi nadnacionalnimi ali celinskimi subjekti, ki bi temeljilo na točno določenih minimalnih socialnih standardih – ti bi morali biti moralni, ne politični. Če želimo, da so odnosi smiselni, jih moramo seveda graditi na dveh temeljnih načelih: popolna enakopravnost in čim večja odprtost. Odnos ni partnerski, če si nekdo iz praktičnih razlogov, kot je strah pred prekinitvijo dobave nafte ali zemeljskega plina, natakne plašnice na oči in preprosto pozabi na umore svobodomiselnih novinarjev ali podobne zločine, o katerih bi v drugačnih okoliščinah želel govoriti. Takšen odnos temelji na sprenevedanju. Resnični partnerji morajo govoriti drug z drugim o vsem, kar jih teži, ali z drugimi besedami, o resnici, kakršna je, prav tako pa morajo znati resnici tudi prisluhniti.

Evropsko združevanje, zaradi katerega večji del naše celine že tako dolgo živi v miru, je dejansko edinstven poskus demokratične zveze držav. Ni in tudi ne bo takoj postala popolna konfederacija držav ali celo tradicionalna konfederacija. Gre preprosto za nekaj novega. Ko bi le ta poskus lahko drugim služil za zgled! A to ni najbolj bistveno. Gre za moje prepričanje, da ima Evropska unija priložnost, da navdihne preostali svet z nečim globljim od modela sodelovanja med narodi. S tem mislim na priložnost, da se poskuša odkupiti za vse sporne načine, s katerimi je Evropa zaznamovala sodobno civilizacijo ali vplivala na njen značaj. Gre za gibanje, ki se je morda počasi že začelo odvijati.

V mislih imam opustitev kulta dobička za vsako ceno, ki ne upošteva dolgoročne in nepopravljive posledice, opustitev kulta kvantitativne in vedno večje rasti, opustitev stremjenja k doseganju in preseganju Amerike ali Kitajske ali kogar koli drugega ter opustitev nevarne in nenačrtne kolonizacije in brezobzirnega ropanja naše Zemlje, brez obzira za okolje ali dobrobit naših zanamcev. Govorim tudi o pametnem varčevanju z energijo, kjer se uspeh države ne meri z rastjo porabe, ampak ravno obratno, z zmanjšanjem porabe.

Seveda je vse to mogoče samo ob predpostavki, da se bo sprememba začela že v duši sodobnega Evropejca. Glede na najnovejša kozmološka odkritja bi moral biti nekoliko ponižnejši, moral bi razmišljati o tem, kaj se bo zgodilo, ko umre, in se v samoti prikloniti skrivnosti vesolja; skratka, še enkrat bi moral razmisliti o večnosti in neskončnosti, kot je to storil v zgodnjem obdobju evropskega razvoja. Resno bi se morali zamisliti nad tem, da tistega, kar storimo, ne moremo več popraviti, da se vse nekje zabeleži – pa četudi v obliki potujoče svetlobe – in da nič ni za vedno oproščeno.

Naj se vrnem k Evropi kot partnerici drugim državam; znano je, da je bila večina vojn v zgodovini človeštva zaradi mej oziroma zaradi ozemlja. Iz tega se lahko naučimo pomembno lekcijo, da morajo ne le nacionalne države, ampak tudi nadnacionalne skupnosti vedno vedeti, kje natančno se začnejo in kje se končajo. Nejasne ali sporne meje so pogosto viri katastrof. Tudi Evropska unija bi se morala tega zavedati in dobro poznati svoje zunanje meje. Če želi podreti neko mejo, mora najprej vedeti, kje poteka. S tem bi sprejela zamisel o svoji geografski istovetnosti na širši, torej planetarni ravni. Tudi na ta način bi lahko pomembno in konkretno pripomogla k miru med ljudstvi in narodi našega planeta, k čemur vsi stremimo.

Tema skupne suverenosti se v evropskih razpravah pojavlja največkrat v zvezi z institucionalnimi ureditvami v Uniji. Pohvalil bi Unijo, da v zadnjih letih toliko svoje energije posveča tej zadevi in da je dosegla toliko uspehov. Prav zaradi tega si na tem področju upam gledati dlje v prihodnost. Parlament, katerega poslanci ste, je neposredno izvoljen in prizadevanja gredo v tej smeri, da bi število predstavnikov iz različnih držav ustrezalo velikosti teh držav. Menim, da bi Evropski parlament kot edino telo, ki ga neposredno volijo vsi Evropejci, moral imeti več pooblastil, kot jih ima danes. Sprejemanje zakonov bi se moralo v skladu s tem

konkretnije preseliti od izvršne na zakonodajno oblast. Evropski parlament ne sme dajati vtisa, da je le potraten okrasek Unije.

Menim, da bi se lahko ob Parlamentu izoblikovalo še eno, manjše telo, njegovi člani pa bi bili iz vrst nacionalnih parlamentov, ki bi te člane tudi volili, vse države pa bi imele enako število članov. Na ta ali drug podoben način bi lahko z eno potezo rešili dve vprašanji. Prvič, odpravili bi občutek, ki se pojavlja v različnih nacionalnih parlamentih, in sicer občutek izključenosti iz evropskega odločanja. Drugič, vzpostavili bi vsaj en organ Unije, ki zagotavlja absolutno enakost vseh držav članic. Takšno telo bi se srečevalo samo občasno, ko bi to zahtevalo določeno število članov, in samo v zvezi z vprašanji, za katera je potrebno soglasje. Takšna rešitev bi tudi poenostavila imenovanje v Komisijo, ki sedaj poteka po zapletenem nacionalnem ključu, Evropski svet pa ne bi imel več tako kompliciranega sistema štetja glasov. Osebnost bi raje imel komisarje, ki so resnično vodilni strokovnjaki na svojem področju, kot za vsako ceno svoje sodržavljane ali strankarske kolege.

Evropski svet je sedaj čudna kombinacija izvršilne in predstavniške oblasti. Tudi njegovo funkcijo bi bilo treba razjasniti. Menim, da bi moral delovati podobno kot predsednik države v parlamentarni demokraciji in bi moral biti sestavljen kot neko kolektivno vodstvo konfederacij držav, ki v določeni meri deluje nejavno, v določeni pa javno, vidni predstavnik pa bi bil, jasno, posameznik, recimo predsednik, katerega funkcijo Lizbonska pogodba že predvideva in ki je zelo pomembna oseba, saj je treba upoštevati, da pojav kolektivnega vodstva držav običajno naznanja razpad držav. Ne pravim, da se to lahko zgodi v primeru nadnacionalne skupnosti, vseeno pa sem mnenja, da bi morali imeti na vrhu enega samega človeka, ki bi predstavljal vso to zapleteno mašinerijo in zagotavljal, da jo vsi bolje razumemo.

Že večkrat sem povedal, da se mi zdi odlična zamisel, da bi nekoč v prihodnje imeli tanko, razumljivo in berljivo Evropsko ustavo, ki bi jo lahko razumeli tudi šolarji, in da bi bile vse ostale strani, ki gredo sedaj že v tisoče, le njene priloge. Listina o temeljnih pravicah kot besedilo, ki opredeljuje vrednote ali ideale, na katerih temelji Unija, ki ji sledi in jo upošteva pri sprejemanju odločitev, bi bila seveda neločljivi del ali kar prvo poglavje takšne ustave.

Gospa in gospodje, naj podam še zadnji komentar, ki me bo na nek način pripeljal na začetek mojega govora. Od daleč je Evropska unija videti kot visoko tehnokratski organ, ki se ukvarja le z ekonomijo in denarjem. Nenehna barantanja glede proračuna, kvot, carin, davkov, poslovnih in različnih drugih predpisov so morda potrebna in jih nikakor ne obsojam. Menim celo, da so tudi že slavna priporočila ali standardi za pripravo golaža – ki so pogost primer norčevanja evroskeptikov – mišljeni bolj kot zaščita nečesa, kar je češko ali madžarsko, in ne ogrožanje države članice in njene identitete.

Ne glede na to menim, da bi morala Unija dati večji in vidnejši poudarek tistemu, kar je v resnici najpomembnejše – svojim duhovnim in vrednostnim temeljem. Unija je kot prva v zgodovini poskusila zgraditi veliko in nadnacionalno skupnost na osnovi spoštovanja človekovih svoboščin in dostojanstva, na temelju resnične, ne le navidezne ali formalne demokracije in na veri v zdrav razum, dostojnost in sposobnost enakovrednega dialoga znotraj skupnosti in s komer koli drugim. Seveda temelji tudi na spoštovanju posameznih narodov, njihovih tradicij, dosežkov, ozemelj, domov in pokrajin, kjer stojijo ti domovi. In seveda tudi na spoštovanju človekovih pravic in medsebojne solidarnosti.

Bogata duhovna in kulturna zgodovina Evrope – kot splet klasičnih, judovskih, krščanskih, islamskih ter pozneje tudi renesančnih in razsvetljskih prvin – je ustvarila skupek neovrgljivih vrednot, ki jih je Evropska unija resda ustno potrdila, vendar pa jih pogosto dojema le kot privlačen ovitek stvari, ki so resnično pomembne. Ali niso ravno te vrednote najpomembnejše in ali ne – nasprotno – ravno te vrednote usmerjajo vse ostalo?

Ne zagovarjam ničesar revolucionarnega, prelomnega ali radikalnega. Svetujem samo, da globlje razmislimo o pravem temelju evropskega združevanja, da odločneje gojimo svojo evropskost in se jasno sklicujemo na etiko, ki presega svet trenutnih koristi, svet, ki ne vodi nikamor in napredek ocenjuje samo s količinskimi kazalniki.

Že dvajset let je minilo, odkar se je razpoka Evrope zacelila. Trdno sem prepričan, da si naša celina ne bo nikoli več dovolila biti razklana in da bo, ravno nasprotno, postala prostor in tudi vir vedno večje solidarnosti in sodelovanja. Ko bi le Schillerjeva Oda radosti tako nam kot našim zanamcem pomenila več kot le pesem, ki slavi prijateljstvo med narodi, in postala evokativen simbol naših skupnih prizadevanj k humanejšemu svetu.

(Stoječe ovacije)

Predsednik. – Gospe in gospodje, če bi nagrada Saharov obstajala pred tridesetimi leti, bi bili ti, Václav, naš glavni kandidat. Na srečo te nagrade ne potrebuješ več, saj ni več stare in nove Evrope. Samo ena Evropa je. Danes je naša dolžnost, da kot politiki spoštujemo vrednote sprave in solidarnosti, na katerih je zrasla Evropa. Zato naredimo vse, kar je v naših močeh, da ne gredo v pozabo.

Še enkrat najlepša hvala, predsednik Havel. Zahvaljujem se tudi ministrskemu predsedniku, ministru, predsedniku Sveta, predsedniku Barrosu in komisarju, da ste bili danes z nami.

Václav, tvoj obisk Evropskega parlamenta je za nas zelo pomemben. Naša vrata so vedno odprta za naše evropske junake. Najlepša hvala za obisk. Zapomnili si bomo tvoj govor. Želim ti vse najboljše.

(Glasi in dolga aplavz)

PRESEDSTVO: GOSPOD PITTELLA

podpredsednik

(Seja se je začela ob 15.50)

2. Nadaljevanje zasedanja

Predsednik. – Razglašam, da se zasedanje Evropskega parlamenta, ki je bilo prekinjeno v četrtek, 22. oktobra 2009, nadaljuje.

3. Počastitev spomina

Predsednik. – Z veliko žalostjo sem sprejel sporočilo, da je 17. oktobra umrla naša nekdanja poslanka Lady Diana Elles. Lady Elles je bila poslanka Evropskega parlamenta od leta 1973 do 1989, podpredsednica Evropskega parlamenta od leta 1982 do 1987 in predsednica Odbora za pravne zadeve. Prosim vas, da vstanemo in da z enominutnim molkom počastimo spomin na našo kolegico.

(Parlament je z minuto molka počastil spomin na umrlo)

4. Sprejetje zapisnika predhodne seje: gl. zapisnik

5. Zahteve za zaščito poslanske imunitete: gl. zapisnik

6. Sestava odborov in delegacij: gl. zapisnik

7. Vprašanja za ustni odgovor in pisne izjave (predložitev): gl. zapisnik

8. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: gl. zapisnik

9. Nadaljnje obravnavanje stališč in resolucij Parlamenta: gl. zapisnik

10. gl. zapisnik

11. Predložitev dokumentov: gl. zapisnik

12. Razpored dela

Predsednik. – Končni osnutek dnevnega reda, ki je bil sestavljen na konferenci predsednikov v četrtek, 22. oktobra 2009, v skladu s členom 137 Poslovnika, je razdeljen. Naslednji predlog spremembe je bil predložen s soglasjem političnih skupin:

Sreda:

Naslov „Izjava Komisije – Politične razmere v Hondurasu v luči volitev 29. novembra 2009“ se spremeni, kot sledi: „Izjava komisije – Politične razmere v Hondurasu“.

Ioannis Kasoulides, v imenu skupine PPE. – Gospod predsednik, skupina PPE se ne strinja s spremenjenim naslovom, ki je bil na dnevnem redu v zvezi s Hondurasom, in nasprotuje predlogu, da se naslov, ki je omenjal volitve 29. novembra, izbriše. Datum volitev predstavlja zelo pomemben del celotne razprave in menimo, da bi moral ostati takšen.

Ulrike Lunacek, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, govorim v prid ohranitve novega predloga, kajti na koncu dneva je že jasno, da so pogajanja v Hondurasu spodletela. Ni skupnega predloga za te volitve. Volitve so nezakonite, ker je sedanjí predsednik prišel na oblast z državnim udarom. Zato pozivam Parlament, da soglaša s predlogom predsedstva, da volitve črtamo.

Alojz Peterle. – (SL) Jaz se zelo zavzemam za to, da ohranimo dnevni red nespremenjen. Jaz sem bil v delegaciji Evropske ljudske stranke, ki se je v Hondurasu imela priliko seznaniti z razmerami tam, in napačna je predstava, da se bodo volitve 29. novembra zgodile zaradi dogodkov v juniju. Volitve so bile razpisane pol leta prej in nimajo kakšne posebne zveze s kasnejšim političnim razvojem, in ta razvoj tudi ni mogel vplivati na to, da bi se pojavili novi kandidati. In jaz mislim, da so volitve 29. novembra del rešitve, ne del problema. Mislim, da govorijo vsi razlogi za to, da ohranimo dnevni red in da podpremo demokratični razvoj te države v prihodnje.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Gospod predsednik, želim opozoriti na pravilnost postopka: nimam s seboj volilnega lističa, ker ni bilo načrtovano, da bo glasovanje potekalo sedaj, zato vas prosim, da zabeležite moj glas za ohranitev nespremenjenega razporeda dela. Ob tej priložnosti me volilna naprava ne more nadomestiti.

Predsednik. – Gospe in gospodje, vsem, ki imate enako težavo, želim povedati: hvala, ampak ne zahtevajte besede. Lahko zabeležimo želje vsakega od vas, vendar pa se te želje ne morejo upoštevati za namen glasovanja ali štetja glasov. Upoštevajo se samo v zapisniku, ne pa za namen štetja glasov. Žal mi je, ampak svoj volilni listič morate vedno imeti pri sebi, saj lahko glasovanje poteka kadar koli.

(Parlament je zavrnil predlog)

(S tem je bil določen razpored dela)⁽¹⁾

(Seja je bila prekinjena ob 16.05 in se je nadaljevala ob 16.15)

PRESEDSTVO: GOSPOD BUZEK

predsednik

13. Zaključki Evropskega sveta z dne 29. in 30. oktobra 2009 vključno z imenovanjem in pristojnostmi predsednika Evropskega sveta in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednika Komisije ter sestavo nove Komisije (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo Evropskega sveta in izjava Komisije o zaključkih Evropskega sveta z dne 29. in 30. oktobra 2009 vključno z imenovanjem in pristojnostmi predsednika Evropskega sveta in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednika Komisije ter sestavo nove Komisije.

Fredrik Reinfeldt, *predsednik Sveta*. – Gospod predsednik, vesel sem, da sem ponovno tu in da vam lahko poročam o izidu tega tako zapletenega in zahtevnega zasedanja Evropskega sveta.

Naj vam pojasnim situacijo na predvečer Evropskega sveta. Bili smo v nenehnem stiku s Prago in drugimi prestolnicami. Kako bomo rešili češko zahtevo glede Listine o temeljnih pravicah? Bilo je veliko različnih pogledov in pozivov za različne izjeme in posebne obravnave tudi iz več drugih držav članic.

⁽¹⁾ Za dodatne spremembe k razporedu dela: gl. zapisnik

Za razliko od tega pa smo dobili jasnejše sporočilo o podnebnih spremembah, ki je bila druga glavna tema zasedanja. Sporočilo veliko držav članic je bilo, da se niso pripravljene obvezati k številkam o podnebnem financiranju, t. j. na kakšen način bomo financirali prizadevanja za blažitev in prilagajanje v državah v razvoju.

V takih okoliščinah sem zadovoljen z izidom zasedanja. Naj izpostavim najpomembnejše zadeve.

Cilj, ki smo si ga zadali na Evropskem svetu – glede na to, da je podnebna konferenca v Københavnu vse bližje –, je, da bomo še naprej vodilna sila na področju podnebnih sprememb. Ne delajmo si utvar. Pogajanja so bila dolga in težka, na koncu naših razprav pa je Evropski svet potrdil znesek, ki ga je ocenila Komisija, in sicer 100 milijard EUR letno do leta 2020, ocenila pa je tudi, da bi mednarodna javna podpora do istega leta morala znašati od 22 do 50 milijard EUR.

Do leta 2020 je samo še deset let. Ukrepati moramo še hitreje, zato je Svet vzel na znanje, da poleg tega potrebujemo svetovno financiranje v znesku 5 milijard EUR vsako leto, od 2010 do 2012.

Končni znesek bo določen v luči konference v Københavnu. EU in države članice so pripravljene prispevati svoj pošten delež, če si bodo tudi ostali ključni akterji prizadevali podobno. Zelo me veseli, da smo se na tem zasedanju Evropskega sveta uspeli dogovoriti o močnem mandatu na tem področju.

Pred nekaj dnevi sem se vrnil s pogajanjem z ministrskim predsednikom Singhom na vrhu EU-Indija v New Delhiju, v začetku tega tedna pa sem se pogovarjal s predsednikom Obamo na vrhu EU-ZDA v Washingtonu.

Zahvaljujoč dogovoru na Evropskem svetu je bilo pogajalsko izhodišče EU zelo močno. Zaradi enotnosti smo lahko verodostojno spodbudili druge. Lahko smo predstavili svoje zaveze. Lahko smo izrazili svoja pričakovanja. In ponovno smo bili vodilni pri vprašanju, ki je bistveno za vse državljanke.

Na srečanju prejšnji teden smo se pogovarjali tudi o gospodarskih in finančnih razmerah. Čeprav že vidimo znake izboljšanja v svetovnem gospodarstvu, pa je Evropski svet poudaril, da ni še čas za samozadovoljnost. Naslednje leto vse države, razen ene, tvegajo prekoračitev 3-odstotne omejitve primanjkljaja, naš skupni BDP pa se je od začetka leta 2008 zmanjšal za 4,7 %. Oba razloga zadostujeta, da ne ukinemo podpornih ukrepov, dokler ne zagotovimo popolnega okrevanja. V vmesnem obdobju moramo okrepiti zaupanje in še naprej delati na izhodnih strategijah.

Na ravni Evropskega sveta beležimo velik napredek pri povečanju finančnega nadzora. Dosegli smo široko soglasje glede ustanovitve Evropskega odbora za sistemska tveganja.

Predsedstvo bo kmalu začelo razpravljati s Parlamentom o predlogih. Doseči želimo soglasje o svežnju za novo nadzorno strukturo. Zagotoviti želimo, da nikoli več ne doživimo takšne finančne krize.

Zdaj ko imamo to urejeno in že vse poteka, se moramo osredotočiti na ohranjanje delovnih mest. Več kot pet milijonov Evropejcev je izgubilo službo, veliko preveč ljudi pa bo še odpuščenih. Naša naloga je ta trend obrniti.

Ko sem vam 15. julija predstavil prednostne naloge švedskega predsedstva, sem dejal, da mora EU priti iz krize močnejša. Povedal sem vam, da je reševanje gospodarske in finančne krize ena naših najpomembnejših nalog. Še vedno je. Zato se bomo tem pomembnim vprašanjem ponovno posvetili na decembrskem Evropskem svetu.

Drug pomemben rezultat zasedanja je bilo sprejetje strategije EU za regijo Baltskega morja – strategije, ki temelji na pobudi Parlamenta. S strategijo se želimo posvetiti nujnim okoljskim izzivom, povezanim z Baltskim morjem, in prispevati k gospodarskemu uspehu te regije. Prepričan sem, da bo ta pobuda pozitivno vplivala tudi na druge dele Evrope, zbližala regije in pozitivno prispevala k konkurenčnosti EU kot celote.

Obravnavali smo tudi pravosodje in notranje zadeve. Pozdravili smo napredek pri izvajanju ukrepov glede nezakonite migracije v Sredozemlju ter pozvali k delu na številnih posebnih področjih.

Vem, da želite danes popoldne razpravljati tudi o institucionalnih zadevah. Te so bile seveda pomemben element razprave.

Dejansko je bilo eno ključnih vprašanj zagotoviti hitro uveljavitev Lizbonske pogodbe, ki je bistvenega pomena, če želimo skupaj uspešno premagovati prihodnje izzive.

Bilo je veliko posvetovanj in ta še zdaleč niso bila enostavna, vendar pa smo na koncu uspeli doseči sprejetje zahteve Češke republike.

Na podlagi tega sporazuma je bil predsednik Václav Klaus pripravljen podpisati Pogodbo in, kot že veste, jo je tudi podpisal pred enim tednom. Končni dokument o ratifikaciji je sedaj Češka republika deponirala pri italijanskih organih. To pomeni, da bo Lizbonska pogodba stopila v veljavo 1. decembra. Vem, da vas velika večina danes, tako kot jaz, občuti zadovoljstvo in olajšanje, da se to dolgo poglavje priprav za institucionalno reformo približuje koncu.

Evropski svet je ocenil tudi druge priprave za Pogodbo. Soglašal je s smernicami za Evropsko službo za zunanjepolitično delovanje in je povabil bodočega visokega predstavnika, da predstavi predlog za organizacijo in vodenje službe.

Glede imen pa bi dejal naslednje. Moramo imenovati ljudi na položaje, ki ji jih na novo predvideva Lizbonska pogodba. Skupaj z vami moramo imenovati novo Komisijo. Za 19. november načrtujem srečanje voditeljev držav ali vlad, da bi imenovali predsednika, visokega predstavnika in generalnega sekretarja Evropskega sveta.

Naj poudarim, da mora biti imenovanje visokega predstavnika opravljeno pred imenovanjem nove Komisije in da morajo biti pred tem vzpostavljeni ustrezni stiki s Parlamentom. Kot veste, bo ta oseba tudi podpredsednik naslednje Komisije, zato jo bo moral z glasovanjem potrditi tudi Parlament.

Ne bom ugibal, kdo bodo te osebe, rad bi pa povedal, da ni pomembno samo ime, ampak tudi, kaj bodo te osebe počele in kako.

Zasedanje Evropskega sveta prejšnji teden nam je omogočilo velik napredek, ne samo pri ključnem vprašanju, ampak pri več vprašanjih, ki so bistvena za prihodnost Evrope in bistvena za prihodnost našega planeta.

Hvaležen sem svojim kolegom in kolegicam za njihov konstruktiven pristop k skupnim izzivom, ki nas še čakajo. Vsekakor vsi vemo, da nas čaka še veliko dela. Lahko vam zagotovim, da bodo naslednji tedni zelo dejavni. Veselim se našega nadaljnega sodelovanja s Parlamentom pri veliko pomembnih vprašanjih.

Do konference v Københavnu je sedaj dejansko le še 25 dni. Gospodarska kriza še zdaleč ni pri koncu, imamo pa jasno določeno nalogo v podnebnih pogajanjih. Odločeni smo, da bomo še naprej sodelovali in ustvarjali nove vire rasti in večje zaposlenosti.

Zahvaljujem se za nenehno podporo Parlamenta. Z veseljem bom odgovoril na vaše komentarje.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – Gospod predsednik, naj oceno ministrskega predsednika Reinfeldta o Evropskem svetu dopolnim s svojim mnenjem o dveh vidikih: o politiki in o institucionalnih vprašanjih.

Kar zadeva politiko, je bil najpomembnejši rezultat zelo pomemben sporazum o našem ukrepanju pri podnebnih spremembah. Vsi vemo, da so to težka vprašanja. Ko je veliko na kocki, pot nikoli ni lahka. Po pravici povedano je Evropski svet presekel moja prvotna pričakovanja. Dobili smo soglasje za številke, ki jih je Komisija predlagala, s pomembnim pogojem.

Sporočilo je jasno: Evropska unija je pripravljena na København in je zavezana k znižanju emisij s svojo prepričljivo ponudbo za financiranje podnebnih ukrepov, tako kot je Komisija predlagala septembra, in sicer dolgoročno in s takojšnjim financiranjem.

Če želimo, da države v razvoju sedejo za pogajalsko mizo z resnimi zavezami glede blažilnih ukrepov, potem morajo razvite države na to mizo položiti denar. Po naših ocenah bodo države v razvoju do leta 2020 potrebovale še okrog 100 milijard EUR dodatnih sredstev na leto za podnebne ukrepe, kar je Evropski svet v celoti podprl in najverjetneje predstavlja znesek javnih mednarodnih financ v tej številki, potrebujejo pa tudi dogovor, da bo Evropska unija plačala svoj pošten delež.

Jasno je tudi naslednje: drugi partnerji morajo pokazati, da se nam pri resnosti namenov lahko postavijo ob bok. Naša politika ne predvideva, da Evropska unija orje ledino v negotovem upanju, da nam bodo drugi sledili. Gre za to, da želimo uporabiti svoje vzvode in doseči največ, kar je mogoče v svetovnih prizadevanjih za zmanjšanje emisij.

Ko sem bil prejšnji teden v Washingtonu in New Delhiju, so me opomnili, kako daleč sta oba partnerja prišla v preteklem letu ali več. Enako velja za druge, na primer Kitajsko. Seveda bomo še naprej upoštevali pomembno zahtevo po skupni, a razlikovalni odgovornosti za podnebne spremembe, vendar pa smo, kot sem že večkrat dejal v zadnjem času, vsi skupaj na tej ladji in Evropska unija bo še naprej težila k ustreznim prispevkom vseh ostalih akterjev. Osredotočiti se moramo na končni cilj: ambiciozno, resno, preverljivo

znižanje emisij, s čimer bomo zagotovili, da se čim bolj približamo cilju omejitve dviga temperature na manj kot 2 °C.

Kaj si lahko obetamo od Københavna? Kaže, da v Københavnu ne bomo dosegli dogovora glede celotnega sporazuma, za katerega smo se doslej trudili in se bomo še v prihodnje. To pa še vedno ne pomeni, da si ne smemo prizadevati k odločilnemu preboju v pogajanjih. Na koncu je vsebina pomembnejša od oblike. Menim, da bi si morali prizadevati skleniti popolnoma operativen sporazum, ki bo temeljil na stvarnih političnih zavezah, ki bo hitro stopil v veljavo in bo vse glavne akterje vključil v igro, tako za zmanjšanje emisij kot za financiranje. Še naprej se moramo bojevati za dokončni dogovor glede sporazuma – za zavezujoč sporazum. Če želimo, da se to uresniči, moramo v teh tednih pred Københavnom združiti vse svoje moči.

Pravkar smo z odločnim sodelovanjem pokazali, da smo se sposobni dogovoriti o sporazumu, ki se nam že tako dolgo izmika. To je bil drugi glavni rezultat Evropskega sveta: odstranil je še zadnjo politično oviro za finančno ratifikacijo Lizbonske pogodbe. Sedaj lahko z zaupanjem gledamo v prihodnost, kajti po besedah ministrskega predsednika Reinfeldta bo Lizbonska pogodba v veljavi na začetku naslednjega meseca. Komisija se sedaj posveča njenemu izvajanju. Danes je Komisija storila prvi, konkreten korak in odprla posvetovanje o državljanski pobudi.

Rad bi izrekel priznanje ministrskemu predsedniku Reinfeldtu, ki je to ladjo mojstrsko pripeljal v pristan. Švedsko predsedstvo je opravilo izjemno delo, ko je pripomoglo k dosegi soglasja v Evropskem svetu. Zdaj moramo še zaključiti nalogo prehoda. Seveda je naša pozornost usmerjena predvsem na imenovanju oseb na nove položaje.

Ni moja naloga komentirati o kandidatih za predsedstvo Evropskega sveta, vendar pa kot predsednik Komisije in glede na institucionalne zadeve močno upam, da bodo voditelji držav ali vlad izbrali osebo, ki lahko učinkovito vodi Evropski svet – predsednika z močno evropsko zavezanostjo, ki lahko s časom utrdi dejavnost Evropskega sveta, tako navznoter, da se lahko postavijo prednostne naloge v daljšem časovnem obdobju in ne le za šest mesecev, kot tudi navzven, da bomo lahko našim mednarodnim partnerjem posredovali jasna sporočila o skupni zunanji in varnostni politiki.

Zavežujem se k sodelovanju s predsednikom Evropskega sveta, kajti to partnerstvo bo odločilnega pomena. Združiti moramo sile z voditelji držav ali vlad na področju skupne zunanje in varnostne politike in na tej ravni bo predsednik Evropskega sveta predstavljal Evropsko unijo. Prav tako moramo povezati vse pristojnosti na ravni Skupnosti – od gospodarstva do trgovine, od širitve do razvoja, od energije do pravosodja –, kjer predsednik Evropske komisije predstavlja Evropsko unijo v skladu s Pogodbo. Zavežujem se k spodbujanju tega partnerstva – v prid močne in učinkovite Evropske unije, tako doma kot po vsem svetu.

To seveda velja tudi za visokega predstavnika. Tu pa priznam, da imam poseben interes, kajti visoki predstavnik bo tudi eden od podpredsednikov Evropske komisije. S praktičnega vidika zato, ker mi bodo tako imenovanje podpredsednika/visokega predstavnika kot ostali predlogi držav članic Komisiji omogočili prehod v fazo zaključevanja naslednjega kolegija in pripadajočih portfeljev. S političnega vidika pa zato, ker sem prepričan, da lahko ta visoki predstavnik/podpredsednik ob podpori močne Službe za zunanje politično delovanje, ki bo združila evropsko strokovno znanje v medvladni diplomaciji z našimi sposobnostmi v Skupnosti, predstavlja pravi preskok v učinkovitosti našega zunanje ukrepanja.

Tu naj omenim še Komisijo kot celoto. Želim si Komisijo, ki združuje sposobne in predane Evropejce, Komisijo, ki je pripravljena prevzemati pobude. Sedaj se udeležujem zaključnih razprav z državami članicami, da zagotovim, ta bo to res tako. Prosil sem države članice, naj predlagajo imena, tudi ženske. Nato se bom odločil o portfeljih. Portfelji niso dodeljeni državam, ampak osebam, ki so predane našemu evropskemu projektu.

Prav tako si želim Komisijo z močnim demokratičnim mandatom. Zato sem odločen, da bom v celoti upošteval postopek zaslišanja v Parlamentu. Zamude pri Pogodbi so pred nas postavile skupen izziv. Ne smemo zamujati z vzpostavitvijo nove Komisije, zaslišanj pa tudi ne smemo krajšati. Veselim se že razprave o tem, kako se bomo lotili tega vprašanja, na konferenci predsednikov naslednji teden.

Lizbonska pogodba nam bo omogočila uspešnejše izpolnjevanje pričakovanj državljanov, vendar pa je vprašanje, ali bomo izkoristili priložnosti, ki jih ponuja, nedvomno vprašanje politične volje. Pogodba nam daje možnost ukrepanja, vendar pa potrebujemo pripravljenost za sodelovanje.

S tem se vračam k začetku tega popoldneva. Evropa, ki jo danes tu predstavljamo – združena v svobodi in solidarnosti –, ne bi bila mogoča brez predanosti in zagnanosti ljudi, zaradi katerih so se pred 20 leti zgodile

izjemne stvari. Ta plamen moramo spet prižgati. Imeti moramo odločnost iz leta 1989. Če bomo enako predani in zagnani, sem prepričan, da nam bo uspelo.

Joseph Daul, v imenu skupine PPE. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Lizbonsko pogodbo je ratificiralo 27 držav članic Evrope in mora obvezno prinašati rezultate.

Prinašati mora rezultate v zvezi z institucijami, zlasti pa s hitro vzpostavitvijo odgovornih položajev. Prinašati mora rezultate v zvezi s podnebnimi spremembami in energijo. Nenazadnje pa mora prinašati rezultate v zvezi z gospodarskim okrevanjem.

S podpisom češkega predsednika se je postopek ratifikacije Lizbonske pogodbe končno zaključil. Zahvaljujem se gospodu Reinfeldtu.

Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanski demokrati), ki je na Pogodbi pustila velik pečat, je seveda zadovoljna s potekom dogodkov, sedaj pa je čas, da evropsko javno razpravo prenehamo usmerjati na institucije, ki so samo orodje za doseg političnih ambicij, in se namesto tega posvetimo ambicijam.

Zato vas, gospod Reinfeldt, moja skupina poziva, da storite vse, kar je v vaših močeh, da se čim prej doseže dogovor o imenih predsednika Sveta in visokega predstavnika, in zato vas, gospod Barroso, moja skupina poziva, da ko države članice imenujejo svoje kandidate za ti dve mesti, nemudoma razdelite njune odgovornosti še pred zasedanjem Evropskega parlamenta, za katera si tudi želimo, da bi bila kar se da izčrpna.

Nič novega vam nisem povedal, gospod Reinfeldt in gospod Barroso, če rečem, da je razprava o profilu teh kandidatov zgolj v interesu bruseljskega mikrokozmosa.

Naj še enkrat vprašam: kaj si želijo naši sodržavljanji? Želijo si, da bi bili njihovi problemi v zvezi z brezposelnostjo, posojili in izobraževanjem rešeni, želijo si prijetnih presenečenj na vrhu v Københavnu o podnebnih spremembah in želijo si, da zagotovimo, da v zimi 2009–2010 ne bo pomanjkanja plina, ki polovico celine spravi v nemogočo situacijo.

Zato imamo mi, evropske institucije, pri tej priči, zlasti pa vi, gospod Reinfeldt, dolžnost, da evropski vlak poganjamo z veliko hitrostjo, da se ne bo več ustavljal na vsaki postaji!

Vsi v Parlamentu se zavedamo težav, ki jih prinaša ta naloga, in tudi kako težko je vzpostaviti ravnovesje med političnimi težnjami, geografskim ozadjem, zavzetostjo za enakopravnost in odprtostjo kandidatov. Vseeno pa je vaša dolžnost, da v Svetu kar se da hitro dosežete dogovor, enako kot je dolžnost Parlamenta in parlamentarnih skupin, da razsodijo o teh odločitvah z vso odgovornostjo in v evropskem splošnem interesu. Še enkrat poudarjam, da upam, da bo zgodba švedskega predsedovanja imela srečen konec, a če želimo, da se to zgodi, moramo ukrepati zelo hitro.

Predsedniki, gospe in gospodje, še nujnejša zadeva od institucij so podnebne spremembe, saj je do vrha v Københavnu u samo še nekaj tednov. Predvsem želim pohvaliti odgovoren odnos Evropskega sveta, ki je svojo zavezo glede boja proti podnebnim spremembam in zmanjšanja CO₂ ponovno potrdil kot svoj merljiv in načrtovan cilj, poleg tega pa od naših partnerjev pričakuje, da se zavežejo k doseganju enakih ciljev z isto mero odločnosti.

Evropa bi ubrala zelo slabo taktiko, če bi svoje karte položila na mizo pred Københavnom in bi ZDA, Kitajski, Indiji in drugim partnerjem prepustila glavno besedo. ZDA, Kitajska in Indija so svetovne velesile in morajo prav tako prevzeti svoje odgovornosti. Evropa prevzema svoje odgovornosti, ne more pa tega storiti za ves planet. Političen dogovor v Københavnu ne bo dovolj. Štejejo le merljive zaveze držav.

Gospe in gospodje, na začetku sem govoril o obveznosti dajanja rezultatov. Ta obveznost zadeva predvsem oživitev gospodarstva in zaposlovanje. Oba sta med seboj povezana. Četudi že opažamo prve znake ponovne rasti v majhnem obsegu, moramo ne glede na vse vedeti, ali bodo oživitev gospodarstva spremljala tudi nova delovna mesta in ali bo oživitev imela trdne temelje, zlasti pa ali bo trg odprt, reguliran in nezaščitniški.

To so resnične skrbi Evropejcev in to mora biti najpoglavitejša skrb Evrope in njenih držav članic, ki presega vsakodnevne administrativne probleme. Kot smo lahko videli danes, je pred 20 leti berlinski zid padel zaradi odločnih ljudi. Enako zahtevam od vas, gospod Reinfeldt: predramite voditelje držav ali vlad!

Hannes Swoboda, v imenu skupine S&D. – (DE) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, gospod Barroso, morda je naključje – in to srečno naključje –, da ta razprava sledi govoru Václava Havla, človeka, ki nas je spomnil, kako pomemben je bil ta proces pred dvajsetimi leti. Rodil sem se v kraju, ki je le nekaj kilometrov zahodno od železne zaves, lahko bi bilo pa tudi obratno. Tedaj sem živel v sovjetski okupacijski coni in

videl sem madžarske begunce leta 1956 ter begunce Praške pomladi iz leta 1968, enako kot moj kolega poslanec Libor Rouček. V Lizbonski pogodbi vidim nadaljevanje tega procesa, ki zbližuje Evropo.

Verjetno ni bil namen Václava Klause, da zaključimo ratifikacijo natanko v istem mesecu, v katerem praznujemo 20. obletnico padca berlinskega zidu, je pa srečno naključje, da ta pogodba stopa v *de facto* veljavo prav sedaj, tudi če pravne veljavnosti še nima.

Sedaj moramo sprejeti odločitve, ki zadevajo ljudi. Te naloge vam ne zavidam, gospod Reinfeldt. Vseeno pa imam zahtevo ali vprašanje za vas: ste pripravljeni v svojih pogovorih z voditelji držav ali vlad v naslednjih dneh zagotoviti, da Evropa doseže nek približek geografski uravnoteženosti, ki predstavlja novo Evropo? Ste morda pripravljeni zagotoviti večjo udeležbo žensk? Tega nisem rekel samo zaradi gospe Malmström in gospe Wallström, ki sta danes prisotni. Si današnja Evropa lahko privošči, da je na njenih najvišjih položajih – in to govorim tudi svoji skupini – tako malo žensk? Je to podoba, ki jo želi danes Evropa kazati svojim državljanom? Predsednik Parlamenta je to že omenil. Seveda vas ne moremo kriviti, če se to ne bo zgodilo, vendar pa zahtevam, da vsaj med pogovori izpostavite, da v Evropi potrebujemo boljšo geografsko uravnoteženost in predvsem boljše razmerje med spoloma, saj bomo le tako pokazali, da zastopamo celotno evropsko prebivalstvo.

Omenili ste visokega predstavnika. Ali ste pripravljeni zagotoviti, gospod Reinfeldt, da je pri imenovanju visokega predstavnika popolnoma jasno, da ne bo prevzel svojih dolžnosti v celoti, dokler ni Pogodba ratificirana ali Parlament ne sprejme odločitve? Seveda vem, da bo prišlo do časovnega zamika, vendar pa mora biti jasno, da visoki predstavnik za svojo deljeno vlogo podpredsednika Komisije potrebuje soglasje Parlamenta. Pri dajanju tega soglasja bomo morali biti zelo previdni in vestni. Jasno mora biti, da zlasti na tem področju opravljamo svojo dolžnost in, gospod Barroso – menim, da vam lahko to obljubimo –, čeprav želimo ta zaslivanja opraviti pravilno in preudarno, želimo tudi odločitve sprejeti kar se da hitro, saj državljani Evrope zahtevajo, da delamo in sprejemamo odločitve hitro in ne porabimo dolgih mesecev za obravnavanje različnih ljudi.

Zadnje vprašanje, ki se ga želim dotakniti, je že omenjena finančna kriza, saj nam tudi ta povzroča velike skrbi. Pravilno ste omenili brezposelnost, ki naj bi se še nadalje povečevala. Dejali ste tudi, da ne moremo ukiniti podpornih ukrepov, dokler je brezposelnost še tako visoka, saj državljani pričakujejo, da se ne bomo kar sprijaznili s tako visoko stopnjo brezposelnosti, kot jo imamo sedaj v Evropi.

Tu je tudi razprava o davku na finančne transakcije. Vem, da je bila že petkrat dodeljena drugim, vendar pa gre prav gotovo za pomembno razpravo, s katero bomo pokazali, da mislimo resno z nadzorom, vendar pa ne želimo visokih davčnih bremen. Pojasniti moramo, da želimo uporabiti vse instrumente za ustavitev špekulacij, in da so zlasti za preprečitev nove krize na voljo sredstva za tiste banke, ki se kljub vsemu soočajo s težavami. S tem v zvezi moramo posredovati jasna sporočila.

Direktor družbe Goldman Sachs je pred kratkim dejal – in naj nam te besede počasi prodrejo v zavest –: „Sem samo bankir, ki opravlja božje delo.“ To je zagotovo izredno cinična in bogokletna izjava, kaže pa nam, kako razmišlja večina teh ljudi. Špekulirajo v božjem imenu, če se preprosto izrazim. Ne želimo trditi, da s svojo finančno ureditvijo opravljamo božje delo, kajti opravljamo delo za ljudi, za zaščito ljudi te celine pred brezposelnostjo in špekuliranjem, in ravno to moramo početi. Upam, da boste v preostalem obdobju švedskega predsedovanja sposobni posredovati jasna sporočila v tej smeri.

Guy Verhofstadt, v imenu skupine **ALDE**. – (FR) Gospod predsednik, rad bi se sprva zahvalil gospodu Reinfeldtu in seveda tudi gospe Malmström za ratifikacijo Lizbonske pogodbe. Poudariti velja, da smo to na koncu le uspeli doseči, zahvaljujoč vaši odločenosti in občutku za sklepanje kompromisov. Kajti bilo je veliko pesimistov, tudi v Parlamentu, ki so menili, da moramo počakati na volitve v Združenem kraljestvu ali pa kar prenehati čakati na ratifikacijo. Zato vam gre vsa zahvala za delo, ki ste ga opravili, v imenu vseh nas. To pomeni, da smo skoraj 10 let dela okronali z uspehom.

Rad bi se vam zahvalil tudi za današnjo razpravo, da ste se strinjali, da s predsedniki skupin razpravljamo o profilu visokega predstavnika in predsednika Sveta ter o strukturi Komisije, saj je to edina razprava na to temo. Moram povedati, da vse ostalo ni prav nič pregledno! V tisku lahko beremo različne stvari in dobro je, da še imamo tisk, da lahko kaj malega izvemo o dogajanju, verjamem pa, da bomo v prihodnje morali razmisliti o tem, kako ta postopek, ki je izjemno pomemben za Evropsko unijo, narediti preglednejši.

Povedal bom svoje mnenje o različnih imenovanjih, pri tem pa se bom v nekoliko drugačnem vrstnem redu dotaknil različnih točk.

Začel bom, gospod Barroso, s strukturo Komisije, kajti to je najpomembnejša stvar, kar se tiče Parlamenta. Naša odgovornost je, pravzaprav je vaša odgovornost, vendar moramo v sodelovanju z vami sprejemati odločitve. Mi smo tisti, ki nadziramo, čeprav to ni tako s predsednikom Sveta.

Od vas prvič zahtevamo, da v svojih predlogih odgovornosti razdelite po sklopih. Predlagamo, da dejansko oblikujete štiri sklope ali skupine portfeljev Komisije: zunanja politika, seveda, nato inovacije, podnebne spremembe in trajnost, zatem vse, kar zadeva finančno in gospodarsko zakonitost, in nazadnje še notranje zadeve.

To je absolutno potrebno. Zakaj ne bi imenovali takšne podpredsednike, ki bodo resnično prevzeli pobude in odgovornost za vsako od teh skupin, ki tako rekoč izhajajo iz zdravorazumskega razmišljanja Komisije? Prednost takšne organiziranosti bi bilo nadaljnje izboljšanje dela Komisije v času vašega predsedovanja. Po drugi strani pa mora biti sorazmerna tudi zastopanost žensk v Komisiji. Menim, da je vaša naloga, da zagotovite ustrezne kandidate.

Glede druge točke, gospod predsednik, in sicer glede položaja visokega predstavnika, pa menim, da je najpomembnejše, da je na tem položaju nekdo, ki je pripravljen voditi usklajeno skupno zunanjo in varnostno politiko in usklajene politike Skupnosti, nekdo, ki zagovarja človekove pravice in ki jih jemlje kot sestavni del vsake naloge, ki jo opravlja. Nazadnje, imeti moramo nekoga, ki verjame v močno Evropsko službo za zunanjepolitično delovanje. To so trije ključni elementi, ki so značilni za to osebo. Potrebujemo nekoga, ki resnično verjame, da se morajo skupna zunanja in varnostna politika in politike Skupnosti prepletati, kar je popolnoma logično z ozirom na to, da bo ta oseba tudi podpredsednik Komisije.

Sedaj bom govoril o tretjem imenovanju, o katerem je največ besed in ki je, recimo temu, najprivlačnejše od vseh, in sicer o položaju predsednika Sveta. Gospod Reinfeldt, moja skupina želi podati tri mnenja v zvezi s tem vprašanjem. Gre samo za mnenja, saj bo na koncu odločal Svet. Na srečo pa lahko Parlament izrazi svoja mnenja, in to odkrito.

Prvič, biti mora *chairman*, ne *president*, če uporabim ti dve angleški besedi. To vlogo mora opravljati nekdo, ki verjame v združevanje Evrope. Konec koncev, če želi nekdo postati papež, mora biti katolik! Torej, če sedaj izvolimo predsednika Sveta, moramo izbrati nekoga, ki verjame v evropsko integracijo, ne pa skeptika, kot se včasih dogaja ...

Nazadnje pa, če želimo biti prepričani, da je ta oseba predana ideji evropske integracije, mora zagovarjati tudi metodo Skupnosti. Metoda Skupnosti je tista, ki poganja Evropo naprej, ne governmentalizem! Governmentalizem je koncept velikih držav, čeprav na srečo obstajajo tudi velike države, ki ne verjamejo v to medvladno metodo. Predsednik Sveta mora zagovarjati metodo Skupnosti.

Za zaključek naj dodam še eno stvar, gospod predsednik: seveda pozivam gospoda Reinfeldta, da doseže soglasje s Svetom, ter proevropsko koalicijo v Parlamentu, da preudarno obravnava imenovanja ter razdelitev različnih vlog. Torej, kar resnično želimo, je kompromis, ki odraža tudi sestavo te proevropske zveze, ki v okviru Evropskega parlamenta vodi Evropo v prihodnost.

Rebecca Harms, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospod Reinfeldt, gospod Barroso, verjamem, da lahko prav s spominjanjem zgodovinskih dogodkov izpred 20 let uvidimo, da je pričkanje glede izvajanja opcij po ratifikaciji Lizbonske pogodbe ključni opozorilni znak. Čudovite besede in ideje Václava Havla o Evropi na eni strani, na drugi strani pa pričkanja glede imenovanj oseb na položaje, ki so se odvijala v ozadju med zadnjim zasedanjem Sveta, nekako ne sodijo skupaj.

Po mojem mnenju je sedaj videti, kot da se olajšanje zaradi ratifikacije Lizbonske pogodbe po skoraj desetih letih umika skrbi o tem, ali jo bodo vlade držav članic spodkopale ali ne. Vseeno pa si moramo prizadevati za to – zlasti glede na naše bučno ploskanje ob govoru gospoda Havla – in tudi doseči dogovor, da se na najvišje politične položaje v Evropski uniji postavijo močni moški in ženske in da se posamezni interesi, vključno z interesi držav, ki dejansko nasprotujejo tesnejšemu združevanju, odrinejo v ozadje.

Gospod Reinfeldt, zaenkrat vam še ne morem čestitati, saj doslej še nimamo prepričljive potrditve, da so na čelu evropske politike močni moški in ženske.

Velika hvala, ki so jo različni govorniki izrazili glede dosežkov pred Københavnom, je tudi nekaj, s čimer se žal ne morem strinjati. Pravkar sem se vrnila z zadnje pripravljalne konference Združenih narodov v Barceloni in, kot se je potrdilo na tem vrhu v Bruslju, gremo v København z vedno manjšimi pričakovanji.

Ni prav, da Evropejci sedaj zavzemamo stališče, da smo resnično storili vse, kar je v naših močeh, in da so sedaj na vrsti vsi ostali. Če pogledamo, kaj smo Evropejci že storili na področju učinkovite podnebne politike za zmanjšanje emisij CO₂, kaj smo dejansko dosegli, cilje zmanjšanja, ki smo si jih zastavili, zakonodajo v našem podnebnem paketu, vse to ni dovolj za doseg cilja 2 °C, o katerem ves čas govorimo. To vsi vemo, tudi na mednarodni ravni.

Če se Evropejci sedaj začnemo spraševati, ali resnično želimo pravno zavezujoč sporazum, bomo s tem postavili pod vprašaj proces, ki ga pod okriljem Združenih narodov že dolga leta podpira veliko Evropejcev. Dobro morate premisliti glede napovedi, ki jih dajete ob odhodu v København. Ne morem pa nehati razmišljati tudi o naslednjem: v Parlamentu pogosto slišimo, da bi morale biti trajnostne strategije, učinkovitost virov in varstvo podnebja nove paradigme evropske gospodarske in industrijske politike. Gospod Havel je bil tudi deležen bučnega aplavza za to. Zdi se mi, da so Evropejci – ne glede na to, kako pogosto to poudarjajo in kako radi temu ploskajo – med gospodarsko krizo izgubili vse zaupanje v prihodnja delovna mesta in da zato ravno med gospodarsko krizo zavračajo uspešne strategije za ustvarjanje novih delovnih mest in trgov prihodnosti. To me resnično skrbi. Gospodarska kriza je najslabši izgovor za to, da ne sprejmemo ambicioznih ukrepov za varstvo podnebja. Varstvo podnebja in gospodarski razvoj sta v resnici dve plati iste medalje. Vsekakor pa to sploh ni očitno v evropskih odločitvah, ki jih sprejema Svet.

Timothy Kirkhope, v imenu skupine ECR. – Gospod predsednik, najprej naj čestitam švedskemu predsedstvu za napredek na nedavnem vrhu pri izoblikovanju stališča Evropske unije o podnebnih spremembah. Reševanje podnebnih sprememb je med našimi najpomembnejšimi prednostnimi nalogami in tu pričakujemo in želimo, da Evropska unija prevzame vajeti v svoje roke. Uravnotežen in preudaren sporazum o finančnih dogovorih je zelo dobrodošel in daje Uniji pomemben položaj na poti h Københavnu.

Vseeno pa moramo omeniti razpravo, ki sedaj tako rekoč prevladuje na dnevnem redu Evrope: imenovanje predsednika Evropskega sveta in visokega predstavnika. Najprej moramo jasno opredeliti njuna pooblastila in vsebino, šele nato lahko določimo, kakšne lastnosti in izkušnje morata imeti osebi, ki bosta zasedli ti mesti. Zagotovo je logično, da Evropski svet pozove k uradnim imenovanjem in zasliši kandidate, morda tudi gospoda Verhofstadta, še pred končno odločitvijo.

Namesto tega pa se razprava sprevrača v nizkotno razpravljanje voditeljev vlad, ki jih očitno zanima le to, kako bi si med seboj razdelili ti mesti, pa naj si bodo iz majhnih ali velikih držav, severnih, južnih, vzhodnih, zahodnih, levičarskih ali desničarskih, ne pa to, ali je kdo resnično najboljši kandidat za prevzem teh odgovornosti.

Še huje pa je to, da so nekateri celo poskušali Evropsko unijo razdeliti na dva razreda državljanov, rekoč, da se lahko izvolijo samo posamezniki iz držav članic iz schengenskega območja in evrskega območja. To pa je žal diskriminacija, ki je nesprejemljiva, in to na tak zgodovinski dan, ko se spominjamo vseh tistih, ki so padli v vojni, in v tednu, ko se spominjamo grozot Kristalne noči in tragičnih dogodkov, ki so ji sledili, in smo praznovali dosežke vseh tistih, ki so pripomogli k padcu komunizma na Poljskem, kjer se je začelo, na Madžarskem, v baltskih državah, v državah po vsej vzhodni in srednji Evropi in seveda na koncu v Berlinu.

Prav je, da se borimo za svobodo in vrednote za vse, ne pa za dobro plačana mesta nekaterih srečnežev.

Lothar Bisky, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospod predsednik, Lizbonsko pogodbo je ratificiralo vseh 27 držav članic. Veliko jih bo proslavilo to kot velik uspeh, moja skupina pa se ne bo pridružila praznovanju. V Parlamentu sem že večkrat navedel razloge za to in jih ne nameravam več ponavljati.

Na žalost zaradi dejstva, da Listina o temeljnih pravicah ne bo veljala za državljane treh držav članic, dvomim o velikemu uspehu EU pri zaščiti temeljnih pravic. To še posebej omenjam zaradi naše današnje slavnostne seje in govora Václava Havla. Prav zaradi tega, ker želi levica v Evropi socialno, miroljubno in okoljsko vzdržno evropsko združevanje, bomo še naprej uporabljali okvir, ki ga v ta namen predvideva Pogodba. To smo počeli doslej in bomo tudi v bodoče.

V zvezi s tem lahko le pozdravim dejstvo, da bo Evropski parlament sedaj imel več pravic. V vsem tem praznovanju bi voditeljem držav ali vlad tudi svetoval, da svoj nedavni vrh uporabijo za otipljivejšo politiko. Največji izziv, s katerim se sooča svet, so podnebne spremembe. Tik pred svetovno konferenco v Københavnu je Evropska unija žal izgubila vodilno vlogo, ki si jo je zastavila kot cilj. Če nič drugega, vsebina zavez za zmanjšanje emisij CO₂ ne ustreza temu, kar dejansko potrebujemo. Poleg tega je nesprejemljivo, da se želijo države članice EU precej očitno izogniti svojim finančnim odgovornostim, čeprav smo se znašli v situaciji, ko si ne moremo privoščiti odlašanja pri ukrepanju.

Ne gre za to, ali bo Švedska kmalu postala pomembna vinorodna regija – čeprav vam tega ne zavidam. Gre preprosto za preživetje in obenem še za mir na svetu. Podnebne spremembe že povzročajo revščino in lakoto ter milijone ljudi preganjajo z njihovih domov. Vsak v Parlamentu je zagotovo že kdaj govoril o globalnih izzivih, ki jih ni mogoče premagati na nacionalni ravni. Varstvo podnebja, mir in boj proti revščini so prav takšni izzivi. Če Evropska unija ne okrepa dosledno in zgledno, bo izgubila svoj položaj mednarodnega akterja.

William (The Earl of) Dartmouth, v imenu skupine EFD. – Gospod predsednik, novo mesto predsednika Sveta, s katerim so že vsi dobesedno obsedeni, se imenuje zgolj za dve leti in pol in ima zelo malo opredeljenih pooblastil. Zato naj kdo že pove Tonyju Blairu, naj se ne preveč razburja, če ga ne bo dobil!

Po Lizbonski pogodbi je naš edini cesar Svetega rimskega cesarstva 21. stoletja – sodobni Karel Veliki –, katerega moč seže dlje, kot je kdaj koli segala cesarjeva, seveda predsednik Komisije, naš signor Barroso. In to pravim kljub komentarjem signora Barrosa o partnerstvu.

Vseeno pa je za visokega predstavnika nekoliko drugače. Veliko proračunskih sredstev je na voljo za odpiranje novih diplomatskih predstavništev in poudariti moram, da obstoj položaja visokega predstavnika EU ogroža stalne sedeže v Varnostnem svetu ZN, ki jih zasedata tudi Združeno kraljestvo in Francija, gospod Daul.

Vsekakor pa velik problem, s katerim se soočajo države Evrope, ni premalo diplomatskih predstavništev, ampak preveč brezposelnih. Poslanci smo tu praznovali 20. obletnico padca berlinskega zidu – in prav je tako. Sedaj pa imamo nov berlinski zid, ne na mejah držav, ampak znotraj njih samih. Ta zid se dviga med poklicnimi politiki iz politične srenje in ljudmi.

Malo prepozno je sedaj zahtevati preglednost, gospod Verhofstadt. Še vedno smo tu poslanci, ki bomo še naprej govorili v korist ljudi in proti tistim institucijam, ki nimajo demokratične legitimnosti, o čemer je skupina EFD že večkrat govorila in bo tudi v prihodnje.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Gospod predsednik, demokracija potrebuje revolucijo in nikoli ni narobe, gospod Dartmouth, govoriti v prid preglednosti, gospod Verhofstadt. Zlasti vi, v švedskem predsedstvu, bi lahko bili svetel zgled tega in nam povedali, kaj se dogaja v tem mešetarjenju za najvišje položaje, ki je popolnoma nevredno Evropskega projekta, pa tudi glede imenovanja komisarjev, kjer bi gospod Barroso lahko prevzel pobudo. Nemčija in Avstrija sta slab zgled v tem primeru, ampak žal so takšne tudi druge države.

V Parlamentu sedijo sposobni ljudje, vendar nimajo nobene možnosti za izvolitev. Prosim, da sedaj po sprejetju Lizbonske pogodbe korajžno in odkrito priznate, da potrebujemo precej jasnejše in preglednejše strukture odločanja za Komisijo in najvišja mesta. S tolikšnim strokovnim znanjem na enem mestu bi morali biti sposobni najti primerne ljudi v Evropskem parlamentu, ne pa da jih iščemo na takšnih ali drugačnih področjih.

Fredrik Reinfeldt, predsednik Sveta. – Gospod predsednik, zahvaljujem se cenjenim poslancem za njihove dragocene pripombe in vprašanja.

Kot je že nekdo prej dejal, dolgo časa smo potrebovali, da je 27 držav članic ratificiralo Pogodbo. O tej pogodbi razpravljamo že vrsto let in zmeraj presenečeno ugotovim, da me sprašujete, kako hitro lahko prenehamo živeti po tej ustavi, saj moram svoje delo osnovati na pogodbah. Pogodba določa, da so odločilni organi za predsednika Sveta ministrski predsedniki in voditelji držav Evrope. To je bilo dejansko tudi vključeno v pogodbo.

Poleg tega je zame očiten problem tudi ta, da je večina omenjenih ljudi trenutno na položaju ministrskega predsednika v različnih evropskih državah. Pravzaprav se ni lahko predstaviti kot kandidat za mesto, ki ga morda ne boš dobil, in ljudem sporočiti, da zapuščaš državo, nato pa se vrniti in reči: „No ja, še vedno sem tu!“ Menim, da bi morali pri tem vprašanju upoštevati tudi to.

Kar zadeva visokega predstavnika, boste imeli več preglednosti in precej več razpravljanja, kajti to spada h Komisiji in k odločitvi, ki se sprejme po zaslišanju v Parlamentu. Naj odgovorim še gospodu Swobodi – v Pogodbi, ki bo stopila v veljavo 1. decembra, pa je določeno, da visoki predstavnik neposredno nastopi svojo novo funkcijo, a mora biti del Komisije, ki jo potrdi Parlament.

To je seveda zapletena zadeva, vendar pa naj še enkrat ponovim, kar je očitno in sem o tem govoril tudi zadnjič: nikoli ni bilo mišljeno tako, kot se sedaj sprevrača. Ta zadeva naj bi bila rešena še pred švedskim predsedovanjem. Gre za precej daljši postopek, kot si je lahko kdor koli predstavljal.

Kar zadeva vprašanje uravnoteženosti, o katerem vas tudi slišim govoriti, pa naj povem, da sem ravno danes opravil prvi krog posvetovanj s svojimi 26 kolegi. Težava je v tem, da je potrebno veliko usklajevanja za le dve osebi. Omenili ste geografski vidik in spol, vendar pa je na prvem mestu usklajevanja, v katerem sodelujem, uravnoteženost med levosredinsko in desnosredinsko opcijo. Usklajevanja je res veliko in želel bi si, da bi bilo na voljo več mest, da bi lahko ugodili vsem merilom, ki so bila tu omenjena. Naj povem, kar je očitno: trudimo si doseči najboljšo možno uravnoteženost.

Kot sem že dejal, pa bo to potekalo naslednji četrtek na našem srečanju na vrhu, z zgodnjo večerjo, kjer bomo izpolnili vse vaše zahteve po kar se da hitrem postopku. To tudi poskušamo storiti. Nekaj komentarjev je bilo o tem, kdo sprejema to odločitev. Za posvetovanje z vsemi je potreben čas. Sedaj je 27 držav članic EU. Poglobljena posvetovanja s kolegi terjajo dva dni dela – to je fantastično, vendar zahteva svoj čas.

Glede podnebja se strinjam z Rebecca Harms, da Evropa ni storila dovolj. Želel bi vas tudi opomniti, da smo predvideli okrepitev prizadevanj Evrope v okviru pravno zavezujočih ciljev, vendar pa je potrebna tudi pogojnost. Tako razmišlja tudi veliko mojih kolegov. Zelo odločeni so, da če želi Evropa storiti korak dlje, potrebuje enako mero zavezanosti tudi iz drugih delov sveta.

Pozdravljam odločitve na ravni držav ali narodov, ki predstavljajo korak naprej. Imamo veliko takšnih primerov. Moja domovina na primer, Švedska, si je zadala nacionalni cilj 40-odstotnega zmanjšanja do leta 2020, enako tudi Nemčija.

Storiti moramo več – nismo tisti, ki zahtevajo omiljenje odločitve, ki jo moramo sprejeti v Københavnu – vendar pa je potrebno še veliko dela, da bodo tudi drugi začeli ukrepati. Kot sem že dejal, vrnil sem se iz Indije in Združenih držav, pozneje v tem mesecu pa se odpravljam na Kitajsko – potrebujemo sporazum na vodstveni ravni, da lahko kaj dosežemo. V tem je težava. Gre za globalni izziv v svetu, ki nima vodstva ali svetovne ravni odločanja, kot velja za Evropsko unijo. Zato je precej težje doseči uspeh, ne glede na vse pa to moramo storiti.

Evropska unija, kot veste, prispeva samo 13 % k svetovnim emisijam. Tega ne moremo rešiti sami: potrebujemo tudi zavezanost drugih, zlasti največjih onesnaževalcev, in prav oni so tisti, ki dvigujejo roke in se želijo umakniti iz sporazuma. To pa ni mogoče, ker tako ne bomo nikoli uspeli doseči cilja 2 °C.

Nazadnje, v času švedskega predsedovanja bomo skušali doseči boljši nadzor nad finančnim trgom, kar je potrebno, če želimo izboljšati delovanje finančnih trgov v prihodnje.

Odpri bomo tudi razprave, ki se bodo nadaljevale v špansko predsedovanje, in sicer o konkurenčnosti, o načinih izboljšanja delovanja trga delovne sile in o načinih premostitve krize, ko se bodo začeli kazati jasni znaki okrevanja. Gre za ravnovesje med učenjem na podlagi problemov, ki smo jih imeli, in izboljšanjem delovanja finančnih trgov, pa tudi za razprave in odločitve, ki so potrebne za izboljšanje konkurenčnosti in delovanja trgov delovne sile v Evropi.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – Gospod predsednik, rad bi na kratko komentiral nekatere zadeve, ki so bile izpostavljene med razpravo.

Prvič, bodimo si na jasnem glede podnebnih sprememb. Evropska unija se je obvezala k pravno zavezujočemu sporazumu. Obvezali smo se h Kjotskemu protokolu in ga ratificirali. Vse naše države članice so ratificirale Kjotski protokol in soglašamo z zavezujočim sporazumom tudi v prihodnje. Če je kdo, ki ne želi zavezujočega sporazuma, to ni Evropska unija.

Stvarnost pa je taka, da nekateri od naših najpomembnejših partnerjev enostavno niso pripravljeni nanj, zato sta na voljo dve možnosti. Ena je ta, da vztrajamo na nečem, za kar vemo, da ne bo uspelo, druga pa je ta, da poskušamo v Københavnu doseči najnaprednejši in najambicioznejši izid. Verjamem, da je to še vedno mogoče, in za to se bomo borili. Da bi lahko v Københavnu dosegli kar se da ambiciozen sporazum – vsaj za Evropsko komisijo to velja, prepričan sem pa, da se strinjajo tudi voditelji držav ali vlad –, si bomo prizadevali k zavezujočemu sporazumu, ki določa jasne cilje za razvite države in jasne ukrepe za države v razvoju, vključno s hitro rastočimi, velikimi gospodarstvi v vzponu, ki morajo tudi prevzeti del odgovornosti. Državam v razvoju moramo tudi priskrbeti finančna sredstva, zlasti najrevnejšim in najmanj razvitim državam, saj zelo dobro vemo, da brez te podpore ne bodo mogle izvesti potrebnih prilagoditvenih in ublažitvenih ukrepov.

predsednik Komisije. – (FR) Kar zadeva institucionalno vprašanje, bodimo popolnoma odkriti do sami sebe. Smo na pragu uveljavitve novega sistema, ki je izredno zahteven.

Veliko nas je, ki smo se dolga leta, najmanj devet let, močno borili, da bi imeli to pogodbo! Po Nici smo si želeli ambicioznejše Pogodbe in sedaj jo moramo izvesti. Je kompleksna, ker je tudi naša Unija kompleksna – gre za Unijo držav članic, Unijo državljanov.

Najpomembnejše pa je ravno spoštovanje pogodb. Smo skupnost, ki temelji na pravni državi, in tisti dan, ko bomo poteptali svojo zavezo k polnem spoštovanju Pogodbe, bo nedvomno dan, ko se bomo izneverili svojim dolžnostim.

Zato je v tem prehodnem obdobju in v času izvajanja nove Pogodbe ključnega pomena, da spoštujemo tako pogodbe kot pristojnosti vsake institucije: pristojnosti Parlamenta, seveda, pristojnosti Sveta in pristojnosti Komisije.

Sem eden tistih, ki verjamejo, da se Evropa zaustavi, kadar neka institucija svoja pooblastila in pristojnosti uporabi proti drugim. Mislim, da je takšno ravnanje napačno. Menim, da je institucionalna zavist lastnost povprečnežev. V nasprotju s tem pa verjamem, da bomo močnejši, če drug drugega krepimo. Menim, da je popolnoma v našem interesu, da imamo močan Evropski parlament – in Lizbonska pogodba mu tudi povečuje pooblastila –, vendar moramo imeti tudi Evropski svet, ki ima ves čas dosledno in koherentno vodstvo, ter močno Komisijo.

Poleg tega v skladu s pogodbami, in tu navajam Lizbonsko pogodbo, saj o njej ves čas govorimo, morali bi jo pa kdaj pa kdaj tudi prebrati –, in sicer člen 17, ki pravi, da Komisija „spodbuja splošni interes Unije in v ta namen sprejema ustrezne pobude. Skrbi za uporabo Pogodb in ukrepov, ki jih institucije sprejmejo na njihovi podlagi.“ Z drugimi besedami, naloga Komisije je, da preveri, ali sta se pogodbi uporabljali, vključno s tem prehodnim obdobjem. To pooblastilo Pogodba daje Komisiji in Komisija ga bo seveda izvajala v okviru svojih pristojnosti.

Glede na to je pomembno, da delamo na osnovi partnerstva, da okrepimo evropske institucije. Če nimamo delujočih institucij, kaj se bo zgodilo? Države članice, zlasti nekatere, bodo na lastno pest sprejemale odločitve, izven institucij. Je to tisto, kar želimo? Po mojem ne. Želimo, da se odločitve sprejemajo v institucionalnem okviru, v okviru Skupnosti, ki temelji na pravni državi, in zelo odkrito in iskreno vam želim reči naslednje: drug drugemu pomagajmo okrepiti institucije.

Danes smo prisluhnili izjemnemu pozivu Václava Havla. Je izjemno, ampak kot je dejal Jean Monnet: „Nič ni mogoče storiti brez ljudi, toda nič ni trajnega brez institucij.“ Vzpostaviti moramo močne institucije, to pa lahko dosežemo samo v duhu partnerstva. Zato se vam želim med drugim zahvaliti za vaše predloge glede organizacije in strukture Komisije. Kot vi se tudi sam zavzemam za metodo Skupnosti in za Pogodbo, ki jasno razmejuje odgovornosti. V skladu s Pogodbo je predsednik Komisije odgovoren za njeno organizacijo in tega ne nameravam zanikati.

Zato kadar predstavljam Komisijo, storim to, kar počnejo vsi skromni avtorji: zahvalim se vsem tistim, ki so mi svetovali, prevzamem pa polno odgovornost za končni izid. Danes sem slišal nekaj dobrih in zanimivih predlogov, ključnega pomena pa je razumeti naslednje: vsak od nas mora svoje odgovornosti opravljati skladno z drugimi institucijami, pri tem pa seveda v največji možni meri upoštevati splošen evropski interes.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE). – (ES) Gospod predsednik, predsednik Evropske komisije je dejal, da čestita gospodu Reinfeldtu, da je ladjo varno pripeljal v pristan, pri čemer je z ladjo mislil na Lizbonsko pogodbo.

Pred dvema letoma sem tu, v Parlamentu, rekel, da se bojim, da bo Lizbonska pogodba končala kot tista riba iz Hemingwayevega romana *Starec in morje*, ki so je bile po dolgem boju na koncu v pristanišču same kosti. No, vidim lahko, da Lizbonska pogodba ni prišla v pristanišče kot kost in koža, ampak da je njeno bistvo še vedno tu. Hvala vam, gospod Reinfeldt; hvala vam, Cecilia.

Povedati moram tudi, da menim, da ste storili prav, da ste dosegli sporazum s predsednikom Češke republike. Veliko poslancev v Parlamentu je bilo zaskrbljenih zaradi ravnanja predsednika Češke republike, ampak nek španski pesnik pravi takole: „Na koncu vsega je vse postalo nič“. Na koncu je pomembno le to, da je Pogodba v veljavi in da sedaj razmišljamo o njenem izvajanju.

Gospod Barroso, ne želim vam dajati nasvetov, kako bi morali sestaviti Komisijo, deloma tudi zato, ker spoštujem avtonomnost in neodvisnost predsednika Komisije, ki je za opravljanje svojega dela dobil dobršen del glasov. Ko boste predstavili svoj kolegij komisarjev in delitev odgovornosti, vam bomo povedali, ali smo za ali proti, danes pa imate našo polno podporo.

Seveda ne nameravam dajati nasvetov niti predsedniku Sveta, če pa mi dovolite, bi želel izpostaviti nekaj, kar se je zgodilo med pripravo ustavne pogodbe. V prvem osnutku, v katerem se je vzpostavljalo mesto predsednika Sveta, se je pojavil predlog, da bi moral biti predsednik Sveta ministrski predsednik, ki je opravljal svoj mandat vsaj dve leti in pol (za šalo, gospod Reinfeldt, smo tej določbi rekli „Brutonova določba“, in sicer po Johnu Brutonu, saj nam je takrat dejal, da je ministrski predsednik že dve leti in sedem mesecev in je torej primeren kandidat). Pozneje pa smo ta pogoj odstranili – gospod Duff se spomni –, in sicer zato, ker so nas v Parlamentu vprašali, kaj je takega v DNK ministrskega predsednika, česar ni v DNK drugih smrtnikov. Zakaj mora biti predsednik Sveta ministrski predsednik?

Gospod Reinfeldt, poiskati bi morali človeka, ki lahko najbolje predstavlja moralno avtoriteto in ki lahko deluje kot posrednik sporazumov v Evropi. Da bi to lahko dosegli, smo vam dali orodje, gospod Reinfeldt: dejstvo je, da ni nujno popolno soglasje za izvolitev predsednika Sveta, ampak je dovolj že kvalificirana večina.

Torej, soglasje je zaželeno, če je mogoče, če pa ni, pa s kvalificirano večino poiščite najboljšega predsednika Sveta.

PRESEDSTVO: GOSPOD PITTELLA

podpredsednik

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Gospod predsednik, veseli me, da je švedsko predsedstvo opustilo svojo željo, da na hitro izvedemo izhodne strategije, saj bi se pojavilo tveganje, da visoke stopnje brezposelnosti postanejo trajen problem Evrope. Skrbi me, da vse več ljudi opozarja, da podnebni vrh v Københavnu ne bo tako uspešen, kot jih je veliko upalo, to pa se odraža tudi v številnih govorih v tej razpravi in vprašanjih, postavljenih gospodu Reinfeldtu.

Ta pesimizem je tudi razviden iz zaključkov zadnjega zasedanja Sveta. Svet sicer potrjuje, da mora razviti svet zmanjšati svoje emisije za 80–95 % do leta 2050, vendar pa za dosego tega potrebujemo ambiciozne zaveze v zelo bližnji prihodnosti. Da se to uresniči, pa moramo rešiti vprašanje financiranja ukrepov v državah v razvoju. Te države so najmanj prispevale k podnebnim spremembam, a bodo najbolj prizadete, zato ne bomo uspeli doseči podnebnega sporazuma, če prej ne rešimo vprašanja financiranja.

Torej, kakšne obljube daje Svet? Kot je danes povedal gospod Reinfeldt, EU je obljubila razumno visok prispevek. Po mojem mnenju gre za slabitev. Ali se je mogoče odločiti, da EU ne bo prispevala razumno visokega prispevka? Menim, da je to enako, kot če bi začeli plesti rokavico in bi spletli samo palec. Komisija je obljubila pomoč okrog 5–7 milijard EUR v prvih treh letih. Svet se je odločil, da bo to upošteval, zato na to nikakor ne morem gledati kot na zavezo kakršne koli vrednosti.

Mislim, da je to zaskrbljujoče. Seveda so težave z ZDA in Kitajsko in ambicijami drugih držav, vendar pa imamo še večje težave s stališčem EU in svojimi lastnimi ambicijami. Vse možnosti imamo, da to izpeljemo, kot je treba, in če se gospodu Reinfeldtu zdi prav, da ostane tu, ga želim vprašati, kako namerava švedsko predsedstvo dobiti močnejši mandat pred vrhom v Københavnu, kajti tu nam ne sme spodleteti.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Gospod predsednik, Lizbonska pogodba, ki je na srečo stopila v veljavo, nam bo prinesla več demokracije in tudi postopek zaslišanja visokega predstavnika. Vsi komisarji pridejo sem, najprej, da slišimo, kar želijo povedati, nato pa da jih skrbno izprašamo, kar je tudi edino prav. Ne glede na to pa predsednik Sveta ni zaslišan in ga nihče ne izpraša, niti mi niti nacionalni parlament.

Njegova funkcija je v demokratičnem smislu slabo opredeljena. Ne more biti politični predsednik Evrope, biti mora zgolj pošten posrednik različnih interesov držav članic v Svetu, minimalna zahteva za njegovo imenovanje pa je soglasje Sveta. Kot je pravkar dejal gospod Verhofstadt, ko izbiramo papeža, izberemo katolika, ko izbiramo predsednika evropskega sveta, izberemo Evropejca, z drugimi besedami, nekoga, ki verjame v evropski ideal. Menim, da je to popolnoma pravilno. Potrebujemo nekoga, ki lahko Evropskemu svetu vrne „evropskost“.

Če te razprave, ki jo je zahtevala Skupina zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo, v Parlamentu ne bi bilo, bi o tem razpravljali le v medijih ali na hodnikih. Menim, da je v prihodnjih imenovanjih nujno zagotoviti preglednost.

Gospodu Reinfeldtu pa želim reči:

– Ne gre le za usklajevanje med levosredinsko in desnosredinsko opcijo, ampak za uskladitev sredine, leve in desnice.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, podnebne spremembe so povzročile že 300 000 smrtnih žrtev, naše neukrepanje pa je zločin proti človeštvu.

Vemo, da gre za izredne razmere, vemo, da nimamo rezervnega načrta, vseeno pa so danes pogajanja še vedno na mrtvi točki. Lahko je reči, da so za to krive ZDA, menimo pa, da tudi Evropa nosi velik delež odgovornosti.

Na žalost Evropa, kot pravi ministrski predsednik, ni več vodilna sila v podnebnih pogajanjih. Če bi sedanje zaveze Evrope veljale za ves svet, bi to pomenilo globalno segrevanje za 4 stopinje do konca stoletja, 4 stopinje globalnega segrevanja! To je nesprejemljivo in ni več dovolj, kot pravi tudi predsednik Barroso, da se potuhujemo za to zakonodajno zavezo.

Neodvisne študije nam danes kažejo, da so se Japonska, Norveška in Švica pripravljene potruditi bolj kot Evropa. Države v gospodarskem vzponu – Kitajska, Južna Afrika, Brazilija in Indonezija –, tudi te države sprejemajo nacionalne zaveze, ki presegajo zahteve, ki jim jih postavljajo znanstveniki.

Če potegnemo lekcijo iz govora gospoda Havla, je to lekcija o skromnosti in stvarnosti. Nehajmo se pretvarjati, da izven Evrope vse stoji, da se svet po Kjotu ji spremenil in da je Evropa vedno daleč pred mednarodno skupnostjo. Z neupoštevanjem zahtev Evropskega parlamenta in zlasti njegovega Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane je Svet prevzel odgovornost za zelo resno stvar: neuspeh na vrhu v Københavnu.

Ni prepozno; Evropa lahko ponovno prevzame vodstvo, če takoj poveča svoj cilj zmanjšanja na 30 % in če odobri vsaj 30 milijard EUR državam na jugu. Na ta način bomo vodili države na jugu in od Američanov izsilili sporazum.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Gospod predsednik, izid zasedanja Sveta v oktobru je dobra osnova za omejitve popolnoma nestvarnih ukrepov, ki jih mora Evropa po pričakovanjih izvesti na področju podnebnih sprememb.

Ukrepi, ki jih izvedemo na področju podnebnih sprememb, morajo biti pogojeni s prizadevanji Kitajske, Amerike, Indije in Brazilije. Naš prispevek k čistejšim tehnologijam v državah v razvoju ne sme uničiti našega lastnega gospodarstva. Ne smemo pozabiti, da nam ravno gospodarska rast daje možnost financiranja tehnoloških sprememb, ki so ključnega pomena za zaščito okolja.

Porazdelitev prispevka v Evropski uniji ne sme pripeljati do situacije, ko države, ki uporabljajo velike količine ogljika za ustvarjanje energije, za iste emisije plačajo dvakrat – prvič v okviru sistema za trgovanje z emisijami, drugič pa kot del podpore za čiste tehnologije po vsem svetu. Če tega vidika ne upoštevamo, bomo v tej razpravi oslabili položaj Evrope.

Mario Borghezio (EFD). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, pred nekaj dnevi je pomembna razsodba Sodišča v Strasbourgu prizadejala zelo globoko rano – o kateri se je Evropska komisija izrekla preveč zadržano –, ko je državi Italiji prepovedala obešanje razpel v šolskih učilnicah. Ne gre toliko za religiozno načelo kot za načelo svobode: to je bila huda kršitev načela subsidiarnosti.

Če je to pokazatelj tistega, kar šele prihaja, se lahko upravičeno bojimo, kako se bo ta zadeva končala s sprejetjem Lizbonske pogodbe: smo prepričani, da ne bomo stopili na nevarno pot k evropskemu pravu, ki bo prevladalo nad zakoni držav članic in se nanje ne bo oziralo? Biti moramo pozorni na to nevarnost. Komisija bi se morala odzvati precej odločneje, če nič drugega že zaradi soglasnega protesta – danes je potekalo medstrankarsko srečanje italijanskih političnih strank v Parlamentu –, ki odraža mišljenje in globoke občutke naših ljudi do te pripadnosti, ki je nadpolitična, nadreligiozna in kulturna, v smislu velikega filozofa, ki nas je naučil pomembnih besed: „Ne moremo reči, da nismo kristjani“.

Vprašanje imenovanj je zelo pomembno. Danes lahko beremo v novinarskih poročilih govorce o sejah; ne vemo niti, ali bomo morali imeti izredno sejo v Bruslju. Vseeno pa me nekaj zanima: ko gledam ta imena, ki krožijo – če na primer omenim samo tri: Jan Peter Balkenende, David Miliband in Herman Van Rompuy –, ali je mogoče, da nihče ni opazil, da se vsi trije redno udeležujejo sestankov tako skupine Bilderberg kot tudi Trilateralne komisije? Menim, da moramo vzpostaviti načela preglednosti, o katerih naše institucije tako pogosto govorijo, te kandidate pa moramo jasno vprašati, ali predstavljajo svoje države in politične stranke ali pa skrivne skupine, ki se sestajajo za zaprtimi vrati in sprejemajo odločitve mimo volje ljudi.

Francisco Sosa Wagner (NI). – (ES) Gospod predsednik, sedaj ko so se skrbi zaradi potrditve Lizbonske pogodbe polegale, je po mojem mnenju nastopil čas, da razmislimo o tem, kako bomo v prihodnje obravnavali nacionalistične težnje, ki tako zagnano ovirajo evropsko združevanje. Menim, da tega oviranja ne smemo kar tako opustiti. S trezno glavo je treba razmisliti o možnih ukrepih, ki jih bo treba sprejeti v prihodnjih dnevih in letih.

Ta preprosti poslanec Evropskega parlamenta si želi, da bi bil prihodnji predsednik Sveta moški ali, še bolje, ženska, ki podpira evropski federalizem, uporablja evro, je iz schengenskega območja in priznava Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

14. Dobrodošlica

Predsednik. – Obvestil bi vas rad, gospe in gospodje, da je na častni galeriji prisotna delegacija Senata Malezijske federacije, ki jo toplo pozdravljam. Delegacijo vodi njegova ekselenca Datuk Wong Foon Meng, predsednik Senata.

Poudaril bi, da so stiki med Evropskim parlamentom in malezijskim parlamentom redni in plodni. Malezija ima močno družbo in cvetoče gospodarstvo ter ima pomembno vlogo v Zvezi držav jugovzhodne Azije (ASEAN). Zato skupaj s celotnim Parlamentom ponovno z veseljem pozdravljam naše prijatelje in kolege iz Senata: upamo, da bo vaš obisk zelo ploden.

15. Zaključki Evropskega sveta z dne 29. in 30. oktobra 2009 vključno z imenovanjem in pristojnostmi predsednika Evropskega sveta in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednika Komisije ter sestavo nove Komisije (nadaljevanje razprave)

Predsednik. – Naslednja točka je nadaljevanje razprave o poročilu Evropskega sveta in izjavi Komisije o zaključkih Evropskega sveta z dne 29. in 30. oktobra 2009, vključno z imenovanjem in pristojnostmi predsednika Evropskega sveta in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednika Komisije ter sestavo nove Komisije.

Elmar Brok (PPE). – (DE) Gospod predsednik, Komisija, gospa predsednica Sveta, govor gospoda Borghezija je bil značilen primer – ti evroskeptiki ne razlikujejo med Svetom Evrope in Evropsko unijo –, kajti sodbo o razpelih je podalo Evropsko sodišče za človekove pravice, ki spada pod Svet Evrope. Tega ne bi bilo mogoče storiti po Listini o temeljnih pravicah.

Vendar pa mi dovolite, da podam nekaj pripomb o trenutni razpravi. Menim, da je švedsko predsedstvo z veliko rahločutnosti in ciljno zaključilo postopek ratifikacije, ki so ga morale v njegovem mandatu dokončati še štiri države. Izraziti želim svojo hvaležnost, da je bil ta postopek, ki je trajal devet let, zaključen na takšen način. Menim, da se nam bo zaradi tega ponudila tudi priložnost, da to prvič spremenimo v prakso, saj tisto, kar se dogaja v praksi, določa tudi ustavno stvarnost. Zato mora biti jasno, da ima predsednik Evropskega sveta samo legitimnost voditeljev držav ali vlad, po vsaki ustavi pa vsakega operativnega predsednika, ki ne odgovarja Parlamentu, neposredno izvolijo ljudje. To mora veljati tudi za predsednika Evropskega sveta. Samo predsednik Komisije ima polno legitimnost.

Pozornost bi rad pritegnil tudi k temu, kako pomembne so institucije za naš trajen obstoj, kar je omenil tudi gospod Barroso, ko je citiral Jeana Monneta. Glede visokega predstavnika/podpredsednika Komisije mora biti jasno, da bo, ko bo nastopil funkcijo, takoj prevzel obe vlogi. Ne more najprej 1. decembra prevzeti funkcije visokega predstavnika in nato kasneje funkcijo podpredsednika. Funkcijo lahko, tako kot podpredsednik, prevzame šele, ko ga potrdi Evropski parlament. Glede tega ne bi smelo biti nesporazumov, ker bomo drugače imeli pravne probleme.

Omenil bi tudi, da bo Evropski parlament izvajal svoje pravice glede Službe za zunanje politično delovanje. Nočemo, da se Lizbonsko pogodbo uporabi za „pomedvladenje“ Evrope. To ni duh Pogodbe. V zvezi s tem bo Služba za zunanje politično delovanje igrala odločilno vlogo. Prosil bi vas, da resno vzamete stališče Parlamenta glede te zadeve, česar se seveda zavedate, in s tem v zvezi ne dajete izjav v smislu, da vas bomo uničili, ker imamo moč, da to storimo.

Adrian Severin (S&D). – Gospod predsednik, začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe je resnično zgodovinski dogodek. Moramo mu zaploskati. Moramo se ga veseliti. Čestitati moramo sebi in čestitati moramo seveda švedskemu predsedstvu, da je doseglo ta izid.

Vendar pa Pogodba ne zadostuje. Niti najpopolnejša pogodba sama po sebi ne more rešiti številnih problemov. Potrebujemo navdihnjene in sposobne ljudi, da jo izboljšamo. V primeru Lizbonske pogodbe je to še pomembnejše, saj je Pogodba rezultat neskončnih kompromisov, dolgih pogovorov in dolgih razprav. Zato je neizogibno polna nejasnosti in vrzeli.

Prihodnji glavni oblikovalci politike so tisti, ki morajo pojasniti stvari, dodelati pravila, zasnovati institucije, pravilno razlagati vse določbe Pogodbe in natančneje opredeliti delovne naloge. Prihodnji mandat, prihodnje zakonodajno telo bo ključnega pomena za izgradnjo prihodnosti Evropske unije. Če hočemo, da bo ta arhitektura uspešna, mora biti sinteza vseh zgodovinskih izkušenj, kulturnih posebnosti in političnih tradicij vseh evropskih regij in vseh evropskih državljanov.

Zato potrebujemo ekipo, sestavljeno iz prvih treh funkcij v Evropski uniji – predsednika Sveta, predsednika Komisije in visokega predstavnika –, da bi vključili vse politične posebnosti, vse regije in vse geopolitične, kulturne in geografske regije Evrope. Prepričan sem, da bo to doseženo, in menim, da bo to, če bo doseženo, dobro za uspešno arhitekturo in učinkovitosti institucije, toda tudi za verodostojnost Unije v očeh vseh naših državljanov.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Gospod predsednik, dovolite mi, da se zahvalim medijem. Brez svobodnih in pozornih medijev javnost sploh ne bi vedela za izbiro voditeljev EU. Na srečo imamo medije, ki poročajo o postopku lobiranja in so predstavili malo verjetne in verjetne kandidate za mesto predsednika EU in visokega predstavnika. Celo v tej razpravi je bilo pravzaprav malo govora o imenih, omenjena so bila samo nekatera. Hkrati pa poskušamo drugim zunaj EU pojasnjevati pomen demokratičnih volitev.

Nedavno sem imela priložnost obiskati Turčijo in ko smo govorili o odločitvah, ki jih je treba sprejeti zaradi Lizbonske pogodbe, je poslanec turškega parlamenta vprašal, kdaj bodo odločitve sprejete, delegacija Evropske unije pa je odvrnila, da ne ve, kdo so kandidati ali kdaj bo sprejeta odločitev, saj se je vse odvijalo za zaprtimi vrati. EU ima tu veliko prostora za izboljšave, da nam omogoči v takšnih zadevah ukrepati pregledneje.

Ashley Fox (ECR). – Gospod predsednik, podala bi nekaj pripomb glede neuradnih razprav, ki so, kot vsi vemo, obvladovale zadnji Evropski svet. S tem seveda mislim izbiro naslednjega predsednika Sveta in vlogo, ki jo bo prevzel.

Menim, da bi moral predsednik služiti Svetu – biti predsednik namesto izvršni direktor. Zato je pomembno, da je predsednik kolegialen in nekdo, ki mu ljudje zaupajo, glede na obe lastnosti pa bi bil najslabši možni kandidat Tony Blair. Tako kot kanclerka Merklova se bojim, da bom morala naslednjih pet let poslušati gospoda Flasha, ko se bo v motoriziranem spremstvu premikal po svetu.

Pomembno je tudi vprašanje zaupanja in ob preštevilnih priložnostih se je gospod Blair izkazal za povsem nezanesljivega. Ni primeren za javno funkcijo in Svet pozivam, naj ga ne imenuje.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Gospod predsednik, z velikim zanimanjem sem prebral dokument švedskega predsedstva o Evropski službi za zunanje politično delovanje. Vendar pa moj dvom glede tega projekta ni nič manjši. Menim, da je v vsakem primeru smiselno, da švedsko predsedstvo omogoči dodaten čas za iskanje pravih kandidatov za nova delovna mesta, saj mora imeti visoki predstavnik izjemne sposobnosti, ki so v Evropi redke.

Gospod predsednik, še vedno sem zelo zaskrbljen zaradi vpliva teh novih delovnih mest na medinstitucionalno ravnotežje. Kolegi poslanci se prav gotovo strinjajo z mano. Za razliko od njih sem zadovoljen, da bo Služba za zunanje politično delovanje ostala izven Komisije. Zunanja politika je prednostno naloga držav članic, če pa bo kljub temu evropeizirana, bi mi bilo ljubše okolje Sveta kot Komisije. Točno to se kljub vsem našim dobronamernim resolucijam dogaja zdaj.

Philip Claeys (NI). – (NL) Gospod predsednik, to barantanje okoli imenovanja predsednika Evropskega sveta je daleč od poučnega. V Belgiji na primer trenutno spremljamo, kako se kandidature našega ministrskega predsednika Hermana Van Rompuya podpira z argumenti v slogu „je diskreten, ima sorazmerno malo sovražnikov, dober je pri sklepanju kompromisov“. Skrito sklepanje je, da lahko vsak, ki lahko vodi umetno državo, kot je Belgija, enako dela tudi v Evropi.

Vendar pa ni v interesu nikogar v Evropi, da se Evropska unija razvije v obsežnejšo različico Belgije. Poleg tega Herman Van Rompuy kot ministrski predsednik pravzaprav ne vlada. Belgijskega modela ni mogoče več upravljati, kar pomeni, da je gospod Van Rompuy neke vrste skrbnik obstoječega stanja in posledično zgolj skrbi za vsakodnevno delo.

Ne potrebujemo osebnosti, ki je brez barve, okusa in vonja in ki pleše kot gode Evropska komisija. Potrebujemo močnega govornika za države članice in tudi za državljane, ki se jih žal sploh ne upošteva.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, pred dvajsetimi leti smo miroljubno končali nasilno razdelitev Evrope na svobodo in diktaturo. Evropska unija je politični projekt, ki je omogočil ponovno združitev naše celine. Evropska unija je politični projekt, ki si zastavlja cilj razširitve območja miru, svobode, demokracije in stabilnosti v Evropi. Odgovorni smo za krepitev skupnosti vrednot in skupnosti, utemeljene na pravu. Storiti moramo vse, kar je v naših močeh, in začeti tu in zdaj, da zagotovimo, da nam bo veselje zaradi tega, kar je bilo doseženo, dalo moč in odločnost za zagotavljanje, da se med ljudmi naše celine in preostalim svetom ne bodo gradili novi zidovi ali postavljale ograje iz bodeče žice.

Lizbonska pogodba je največji napredek demokracije od prvih volitev pred tridesetimi leti in daje Evropski uniji, institucijam priložnost in zmožnost, da postanejo glas celine. Toda izkoristiti moramo to priložnost! Imeti moramo politično voljo za prenos in izvajanje Pogodbe. Če bomo imeli to politično voljo, to pomeni tudi, da ne smemo več iskati samo najmanjšega skupnega imenovalca. Kakršna koli oblika odstopanja slabi Skupnost. Krizo bomo ustavili šele, ko se bo brezposelnost začela vztrajno manjšati in bomo ponovno imeli trajnostno rast, ne da bi nam bilo treba vlagati milijarde, ki naše javne primanjkljaje ženejo v višave.

Tudi moja zadnja točka je jasna: pri evropskem razmišljanju gre za to, da drug drugemu pridemo naproti, se srečamo na pol poti ter iščemo najboljše rešitve. Zaradi razprav o imenovanjih, ki so potekale zadnje dni, se bojim, da ne iščemo najboljših, evropskih rešitev, ampak najlažje rešitve za države članice in politične stranke. To je napačen odziv na dogodke zadnjih nekaj let in na Lizbonsko pogodbo.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Gospod predsednik, podal bi dve pripombi, ki zadevata vidike zaključkov Evropskega sveta z gledišča predsednika Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, ki tako vključujeta območje svobode, varnosti in pravice.

Prva zadeva je priseljevanje: pozdravljam dejstvo, da je priseljevanje zavzelo pomembno mesto v zaključkih Sveta, in menim, da je pomembno, da bo politika priseljevanja prvič politika Skupnosti in bo med španskim predsedovanjem izvedena njena začetna ocena, ki bo vključevala vlogo Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov. Hkrati pa, ker se je pri vidikih upravljanja pretoka priseljencev sklicevalo na solidarnost, obžalujem dejstvo, da to ni bilo storjeno pod zavezujočo določbo o solidarnosti z njenimi finančnimi posledicami.

Druga pripomba zadeva institucionalno razsežnost območja svobode, varnosti in pravice, saj bo vsebovala „prej“ in „potem“ v dejavnostih tega Parlamenta. Nazadnje, obstajala bo politika Skupnosti; končno bo o njej sprejemal odločitve Evropski parlament.

Evropski državljani imajo pravico, da si od zaključkov Evropskega sveta, ki bodo zaznamovali konec švedskega predsedovanja 10. decembra, obetajo veliko, z območjem svobode, varnosti in miru končno vključenim kot pomembnim področjem ukrepanja, ki je resnično evropsko in resnično človekoljubno, s sprejetjem stockholmskega programa, h kateremu odločilno prispeva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve s poročilom, ki bo sprejeto ta teden.

Andrew Duff (ALDE). – Gospod predsednik, imenitno je, da lahko zdaj zapremo zadnje poglavje sage o Pogodbi. Vendar pa obžalujem, da smo morali plačati ceno in na Čehe razširiti izjemno slab precedens britanskega protokola o listini.

Tisk o protokolu poroča kot o odstopanju od listine. Hvaležen bi bil, če bi predsedstvo za zaključek razprave lahko potrdilo, da je to daleč od obstoječega položaja in da bo listina še vedno zavezujoča za Čehe in njihovega predsednika, ki sedi v svojem gradu.

Pomen protokola je omejiti prakso sodišč, da uporabljajo listino v svojih domačih pravnih postopkih kot nekaj precej nepomembnega, postranskega in, na koncu sage, zanemarljivega.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Gospod predsednik, kljub veličastnim izjavam, da bo Lizbonska pogodba izboljšala delovanje Evropske unije, se je izkazalo, da je odprla Pandorino skrinjico. Njene določbe niso natančne in ne povzročajo samo polemik, ampak tudi razdvojenost med voditelji EU.

Pogodba ne opredeljuje pristojnosti prihodnjega predsednika Evropskega sveta in ne določa demokratičnega postopka za izvolitev na ta položaj, zato bo pravi ugled predsednika odvisen od njegove osebnosti in njegovih predhodnih funkcij. Prav tako je težko predvideti, ali bo ohranjen klasični model nacionalnih predsedstev, ki določajo usmeritev politike EU. Podobno velja tudi pri ministru Evropske unije za zunanje zadeve.

Večina državljanov Evrope čaka na odgovor na vprašanje, ali se premikamo proti vzpostavitvi močne evropske federalne države na račun suverenosti držav in ali se bo v prihodnosti močni predsednik Sveta morda hotel vrniti k protidemokratskim običajem Evrope 20. stoletja.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, hvala tudi švedskemu predsedstvu za ključne rezultate, ki jih je doseglo v tem šestmesečnem obdobju. Dovolite mi, da vam hkrati ponudim – obračam se na švedsko predsedstvo – darilo: to je prazen list papirja, ki ga lahko v naslednjih nekaj dneh uporabite kot izredni instrument za premagovanje težav pri opredelitvi kandidatov za mesto predsednika Evropskega sveta in visokega predstavnika Unije za zunanjo politiko.

Pravzaprav, če prepričate voditelje držav ali vlad, da na ta list papirja ne napišejo imen, ki se pojavljajo v časopisu in na televiziji, ampak svojo zamisel zunanje politike Evropske unije, bomo naredili velik korak naprej, saj bo, če nam pojasnijo, ali verjamejo na primer v večje usklajevanje ali v pristno zunanjo politiko, lažje povezati obraz in ime z osebo, ki nas bo morala zastopati v svetu. To je prava preglednost, ki jo potrebujemo: razumeti, kako si zamišljamo Evropo in zunanjo politiko Evropske unije, kaj je za nas najpomembnejše.

Zato je ključnega pomena izbrati nekoga, ki uteleša duh in vrednote evropskega projekta, ki lahko Evropi zagotovi vodilno vlogo v mednarodnih odnosih, ki mora, da bo uspešen, ponovno potrditi ideale, ki so zaznamovali ustanovitelje, edini pravi in eksplozivni element na svetovnem prizorišču, ki združuje. Evropska unija ni monolit, ampak proizvod ukrepov moških in žensk, in kot takšen mora slediti in se prilagoditi času, da bi preživel. Na kratko, Evropa mora ponovno začeti svojo pot na temelju vrednot, na katerih je bila ustvarjena, dobrih rezultatov, ki smo jih dosegli doslej in, verjemite mi, tudi dobre mere realizma.

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, tudi jaz se želim zahvaliti švedskemu predsedstvu za delo, ki ga je opravilo, in za uspeh pri določanju pogojev za končno ratifikacijo Lizbonske pogodbe. Nujno potrebujemo novo Pogodbo, saj nam nudi možnost krepitve, širitve pristojnosti, na primer pristojnosti tega Parlamenta in dveh novih osebnosti, ki lahko zastopata politično in institucionalno unijo. Zato upamo, da bo Svet zmožen modro interpretirati zahteve velikih evropskih političnih družin, tako da bo mogoče na naslednjem zasedanju sprejeti avtoritativno in močno podprto odločitev o imenovanju oseb, ki naj bi zasedle nove institucionalne položaje, ki jih predvideva Pogodba.

Kaj potrebujemo? Potrebujemo predsednika Sveta, ki je sposoben zagotoviti doslednost in kontinuiteto. Potrebujemo visokega predstavnika, ki je na podlagi svojih izkušenj in ugleda sposoben Evropi zagotoviti vodilno vlogo v večpolnem svetu in ki bo sočasno deloval kot vezni člen med medvladno in skupnostno razsežnostjo Unije. In nato potrebujemo še kolegij komisarjev, ki je močen, enoten in uravnotežen v smislu politike, geografije in spolov. Posebno pomembno je, da se to dogaja 20 let po padcu zidu, ki je ločeval Evropo, vse to pa lahko ponovno obudi upanje v enotno, močno Evropo, ki bo še naprej uveljavljala zahteve po solidarnosti in pravici.

Louis Michel (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, gospa predsednica Sveta, gospe in gospodje, najprej bi se rad zahvalil švedskemu predsedstvu in mu čestital za resnično izjemno delo, ki ga opravlja.

Vendar pa bi ta govor izkoristil za to, da nagovorim predsednika Barrosa prek tretje strani: gospa Malmström mu bo torej zagotovo prenesla moje pripombe na njegov govor, v katerem je odgovarjal gospodu Verhofstadt.

Vsi hočemo učinkovito in verodostojno Komisijo, ki v celoti izkorišča svoje pooblastilo za pobude in je ni strah izvajati metode Skupnosti. Toda če hočemo takšno Komisijo – in razumel sem, da jo hoče tudi gospod Barroso –, potem menim, da mora svoje ukrepanje osredotočiti na pristojnosti iz štirih ali petih stebrov, vsak izmed teh stebrov pa bi moral biti v politični pristojnosti podpredsednika z odgovornostjo in zmožnostjo – ter tudi pooblastili –, da zagotovi doslednost celotne politike znotraj svojega stebra.

Trenutna delitev pristojnosti Komisije – in vsekakor smem govoriti o tem, saj sem bil nenazadnje pet let komisar – spodkopava metodo Skupnosti, ovira pooblastilo za pobude in škodi vaši instituciji. Prosim, povejte to gospodu Barrosu v mojem imenu.

Razumljivo je, da je bilo težko nemudoma preoblikovati strukturo pooblastil, ki se jih je nasledilo iz nenavadnih, če ne včasih celo oportunističnih ureditev preteklosti, vendar pa ne bi razumevanja, če trenutnemu predsedniku ne bi uspelo vzpostaviti reda, ki si ga zasluži nova ambicija za to institucijo.

Michel Barnier (PPE). – (FR) Gospod predsednik, zaradi vztrajnosti švedskega predsedstva, ki se mu zahvaljujem tudi jaz, imamo Lizbonsko pogodbo. Toda pogodba, kot je ta, ni projekt, ampak orodje, ki služi evropskemu projektu, zato je stvar tako vseh moških in žensk, ki upravljajo institucije – Komisija, njen predsednik, Svet –, kot tudi nas tu, da dobro uporabljamo to orodje v prihodnosti, ob koncu prehodnega obdobja, ki je bilo dolgo, predolgo.

Zdaj smo namreč bolje opremljeni, da se spopademo s tremi glavnimi izzivi, spričo katerih si bomo, gospe in gospodje, skupaj prizadevali ne samo za verodostojnost Evropske unije, ampak tudi, če ponovim besede, ki jih je pravkar uporabil gospod Havel, za njeno suverenost.

Prvi izziv je kriza in iz nje ne smemo – ne moremo – iziti tako, kot smo zašli vanjo, kot da se ni zgodilo nič. V našem dialogu z Združenimi državami Amerike so nauki, ki se jih moramo naučiti, predvsem v zvezi z upravljanjem, solidarnostjo, preglednostjo in ureditvijo svetovnega gospodarstva, Evropejci pa se moramo naučiti tudi naukov v zvezi z zaščito – to besedo uporabljam namerno –, utrditvijo notranjega trga, v „usklajevanju trga in družbe“, če ponovim besede, ki sem jih ponotranjil in ki jih je uporabil Mario Monti, ki mu je predsednik Barroso uspešno zaupal nalogo v zvezi s tem vprašanjem.

Drugi izziv zadeva zeleno rast. V Kjotu smo glede tega vprašanja zaradi Evropske komisije prevzeli vodilno vlogo. Ohraniti moramo ta položaj, vendar moramo obenem zagotoviti, da bodo naši partnerji, druge velike države, velike regije, prevzele enako držo.

Tretji izziv za nas je, da smo za mizo, ne „poleg mize“, ampak „za mizo“ s tistimi, ki bodo v naslednjih 20 letih odločali o svetovnem redu – ali neredu. To ni enostavno, če štejemo 27 držav, vendar pa je vsekakor ključnega pomena, razen če nam je vseeno – in meni osebno ni –, če smo podizvajalci ali pod vplivom drugih držav.

Zato zelo zaupamo v prihodnje delo visokega predstavnika, ki bo moral vzpostaviti pravo skupno diplomatsko in strateško kulturo. Gospod predsednik, gospa predsednica Sveta, prej ko bomo pripravljeni, bolje bo za evropske državljane. Zato nestrpnost in z zaupanjem pričakujemo odločitve, ki jih boste sprejeli.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Rada bi naredila izjemo in ne bom govorila o Lizbonski pogodbi. Namesto tega bom govorila o zaključkih Evropskega sveta v zvezi z gospodarskim, finančnim in socialnim poglavjem in o tem, da nas veseli, da se znaki finančne stabilizacije odražajo tudi v tem dokumentu. Tako sami vidimo položaj, toda medtem je postalo jasno tudi, da se rezerve ljudi v Evropi manjšajo.

Podjetja s težavo dobijo finančno pomoč in bančna posojila, medtem ko brezposelnost narašča. Tudi to je omenjeno v tem dokumentu. Menim, da je pomembno poudariti, da gospodarska rast ne more biti trajnostna niti ne moremo govoriti o tem, da bo Evropa izšla iz krize močnejša, kot je bila, dokler ne moremo jasno zagotoviti ne samo ohranitve trenutne stopnje socialne kohezije, ampak tudi njene krepitve, in dokler ne moremo povečati zaposlovanja in preprečiti socialne izključenosti.

Metode, ki jih imamo na razpolago za usklajevanje socialne politike, utemeljene na odprtem pristopu, so precej neučinkovite. Izboljšati moramo naše metode usklajevanja. Pravzaprav potrebujemo učinkovitejša orodja. Socialna kohezija in dosežki socialne Evrope so dejavniki, ki so za ljudi najpomembnejši. Naša skupna odgovornost je, da poudarimo to dejstvo.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Gospod predsednik, politika in psihologija gresta z roko v roki in prav zdaj si mnogi ljudje prizadevajo v razpravah zmanjšati pomen pričakovanj pred kjotskimi pogajanjmi čez nekaj tednov v Københavnu. Enako se je zgodilo, ko smo se pogajali o podnebnih ciljih. Podnebni cilji, ki smo jih predlagali in si za njih prizadevali v Parlamentu, so bili do takrat, ko smo dobili končno odločitev, razglašeni za propadle ne samo enkrat, ampak verjetno desetkrat.

Enako je s podnebnim svežnjem. Tisti, ki so dejansko proti podnebnim ciljem, so ga razglasili za polomijo. Zato bi švedsko predsedstvo pozvala, naj nadaljuje s svojim dobrim delom v pogajanjih in s svojo konstruktivno usmeritvijo, saj mora biti v Københavnu naš cilj docela zavezujoč sporazum, sicer ga ne bomo dosegli. Vendar pa je cilj 2 °C izjemno pomemben, zato si moramo zdaj prizadevati za celovito zavezanost. Seneka je nekoč pripomnil, da je mogoče človeštvo razdeliti na dve skupini: tiste, ki vodijo in nekaj storijo, in tiste, ki hodijo zadaj in kritizirajo.

Marietta Giannakou (PPE). – (EL) Gospod predsednik, natančno sem si zapomnila, kaj je predsedstvo dejalo o gospodarski krizi, vendar pa je jasno, da z izjemo ene države nobena druga ne more uporabiti Pakta za stabilnost. Poleg tega se gospodarska kriza ne sme nazadnje spremeniti v krizo vrednot in načel.

Glede vprašanja podnebnih sprememb je predsedstvo ravnalo pravilno. Vendar pa mora, če naj se situacija spremeni, prepričati ne samo države v razvoju, ampak tudi Združene države Amerike. V Københavnu mora prevzeti temeljno pobudo.

Glede tretjega vprašanja, Lizbonske pogodbe, smo zadovoljni. Devet let po krizi s Pogodbo iz Nice in nezmožnosti najti odgovor na institucionalno vprašanje imamo pred seboj Pogodbo, zaradi katere nas je pred podpisom gnjavilo več strani. Nista pomembni samo institucija in Pogodba. Pomembni so ljudje, ki jo uveljavljajo, in v tem smislu je predsedstvo na ravni Evropske komisije odgovorno tudi za zagotavljanje, da odgovorni – predvsem minister za zunanje zadeve – izrazijo vse interese dobro zgrajene Unije.

Po drugi strani pa na ravni Sveta, in s tem mislim zlasti na vprašanje predsednika Sveta, te zadeve mnogi izmed nas niso sprejeli. Kot članica evropske konvencije osebno vem, da bi bilo mnogim izmed nas ljubše, če bi položaj predsednika Sveta zasedel predsednik Komisije, kar se je v preteklosti tudi zgodilo, ker je v bistvu vloga predsednika Komisije usklajevanje s Svetom in izogibanje razdiralnemu sporom.

Prepričana sem, da bosta predsedstvo Evropske komisije in, kar je še pomembneje, predsedstvo Sveta državam članicam dala ustrezna priporočila, tako da se način delovanja obeh institucij ne bo razlikoval od načina delovanja Skupnosti in izjemne preteklosti, ki jo imamo v Evropi, ki nam je zagotovila toliko let blaginje.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Gospod predsednik, menim, da je bil sporazum o češkem problemu razumna rešitev; ni bila popolna rešitev, vendar je bila najboljša in nujna za tako resen problem.

Menim, da je leto 2010 lahko izjemno leto za Evropo. Ima nov kolegij komisarjev, novo organizacijsko strukturo, ki vodi Evropsko unijo, in nov pravni status: Evropska unija je zdaj en subjekt, imenovan „Evropska unija“, s svojo pravno osebo, in ne skupnost različnih narodov. Zdaj imamo, kot je bilo povedano, priložnost za ukrepanje, potrebujemo pa tudi voljo za ukrepanje. Menim, da mora Evropa premagati zelo resne nacionalistične težnje, ki preprečujejo napredek.

Razmisлити moramo, koliko bi pred desetimi leti napredovali proti Evropski uniji z evrom, če se ne bi odpovedali franku, marki, pezeti in tako dalje. V evropskem duhu moramo poustvariti nekoliko tega pristopa, kot je dejal gospod Barroso.

Omenil bi dve zadevi, ki se mi zdita bistveni. Ena izmed njiju je nujna: kolegij komisarjev je treba potrditi decembra v Strasbourgu. Menim, da je zelo pomembno, da je ta nova pot, ko bo naslednje predsedstvo januarja prevzelo svoj mandat – z novim kolegijem komisarjev –, že začrtana.

Drugič, ponoviti želim razlog za obstoj Evropske unije – kaj si prizadeva doseči Evropska unija. Menim, da gre na glavnih svetovnih forumih, na katerih se razpravlja, za zelo pomembne odločitve in da mora Evropa spregovoriti soglasno in odločno pri zavzemanju za posebne značilnosti našega projekta: socialni model in novo pravno, gospodarsko in politično strukturo za svet, v katerem država igra pomembnejšo vlogo in v katerem je trg boljši. Evropa potrebuje močnejši glas, ki je enotnejši in glasnejši.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Gospod predsednik, švedskemu predsedstvu je treba čestitati. Trmasti mož v Pragi je končno podpisal in zdaj smo vendarle prispeli na cilj potovanja. Upam, da našega časa v naslednjem desetletju ne bomo zapravljali za institucionalna vprašanja, čeprav je bil Václav Havel kot pravi evropski heroj pripravljen nemudoma podvzeti nadaljnje korake. Po mojem mnenju je dejstvo, da se je Češki republiki odobrilo izvetje iz Listine o temeljnih pravicah, razočarljivo. Kot je izpostavil gospod Duff, povsem zadostuje, da imata možnost odstopanja Poljska in Združeno kraljestvo.

V Københavnu je treba doseči globalni sporazum, v katerem bodo bogate države sveta prevzele večji del odgovornosti. Revne države sveta niso odgovorne za segrevanje planeta. Sočasno morajo svoj del seveda opraviti rastoča gospodarstva. Nazadnje, minister, bi bilo treba postopek pred vrhom naslednji teden, ko bosta imenovana predsednik in minister za zunanje zadeve, izvesti pregledneje. Vsa ta skrivnostnost je sramotna za demokratično Evropo in prepričan sem, da nisem edini, ki meni tako.

Tunne Kelam (PPE). – Gospod predsednik, podati želim tri pripombe. Zdaj ko je začela veljati Lizbonska pogodba, EU še bolj kot prej potrebuje učinkovito skupno zunanjo varnostno in energetska politiko, ki temelji na solidarnosti. Samo takšna politika lahko prepreči, da bi se še kdaj ponovili dogovori med Schröderjem in Putinom.

Drugič, zavedati se moramo, kako pomembno je, da imamo v novi situaciji trajno močno Komisijo, ki lahko prevzame odgovornost za izvajanje Lizbonske pogodbe.

Tretjič, v zvezi z novimi najvišjimi funkcijami moramo najprej zbrati pogum, da napredujemo in podpremo ne portfelje, ampak osebnosti, osebnosti, ki imajo dolgoročno vizijo in so zavezane trajnosti evropskih vrednot.

Tako zdaj EU, da bi se spopadla z ogromnimi novimi izzivi, ponovno potrebuje dva evropska državnika Adenauerjevega, Schumanovega ali De Gasperijevega kova. Iskati jih moramo brez predsodkov. Državnika je mogoče najti tudi v novih državah članicah, ki bi v prihodnji trojki vsekakor morale biti zastopane. Václav Havel nam je danes povedal, da je Evropa domovina naših domovin. Menim, da nam lahko na podlagi tega uspe izvajanje Lizbonske pogodbe.

Sandra Kalniete (PPE). – (LV) Z zadovoljstvom ugotavljam, da bo Lizbonska pogodba končno začela veljati, nekaj besed namenjam temu, kdo bi moral biti predsednik Evrope. Predsedovanje Evropskemu svetu ne pomeni predsedovanja Evropi, temveč predvsem druženje z državami članicami Evropske unije, voditelji držav članic ter podpora in spodbudo, da slednji krepijo vlogo Evropske unije med jutrišnjimi vodilnimi svetovnimi državami. Povedala bi, da ima gospa Vaira Vīķe-Freiberga, nekdanja predsednica Latvije, vse osebne vodstvene sposobnosti in izkušnje v političnem vodenju, zaradi česar bi lahko bila uspešna predsednica Evropskega sveta. Njena usoda simbolizira zgodovino naše razdeljene celine – po drugi svetovni vojni je bila begunka in se je vrnila v Latvijo; takoj ko je bila naša država spet svobodna, se je vrnila, da bi postala naša predsednica. V osmih letih njenega predsedovanja je Latvija postala država članica Evropske unije in članica Nata. Vaira Vīķe-Freiberga je neomajna evropska državljanka. Je visoko izobražena in močna osebnost, ki dobro razume izzive prihodnosti Evrope. Zagotovo bo sposobna sprejemati tudi nepriljubljene odločitve, če bo to potrebno.

PRESEDSTVO: GOSPA KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsednica

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Gospa predsednica, kot predstavnik prve države članice, ki je ratificirala Lizbonsko pogodbo, bi želel v imenu Madžarske čestitati švedskemu predsedstvu. Opravljeno je bilo izjemno delo. V tem Parlamentu smo videli Čeha, ki je prijatelj Evrope, gospoda Havla, medtem ko je češki predsednik Klaus povzročil veliko zaskrbljenosti in se ni izkazal kot prijatelj Evrope.

Čim prej moramo uveljaviti Lizbonsko pogodbo, imenovati novo Komisijo in vzpostaviti pomembne strukture, da se bomo lahko osredotočili na pravo delo.

Mislim, da je zelo pomembno, da je Lizbonska pogodba prva, ki zajema pravice pripadnikov manjšin. Gospo Wallström, ki je velika zagovornica manjšin, pozivam, naj predsedniku Barrosu omeni, naj izpolni svojo obljubo, da bo predvideni komisar za temeljne pravice obravnaval tudi pravice manjšin, vključno s pravicami avtohtonih manjšin, kot sta ljudstvi Sami in Romi.

Mairead McGuinness (PPE). – Gospa predsednica, na Irskem nas sprašujejo, ali zdaj, ko je bila Lizbonska pogodba ratificirana, vlada veliko razburjenje. Po resnici jim povem, da ne, ker je trajalo tako dolgo in ker je bila uveljavitev težavna. Vladata olajšanje in zadovoljstvo, vendar tudi spoznanje, tako kot v tej razpravi, da se zdaj začne resnično delo in da je težko imenovati prave ljudi. Ne gre za delovna mesta za fante in dekleta, ampak za imenovanje pravih ljudi na vse tiste zelo pomembne položaje, ki so bili ustvarjeni. Žal mi je, da za to potrebujemo več časa, saj s tem zavlačujemo dokončno oblikovanje vseh institucij – in opraviti moramo veliko dela –, vendar pa je morda bolje, da malo zamujamo in nato na te položaje postavimo prave ljudi.

Najvišji položaji, kot smo jih opisali, so pomembni, zanje pa bodo potrebni ljudje z zavezanostjo, predanostjo in željo po izboljšanju Evropske unije, ne samo z željo zasesti ta položaj.

Nazadnje moram povedati, da ima gospod Barroso povsem prav glede močnih institucij. Slišati morate, kar govorimo v tem Parlamentu. Pazljivo prisluhnite. Smo najbližje našim volivcem. Smo neposredno izvoljeni.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Zelo cenim, kar je povedal gospod Reinfeldt, in pozdravljam predvsem dejstvo, da je Evropska unija dosegla skupno stališče za konferenco v Københavnu na Evropskem svetu v oktobru.

Evropska unija je že na lastno pest sprejela stroge ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in s tem napredovala na poti proti zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Vendar pa je očitno, da samovoljna prizadevanja Evropske unije ne morejo zagotoviti popolnega uspeha na mednarodnih pogajanjih.

Menim, da je za Evropsko unijo zelo pomembno, da prehod k cilju zmanjšanja za več kot 20 % izvede ob hkratni ohranitvi določenih pogojev, brez katerih bi bila prizadevanja EU po našem mnenju pretirana.

Pogoji se morajo nanašati predvsem na obvezno pravno naravo prihodnjega sporazuma. Poleg tega morajo razvite države sprejeti posebne cilje za zmanjšanje emisij, primerljive s tistimi, ki jih je sprejela EU, skupaj z ustreznimi prispevki držav v razvoju.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Gospa predsednica, trenutno imamo v tem Parlamentu zelo zanimivo situacijo, in sicer, da vse tri institucije zastopajo ženske: gospa Malmström Švedsko, ki predseduje, gospa Wallström Komisijo in vi, gospa predsednica, Parlament. Želim si, da bi v prihodnosti redno imeli vodilne ženske na najvišjih mestih – in precej več kot zdaj. Vem, da sta gospa Wallström in gospa Wallis, podpredsednica Evropskega parlamenta, predlagali pomembno pobudo in vključile v postopek tudi druge vodilne ženske v Parlamentu.

Predsedniku Komisije gospodu Barrosu smo napisali, da hočemo videti spremembe in da hočemo pravičnejše ravnotežje med ženskami in moškimi v Komisiji in na drugih najvišjih položajih. Upam, da lahko zdaj izkoristimo priložnost, kajti kljub temu, da predsednik Evropske komisije naše zamisli v celoti podpira, voditelji držav ali vlad žal ne storijo ničesar, da bi prevzeli odgovornost za to bedno situacijo. Ne moremo dovoliti, da bi Unijo nenehno predstavljali samo obrazi moških.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Naj za začetek izrazim svojo podporo predsedniku Klausu in položaju Češke republike. Predstavljam si, da je moral, tako kot so morali Nemci spoštovati odločitev ustavnega sodišča, na njegovo odločitev počakati tudi gospod Klaus.

Glede njegovega pristopa menim, da je njegovo ukrepanje odgovorno ukrepanje državnika, ki je, dokler je čutil drobec pravne negotovosti, čakal na mnenje pristojne institucije, torej sodišča.

Izpostavil bi tudi, da začenja Lizbonska pogodba veljati v času gospodarske krize v Evropi. Trenutne odločitve vlad, ki so sprejele ukrepe za premagovanje gospodarske krize, niso bile učinkovite, niso bile uspešne in s tega vidika menim, da moramo v prihodnosti nadaljevati bolj usklajeno in ne sprejemati *ad hoc* odločitev, ki ne dajo zadostnega učinka v smislu podpore zaposlovanju in gospodarskemu razvoju.

Zato menim, da moramo ob imenovanju nove Komisije zagotoviti, da jo sestavljajo strokovnjaki.

Enikő Győri (PPE). – (HU) Trdno sem prepričana, da bo Lizbonska pogodba nedvomno omogočila, da Evropa deluje na varnejši podlagi in na bolj logičen način z močnim osredotočanjem na probleme, ki vplivajo na vsakodnevno življenje državljanov.

Vendar pa se moramo vprašati tudi, kakšno ceno smo plačali za dosego tega. Cena, ki smo jo plačali, je bila pravzaprav spodkopavanje naših vrednot in zmaga pragmatizma nad njimi. Veste, kaj mislim. Evropska unija je češkemu predsedniku odobrila njegovo absurdno zahtevo, da ne omenjam, da je rekel, da je češko odstopanje potrebno zaradi Beneševih dekretov. Naj vas spomnim, da so bile po Beneševih dekretih milijonom Madžarov in Nemcev odvzete pravice in so bili pregnani. Po mojem mnenju je to, kar je storila Evropska unija, nesprejemljivo s pravnega, političnega in moralnega vidika.

S pravnega vidika smo kritizirali češki ustavni sistem, spremljali smo stališče češkega parlamenta in dokument politično vključujemo v vse morebitne prihodnje pristope, s čimer verjetno kaznujemo državo, ki s tem ni imela nič, Hrvaško. Z moralnega vidika je nesprejemljivo odobriti odstopanje v zvezi s takšno zadevo.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Pozdravljam sprejetje strategije Evropskega sveta za regijo Baltskega morja. To je model, ki ga mora Evropska unija uporabiti tudi za donavsko regijo, s čimer bi prispevala h gospodarskemu razvoju ter gospodarski in socialni koheziji te regije in nenazadnje h konkurenčnosti Evropske unije.

Evropska unija se bo konference v Københavnu udeležila kot voditeljica v boju proti podnebnim spremembam. Evropska unija je že enostransko prevzela cilj „20-20-20“. Energetski in podnebni sveženj je del zakonodaje Skupnosti in je v postopku izvajanja.

Evropsko unijo pozivam, naj hitro vzpostavi učinkovit, inovativen okvir za financiranje ekološko učinkovitega gospodarstva.

Poleg tega se mora Evropska unija osredotočiti tudi na financiranje ustreznih ukrepov za prilagoditev na podnebne spremembe.

Nenazadnje mora biti Evropska unija zmožna ustvariti naložbe v industrijo in javne storitve, da bi zaščitila delovna mesta.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Gospa predsednica, gospa Malmström in gospa Wallström, minili sta dve desetletji od padca železne zaves. Medtem ko je v nekaterih državah prišlo do spremembe režima znotraj pravnega okvira in državne strukture, je preteklost še vedno prisotna v političnih državah in odzivih oblasti v napetih situacijah. Spomnimo se samo dogodkov v Budimpešti jeseni leta 2006, kjer tisti, katerih najbolj temeljne svoboščine in človekove pravice so bile takrat teptane, še do danes niso bili deležni resnice in pravice, da ne omenjam tistih v novih državah članicah, ki so pripadniki manjšin in ki se celo zdaj soočajo z grenko izkušnjo diskriminacije, ki vpliva na njihove pravice in možnosti.

Prav zaradi določb v Lizbonski pogodbi mora biti Evropska komisija pripravljena zagotoviti, da se bo, ko se bodo oblikovali portfelji, ustrezen poudarek dalo vprašanju človekovih pravic in svoboščin v Evropski uniji. Sočasno je treba področje tega portfelja razširiti na varstvo pravic tradicionalnih nacionalnih manjšin in tudi jezikovnih manjšin, saj menimo, da je treba na tem področju še veliko storiti. Če nam je všeč ali ne, so nerešeni problemi, ki vplivajo na te avtohtone skupnosti, prisotni znotraj Evropske unije. Slednja jih mora obravnavati, njena dolžnost pa je tudi, da pomaga državljanom v boju za uveljavljanje njihovih pravic.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Gospa predsednica, sprejetje dolgo pričakovane Lizbonske pogodbe je zdaj za nami. Zagotovo bo v prihodnosti vodila h krepitvi in izboljšanju Evropske unije.

Zdaj uvedba nove Pogodbe zahteva niz odločitev o pristojnosti, osebju in zlasti vzpostavitvi formule za sodelovanje med novimi voditelji – voditelji, ki morajo uresničiti novo vizijo Evrope. Zadeve, povezane s Pogodbo, nam ne smejo preprečiti prepoznavanja problemov nujnega pomena, kot so dejavno odpravljanje gospodarske krize, ukrepi za reševanje problema naraščajoče brezposelnosti in organizacija nadzora finančnih institucij.

Sporazum v Københavnu je pomemben in nujen, vendar pa obdobje krize ni dober trenutek za sprejemanje odločitev o tem, koliko bodo katere države in mednarodne organizacije namenile temu cilju in čemu se bodo zavezale. Najpomembnejša naloga za EU in njene države članice je danes reševanje gospodarskih in socialnih problemov.

Seán Kelly (PPE). – Gospa predsednica, v veliko čast mi je, prav tako pa moji kolegici gospe McGuinness, danes biti tu ob dvajseti obletnici padca zidu in tik pred uresnitvijo Lizbonske pogodbe. To je privilegij, še sploh, ker je Irska s 67 % glasovala za Lizbonsko pogodbo, ki je odraz potrditve dela Evropske unije v večletnem obdobju.

V prihodnjih letih bodo ljudje tudi za razpad ZSSR ugotovili, da se tam državljanske vojne niso razplamtele, kot se je to zgodilo v tako številnih državah, vključno z mojo, ko je prihodu miru in svobode takoj sledila državljanska vojna.

Zgodovinarji bodo izpostavili vlogo Evropske unije pri podpori, vodenju in pomoči tem državam, da se tam ni razvijala državljanska vojna.

Nazadnje, toliko se je govorilo o imenih, ki naj bi zasedla funkcijo predsednika in visokega predstavnika. Menim, da moramo pozornost posvetiti tudi nazivu. Če predsednik v angleščini ne more biti „President“, potem ga poimenujmo „Chairman“: zakaj mu ne bi rekli Chairman? Trije predsedniki begajo javnost.

Gay Mitchell (PPE). – Gospa predsednica, najprej bi želel povedati, kako vesel sem bil, da sem se udeležil Evropskih razvojnih dni v Stockholmu, in čestitati predsedstvu za organizacijo teh dni.

Nedavno sem na irskem javnem radiu RTÉ sodeloval v pogovoru z žensko, ki je bila zaskrbljena, da zmanjšujemo izdatke za zdravstvo in si ne prizadevamo dovolj za zmanjšanje izdatkov za razvojno pomoč. Pojasniti sem moral, da ni šlo za enega od obeh, ampak za oba. Lahko nam uspe oboje. Glede na to, da se tako zelo osredotočamo na potrebo po oživitvi gospodarstva v Evropi in potrebo po obravnavanju krize, v kateri smo se znašli – ki mora seveda biti na vrhu našega nacionalnega programa –, bi pozval, da ne pozabimo na dejstvo, da v državah v razvoju vsako leto umre 11 milijonov otrok, pet milijonov izmed njih zato, ker nimajo zdravil, ki so nam na voljo že 30 let.

Zato prosim, da to pustite na vrhu programa in zagotovite, da bo to vprašanje, ko bomo imenovali osebo, pristojno za zunanje odnose, ostalo eno izmed naših ključnih ciljev. Čestitke za vse, kar ste storili doslej.

Crescenzo Rivellini (PPE). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, edino pravilno je, da je do Lizbonske pogodbe in imenovanja članov Sveta prišlo 20 let po padcu zidu. Padec zidu je zaznamoval začetek prave Evrope. Pred dvajsetimi leti je bil zrušen zid, betonski zid, poln predsodkov, tiranije in lakote za številne prebivalce Vzhoda, danes pa bi morali prenehati s praznovanjem padca zidu in se namesto tega vprašati, kaj storiti zdaj, ko ga ni več. Dejansko so medtem zrastle novi zidovi: zid med državami na severu in jugu planeta, med bogatejšimi in revnejšimi državami, med državami, ki proizvajajo blago, in državami, ki proizvajajo zamisli. Ti zidovi so precej višji in jih je težje podreti; povzročijo lahko velike probleme za človeštvo kot celoto in tudi vojne.

Zaradi tega kandidatov Evropskega sveta, ki jih bo treba imenovati po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe, ne bi smela imenovati peščica ljudi za zaprtimi vrati. Tisti, ki hočejo prispevati in ki hočejo kandidirati, morajo Evropski parlament in Evropo kot celoto seznaniti s tem, kaj nameravajo storiti in kaj so sposobni narediti. Če podremo ta zid „imenovanja“ in se bo prihodnje kandidate izbiralo na podlagi ravnotežja med državami in ne na podlagi njihovih osebnih kakovosti, bomo končno zgradili državo Evropo.

Andrew Henry William Brons (NI). – Gospa predsednica, britanski voditelj opozicije je napovedal ponovna pogajanja o delih Lizbonske pogodbe. Za to bi bilo seveda potrebno soglasje vseh 27 držav. Napovedal je tudi uvedbo predloga zakona o suverenosti, ki bi v primeru nadaljnjih pogodb predpisoval referendum. Seveda bi ga zlahka razveljavile naslednje vlade.

Se Svet in Komisija strinjata, da so načrti konzervativnega voditelja zgolj prazno besedičenje? Njegova stranka se mora odločiti, ali bo sprejela Lizbonsko pogodbo ali pa bo, kar je po mojem mnenju bolje, Združeno kraljestvo popeljala iz Evropske unije.

Cecilia Malmström, predsednica Sveta. – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, pravkar smo imeli zelo zanimivo razpravo in zahvaljujem se vam za vaše pripombe.

Švedsko predsedstvo se skupaj z vami veseli, da je Lizbonska pogodba končno ratificirana v 27 državah. To nam bo dalo učinkovitejšo, bolj demokratično Evropo in močnejšo vlogo na mednarodnem prizorišču. Vesela sem tega.

Strinjam se tudi s tistimi, ki so rekli, čeprav je bilo to morda naključje, da je predsednik Klaus izbral zelo dober teden za podpis Pogodbe: teden, ko praznujemo padec berlinskega zidu, konec komunistične diktature, začetek evropske enotnosti in nenazadnje zmago idej Roberta Schumana nad idejami Josipa Stalina.

(Aplavz)

Glede Češke republike bi rada odgovorila na vprašanje gospoda Duffa in povedala, da tisto, kar smo odobrili Čehom, ni popolno odstopanje od Listine o temeljnih pravicah. Protokol 30 ne razveljavlja obvezne narave listine v zvezi z Združenim kraljestvom, Poljsko ali Češko republiko. Omejuje zgolj način, na katerega jo lahko uporablja sodišče, nenazadnje pa bo njena razlaga, kadar bo prišlo do sporov, stvar Komisije in Sodišča.

Kot je predsednik vlade povedal pred odhodom, zdaj poteka posvetovanje z njegovimi 26 kolegi. Je težavno, vendar je to njegov cilj. Povabil jih je že na delovno večerjo naslednji četrtek.

Prezgodaj je razglabljal o imenih. Tudi jaz berem časopise. Slišala sem imena, ki jih nočete videti; slišala sem imena, ki jih želite videti. Mislim, da sem opazila eno ali dve prošnji za delovno mesto tudi iz tega Parlamenta. Svoje prošnje lahko vsekakor pošljete predsedstvu, ki jih pričakuje, in preučili jih bomo. Do četrтка je še en teden. In seveda smo slišali vaše pomisleke glede regionalne uravnoteženosti, enakosti spolov – nečesa, kar se meni zdi izjemno pomembno. Morali bi biti sposobni pokazati evropskim državljanom, da Evrope ne vodijo samo moški. Vendar pa se bosta, kot je dejal predsednik vlade, oblikovala samo dva položaja. Vse te zahteve je zelo težko izpolniti, vendar pa si bomo prizadevali po svojih najboljših močeh, vašim nasvetom pa smo prislunili.

Visoki predstavnik bo pripravljal in dokončal okvir, ki smo ga pravkar sprejeli v zvezi z Evropsko službo za zunanjepolitično delovanje. Pripravil ga bo v sodelovanju s Parlamentom, preden ga bo najkasneje aprila naslednje leto predložil Svetu.

Kot je bilo že tolikokrat povedano, bo visoki predstavnik v Parlamentu odgovarjal na vprašanja in bo tudi zaslišan, tako da bo lahko razpravljal in razvijal svoja stališča v zvezi z zunanjo politiko.

Glede gospodarstva bi želela Mariti Ulvskog, ki je morda sedaj ni tu, povedati, da se švedsko predsedstvo ne odpoveduje svojim ambicijam v zvezi z izhodnimi strategijami. Prav nasprotno, izredno pomembno je, da vztrajamo pri ambiciji – ne zdaj, temveč v kratkem – dveh izhodnih strategij. Kajti če ne bomo, če bomo našim gospodarstvom dovolili, da povečujejo proračunski primanjkljaj, bo to prizadelo najbolj ranljive ljudi v družbi, in tega nečemo.

Vidimo luč na koncu tunela. Na poti je oživitev gospodarstva, vendar pa bomo v večini držav še vedno trpeli zaradi visoke brezposelnosti, zato je še prezgodaj za izvajanje izhodnih strategij. Vendar pa moramo razpravljati o njih in imeti načrt zanje, če hočemo imeti trajnostno gospodarstvo, ki ga bomo predali prihodnjim generacijam.

Nazadnje, pri podnebnih spremembah nismo zmanjšali svojih ambicij. Švedsko predsedstvo, Komisija in mnogi drugi delajo dan in noč. Prepričujemo, se pogajamo, utemeljujemo, skušamo pritegniti tudi naše partnerje in jih vključiti v svoja prizadevanja. Bilo je že veliko srečanj in še veliko jih bo, čeprav je do Københavna samo še 25 dni.

Res je, da je svet ozaveščen in da se v številnih državah po vsem svetu dogaja mnogo stvari. To je spodbudno, vendar ne zadostuje, če želimo upoštevati cilj 2 °C.

Nimamo vseh koščkov sestavljanke, da bi dosegli pravno zavezujoč sporazum: to je dejstvo. Žal mi je, vendar to je dejstvo. Rečemo lahko, da si bomo prizadevali zanj, in še vedno si, vendar do njega ne bo prišlo, ker mnogi partnerji pravijo, da še niso pripravljeni na ta korak. Evropa še vedno vodi in še vedno si prizadevamo za zelo ambiciozen sporazum z jasnimi okvirom, ki vključuje vse partnerje in časovni načrt za zaključek pogajanj. Cilj je nadomestiti Kjotski sporazum z zavezujočim sporazumom. Parlamentu se želim zahvaliti za delo, ki ga trenutno opravlja, in tudi za delo, ki ga bo moral opraviti po Københavnu.

Evropa je še vedno na čelu. Tam bomo tudi ostali. Imamo največje ambicije doslej. Potrdili smo ocene Komisije in jih podpiramo. Pripravljeni smo odigrati svojo vlogo. Imeli bomo svetovni porazdelitveni ključ, utemeljen na emisijah in sposobnosti plačila. Imamo delovno skupino, ki preučuje notranjo porazdelitev bremena. Vendar države članice še niso bile pripravljene razkriti točnih zneskov, ki jih bomo plačali. To pa zato, ker hočemo še naprej izvajati pritisk na druge države, saj morajo tudi one plačati, ker je to tudi v njihovem interesu.

Zato bomo vsako minuto porabili za delo na tem.

Zahvaljujemo se vam za spodbudo in se veselimo sodelovanja s Parlamentom v zvezi s tem in drugimi vprašanji.

Margot Wallström, *podpredsednica Komisije*. – (FR) Ker je švedska ministrica govorila v francoščini in angleščini, bi jaz morala govoriti v švedščini.

(SV) Gospa predsednica, poskusila bom govoriti švedsko in povedati nekaj o pomembni točki, ki je bila danes izpostavljena tu, namreč o tem, kako je besedilo nove Pogodbe povezano z resničnostjo, ki jo hočemo spremeniti, kako nas bo besedilo nove Lizbonske pogodbe vodilo in nam dalo orodja, ki jih potrebujemo za sprejemanje odločitev o tem, kako se boriti proti podnebnim spremembam, kako se spopasti z gospodarsko krizo in vsem tistim, kar ji bo sledilo, namreč brezposelnostjo in socialnimi problemi, in kako se lotiti problemov priseljevanja in drugih vprašanj, ki so visoko na našem seznamu.

Tako se te stvari povezujejo, kot je prej povedal gospod Barnier. To je seveda povezano z izvajanjem in uveljavljanjem ter s tem, koga imenujemo za svoje predstavnike v Komisiji in pravzaprav za voditelje na najvišjih položajih, ki ju je treba zdaj zapolniti. Kot veste, je vsaj na Švedskem pogosto tako, da je „pravi človek na pravem mestu pogosto ženska“, in menim, da to velja tudi tu. Na srečo vem, da imam podporo predsednika Komisije, ko pravim, da je postopek, ki bo zdaj sledil, seveda zelo pomemben z demokratičnega vidika. Prav tako je to priložnost za države članice, da pokažejo, da njihove besede niso samo prazno govoričenje, ampak da imajo resnično primerne, sposobne kandidatke, ki so jih pripravljene predlagati.

Drugače bomo tiste, ki predstavljamo večino prebivalstva EU, postale manjšina, ko bo šlo za sprejemanje demokratičnih odločitev. Kot je pogosto napisal in povedal Václav Havel, demokracija ni nekaj, kar je enkrat za vselej in nepreklicno padlo z neba, demokracija je nekaj, kar moramo vzdrževati in za kar se moramo nenehno boriti. Seveda smo tesno sodelovali s švedskim predsedstvom, zato bi še enkrat v svojem imenu in v imenu Komisije izrazila hvaležnost za zahtevno delo, za katerega vem, da ga je vložilo švedsko predsedstvo, vključno v pripravo tega, kar bomo zdaj pričeli izvajati.

Kot je prej dejal gospod Barroso, je Komisija danes sprejela odločitev o prvem ukrepu, ki je naša odgovornost, in sicer o državljanski pobudi. Začeli bomo s širokim krogom posvetovanj, ko bomo izdali zeleno knjigo, ki bo vsebovala deset vprašanj. Če bomo nanje do konca januarja dobili veliko število odzivov, upamo, da bomo po kratki razpravi, vključno z razpravo v Parlamentu, vzpostavili novo državljansko pobudo, ki bo do konca naslednjega leta pripravljena na izvajanje. To je seveda dober primer, kako lahko uporabimo nove oddelke Lizbonske pogodbe in nove možnosti, ki jih zagotavlja, da bi državljanom dali močnejši glas in večji vpliv.

Vprašanje podnebja in pogajanja o njem so tu omenili številni ljudje in tudi minister za evropske zadeve. Vsekakor je največja moč, ki jo imamo, to, da govorimo enotno in da še naprej vztrajamo pri močnem in seveda zavezujočem sporazumu. Seveda bomo lahko preučili obliko sporazuma, ko bomo vedeli, kaj nameravajo v smislu predlogov in nasprotnih predlogov predložiti naši partnerji. Nazadnje seveda upam, da bomo še naprej tesno sodelovali pri izvajanju Lizbonske pogodbe. S tem delom moramo tu in v Komisiji začeti zdaj in z veseljem bom tudi gospodu Barrosu predstavila stališča Parlamenta o tem, kako organizirati delo Komisije. Ponovno smo varuhi Pogodbe in vsekakor bomo zagotovili, da jo docela spoštujemo.

(Aplavz)

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), v pisni obliki. – (RO) Zaradi izvajanja zakonodaje o trgovanju s certifikati za emisije onesnaževal nastajajo stroški, ki bodo v vsaki državi dodeljeni drugače, v skladu z gospodarskim modelom v zadevni državi. Nekatere države že imajo obsežnejše možnosti, ki jim omogočajo zmanjševanje emisij brez pomembnejših zvišanj cen energije. Države, ki so še vedno v postopkih prestrukturiranja energetskega sektorja, bi učinek teh ukrepov nesorazmerno občutile na ravni potrošnikov, glede na njihovo zmožnost plačila stroškov sprememb. Država, ki ima v svoji energetski mešanici velik delež vetrne energije, si je vzela pravico naložb v obnovljive vire energije, ko se je že razvila, pri čemer je v postopku povzročila veliko onesnaženja. Po drugi strani se država, ki je v veliki meri še vedno odvisna od proizvodnje energije, temelječe na premogu, sooča s tehnološko vrzeljo, ki jo mora premostiti, pri tem pa zmanjšati tudi emisije onesnaževal. Države vzhodne Evrope so v slednjem položaju. Iz tega razloga menim, da mora odločitev o financiranju boja proti podnebnim spremembam upoštevati ta dejavnik in države iz zadnjih krogov širitve izvzeti iz plačevanja določenih davkov, ki bi ta gospodarstva pretirano obremenili.

Elena Băsescu (PPE), v pisni obliki. – (RO) Trenutno Evropski svet posebno pozornost posveča gospodarski in finančni situaciji Evropske unije. Svetovna finančna kriza je še posebno prizadela evropske države, državljane in podjetja. Ker se pričakuje, da se bo situacija v Evropi v zvezi z brezposelnostjo še naprej slabšala, se je treba zavezati dinamičnim politikam trga dela. Evropska komisija je napovedala stopnjo brezposelnosti v višini 10,25 % v 27 državah članicah. Svet in Komisija morata z izvajanjem Evropskega načrta za oživitev gospodarstva nadaljevati s svojimi prizadevanji razvijanja strategij za oživitev gospodarstva v sodelovanju z Evropskim parlamentom in državami članicami.

Ob določanju skrajnih rokov za vlade, da prenehajo s svojimi protikriznimi strategijami, je treba ločeno upoštevati položaj in zaveze vsake države članice. V primeru Romunije se načrtuje, da bodo sporazumi z Evropsko unijo in Mednarodnim denarnim skladom zajeli leti 2009 in 2010. Posledično bo vsako prenehanje te finančne podpore oviralo protikrizni program Romunije. Obžalovanja vredno je, da nestabilnost, ki jo je povzročila blokada parlamentarne večine v Romuniji (PSD (Socialdemokratska stranka) + PC (Konzervativna stranka), PNL (Nacionalna liberalna stranka), UDMR (Demokratska unija Madžarov v Romuniji)), zbuja dvome glede tretje tranše iz MDS.

Dominique Baudis (PPE), v pisni obliki. – (FR) Po pogajanjih na vrhu Evropskega sveta 29. in 30. oktobra in rzsodbi češkega ustavnega sodišča z dne 3. novembra je predsednik Češke republike Václav Klaus podpisal Lizbonsko pogodbo.

Zdaj bo Pogodba lahko začela veljati in bo institucijam zagotovila visokega predstavnika za zunanje zadeve in stalnega predsednika Sveta za dve leti in pol. Struktura nove Komisije in izbira oseb, ki bosta zasedli položaj predsednika Sveta in visokega predstavnika za zunanje zadeve, sta ključnega pomena.

Izbira predsednika oziroma predsednice Sveta je ključnega pomena, saj bo predstavljal oziroma predstavljala Evropo dve leti in pol. Poleg tega je v obdobju globalizacije in boja za oblast med celinami izbira visokega predstavnika za zunanje zadeve nesporno strateškega pomena.

19. novembra se bo sestal izredni Evropski svet, da bi razpravljajal o imenovanjih. Dosegli smo prelomnico v evropski zgodovini. Vaša izbira, voditelji držav ali vlad, bo opredelila Evropo, ki jo želite v prihodnosti. Zato bodite ambiciozni, saj mora biti Evropa dinamična, proaktivna, učinkovita in politična, če hočemo, da še naprej napreduje.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), v pisni obliki. – (PT) Pozdravljam odločno zavezanost, ki so jo prejšnji mesec na vrhu Evropskega sveta pokazali voditelji držav ali vlad EU glede nadaljnega boja proti podnebnim spremembam.

Evropski voditelji so potrdili oceno, da bi do leta 2020 skupni stroški blažitve in prilagajanja v državah v razvoju lahko dosegli okoli 100 milijard EUR letno. EU je okrepila svoje pogajalsko stališče z dosego sporazuma o financiranju, potrebnem za pomoč državam v razvoju in zlasti najrevnejšim državam. Vendar pa sem zaskrbljena zaradi dejstva, da ni bila sprejeta jasna odločitev o prispevku EU in deležu skupnega bremena posamezne države članice ob upoštevanju zmožnosti plačila vsake države. Za uspeh konference v Københavnu je ključno, da se doseže politični sporazum, ki celoviteje zajema najpomembnejše točke, predvsem glede zavez, ki jih morajo prevzeti vsi.

Nessa Childers (S&D), v pisni obliki. – Našim evropskim voditeljem ponovno ni uspelo premakniti pogajanj za konferenco v Københavnu z mrtve točke. Seveda se je ta vrh v medijih opevalo kot uspeh, v resnici pa nismo bili deležni ničesar drugega kot besedičenja. Naši evropski voditelji so imeli priložnost, da svetu v razvoju ponudijo upravičeno in verodostojno financiranje za pokritje stroškov podnebnih sprememb, ki najbolj vplivajo na te države, ki pa jih povzročamo mi v razvitem svetu. Ta vrh ni izpolnjeval standarda, ki sta ga določila Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane in civilna družba po svetu, ki sta pozvala, naj EU nameni nič manj kot 30 milijard EUR, in zahtevala trdno zavezo, da bo to novo in dodatno financiranje poleg obstoječe razvojne pomoči čezmorskim državam.

København ali ne, podnebne spremembe nas bodo spremljale v prihodnjih desetletjih. To je doslej največji preizkus 21. stoletja. V Københavnu moramo doseči pravno zavezujoč sporazum, za to pa potrebujemo pravi politični pogum in manj besedičenja naših evropskih voditeljev.

Diogo Feio (PPE), v pisni obliki. – (PT) V času, ko je Evropi končno uspelo prebroditi krizo s pogodbami, kateri se je znašla, in je Lizbonsko pogodbo končno ratificiralo 27 držav članic, pozdravljam dejstvo, da obstaja nov pravni in institucionalni okvir, ki bo omogočil, da se način delovanja Unije oblikuje v skladu z njeno trenutno velikostjo, z ugotovitvijo pristojnosti Parlamenta in osredotočenjem zlasti na vlogo nacionalnih parlamentov v evropskem povezovanju.

To je trenutek, na katerega smo čakali, in zdaj, ko je Lizbonska pogodba odobrena, ima Unija s tem novim institucionalnim okvirom možnost, da se zaveže glavnim nalogam, ki jih bo morala opraviti v bližnji prihodnosti. Tu moram izpostaviti ukrepe, ki se jih pričakuje od Evropske unije, za boj proti krizi, spodbujanje gospodarstva, krepitev zaupanja v trg s posebnim poudarkom na izboljšanju stopnje brezposelnosti v Evropi. Zdaj ko vidimo oklevajoče znake oživitve gospodarstva, moramo naša prizadevanja osredotočiti na spodbujanje evropskega gospodarstva in posebno pozornost posvetiti primarnim in sekundarnim sektorjem – s posebnim poudarkom na kmetijstvu –, ki jih je kriza močno prizadela, in vzpostaviti evropske nadzorne strukture.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Ponovno je bil žal glavni cilj Evropskega sveta sprejeti pogoje, ki zagotavljajo začetek veljavnosti tako imenovane Lizbonske pogodbe do konca leta 2009, z drugimi besedami, sprejeti stališča, ki bi omogočila hitro ratifikacijo s strani Češke republike. Glavni pomisleki voditeljev Evropske unije gredo institucionalnim vprašanjem, ki omogočajo hitrejši napredek pri kapitalističnem, federalističnem in vojaškem povezovanju Evropske unije.

Vprašanja, ki zadevajo gospodarsko, finančno in socialno krizo, so bila potisnjena na stranski tir. Majhen napredek, ki je bil dosežen, je seveda posledica velikega pritiska pomembnih sektorjev v številnih državah članicah, primer katerega je kriza v mlečnem sektorju. Tudi tu je Svet zgolj povečal proračun za leto 2010 za samo 280 milijonov EUR.

Vendar so predlogi, ki jih je v skladu s smernicami Sveta podala Evropska komisija, zelo zaskrbljujoči v smislu prevelikega primanjkljaja in napovedi povišanja upokojitvene starosti. Namesto odziva na resne socialne probleme revščine in brezposelnosti predlaga ukrepe, ki bodo še poslabšali socialni položaj in že obstoječe očitne neenakosti.

Zita Gurmai (S&D), *v pisni obliki*. – Zasedanje Sveta je bilo ključno za Evropsko unijo, saj je odstranila zadnje ovire za začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe. Vendar pa vse opozarjam, da tega ne smemo imeti za rezultat kot takšen. Smo šele na polovici poti: zdaj se moramo navaditi na novi institucionalni okvir. Ko gre za prilagoditev, je Parlament na dobri poti, saj je že delal na svojem Poslovniku in razpravljal o vzpostavitvi novih institucij, na primer Evropske službe za zunanjepolitično delovanje. Naslednji korak je sestava Komisije, ki predstavlja vodstvo in pooseblja naše vrednote. Zato države članice pozivam, naj imenujejo sposobne, primerne ljudi in si prizadevajo za enakomerno zastopanost spolov v Komisiji. Prav tako moramo čim prej izbrati najvišje voditelje, pri čemer ne smemo izgubljati časa. Ni časa za pasivnost. Če se imamo za nosilce univerzalnih vrednot, zdaj potrebujemo voditelje, ki so jih zmožni verodostojno zastopati – na primer v Københavnu, kjer se bodo države pogajale o bližnji prihodnosti človeštva, Evropa pa bo potrebovala vso svojo nadarjenost, odgovornost in velikodušnost, da doseže dogovor.

Marian-Jean Marinescu (PPE), *v pisni obliki*. – (RO) Najprej pozdravljam ratifikacijo Lizbonske pogodbe s strani Češke republike. Začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe 1. decembra in novi medinstitucionalni odnosi, ki jih vzpostavlja, bodo predstavnikom Evropske unije omogočili učinkovitejše upravljanje posledic gospodarske in finančne krize in vodenje pogajanj o boju proti podnebnim spremembam v Københavnu. Znaki oživitve gospodarstva ne smejo pomeniti takojšnje umaknitve podpornih politik, saj bi to lahko dolgoročno imelo negativen učinek na gospodarstvo. Upam tudi, da bodo države članice dosegle dogovor o oblikovanju usklajene strategije za umik spodbujevalnih ukrepov, ko bo prišel pravi trenutek za to. V prihodnosti pričakujemo tudi dogovor o svežnju predlogov za vzpostavitev nove finančne nadzorne strukture za Evropsko unijo. Nenazadnje ne smemo pozabiti, da se bodo evropski državljani zdaj še bolj ozirali za trdno Evropo in bodo od EU pričakovali, da v naslednjih letih izboljša stanje na področju zaposlovanja. Zato morajo evropske institucije čim prej začeti spodbujati nove dinamične politike trga dela.

Iosif Matula (PPE), *v pisni obliki*. – (RO) Izraziti želim podporo stališčem, ki sta jih sprejela Evropska komisija in Evropski svet in ki so poudarjena v predloženih dokumentih. Konferenca v Københavnu se približuje in EU mora odigrati ključno vlogo v pogajanjih o celovitem in ambicioznem svetovnem sporazumu o boju proti podnebnim spremembam.

Zaključki Evropskega sveta omenjajo potrebne finance na svetovni in evropski ravni za boj proti negativnim učinkom podnebnih sprememb, kot so suše, požari in poplave, katerih posledica so številne žrtve in velike izgube vsako leto.

Menim, da mora EU zagotoviti čim doslednejšo finančno podporo za ukrepe, ki jih države članice sprejmejo v zvezi z namakanjem, gradnjo jezov, pogozdovanjem in spodbujanjem proizvodnje energije iz obnovljivih virov, kot so sončna, vetrna in vodna energija ter energija iz biogoriv. Opazili smo tudi veliko potrebo po finančni podpori s strani EU na ravni lokalnih oblasti in fizičnih oseb, kjer potrebna sredstva za povečanje energetske učinkovitosti stavb niso na voljo. EU mora še naprej posvečati večjo pozornost temu vidiku, da bodo državljani ostali v središču evropskih politik.

Franz Obermayr (NI), *v pisni obliki*. – (DE) Kar se je pred nekaj dnevi zgodilo na vrhu Evropskega sveta, je nezaslišano in slabi vsakršno zaupanje v skupnost vrednot, ki jo tako pogosto poudarja EU. EU je hotela predsednika Klause za vsako ceno prisiliti, da podpiše, celo s posredno odobritvijo zgodovinske krivice. Na podlagi Beneševih dekretov je bilo do leta 1947 okoli 2,9 milijonov ljudi razglašanih za sovražnike države in so bili izgnani zgolj na podlagi nacionalne pripadnosti. Posledično je 230 000 ljudi doletela tragična smrt. Dekreti ljudem ne sodijo na podlagi določenih zločinov, ki so jih zagrešili; izhodiščna točka je zgolj in samo etnična pripadnost. Danes bi to imenovali etnično čiščenje, kar je nekaj, kar bi morale vsekakor zavrniti vse države članice. S pravnega stališča se je razseljenim osebam odreklo pravico do domnevne nedolžnosti, ustreznega sodnega postopka in primerne nadomestila za razlastitev. Felix Ermacora, profesor za mednarodno pravo in nekdanji poročevalec ZN, je v svojem pravnem poročilu iz leta 1991 prišel celo do zaključka, da je bil izgon enakovreden genocidu. Kljub vsemu temu in brez kakršne koli objektivne utemeljitve se je predsedniku Klausu odobrilo odstopanje od uporabe Listine EU o temeljnih pravicah. Vendar pa ta „opomba pod črto“ ne bo začela veljati, dokler Pogodbe ne ratificira Islandija ali Hrvaška. V tem času bi se lahko vložile zahteve za nadomestilo.

Rovana Plumb (S&D), *v pisni obliki*. – (RO) Enostransko ukrepanje EU ne zadostuje, čeprav je na čelu boja proti podnebnim spremembam.

Nemogoče bo skleniti svetovni sporazum o zmanjšanju in prilagoditvi na učinke podnebnih sprememb brez udeležbe držav v razvoju, predvsem najnaprednejših med njimi. Učinki podnebnih sprememb že kažejo

vpliv na razvoj teh držav: suša, poplave, naravne nesreče, širjenje puščav z vsemi gospodarskimi in socialnimi posledicami.

Kakršno koli ukrepanje za zmanjšanje in prilagoditev na položaj zahteva vzpostavitev trdnega mehanizma za meritev, poročanje o in preverjanje dogodkov skupaj z ustreznimi upravljanim skladom, ki ga sestavljajo javne in zasebne finance.

Ta skupna prizadevanja bodo pripomogla k doseganju ciljev za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, razvoj trajnostnega gospodarstva in ustvarjanje zelenih delovnih mest.

Joanna Senyszyn (S&D), v pisni obliki. – (PL) Gospod Barroso bo novim komisarjem kmalu dodelil portfelje. Upam, da ne bo storil hude napake, kot jo je storil v zadnjem parlamentarnem mandatu, ko je za komisarja za pravosodje predlagal kandidata z mentaliteto iz 19. stoletja, katoliškega fundamentalista, moškega šovinista in homofoba. Takrat Evropski parlament ni dovolil, da bi bila Komisija izpostavljena takšnemu tveganju. Prepričana sem, da Parlamentu ne bo treba ponovno posredovati.

V skladu z izjavami gospoda Barrosa bi bilo treba portfelje dodeliti ob upoštevanju zlatega načela ravnotežja. Komisija bi morala biti precej bolj socialna, komisarji pa sposobni. Gospodu Barrosu zdaj ni treba skrbeti zaradi ponovne izvolitve, zato lahko svoja prizadevanja osredotoči na boj proti krizi in socialne vidike svojega programa. Zato je bistvenega pomena, da se gospodarski in socialni portfelj zaupa komisarjem iz naše socialdemokratske politične družine.

Če Komisija glede spolov ne bo uravnotežena, bo to znak, da ni prave enakosti. Skrajni čas je, da venomer neuresničene zamisli o enakosti žensk in moških postanejo praktična resničnost. Na najvišje položaje v Evropski uniji so bili izvoljeni moški (predsednik Evropskega parlamenta in predsednik Komisije). To je žal očitno spodbujanje diskriminacije žensk. Čas je, da se to spremeni in da EU končno prepove kakršno koli diskriminacijo. Čas je za ženske! Enostavno bo najti nove kandidatke med 250 milijoni energičnih, pogumnih in močnih državljanek Evropske unije, to pa vključuje kandidatke za položaj predsednika Evropskega sveta in visokega predstavnika za skupno zunanjo politiko.

16. Vrh EU-Rusija, 18. november 2009 v Stockholmu (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije o vrhu EU-Rusija 18. novembra 2009 v Stockholmu.

Cecilia Malmström, predsednica Sveta. – (SV) Gospa predsednica, kot ste pravkar povedali, bo vrh EU in Rusije potekal 18. novembra v Stockholmu. To je dobra priložnost za EU, da oceni odnose med nami in Rusijo. Vem, da mnogi poslanci v Parlamentu pozorno sledijo dogodkom v Rusiji. Zato bi predstavila glavna vprašanja, o katerih nameravamo razpravljati na vrhu, in prepričana sem, da bo komisar dodal še nekaj podrobnosti v zvezi s področjem odgovornosti Komisije.

Na splošno je jasno, da hočemo vrh izkoristiti za razvoj strateškega partnerstva med EU in Rusijo. Od sodelovanja z Rusijo na vseh področjih lahko veliko pridobimo. Potrebujemo Rusijo, če se želimo učinkovito spopasti s svetovnimi izzivi. Vendar pa moramo Rusiji tudi pojasniti, da mora naše partnerstvo temeljiti na spoštovanju skupne zaveze in skupnih vrednot. To pomeni spoštovanje človekovih pravic, demokracije in pravne države. Vrh nam ponuja priložnost izvajanja pritiska na Rusijo, da izpolni svoje pogodbene obveznosti na teh in tudi drugih področjih.

Eno izmed najpomembnejših vprašanj bodo podnebne spremembe. Svet bo poudaril dejstvo, da je tesno sodelovanje med EU in Rusijo pomembno, da dosežemo rezultat v Københavnu. Rusija mora obljubiti oprijemljivo in primerljivo zmanjšanje svojih emisij toplogrednih plinov, ki ustreza cilju 2 °C, o katerem se je G8 dogovoril v L'Aquili.

S tem je povezano vprašanje energije – gre za energetske učinkovitost in energetske varnost. Glede položaja Rusije kot najpomembnejše energetske partnerice nam bo vrh ponudil priložnost, da poudarimo potrebo po ponovni pridobitvi zaupanja in preglednosti v odnosih med EU in Rusijo na področju energije. Izrazili bomo tudi razočaranje zaradi nedavnega izstopa Rusije iz Pogodbe o energetski listini.

Upamo, da bo na vrhu vzpostavljen in potrjen močnejši mehanizem zgodnjega opozarjanja. Spremljati bi ga morala jasna zagotovila Rusije in ločeno drugih pomembnih tretjih držav, da prenos ali izvoz plina v EU v primeru prihodnjih energetskih sporov ne bo zmanjšan ali ustavljen.

Razpravljali bomo seveda tudi o gospodarski in finančni krizi. Svet želi na vrhu doseči dogovor o potrebi po nadaljnjih usklajenih prizadevanjih za odziv na krizo in potrjuje, da bomo vztrajali pri tem, da so naša gospodarstva odprta, in pri potrebi po izogibanju protekcionističnim ukrepom. Vrh nam bo dal tudi priložnost, da ocenimo napredek našega dela, povezanega s štirimi skupnimi območji. Priložnost bomo izkoristili, da poudarimo pomen napredka na področjih, kjer je potreben ali kjer so se pojavile težave.

Sprememba stališča Rusije v zvezi s Svetovno trgovinsko organizacijo je ustvarila novo situacijo, ki jo analiziramo. Zamuda pri pristopu Rusije k STO bo vplivala na naše dvostranske odnose, vključno s pogajanjem o novem sporazumu med EU in Rusijo. Ponovno bomo izpostavili našo podporo pristopu Rusije k STO, ki je pomemben za vključitev Rusije v svetovno gospodarstvo.

Medtem moramo delati na preostalih problemih trgovine in gospodarstva, na primer dajatvah za prelete preko Sibirije, ukrepih na mejah, ki ovirajo uvoz komercialnih vozil v Rusijo, diskriminativnih pristojbinah za uporabo cestne infrastrukture, načrtih za omejitve uvoza vsebnikov po cesti, izvoznih dajatvah za les in protekcionističnih ukrepih, ki jih je nedavno sprejela Rusija.

Zelo dobro se zavedam zaskrbljenosti Evropskega parlamenta glede stanja človekovih pravic v Rusiji. Dokaz o tem je zlasti najti v vaši odločitvi, da letošnjo nagrado Saharov podelite borcem za človekove pravice v Rusiji. Švedsko predsedstvo deli vašo zaskrbljenost in zagotovili bomo, da bodo vprašanja človekovih pravic na vrhu na pomembnem mestu. Vsekakor pozdravljamo izjavo predsednika Medvedeva o človekovih pravicah, demokraciji in pravni državi, vendar pa ji morajo slediti konkretna dejanja. Stanje človekovih pravic v Rusiji je zaskrbljujoče. Poudarili bomo zlasti najnovejše dogodke na severnem Kavkazu, ki je bil prizorišče nasilja nad borci za človekove pravice, osebje za preprečevanje kaznivih dejanj, predstavniki oblasti in prebivalstva na splošno. Posebno zaskrbljujoče je, da so bili ne samo na severnem Kavkazu, ampak v Rusiji kot celoti, ubiti borci za človekove pravice in novinarji. Zato bomo ponovili svoj poziv Rusiji, naj stori vse, kar je v njenih močeh, da zagotovi, da lahko borci za človekove pravice opravljajo svoje delo, ne da bi morali živeti v strahu pred nasiljem, nadlegovanjem ali grožnjami.

V zvezi z zunanjo politiko in varnostnimi vprašanji bomo poudarili pomen ohranjanja in izboljšanja dialoga o neposredni sosesčini, ki si jo delimo. Glede tega moramo sodelovati z Rusijo, če naj napredujemo pri doseganju miroljubne rešitve dolgotrajnih sporov. Seveda se ne bomo oddaljili od naših temeljnih načel.

Načeli bomo vprašanje Gruzije in ponovno poudarili, da mora Rusija v celoti spoštovati svoje zaveze iz načrta v šestih točkah, ki je bil določen 12. avgusta, in posledično sporazuma z dne 8. septembra 2008. Pridobiti moramo tudi potrebno zaupanje glede regije Ahalgori, zgornjega dela doline reke Kodori in kontrolne točke v vasi Perevi. Rusijo bomo tudi pozvali, naj uporabi svoj vpliv, da v skladu s svojim vsedržavnim mandatom s svojim nadzorni misiji EU omogoči dostop do Južne Osetije in Abhazije v Gruziji. Vrh nam bo dal tudi priložnost, da ocenimo napredek, dosežen na pogovorih v Ženevi, tozadevno pa od Rusije pričakujemo, da bo nadaljevala s svojim pristopom, h kateremu se je zavezala.

Zavedamo se, da moramo z Rusijo sodelovati glede tako imenovanih zamrznjenih sporov v Pridnjestrski moldavski republiki in Gorskem Karabahu. Poudarili bomo pomen nadaljnje zavezanosti mehanizmu reševanja sporov, ki ga predstavljata skupina iz Minska in sestava „5 + 2“ v Pridnjestrski moldavski republiki.

Aktivna zavezanost Rusije k spodbujanju dialoga med armenskim in azerbajdžanskim predsednikom o vprašanju Gorskega Karabaha je seveda dobrodošla. Vendar pa bomo Rusijo opozorili tudi na pomen vključitve skupine iz Minska v vse stopnje procesa. EU je med drugim z ukrepi za spodbujanje zaupanja pripravljena na vključitev in podporo procesu v Minsku. Vrh mora izraziti svojo podporo ratifikaciji in izvajanju novih protokolov med Armenijo in Turčijo. Druge zadeve na tem področju zadevajo evroatlantsko partnerstvo na področju varnosti in vzhodno partnerstvo.

Glede evroatlantske varnosti bomo Rusijo pozvali, naj se aktivno udeleži Krfskega procesa, preden se v Atenah sprejme v prihodnost usmerjena odločitev. Vrh mora zahtevati potrditev Rusije, da podpira temeljna načela procesa, z drugimi besedami, popolno spoštovanje in izvajanje predpisov Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), da je OVSE glavni forum za razpravo o Krfskem procesu in dejstva, da je treba vse vidike prevladujoče varnostne strategije obravnavati na uravnotežen način.

Kar zadeva EU, smo pripravljeni Rusijo obvestiti o vseh dogodkih, povezanih z vzhodnim partnerstvom, in ponoviti, da so lahko tretje države glede na posamezen primer upravičene do sodelovanja v skladu s skupno izjavo iz Prage iz maja 2009. Vrh nam bo omogočil načeti tudi vrsto mednarodnih in regionalnih vprašanj. Menim, da je zelo verjetno, da bodo načeta vprašanja, kot so Iran, Afganistan/Pakistan, južni Kavkaz in seveda Bližnji vzhod.

Gospa predsednica, spoštovani poslanci, precej dolgo sem govorila, vendar vem, da ste zelo predani tej zadevi. To je pomemben vrh z veliko točkami na dnevnem redu in veselim se vaših mnenj in predlogov pri končnih pripravah pred tem srečanjem.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospa predsednica, pred samo enim letom smo preučili odnose med EU in Rusijo in se odločili, da mora Evropska unija kljub velikim razhajanjem z Rusijo glede spora v Gruziji nadaljevati s sodelovanjem s to veliko sosedo, vključno s pogajanjem o novem sporazumu. Sklenili smo tudi, da moramo naše odnose utemeljiti na oceni naših osebnih interesov. Zato se bo vrh v Stockholmu naslednji teden osredotočil na področja, kot je že bilo povedano, kjer obstaja skupen interes, na primer podnebne spremembe, energija in svetovna gospodarska kriza.

Finančna kriza je močno prizadela Rusijo, ravno to pa je področje politike, na katerem ima Evropska unija jasen interes za iskanje skupnega političnega pristopa. Zaveze G20 so bile pomemben korak v pravo smer. Menim, da je pomembno, da jih zdaj podprejo vsi partnerji. Ključnega pomena je tudi, da Rusija ne podleže skušnjavi protekcionizma. Težnja k protekcionističnim praksam je že prizadela podjetja v EU.

Menimo, da je najboljša pot naprej skupno, na pravih temelječe večstransko delo. Vrh bo priložnost, da še enkrat poudarimo pomembnost pristopa Rusije k STO. Namen Rusije, da zaključi pogajanja vzporedno z Belorusijo in Kazahstanom, s katerima načrtuje carinsko unijo, pušča odprta številna vprašanja. Sočasno upamo, da bomo na vrhu dobili boljši vpogled v novi pristop Rusije. To je nenazadnje pomembno v okviru tekočih pogajanj o novem sporazumu, ki jih vodi Komisija in morajo vsebovati jasne, pravno zavezujoče določbe o trgovini in naložbah ter tudi energiji.

Vrh mora zagotoviti tudi jasnost glede pogojev, ki zadevajo dvostransko trgovino od 1. januarja 2010 dalje v skladu z novim sistemom skupne carinske tarife carinske unije.

Glede podnebnih sprememb je že moj kolega povedal, da mora vrh poudariti vodilni vlogi, ki ju lahko skupaj odigra Rusija in Evropska unija pri doseganju rezultatov na konferenci v Københavnu. Prispevek Rusije je lahko zaradi velikega obsega zmanjšanja emisij z izboljšavami energetske učinkovitosti zelo pomemben. Zato bomo Rusijo pozvali, naj se zaveže ambicioznejšim zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov, primerljivim s cilji, ki smo si jih zastavili v EU.

V zvezi z energetsko varnostjo se nadaljujejo izboljšave mehanizma zgodnjega opozarjanja. Obžalujemo odstop Rusije od Pogodbe o energetski listini, vendar opozarjamo, da so bila načela Pogodbe o energetski listini potrjena v času ruskega predsedovanja G8, na primer v izjavi iz Sankt Peterburga. Ta bi torej morala biti podlaga našega dela na energetski varnosti v skladu z novim sporazumom med EU in Rusijo. Ne glede na to, da moramo biti pripravljeni razpravljati o želji Rusije o širši razpravi o arhitekturi mednarodne energetske varnosti, menim, da bomo hoteli zlasti vzpostaviti bistvo našega dvostranskega energetskega odnosa.

Medtem ko z Rusijo dobro sodelujemo v več vidikih mednarodnih odnosov, pa moramo doseči večji napredek v našem sodelovanju v skupnem sosedstvu. Zato bomo še naprej razlagali svoje stališče, da je politična in gospodarska stabilnost, ki jo spodbuja vzhodno partnerstvo, nenazadnje v interesu vseh strani. Rusijo bomo še naprej spodbujali, naj nadaljuje s konstruktivnim delom za rešitev nerešenih vprašanj in sporov bodisi v Pridnjestrski moldavski republiki bodisi v Gorskem Karabahu tudi prek ženevskega procesa.

Predlog predsednika Medvedeva o širši razpravi o evroatlantski varnosti je vodil k novim pogovorom pod pokroviteljstvom OVSE. Menim, da je zdaj pomembno, da nas ta razprava ne odvrča od neodložljive naloge rešitve današnjih zamrznjenih sporov. Strateško partnerstvo EU-Rusija mora biti, kot je že bilo povedano, utemeljeno na skupnih zavezah na področju človekovih pravic in demokracije. Rusija je obveznosti sprejela kot članica Združenih narodov, OVSE in Sveta Evrope, zato jih mora izpolniti.

Menim, da je prav tako ključnega pomena, da gremo še naprej in sodelujemo pri vseh različnih vprašanjih. Vemo, da je odnos med Rusijo in EU zapleten, toda poln priložnosti, in da ima ogromen potencial. Zato bomo nadaljevali s svojo načelno smerjo kritičnega, a tudi konstruktivnega sodelovanja z našo sosedo v prepričanju, da se tudi Rusija zaveda, da je v njenem interesu ohraniti pravo strateško partnerstvo z nami.

Michael Gahler, v imenu skupine PPE. – (DE) Gospa predsednica, dobro je, da vrh EU-Rusija poteka redno, saj morata razpravljati o mnogih zadevah. Ključne teme na celovitem dnevnem redu vključujejo načrtovani sporazum o sodelovanju, zagotovitev oskrbe z energijo, pristop Rusije k STO, podnebne spremembe, položaj na Kavkazu in predvsem situacijo v zvezi z demokracijo in pravno državo v Rusiji.

Na dnevnem redu so tudi razoroževanje, nadzor orožja in morebitni protiraketni ščit. Obe državi se soočata z grožnjami v obliki mednarodnega terorizma in fundamentalizma. Država, kot je Iran, je izziv za EU in tudi Rusijo. Oboji pripadamo bližnjevzhodni četverici in smo skupaj z ZDA zavezani iskanju rešitve v tej regiji.

Upamo, da bodo kmalu vzpostavljeni pogoji za potovanja med EU in Rusijo brez vizumov. Prepričan sem, da je nemoten medosebni odnos najboljši način, da predvsem mladim Rusom pokažemo pravo podobo življenja in zamisli Evropejcev in naših namer v zvezi z Rusijo.

Predpogoj, ki nam bo omogočil, da se prebijemo skozi ta dnevni red, je po mojem mnenju dogovor znotraj EU in jasnost našega sporočila zunanjemu svetu. Čeprav je to vzorec, smo se vse prepogosto soočali z razhajanjem med nami ali pa smo zaradi podrobnosti dovolili našo delitev. V zvezi s tem nobena vlada EU ne sme misliti, da se lahko sama dolgoročno bolje in enakopravno pogaja z Rusijo kot pa mi s skupno težo EU.

Kot skupnost vrednot imamo skupno stališče o stanju pravne države in človekovih pravic v Rusiji in to moramo povedati. Žal smo morali nagrado Saharov podeliti ruski organizaciji. Zahvaljujem se predsedstvu zaradi jasnosti v tej zadevi.

Ker smo enako odvisni od oskrbe z energijo, moramo zagotoviti, da so sporazumi v tristranskem odnosu med Rusijo, Ukrajino in EU oblikovani tako, da preprečijo padec tlaka plina v EU vsako zimo. Na Kavkazu moramo enotno zahtevati neomejen dostop za opazovalce EU.

Glede razoroževanja ali protiraketnih ščitov mora EU pojasniti svoje stališče Rusiji in ZDA. Če dosežemo vse to, nas bo Rusija jemala resno in bomo dobro sobivali.

Adrian Severin, v imenu skupine S&D. – Gospa predsednica, razprave o Rusiji nas pogosto razdelijo na ideologe in pragmatike, konfliktne geostratege in spravljalce, veterane hladne vojne in nove utilitaristične oportuniste. Menim, da je skrajni čas, da se odmaknemo od teh dilematičnih maniheizmov in jasno izrazimo svojo željo po vključitvi v konstruktiven in učinkovit dialog z Rusijo.

Po mojem mnenju moramo s strateškega vidika vedno pokazati trdnost, s strateškega vidika pa prožnost v naših odnosih z Rusijo. Vedno moramo braniti svoje vrednote in interese, vendar pa moramo pokazati tudi razumevanje in spoštovanje za težnje in interese Rusije.

To je edina podlaga, na kateri bi lahko vzpostavili priznavanje in medsebojno zaupanje ter našli obojestransko učinkovite in sprejemljive rešitve.

Povedano natančneje, naše vzhodno sosedstvo moramo iz območja tekmovanja preoblikovati v območje skupnih strategij in skupnih projektov. Skupna strategija za regijo Črnega morja bi morala morda počasi začeti dopolnjevati našo sinergijo in dati vsebino našemu trenutnemu pristopu.

V tem okviru se moramo soočiti z vprašanjem zamrznjenih sporov na zelo pošten in odprt način ter ob strani pustiti vse tabuje v prizadevanjih za iskanje rešitve na pragmatični podlagi.

Rusiji moramo tudi pomagati, da se izogne temu, da bi postala morebitna sila, od katere smo odvisni zaradi nafte in plina, medtem ko moramo sami doseči energetska neodvisnost.

Poiskati moramo nekaj bolj domiselnega, da dosežemo resnično sodelovanje, tehnološko sodelovanje in izkoriščevalno sodelovanje ter odpremo trge na področju energije.

Skupaj z Rusijo moramo preučiti novo svetovno varnostno ureditev ali sporazum. Menim, da pobude Medvedeva ne bi smeli takoj zavrnil. Nekateri menijo, da se za to pobudo skriva načrt, ki ga ne moremo sprejeti. Drugi menijo, da ni načrta in da gre zgolj za preizkušanje našega odziva. Karkoli je že za tem, naše varnostne ureditve izvirajo iz drugačnih časov in jih moramo posodobiti. Preučiti moramo, kaj še velja, in jim dodati nekaj novega.

Moja zadnja točka je, da moramo izkoristiti nove čezatlantske odnose, da bi morda dosegli tristranski dialog med Rusijo, Združenimi državami in Evropo. O takšnem tristranskem pristopu moramo razmisliti tudi zato, da bi zagotovili, da Rusija in Združene države ne bosta sklepali dogovorov brez naše udeležbe.

Kristiina Ojula, v imenu skupine ALDE. – (ET) Gospa predsednica, gospe in gospodje, gospa Ferrero-Waldner, v imenu Skupine zaveznitva liberalcev in demokratov za Evropo bi rada jasno izpostavila, da so dobri sosedski in obojestransko koristni odnosi med Evropsko unijo in Rusijo zelo pomembni. Vendar pa takšni odnosi zahtevajo dobro voljo obeh strani, kar je v današnjem popoldanskem govoru omenil tudi predsednik Havel.

Gospe in gospodje, vsi vemo, da je Rusija vedno zelo cenila močne partnerje. In današnje priprave na vrh, ki bo potekal čez en teden, glede Evropske unije dejansko kažejo, da lahko, če hočemo, govorimo enotno. To pa je zelo pomembno – kot kaže resolucija, ki smo jo pripravili –, zato imam ob poslušanju Sveta in predstavnikov Komisije zelo dober občutek. Dobro tudi vemo, da ratifikacija Lizbonske pogodbe ustvarja večjo in širšo podlago za to.

Zdaj pa pogledjmo to z vidika Rusije. Pravzaprav ima Rusija naslednji teden zelo dobro priložnost, da pokaže iskreno željo po sodelovanju z nami bodisi na področju energetske varnosti ali pri pripravi novega okvirnega zakona med Evropsko unijo in Rusijo ali na primer smernic za vedenje in namene Rusije glede približevanja STO. Res je, da je trenutno nekaj protislovnih držav: predsednik Medvedev in predsednik vlade Putin sta dala različne znake. Resnično upam, da bo Evropski uniji naslednji teden malo bolj jasna smer, ki jo namerava Rusija ubrati na poti proti STO. Seveda menim, da mora Evropska unija podpreti Rusijo pri njenem približevanju STO.

Zagotovo je zelo pomembno vprašanje, pri katerem lahko Rusija dokaže svoje sodelovanje z nami, skupno delo in sklenitev sporazuma na področju podnebnih sprememb. To je nekaj zelo konkretnega in bo potekalo zelo kmalu – decembra na vrhu v Københavnu –, to pa je resnično zadeva, kjer bi morali biti zmožni vse pretehtati ter preučiti, ali je to sodelovanje med Evropsko unijo in Rusijo mogoče ali ne.

Gospe in gospodje, v preteklih letih je bilo pogosto rečeno, da bi bilo treba odnose med Evropsko unijo in Rusijo narediti bolj pragmatične, sama pa sem celo slišala ljudi, ki se sprašujejo naslednje: ali je Evropska komisija torej zavrgla človekove pravice, temeljne vrednote in demokracijo. Menim, da tega nikakor ne smemo storiti, kajti če bi, bi se popolnoma razvrednotili, prav tako pa Evropsko unijo kot celoto. Človekovih pravic ne omenjamo zato, da bi Rusijo preganjali, jo spravili v kot ali ji pridigali; pri sklicevanju na človekove pravice gre predvsem za to, da poskrbimo za ljudi, ki živijo v Rusiji; torej za zaščito navadnih državljanov.

In nad Moskvo se dejansko ponovno zbirajo črni oblaki zaradi človekovih pravic, ker je – kot ste slišali včeraj – ustavno sodišče razpravljalo o morebitni ponovni uvedbi smrtne kazni naslednje leto, za liberalce pa je to vsekakor težavna tema. Gospe in gospodje, tu ne morem povedati več o tej temi, vendar nameravamo spore zagotovo vključiti v razpravo, saj moramo razpravljati o njih.

Werner Schulz, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, letos ne praznujemo samo 20. obletnice padca zidu in mirne revolucije, ampak je bilo leto 1989 tudi leto smrti Andreja Saharova, ki je odigral pomembno vlogo v padcu totalitarnega sistema vzhodnega bloka. Andrej Saharov nam je zapustil tudi nasvet, da njegova država potrebuje razumevanje in pritisk – odločen pritisk. Vendar besede *davlenie* danes ne bi prevedel kot pritisk, ampak prej kot odločna podpora, torej odločna podpora na vseh področjih, na katerih se Rusija premika proti modernizaciji in kjer se začenjajo pojavljati znaki socialnega tržnega gospodarstva, demokracije in načelo pravne države.

Ruski predsednik Medvedev je nedavno izrazil svojo zaskrbljenost glede stagnacije in problemov v njegovi državi ter pozval k podpori njegovim prizadevanjem za reformo. Če je to resnična prošnja, moramo zagotoviti podporo. Vključuje udeležbo Rusije v mednarodnih ureditvenih okvirih kot sta STO in energetska listina. Zato ne smemo ustvariti nepotrebnih ovir. Rusija mora tudi priznati, da se ne more sama spopasti s krizo.

Vendar pa partnerstvo, kot je danes povedal Václav Havel, zahteva od nas tudi to, da drug drugemu povemo vso resnico. Zato bi povedal naslednje: kjer se potvarja volitve, celo koncept usmerjene demokracije začenja ustvarjati cinizem, zato je spremljanje volitev izredno pomembno. Kjer se ubija kritične novinarje, umre tudi resnica. Z našim pristopom „sprememba skozi trgovino“ ne napredujemo. Namesto tega moramo naše odnose z Rusijo utemeljiti na trdni podlagi vrednot.

PREDSEDSTVO: GOSPA WALLIS

podpredsednica

Charles Tannock, v imenu skupine ECR. – Gospa predsednica, skupina ECR priznava, da je Rusija bistvena gospodarska partnerica in pomembna svetovna diplomacija, vendar pa to stališče prinaša tudi odgovornosti. Prva takšna odgovornost je spoštovanje ozemeljske celovitosti njenih sosed, kot sta Ukrajina in Gruzija, ter odprava žaljivega koncepta „bližnje tujine“.

Rusija mora glede na število nerešenih umorov novinarjev in borcev za človekove pravice izvesti konkretne ukrepe za zaščito človekovih pravic in pravne države. Nagrada Saharov, podeljena skupini za varstvo človekovih pravic Memorial, kaže, kako resno v tem Parlamentu jemljemo to vprašanje.

Rusija mora sodelovati tudi pri preprečevanju širjenja jedrskega orožja, predvsem Iranu, in mu, da bi pokazala solidarnost z zahodom, ne sme prodati raketnega sistema S300.

Zelo zaskrbljujoča je tudi naraščajoča nostalgija po Sovjetski zvezi in Stalinu.

Nenazadnje Rusiji zdaj, ko se približuje zima, ne moremo dovoliti, da ponovno uporabi svoj navidezni monopol nad zalogami plina kot diplomatsko orožje. Zavezanost EU raznolikosti virov in oskrbe v skladu s skupno zunanjo energetsko-varnostno politiko zagotovo krepi naš položaj za pogajalsko mizo z Rusijo.

Vladimír Remek, v imenu skupine GUE/NGL. – (CS) Gospe in gospodje, ne morem si predstavljati, da bo predstavnikom EU na podlagi resolucije, ki jo je sestavil Evropski parlament, uspelo v Stockholmu doseči rezultate. Če ima ruska delegacija podobno priporočilo, je vrh obsojen na neuspeh. Si želimo, da bi pogajanja pripomogla k sodelovanju med EU in Rusijo? Seveda si. Rusijo se v dokumentu pogosto opisuje kot ključno partnerico EU. Vendar pa je skoraj vse izraženo v obliki zahtev in pogojev namesto v obliki predlogov. Odgovornost za uspeh podnebne konference v Københavnu se prelaga na Rusijo. Rusija je bila tista, ki je rešila Kjotski protokol, medtem ko ga ZDA niso hotele podpisati. Hkrati pa nerealna stališča, sprejeta v zvezi z Rusijo, vključujejo nalogo ureditve svobode medijev. Položaj vsekakor ni idealen. Obenem pa smo se, gospe in gospodje, v primeru Italije na zadnjem plenarnem zasedanju odločili, da je to notranja zadeva. Italija je država članica Unije. Kaj torej upamo, da bomo dosegli v Rusiji? Če naj bi bila Rusija pomembna partnerica, potem se moramo z njo tudi pogajati na tej osnovi.

Fiorello Provera, v imenu skupine EFD. – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, vzdržal se bom glasovanja o tem predlogu resolucije, saj menim, da je nekoliko protisloven. V resoluciji se dejansko priznava, da se je gospodarsko sodelovanje med Rusijo in Evropo v zadnjih 10 letih občutno izboljšalo. Priznava se, da je Rusija okrepila odnose na področju energije, trgovine, vizumske liberalizacije, nadzora nad nezakonitim priseljevanjem, boja proti terorizmu, podnebnih sprememb in zunanje politike ter glede vprašanj, kot sta iransko jedrsko orožje in vzpostavljanje miru na Kavkazu in Bližnjem vzhodu.

Pozivamo k vsemu temu, obenem pa v isti resoluciji močno kritiziramo razmere v Rusiji. Vlada splošen občutek nenaklonjenosti in nezaupanja do Rusije, ki ne predstavlja dobre podlage za sodelovanje, h kateremu pozivamo. To ne pomeni, da moramo zamižati glede stanja demokracije in človekovih pravic v tej državi, vendar menim, da sta trenutno potrebnejša podpora in zaupanje, prav zato, da se izboljša stanje človekovih pravic v Rusiji.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Ker smo pri odnosih med EU in Rusijo, moram omeniti tudi današnjo slavnostno sejo.

Resnično je preteklo 20 let od padca berlinskega zidu, s čimer se je končala sovjetska komunistična diktatura. Največje žrtve te diktature so bili Madžari. Omeniti moram dve dodatni dejstvi. Najprej, obstoječe stanje se je lahko nadaljevalo desetletja, ker so tudi zahodne sile po drugi svetovni vojni hotele ohraniti ta položaj. Drugič, Sovjetska zveza se niti takrat ni enačila z Rusi, ki so prav tako trpeli zaradi komunistične diktature. Rusija je očitno naša zelo pomembna gospodarska in strateška partnerica.

Evropska unija obsoja kršitve človekovih pravic. To je tudi prav. Toda ali ima moralno podlago za to, potem ko je podpis Václava Klause na Lizbonski pogodbi pridobila tako, da je dovolila nadaljnjo veljavo Beneševih dekretov in s tem sprejela, da so nekateri ljudje obravnavani kot kolektivni krivci?

Na zadnjem zasedanju smo razpravljali o vrhu ZDA-EU. Splošna smer razprave je bila: kaj moramo storiti, da bi bili priznani za dobro partnerico Združenih držav? Tu pa zaznavam drugačno razpoloženje: kakšne pogoje bomo naložili Rusiji, da jo lahko sprejmemo za zanesljivo partnerico? Menim, da si moramo prizadevati za precej bolj uravnoteženo sodelovanje z obema partnericama, če ju obravnavamo kot taki.

Paweł Zalewski (PPE). – (PL) Gospa predsednica, bližnji vrh EU-Rusija bo potrdil pomen, ki ga Evropska unija pripisuje odnosom z Rusijo. V okviru tega bi rad pozornost pritegnil k dvema vprašanjem, ki sta temeljnega pomena z vidika interesov Rusije in Evropske unije. Ti dve vprašanji vplivata na odnose in jih pravzaprav opredeljujeta.

V mislih imam probleme s sodelovanjem na področju energije in varnosti. Če naj bosta Evropska unija in Rusija skupaj uspešni, in to je zagotovo naš cilj, moramo jasno izraziti svoje stališče. Naši ruski partnerji to delajo na popoln način, brez dvomnosti, saj dvomnost povzroča nesporazume. Pomembno je, da Evropska unija svoje stališče oblikuje na točno takšen način.

Dogovor, ki so ga dosegli največje politične skupine v Evropskem parlamentu o skupnem in vsekakor zelo dobrem predlogu resolucije, je korak, ki ga zelo cenim. Vendar pa menim, da bi resolucija lahko bila še boljša, če bi vključili tretjo spremembo in poudarili pomen sodelovanja med EU in Rusijo na področju energije, hkrati pa pokazali podlago, na kateri naj bi temeljilo takšno sodelovanje. To pomeni, da bi moralo še posebno v času gospodarske in finančne krize to sodelovanje temeljiti na ohranjanju finančnih stroškov na najnižji ravni in da moramo navesti vse pogoje, povezane z oskrbo z energije.

Zadnja tema zadeva varnost. Povedati želim nekaj besed o predlogu moje politične skupine, skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov), za razpravo o vojaških vajah Rusije in Belorusije, katerih namen je bil odbiti morebitni napad zahodne Evrope, torej ozemlja držav, ki pripadajo Evropski uniji in Natu. Zelo sem obžaloval informacijo, da ta razprava ni našla svojega mesta na razporedu dela in ne bo tema razprave.

Knut Fleckenstein (S&D). – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, prejšnji govorniki so že jasno izpostavili mnoge točke in probleme, kot je na primer stanje človekovih pravic. Za nas je pomembno, da pojasnimo te točke, saj bomo šele takrat imeli odprto in iskreno razpravo. Če Rusija trenutno ponovno resno razpravlja o uvedbi smrtne kazni v skladu z modelom ZDA, moramo izraziti svoje mnenje o tem.

Na kratko bi izpostavil dve točki. Prva točka zadeva pristop Rusije k STO in iskreno prosim, tudi Svet in Komisijo, da se zagotovi čim več podpore. Seveda mora tudi Rusija odigrati svojo vlogo, vendar se oboji zanašamo na to in bi bilo za oboje dobro, če bi se ta razvoj premaknil v pravo smer. Da želi Rusija pristopiti k STO in ne samo skleniti carinske unije z Belorusijo in Kazahstanom, je korak v pravo smer.

Moja druga točka je iskrena prošnja, da ne pozabimo na razvoj sodelovanja na področju znanosti in raziskav ter na področju civilne družbe. Potrebujemo nov zagon za kulturno izmenjavo in izmenjavo mladih, ne samo v eno smer, kot je dejal gospod Gahler, temveč v obe smeri. Vsak mladostnik, ki bo sodeloval v tem, bo razvil razumevanje za druge in postal glasnik pozitivnejšega razvoja naših odnosov. Upam, da bomo obširneje razpravljali o teh skupnih interesih in da bodo ti vidiki postali pomembnejši.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Gospa predsednica, na kratko želim omeniti tri zadeve. Dobro bi bilo, če bi Rusija razumela, da mora postati pravna država. Težko je predvideti, kako bi se Rusija lahko razvila kot gospodarstvo ali družba, dokler nima neodvisnega pravosodja. Nemogoče si je zamisliti, da bi se tujim družbam zdelo varno vlagati v državo, če ta nima neodvisnega pravosodja.

Drugič, poudarila bi pomen tega, da se Rusijo prepriča, naj se zaveže mednarodnim pravilom. V Evropskem svetu je nastal problem, ker Rusija še ni ratificirala Protokola 14, ki bi spodbudil učinkovitost Evropskega sodišča za človekove pravice. V regiji Baltskega morja želimo tudi, da Rusija pristopi h konvenciji Espoo o presoji čezmejnih vplivov na okolje.

Tretjič, človekove pravice so pomembne same po sebi. Spodbudilo me je, ko je gospa Malmström povedala, da se namerava zdaj na vrhu načeti vprašanje človekovih pravic. Prosim, predstavite rezultate dialoga o človekovih pravicah, in to storite javno.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (PL) Gospa predsednica, vrh EU-Rusija se bo odvijal čez en teden. O tem želim govoriti na dan, ki je posebno pomemben za mojo državo, na dan, ko je Poljska dosegla neodvisnost. Neodvisnost ne samo Poljske, ampak tudi drugih držav v regiji, je vedno ogrožal sovjetski, kasneje pa ruski imperializem.

Danes se hočemo končno počutiti varne v strukturi Evrope svobodnih narodov, zato ne smemo spregledati, da si Rusija prizadeva ponovno zgraditi svoj imperij in da se nikoli ni sprijaznila z njegovo izgubo. Zato je Rusija napadla Gruzijo. Zato izvaja tisto, kar je v vseh vidikih *Anschluss* Južne Osetije in Abhazije, grozi Ukrajini, se vmešava v protiraketni ščit na Poljskem in v Češki republiki in svoje energetske vire uporablja za izsiljevanje. Zato se v dejstvu, da je tik pred vrhom EU-Rusija država, ki trenutno predseduje Evropski uniji in gostuje vrh – torej Švedska – umaknila svoj ekološki veto na projekt Severni tok, skriva nekaj simboličnega in tudi zlovesčega. Severni tok nima nobenega gospodarskega smisla, njegov edini cilj pa je v praksi odpraviti načelo energetske solidarnosti, ki naj bi bila eno izmed glavnih načel in idealov Lizbonske pogodbe.

Z besedami, ki so priljubljene v moji državi, stare države EU pozivam: ne pojdite po tej poti! Z Rusijo ne sklepajte dogovorov, ki so politično nastrojeni proti novim državam članicam, saj to ogroža idejo o skupni Evropi.

Anna Rosbach (EFD). – (DA) Gospa predsednica, svoboda tiska v Rusiji obstaja samo kot fraza in ne v praksi. Kritične novinarje ustrahujejo, preganjajo in morijo. Rusija je na svetovni lestvici za svobodo tiska

na 153. mestu – z drugimi besedami, svoboda tiska v Rusiji je zdaj slabša kot v Belorusiji, Sudanu in Zimbabveju. Bi morali to res nagraditi? Vendar pa se ne konča tu. Odprto je tudi vprašanje oskrbe s plinom evropskih državljanov. Letos ponovno doživljamo grožnje Rusije, da bo prekinila oskrbo s plinom, razbrati pa je, da se bomo morali na to v prihodnje pripraviti vsako zimo. Ali je res prav, da Rusijo nagradimo za to?

Svetu in Komisiji bi predlagala, da bi bilo morda namesto izključno prijaznega pogovarjanja z Rusijo na mestu, da izrazimo svoje mnenje in povemo, da to kratko malo ni sprejemljivo. Kaj nameravate storiti glede poslabšanja odnosov med Rusijo in EU? Ali nameravate samo dopustiti, da stvari potekajo kot doslej? Hočete resnično nagraditi ta negativni razvoj?

Nick Griffin (NI). – Gospa predsednica, vodimo neskončne razprave o prijateljstvu in sodelovanju z vsako državo pod soncem razen z Rusijo. Kitajska je v Tibetu zakrivila genocid. Turčija zanika armenski holokavst. ZDA je Irak zravnala z zemljo in klečeplazimo pred njimi. Za Rusijo pa obstajajo samo domišljave in hinavske pridige. Ta napadalna fobija pred Rusijo sramotno spodbuja nov zagon hladne vojne ameriškega hujšakaškega neokonzervativnega lobija.

Seveda med Rusijo in njenimi sosedami obstajajo nekatere lokalne razlike, toda ali se ne moremo strinjati, da bi bilo treba vrh naslednji teden izkoristiti za prizadevanja, da zgradimo mostove in vzpostavimo sodelovanje med vzhodno in zahodno polovico naše civilizacije? Iz zgodovinskih in kulturnih razlogov je to precej bolj praktično in varnejše kot pa prizadevanja za vzpostavitev enotnosti s Turčijo, starodavno in večno sovražnico Evrope.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Gospa predsednica, odnosi z Rusijo so zelo pomembni: je stalna članica Varnostnega sveta in vojaška sila; njeno sodelovanje je nujno za obravnavanje jedrskega izziva Irana, vprašanja Bližnjega vzhoda, podnebnih sprememb itd.

Poleg tega je Rusija sosed Evrope in imajo z njo mnoge države članice EU pomembne gospodarske odnose ter so zelo odvisne od njene energije. Je država, s katero imamo dva redna vrha vsako leto (ki zagotovo ponujata dobro priložnost za oceno stanja odnosov).

Zdaj se pogajamo o novem sporazumu o partnerstvu, ki bi povečal sodelovanje v tako imenovanih „skupnih območjih“. Po mojem mnenju je najpomembnejše izmed teh območij gospodarsko in energetska območje: potrebujemo odprtost, jasna pravila, jamstva za naložbe, Rusija pa se mora predvsem pridružiti STO.

Vrh naslednji teden bi zato moral biti priložnost, da razjasnimo namene Rusije v zvezi z STO in zagotovimo, da ne sprejme pobud, ki niso skladne s STO. Poleg tega ne smemo dovoliti, da se ponovi kriza oskrbe s plinom, novi sporazum pa mora vključevati načela Evropske energetske listine, ki je pogodba, od katere je, kot je že bilo povedano, Moskva žal odstopila.

Nadaljevati moramo tudi z delom na preostalih treh območjih. Omenil sem že pomen Rusije kot svetovnega akterja.

Gospa in gospodje, z Rusijo lahko skupaj naredimo mnogo stvari, toda, kot je že bilo rečeno, ne smemo pozabiti na en vidik odnosa, saj je Rusija evropska država in sosed. Gre za nujnost, da Rusija spoštuje človekove pravice in obveznosti, ki ji jih s tem v zvezi nalaga članstvo v Svetu Evrope.

Med najočitnejšimi neuspehi zunanje politike EU je odsotnost skupne politike v zvezi z Rusijo. Z instrumenti Lizbonske pogodbe bo enostavneje oblikovati to skupno politiko, vendar pa je tudi nujno, da imamo države članice resnično voljo, da ustvarimo takšno enotno politiko in ne dajemo več prednosti dvostranskim kanalom z Moskvo, ki se včasih odkrito razlikuje drug od drugega.

Kristian Vigenin (S&D). – (BG) Gospa predsednica, gospa Ferrero-Waldner, gospa Malmström, svojega govora ne morem začeti, ne da bi omenil, da danes v tem Parlamentu slavimo 20 let od padca berlinskega zidu.

Nekako se je zdelo, da je bil poseben poudarek dan našim dosežkom v vseh teh letih, dejstvu, da je Evropa zaradi sprememb pred dvajsetimi leti postala enotna in da ena država, ki bi lahko ustavila te spremembe, če bi hotela, nekako ni bila udeležena, z drugimi besedami, Sovjetska zveza.

To govorim zato, ker so se po mojem mnenju te spremembe morda zgodile prav zato, ker je zahod začel politiko sodelovanja s Sovjetsko zvezo. Ne da bi želel potegniti vzporednice med Sovjetsko zvezo in današnjo Rusijo, bi rad povedal, da je tisto, kar sem slišal od gospe Ferrero-Waldner in gospe Malmström, razveseljivo,

ker nadaljuje to politiko pragmatičnega partnerstva z Rusijo in poudarja, da obstajajo vprašanja, kjer Evropska unija brez udeležbe Rusije ne more uspeti.

Seveda bi rad poudaril, da smo vsekakor zaskrbljeni zaradi stanja človekovih pravic in zaradi drugih zadev, kot je na primer dejstvo, da se po oceni Amnesty International situacija slabša: lokalne volitve so bile prirejene, obstajajo pa tudi problemi glede načina delovanja civilnih organizacij. V vsakem primeru moramo biti enotni v našem pristopu do Rusije.

To je zaključek, ki ga moramo potegniti iz zadnjih let. Povedati želim tudi, da je ena izmed zadev, ki ni vključena v resolucijo, ki jo predlaga naš Parlament, vzhodno partnerstvo. Želim, da se na bližnjem srečanju na vrhu posebno pozornost posveti vprašanju vzhodnega partnerstva, saj je to edini način, da zagotovimo uspeh te naše nove politike.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (PL) Gospa predsednica, Rusija si zasluži, da jo resno obravnavamo. Menim, da bi bili naši partnerji v Kremlju, če bi poslušali govor komisarke, zelo presenečeni nad njeno oceno odnosov EU-Rusija.

Našemu pristopu k naslednjemu vrhu EU-Rusija manjka poguma in iskrenosti, ki sta potrebna za resno obravnavanje temeljnih vprašanj, ki danes stojijo med EU in Rusijo. Če v EU ni iskrenosti, če samo nekaj dni po končni ratifikaciji Lizbonske pogodbe v Češki republiki besede o energetske solidarnosti nimajo nobenega pomena in se sprejemajo nadaljnji ukrepi za gradnjo severnega plinovoda; če v naših odnosih ne obravnavamo resno energetske listine ali Sarkozyjevega načrta ali nedavnih ruskih vojaških manevrov na vzhodni meji Poljske, ne bomo dosegli ničesar.

Od komisarke bi želel nekaj slišati in, prosim, povejte nam iskreno: za katere elemente odnosov EU-Rusija menite, da so vaš osebni uspeh? Kje imamo priložnost za uspeh na tem področju? Brez iskrenosti ne bomo zgradili ničesar.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gospa predsednica, komisarka, vojna v Gruziji, plinski spor in nezmožnost Evropske unije, da se zedini glede dokaj enotnega stališča glede Rusije, so pustili svoj pečat.

Obenem pa je Rusija nedvomno pomembna strateška partnerica za Evropo, in to ne samo v smislu oskrbe z energijo. Kmalu bomo videli, ali sta novi memorandum za preprečevanje energetske krize in evropski sistem za zgodnje opozarjanje vredna papirja, na katerem sta napisana – oziroma bomo to videli, ko bo prišlo do naslednjega plinskega spora. Dejstvo je, da naše odvisnosti od ruskega plina ni mogoče enostavno odpraviti, to situacijo pa bo komajda kaj spremenil projekt Nabucco. Naivno bi bilo verjeti, da Teheran ne bo mogel izvajati pritiska na Evropo.

Menim, da mora Evropska unija do Rusije izvajati razumno in realistično politiko. Najti mora ravnotežje med evropskimi in ruskimi interesi ter tudi pokazati spoštovanje do zgodovinskih posebnosti Rusije v zvezi z geopolitičnimi zadevami. Drugače nam kmalu ne bo treba skrbeti samo zaradi dvostranske ledene dobe, ampak tudi zaradi zmrzovanja državljanov v Evropi zaradi plinskega spora.

Vytautas Landsbergis (PPE). – (LT) Podpiram stališče gospoda Zalewskega, če sem natančen, spremembo št. 1, ki pozornost usmerja k dvema vprašanjem, ki sta ključnega pomena za Evropsko unijo. Prvič, ne odobravamo načina, na katerega tretja država domišljavo prezira in zavrača EU kot svojo enakovredno in spoštovano članico v zadevah zunanje energetske varnosti, ki so pomembne za Evropsko unijo. Drugič, ne odobravamo protievropske ločitvene črte, ki jo tretja država seveda izvaja v projektu plinovoda Severni tok. Upreti se moramo lobistični in včasih pokvarjeni delitvi Evrope ter ne smemo iskati opravičil za ošabnost Rusije v odnosu do nas, s čimer mislim Evropski parlament. Gazpromu – glavnemu družbeniku Severnega toka – ne moremo dovoliti, da bi popolnoma prezrl resolucijo našega Parlamenta o grožnjah, ki jih plinovod predstavlja za okolje.

Problem ni samo tragično ekološko stanje Baltskega morja, ampak tudi moralno stanje naše institucije. Ko smo lani glasovali, smo zahtevali, da se izvede presoja vpliva na okolje, ki je neodvisna in ni vnaprej kupljena, ter da se državam na obalah Baltskega morja zagotovi jamstvo, če bi prišlo do nesreče. Gazpromu se ni zdelo vredno niti odgovoriti Evropi. To je kot pljunek v obraz Parlamenta, zato ne moremo odgovoriti z „da, gospod, v veliko veselje nam je“. Vesti se moramo dostojanstveno in spoštljivo, ne da bi manipulirali ali blokirali posebne razprave, ki jih načenjajo poslanci Evropskega parlamenta o problemih v zvezi z življenjem v Baltskem morju. Če se bomo prestrašeni strinjali s pobojem življa v Baltskem morju in z novo morsko mejo Moskva-Berlin, kjer bodo plovila ruske mornarice varovala plinovod, bomo pokopali našo svobodno prihodnost. Ko govorimo o energiji, pravzaprav izdajamo svojo prihodnost.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Gospa predsednica, Rusijo moramo vsekakor vzeti resno, kot je dejal gospod Kowal, še zlasti po podpisu Lizbonske pogodbe, v zvezi s katero je zanimivo, da je predsednik Václav Klaus, ki je dolgo zavračal podpis Pogodbe, zavzel še posebej nekritično stališče do Rusije. Resno jemanje Rusije pomeni razviti razumen odnos in pragmatičen gospodarski odnos z Rusijo, vendar pa to ne pomeni, da ne smemo biti kritični do političnih dogodkov v Rusiji, zlasti v zvezi z vprašanji človekovih pravic.

Z velikim obžalovanjem smo ugotovili, kaj se je zgodilo med zadnjimi volitvami, da stvari niso bile takšne, kot bi morale biti. Seveda smo še posebno zaskrbljeni zaradi napadov na borce za človekove pravice. Za te napade ne želim obtožiti ruske vlade. Hočem pa, in to zahtevamo tudi v tej resoluciji, ki je uravnotežena, da Rusija zaščito teh borcev za človekove pravice jemlje resno. To se ni zgodilo, vsaj ne v zadostni meri. V zvezi s tem se moramo osredotočiti bolj na predsednika Medvedeva kot na predsednika vlade Putina. Razlike morda niso velike, toda če je kateri izmed njiju zavzel dokaj ozaveščeno, pozitivno stališče, je to zagotovo predsednik Medvedev, pri tem pa mu moramo pomagati in ga podpreti.

Glede vprašanja energije: tudi tu moramo oblikovati miren, razumen odnos. Nič nimam proti Severnemu toku ali Južnemu toku, vendar pa glede oskrbe s plinom ne želim biti odvisen od kogar koli ali katere koli države. Zato sem se zelo zavzemam za plinovod Nabucco. Številnost, raznolikost – to sta ključna dejavnika v povezavi z oskrbo s plinom, pa če prihaja prek drugega plinovoda, kot je na primer Nabucco, ali prek pristanišč za UZP. To ni tako zato, ker gre za Rusijo, ampak ker Evropa ne bi smela biti odvisna od nikogar.

Če zdaj v to mešanico vključimo še Ukrajino, bi želel, da ukrajinski politiki sprejmejo polno odgovornost in izvedejo naložbe, ki so bile dogovorjene z Evropo. Vem, da Rusija pogosto izkorišča situacijo v svoj prid, toda če Ukrajina izpolni svoje obljube, potem Rusija situacije ne bo mogla izkoristiti, ker bodo te naložbe že izvedene v Ukrajini.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Predlagateljem resolucije želim čestitati za uskladitev stališč različnih političnih skupin. Vrh v Stockholmu ponuja dobro priložnost, da našim državam članicam pokažemo, da smo lahko enotni. Čeprav govorimo 23 jezikov, se lahko izrazimo soglasno, ko gre za zaščito naših gospodarskih, političnih in energetskih interesov.

Evropska unija mora posebno pozornost posvetiti energetske varnosti z zagotavljanjem stalne oskrbe iz Rusije in z razvojem alternativnih projektov, kot sta Nabucco in vseevropski naftovod Constanza–Trst.

Za nas Romune pomeni energetska varnost tudi varnost v regiji Črnega morja. Na energetske politiko Evrope bodo morda vplivali nerešeni spori v tej regiji.

Sočasno moramo naravnost, ki temelji na področju vpliva, nadomestiti z naravnostjo, temelječo na zaupanju. Rusija mora sodelovati z Evropsko unijo v tej regiji največjega interesa. Od energetske varnosti je odvisen tudi napredek nekaterih projektov, ki so bistvenega pomena za razvoj Evropske unije.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Gospa predsednica, nujno moramo vzpostaviti novo partnerstvo in sodelovanje med EU in Rusijo. Vendar pa to trenutno ovira zgodovinska razprava med državami članicami EU in Rusijo. Odnosi med Evropsko unijo in Rusijo ne smejo biti žrtev teh zgodovinskih razprav.

V energetske sektorju smo medsebojno odvisni, kot je omenil tudi Hannes Swoboda. V energetske sektorju bi bil pomemben razvoj, če bi Evropska unija in Rusija dosegli sporazum, potem ko bi odstopili od energetske listine. Pomemben bi bil tudi v smislu vzpostavitve odprte telefonske številke za energijo, da srednjeevropske države članice ne bi trpele zaradi posledic sporov med Rusijo in Ukrajino.

Nazadnje pa lahko povsem upravičeno obsodimo kršitev načela pravne države in človekovih pravic v Rusiji. Vendar pa je treba pozornost pritegniti tudi k takšnim kršitvam pravic, kot je odrekanje državljanstva 400 000 Rusom, ki živijo v Latviji, ter poudariti, da ima Evropska unija še veliko dela na svojem lastnem dvorišču.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Podpiram pristop, ki ga je bilo mogoče zaznati iz nastopov obeh visokih predstavnic predsedovanja in Komisije. Mislim, da so s tako zastavljenimi temami, da bo lahko dialog med Rusijo in Evropsko unijo koristen, koristen za obe strani.

Danes je bil tukaj svečan dan; spomnili smo se padca berlinskega zidu. Nismo se pa spomnili, da je takrat nekako padel tudi pomemben zid v Rusiji, da se je v Rusiji začela tranzicija, ki traja še danes, in Rusija je danes boljša, kot je bila pred padcem berlinskega zidu, in včasih moramo to prijazno vzeti k znanju Včasih ji moramo to, temu pomembnemu partnerju, priznati in ne pustiti, da nas nosijo izključno emocije naše zgodovine.

Mi Rusijo potrebujemo kot globalnega partnerja v svetovni politiki in kot partnerja v odnosih Evropske unije z Rusijo, to pa ne pomeni, da moramo popuščati pri temeljnih vrednotah, o katerih so drugi govorili, jaz pa nimam časa.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Gospa predsednica, predvsem želim povedati nekaj gospe Ferrero-Waldner. Morda niste bili prisotni danes popoldne, ko je govoril predsednik Havel. Tako kot gospa Ojaland in gospod Schulz bi tudi jaz omenil izjavo predsednika Havla o obveznostih Evropske unije, da širi demokracijo in spoštovanje človekovih pravic.

Tudi gospa Malmström je to omenila in se ji zahvaljujem. Govorili ste, kot da bi se Evropska unija pripravljala na vrh s Švico. Govorili ste o trgovini, poslovni dejavnosti, podnebnih spremembah in povsem pozabili na pomembne zadeve, na tisto, kar je morda najpomembnejše za Evropsko unijo. Vam, nam in predvsem državljanom Ruske federacije želim, da bi EU pogosteje predstavila stališče, ki ga je danes zastavila gospa Malmström, kot pa tisto, ki ste ga predstavili vi.

Andrew Henry William Brons (NI). – Gospa predsednica, preden Rusijo kritiziramo zaradi kršitev človekovih pravic, moramo preučiti podobne kršitve znotraj Evropske unije: države, v katerih se opozicijske stranke fizično napada, kot se dogaja na Madžarskem, ali pa jih napada milica vladajoče stranke, kot celo v Združenem kraljestvu, ali države, ki ljudi zapirajo zaradi nenasilnega nestrinjanja ali prepovedujejo politične stranke, kot se dogaja v Belgiji.

Odnose z Rusijo moramo voditi na podlagi interesov naših držav članic in ne na podlagi hinavskih izbruhov.

Cecilia Malmström, predsednica Sveta. – (SV) Gospa predsednica, hvala za zelo konstruktivno razpravo. Menim, da se nas večina strinja, da je Rusija strateška partnerica za EU in da so naši odnosi s to državo pomembni. To mora biti partnerstvo, utemeljeno na medsebojnem spoštovanju, na spoštovanju skupnih zavez in tudi vrednot, za katere se zavzema Evropska unija, ko gre za človekove pravice, demokracijo in načelo pravne države.

V zvezi s tem moramo biti zelo jasni in menim, da tisti, ki so me kritizirali, na primer gospa Rosbach, verjetno niso poslušali mojega uvodnega govora, saj sem zelo jasno povedala, da smo zaskrbljeni zaradi dogodkov v zvezi s človekovimi pravicami v Rusiji. Rusija je pomembna sosedka. Seveda imamo veliko nerešenih vprašanj in morda nihče med nami ne verjame, da bomo vsa rešili na vrhu v Stockholmu. Vendar pa se nam ponuja dragocena priložnost, da se sestanemo in pogovorimo.

Imamo skupna vprašanja, pri katerih se bomo morda nekoliko približali rešitvi. Tu je vprašanje Bližnjega vzhoda in Afganistana, trenutno pa je zelo pomemben podnebni vrh v Københavnu. Potem je tu še vprašanje finančne in gospodarske krize in naših skupnih zavez v zvezi s tem, prav tako pa naši odnosi v zvezi z energijo, pristop k STO in različna vprašanja, ki zadevajo zunanjo in varnostno politiko. Sodelovati moramo pri reševanju sporov v našem skupnem prostoru. Gre za opredelitev posebnih vprašanj, kjer bosta od sodelovanja imeli korist obe strani. To moramo storiti na korekten in spoštljiv način, ne da bi pri tem zavrgli svoje vrednote.

Upam, da bo vrh pripomogel tudi h krepitvi našega strateškega partnerstva in odprl pot za konstruktivno sodelovanje med nami. To bi bila pozitivna stvar. Prebrala sem resolucijo, ki so jo omenjali mnogi izmed vas in o kateri boste, kot sem razbrala, glasovali jutri. Menim, da je izjemno dobra resolucija, menim pa tudi, da je dobro, da v splošnem glede teh zadev v Komisiji ter tudi v Svetu in Evropskem parlamentu dosežemo široko soglasje.

Kot so povedali mnogi izmed vas, moramo biti v pogovorih z Rusijo enotni. Če smo enotni in če imamo jasen in konstruktiven dialog, bo to dobro za Rusijo, za EU in za mnoga pomembna vprašanja na evropskem in svetovnem prizorišču.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospa predsednica, Rusija je po eni strani strateška partnerica, po drugi pa tudi sosedka, in glede na to, da je sosedka, je zadeva bolj zapletena. Vendar pa menim, da je predvsem v času gospodarske negotovosti še pomembneje zagotoviti, da so odnosi med Evropo in Rusijo čim učinkovitejši, da bi našim državljanom in ruskim državljanom zagotovili varnost, stabilnost in blaginjo. Zato moramo podvojiti svoja prizadevanja, da bi našli skupno stališče o vprašanjih, kjer se naša mnenja razlikujejo – na primer v zvezi z vprašanji človekovih pravic ali vprašanji skupnega sosedstva –, vendar tudi zato, da pustimo odprta vrata za dialog in razpravo, ki spoštujeta naše razlike in tudi naše skupne zaveze. To je tako rekoč osnovna usmeritev.

Naj zdaj povem nekaj o bistvenih zadevah. Pristop Rusije k STO je in ostaja za nas ključni cilj. Čas je, da rešimo številna vprašanja, ki v tem trgovinskem odnosu ostajajo odprta. Nekatera izmed njih, kot na primer dajatve za prelete preko Pridnjestrške moldavske republike, so bila na našem dnevnem redu vrsto let. Omenjena so bila tudi na mnogih srečanjih na vrhu, ki sem se jih udeležila. Druga, kot predlagani odlok o omejitvi prevoza vsebnikov po cesti, so novejša, in osebno – in tudi vse službe Komisije – načnem ta vprašanja vsakič, ko se pogovarjamo z Rusijo. Pravkar smo imeli stalni partnerski svet, vendar pa bi ga seveda lahko imeli ponovno.

Druga točka, ki jo želim omeniti, je energija. Evropska unija in Rusija sta, kot sem povedala, tudi pomembni partnerici na področju energije. Odnos je soodvisen, kar obema stranema daje močno spodbudo, da svoje odnose v zvezi z energijo utemeljimo na predvidljivi in tudi trdni osnovi. Zato je zagotavljanje neovirane in neprekinjene energetske oskrbe Evropske unije, s čimer se preprečijo in premagajo izredne razmere, izjemno pomembno. To nameravam doseči na primer z mehanizmom zgodnjega opozarjanja, na katerem delamo in kjer je pomembno, da sodelujemo z ministrstvom za energijo Ruske federacije. Razpravljali smo o tem vprašanju in upam, da se lahko premaknemo naprej.

Glede Ukrajine in predvsem tranzita plina smo tako z ukrajinskimi oblastmi kot z mednarodnimi finančnimi institucijami delali na posojilnem svežnju, ki bi obravnaval težave s plačilno sposobnostjo za skladiščenje plina iz Rusije in tudi reformo in modernizacijo ukrajinskega plinskega sektorja.

Konec julija je bil dosežen dogovor, ki bo utrl pot finančni pomoči mednarodnih finančnih institucij ob izpolnitvi številnih pogojev. Upamo, da bo resnično deloval, prav tako pa moramo zagotoviti, da za energetski odnos obstaja zelo jasna in pregledna pravna podlaga. To je naš cilj, še zlasti v našem novem sporazumu.

Glede človekovih pravic moram povedati, da sem o njih govorila. O njih smo govorili na vsakem srečanju na vrhu. Povedala bi nekaj besed o smrtni kazni, saj ta seveda za nas v skladu z našo skupnostjo vrednot ni sprejemljiva. Da, ustavno sodišče v Rusiji trenutno razpravlja o tem vprašanju, vendar pa nam je bilo rečeno, da kaže, da bo sodišče odločilo, da Rusijo zavezuje njen podpis Protokola 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah, zato najverjetneje ne bo uvedla smrtnih kazni. Upajmo, da bo res tako.

Kot sem omenila že prej, je Rusija kot članica ZN, OVSE in Sveta Evrope sprejela zelo pomembne zaveze glede človekovih pravic. O njih se vedno razpravlja na posvetovanjih EU-Rusija o človekovih pravicah. Ker so posvetovanja pravkar potekala v Stockholmu 5. novembra, se nisem spuščala v podrobnosti, toda vsak, ki je obveščen, ve o tem.

Moja zadnja točka je vsekakor pozitivna: sodelovanje mladih na področju znanosti in tehnologije. Da, kot je omenil gospod Fleckenstein, je spodbujanje izmenjave in sodelovanja mladih iz Evropske unije in Rusije ključnega pomena za nas, zato dajemo na razpolago svoje programe. Ti so se izkazali za koristne znotraj Evropske unije, na primer TEMPUS in Erasmus Mundus, in to je tudi možnost, ki jo moramo še naprej izrabljati.

V tem okviru ponovno začnemo pogajanja o pristopu Rusije k Evropskemu okvirnemu programu za raziskave in tehnološki razvoj. To je tudi področje ogromnega gospodarskega potenciala.

Menim, da je obseg naših odnosov огromen. Razpravljati moramo o številnih stvareh in ne strinjamo se vedno z Rusijo, vendar pa lahko vedno razpravljamo o vsakem vprašanju – in to tudi počnemo.

Predsednica. – Prejela sem šest predlogov resolucij⁽²⁾, predloženih v skladu s členom 110(2) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri, v torek, 12. novembra 2009.

Pisne izjave (člen 149)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), v pisni obliki. – (RO) Na začetku zime Evropi grozi plinska kriza, podobna tisti v začetku tega leta, ko je odvisnost od ruskega plina postala vse bolj očitna. Verjetno se bo scenarij lanske zime, na katerega je nedavno opozoril predsednik vlade Putin, ponovil tudi letos, ponovno na podlagi nesporazuma z Ukrajino. V tem okviru postane alternativa ruskemu plinu, projekt Nabucco, nujnost. Oskrba Evrope s plinom ne more biti odvisna od sporov med Rusijo in Ukrajino. Za vse organizacije EU postaja nujno, da dajo prednost projektu Nabucco, tako kot se je marca odločil tudi Evropski svet. EU mora glede

⁽²⁾ Glej zapisnik.

projekta Nabucco govoriti v en glas. V interesu Rusije je, da ima dostop do kaspijskega plina, in odločen, enoten nastop Evrope bi Rusijo posadil za isto pogajalsko mizo. Ne ukvarjamo se s konkurenco med projekti. Ne govorimo o Severnem toku v primerjavi z Južnim tokom. Govorimo o skupnem interesu, da se zagotovi alternativni vir plina. Nenazadnje morajo evropske institucije odločno pozvati Rusijo in Ukrajino, naj ne dopustita, da bi ponos pod vplivom geopolitičnih ali volilnih interesov ogrožal varnost prebivalstva in gospodarstev EU.

András Gyürk (PPE), v pisni obliki. – (HU) Ponovna pogajanja o Sporazumu o partnerstvu in sodelovanju med EU in Rusijo obema stranema ponuja dobro priložnost, da pregledata vprašanja, ki jasno opredeljujejo njune odnose. Po dogodkih zadnjih nekaj let ni slučaj, da dnevni red pogajanj odraža vse večjo vlogo energetske izmenjave. Sodeč po preteklosti ne moremo biti prepričani, da letos ne bo plinske krize, ki postaja reden dogodek. Direktiva EU o varnosti oskrbe s plinom, ki še ni bila sprejeta, žal ne bo vredna nič, če se bodo države članice EU ponovno znašle pred zaprtimi pipami. Prav zato si mora EU prizadevati, da osnovna načela energetske listine, ki jo mora Rusija še ratificirati, postanejo sestavni del novega sporazuma o sodelovanju. Trenutno sta vprašanje tranzita energije in vprašanje dostopa do trga polna protislovij. Dokler bo Rusija, ki izkorišča odprtost trga, še vedno vključena kot vlagateljica v večini držav članic EU, bo zahodnim podjetjem dosledno zapirala svoj trg. Energetska listina bi lahko rešila to protislovje. Pisna opredelitev tržnih načel bi lahko zagotovila dobro osnovo na pogajanjih o prihodnjih dolgoročnih pogodbah o oskrbi s plinom. Če ne bo uspelo vzpostaviti preglednih odnosov, bo v prihodnosti še vedno mogoče države članice izigrati eno proti drugi, ko bodo plačevale različne cene za oskrbo s plinom.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE), v pisni obliki. – Gospa predsednica, v Rusiji danes doživljamo nadlegovanje civilne družbe s strani oblasti. Organizacije, katerih edina vloga je pomoč pri varstvu temeljnih državljskih svoboščin in človekovih pravic, se preganja s prisilnimi izselitvami, zavrnitvami upravnih dovoljenj in ponekod v Rusiji z uboji njihovih članov.

Ravno ta teden smo brali poročila, da bosta center za človekove pravice Memorial in moskovska Helsinška skupina, najstarejša organizacija za človekove pravice v Rusiji, pregnana iz svojih prostorov.

Ker namerava Evropski parlament letošnjo nagrado Saharov podeliti fundaciji Memorial in tudi eni izmed ustanoviteljev moskovske Helsinške skupine, gospe Ljudmili Mihajlovni Aleksejevi, moramo poudariti, da gre v Parlamentu in v Uniji za več kot le za sklepanje poslov in zagotavljanje, da do plina pridemo po najugodnejši ceni. Smo skupnost vrednot, tudi državljskih svoboščin, demokracije, človekovih pravic in človekovega dostojanstva. Naslednji teden morajo naši evropski voditelji med srečanjem na vrhu govoriti še o čem kot samo o plinovodih in prosti trgovini. Ni še prišel čas, da bi pustili plamen ruske civilne družbe dogoreti. Hvala.

Krzysztof Lisek (PPE), v pisni obliki. – (PL) Za nas je zelo pomembno, da imamo dobre odnose in dobro partnerstvo z Rusijo. Sočasno potekajo prizadevanja za razvoj vzhodnega partnerstva, katerega cilj je spodbuditev odnosov EU z Belorusijo, Ukrajino, Moldavijo, Gruzijo, Azerbajdžanom in Armenijo. Kljub mnogim izjavam Evropske unije in Poljske o sodelovanju z Rusko federacijo sem zaskrbljen zaradi tega, ker je septembra na tisoče ruskih vojakov sodelovalo v vojaški vaji z imenom „Zahod 2009“ v Belorusiji. Cilj te vaje je bil zatreti izmišljeni upor poljske etnične manjšine. Izvedba skupnih rusko-beloruskih vojaških vaj ob domnevi, da je agresor ena izmed držav članic Evropske unije, je izredno vznemirjajoča. Poleg tega me preseneča, da se Evropska komisija ali visoki predstavnik EU za skupno zunanjo in varnostno politiko ni odzval na to. Upam, da bo ta tema načeta na prihodnjem vrhu Evropska unija-Rusija, ki bo potekal 18. novembra v Stockholmu.

17. Uporaba Direktive o storitvah (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je razprava o

- vprašanju za ustni odgovor Svetu o izvajanju Direktive 2006/123/ES, ki so ga predložili Malcolm Harbour, Andreas Schwab, Evelyne Gebhardt, Cristian Silviu Buşoi, Heide Rühle, Adam Bielan, Kyriacos Triantaphyllides in Matteo Salvini v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (O-0107/2009 – B7-0216/2009), in

- vprašanju za ustni odgovor Komisiji o izvajanju Direktive 2006/123/ES, ki so ga predložili Malcolm Harbour, Andreas Schwab, Evelyne Gebhardt, Cristian Silviu Buşoi, Heide Rühle, Adam Bielan, Kyriacos Triantaphyllides in Matteo Salvini v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (O-0114/2009 – B7-0219/2009).

Malcolm Harbour, vlagatelj. – Gospa predsednica, v čast mi je, da lahko prvič posredujem v Parlamentu, odkar sem bil izvoljen za predsednika Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, in predložim to vprašanje v imenu političnih skupin v odboru in tudi koordinatorjev. Veseli me, da je danes tu veliko novih članov odbora, da me podprejo in prispevajo k razpravi.

Menim, da Parlamenta ni treba spomniti na pomen Direktive o storitvah. Pri sprostitev moči enotnega trga v sektorju, ki verjetno predstavlja 70 % evropskega gospodarstva, so bodoča delovna mesta in dinamični učinek tega nujno potrebni v tej stagnaciji, s katero se soočamo.

To je zelo daljnosežna direktiva. Ima veliko novih značilnosti. Na mnogih področjih je zapletena. Zanj je bilo potrebno veliko pozornosti. Njen prenos na dosleden in popoln način je resnično ključnega pomena za njeno učinkovito izvajanje. Središče te direktive predstavlja dejstvo, da bodo države članice odpravile ovire za dejavnosti in zlasti ukrepe v svoji nacionalni zakonodaji, ki diskriminirajo storitvena podjetja, ki želijo poslovati. Verjemite mi, obstaja dobesedno na stotine zakonodajnih predlogov ali delov zakonodaje v različnih državah, ki jih je bilo treba zaradi tega predloga spremeniti. Če se ne bodo zbrali vsi kolegi, da to storijo, in vse države, da to storijo, se bo diskriminacija ohranila. Pri tem je treba postopati dosledno. Drugače bodo te ovire ostale.

Zato bi rad najprej izrekel priznanje predvsem Komisiji za njeno vodilno vlogo, ki jo je imela pri upravljanju in usklajevanju celotnega postopka priprave in prenosa te zakonodaje med državami članicami. Zahvalil bi se tudi Svetu, pravzaprav zaporednim Svetom, saj je bil ta predlog dogovorjen leta 2006, ki so vodili postopek, kar smo videli na srečanjih na vrhu, ki so pozivala k doslednemu prenosu te direktive.

Predvsem Cecilii Malmström, ministrici, ki je nocoj prisotna, želim povedati, kako izjemen vtis je na odbor naredilo delo, ki ga je opravljala Švedska, ko smo bili septembra na obisku na Švedskem. Menim, da so dali jasen zgled mnogim drugim ljudem predvsem tudi zaradi natančnosti, s katero zagotavljajo, da javne oblasti na vseh ravneh na Švedskem razumejo svoje obveznosti v skladu z evropsko zakonodajo, da bi lahko izdajale dovoljenja za storitvena podjetja, ki prihajajo iz drugih držav Evropske unije.

Naše vprašanje danes zvečer se osredotoča predvsem na tisto, kar menimo, da so najpomembnejši elementi, ki jih je treba vzpostaviti čim prej. Od držav članic smo zahtevali, da izvedejo postopek preverjanja svoje zakonodaje, da bi odkrile te diskriminatorne elemente, kot jim pravim. Vendar pa je prenos 28. decembra samo začetek postopka odprave ovir, ker bo zdaj vsaka država izdelala seznam predlogov, ki so diskriminatorni do drugih držav, in tistih, ki jih lahko po svojem mnenju utemeljijo v javnem interesu. Ta postopek vzajemnega ocenjevanja – ki je povsem nov – zahteva, da države članice preverijo druga drugo ter pregledajo te diskriminatorne predloge posamezne države. To bo pomemben del, ki se začne, mi pa ga spremljamo z velikim zanimanjem. Danes bi želeli slišati, kakšen je predlog Komisije glede pristopa k temu postopku. Od Sveta bi radi zvedeli, kako to podpira. Želimo tudi zagotovilo, da ta postopek ne bo izpeljan za zaprtimi vrati, saj bodo hoteli potrošniki in podjetja ter druge zainteresirane skupine vedeti, kako se izvaja. Želimo videti ta seznam. Želimo videti seznam predpisov in notranjih statotov, ki jih hočejo države članice ohraniti.

Naslednja točka je obveščanje in dostop do postopkov prek elektronskih tehnologij. Vzpostavitev enotnih kontaktnih točk za podjetja je napreden predlog v kateri koli evropski direktivi. Od držav članic se zahteva, da omogočijo te informacije in dostop do postopkov, ki jih morajo zaključiti podjetja, da bi jim bilo omogočeno trgovanje prek teh sistemov. Ključno je, da imamo vzpostavljene popolne in celostne sisteme.

Takšno je torej naše današnje vprašanje. Veselimo se, da nam bo gospa Ferrero-Waldner – morda na področju, s katerim ni preveč dobro seznanjena – dala nekaj izčrpnih odgovorov. Vemo, da boste Charlieju McCreevyju v imenu vseh nas zaželeli srečo.

Ne glede na vse mislim, da je pomembno razumeti vidik našega odbora. Za nas je to tudi začetek postopka, v katerem bomo v naslednjih petih letih spremljali in krepili politični interes in pritisk na vse države članice, da se sprejme ta direktiva. Cecilii Malmström moram povedati, da me je vsaj razočaralo, če ne kaj več, ko sem v poročilu videl, da je Svet za konkurenčnost septembra razpravljal o obvestilu Komisije, da se, kot se zdi, v nekaterih državah članicah politične zaveze popolnemu in pravočasnemu izvajanju žal ni preneslo v ustrezno ukrepanje. To ni dovolj dobro. Hočemo koristiti in hočemo jih zdaj.

Cecilia Malmström, predsednica Sveta. – (SV) Gospa predsednica, gospodu Harbourju in Odboru za notranji trg in varstvo potrošnikov bi se rada zahvalila, da sta načela to pomembno vprašanje. Kot je dejal gospod Harbour, je prosti pretok storitev eden izmed temeljev notranjega trga. Predstavlja 60–70 % gospodarstva in zaposlovanja EU ter še raste. Igral bo pomembno vlogo v gospodarski rasti EU, vendar pa

prosti pretok storitev, kot je bilo prav tako izpostavljeno, ni deloval tako dobro kot bi moral. Še vedno je treba narediti veliko, da bi odpravili ovire v trgovini in olajšali trgovanje s storitvami, zato je izvrstno, da imamo zdaj Direktivo o storitvah, ki jo je treba prenesti do 28. decembra.

Komisija je nenazadnje odgovorna za to, da države članice delajo, kar naj bi delale, in prepričana sem, da bo Komisija govorila o tem, vendar pa bom na podlagi vprašanj, ki mi jih je predložil odbor, kljub temu povedala nekaj besed v imenu predsedstva. Prva stvar, ki bi jo želela povedati, zadeva pregled zakonodaje in kako je ta prispeval k izvajanju. Namen tega je opredeliti in odpraviti ovire za ustanavljanje in za prosti pretok storitev. Zahteve v zvezi z opravljanjem storitev, ki jih države članice ohranijo, morajo izpolnjevati zahteve po nediskriminatornosti, nujnosti in sorazmernosti.

To je obsežna naloga, toda ko bo zaključena, bo storitveni sektor imel koristi zaradi zmanjšanja upravnega bremena za podjetja, ki opravljajo storitve. Končno poročilo Komisiji bi moralo biti pripravljeno 28. decembra.

Nacionalne kontaktne točke morajo zbrati informacije v zvezi s pravicami in zahtevami v storitvenem sektorju za ponudnike storitev in prejemnike storitev. Ponudnikom storitev bodo dale možnost, da za dovoljenje zaprosijo prek spleta in komunicirajo z organom, ki izdaja dovoljenja. Toda za države članice je organizacija tega težavna. Temelji na ideji modernejšega sistema z visoko stopnjo elektronskega upravljanja. Naslednji teden švedsko predsedstvo organizira ministrsko srečanje v Malmöju na temo elektronskega upravljanja. Na tem srečanju bodo države članice deležne podpore Komisije, organizirani pa bodo tudi številni seminarji, da bi se učili drug od drugega, da bi bila v središču pozornosti prijaznost do uporabnika.

Drugo pomembno vprašanje je jezik, ki se uporablja na spletnih portalih, in možnost uporabe tega instrumenta v jeziku, ki ni jezik države članice. Tega ne zahteva direktiva, vendar upam, da bo večina držav članic na kontaktnih točkah imela informacije v več jezikih. To bo ponudnikom storitev dalo boljšo možnost primerjave različnih trgov in pridobitve pregleda, potrebnega za razširitev njihovega delovanja.

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov sprašuje, ali bodo države članice lahko direktivo začele izvajati pravočasno, in upam, da bodo. Na to bo morala odgovoriti Komisija, vendar pa so v Svetu za konkurenčnost vse države članice navedle, da bodo pravočasno pripravljene. Politična podpora tega je seveda zelo pomembna.

Kaj so torej največji izzivi? Direktiva je kot celota zelo obsežna in zahteva, da države članice sprejmejo številne ukrepe, ne samo v smislu zakonodaje, ampak tudi različne ukrepe za olajšanje sodelovanja. Te strukture, ki jih bomo, upam, pripravili, bodo upravljanje naredile učinkovitejše in sodobnejše. Vendar pa bo za pripravo tega potreben čas. Pregled zakonodaje je obsežno področje in zakonodajnih rešitev ni mogoče najti čez noč. Pristojne organe bo potrebno usposobiti glede njihovih dolžnosti, za to pa bodo potrebni viri.

Zato je odgovor na vprašanje, kateri so največji izzivi, seveda vzpostavitev enotnih kontaktnih točk in zagotavljanje, da delujejo. Nazadnje, Parlament sprašuje, kako so bile vključene zainteresirane strani. To je pomembno vprašanje, saj je seveda temeljni del postopka vključitev različnih zainteresiranih organizacij v razumevanje Direktive o storitvah, obveščanje državljanov in podjetij o prednostih, vendar tudi ugotavljanje njihovih mnenj in potreb.

Ta dialog je bil ključni element. Mnoge zainteresirane strani so bile v času pogajanj že vključene v referenčne skupine, v mnogih primerih pa so te mreže nadaljevale z delovanjem. V mnogih državah so potekala obsežna socialna posvetovanja o predlogu o izvajanju, da bi pridobili različne dele informacij in mnenj.

Nazadnje, gospa predsednica, bi se Parlamentu zahvalila za interes, ki ga kaže v postopku izvajanja Direktive o storitvah. Glede na zelo pomembno vlogo, ki jo je Evropski parlament odigral pri doseganju dogovora, je dobro, da ste še naprej zainteresirani ter preverjate in zagotavljate, da v državah članicah delamo, kar moramo. Strinjamo se, da je še posebej pomembno, da je direktiva pripravljena pravočasno in na pravilen način, zlasti sedaj, v obdobju gospodarske krize, pa bo Direktiva o storitvah pomembno orodje, ki nas bo popeljalo iz krize in nam omogočilo, da se ponovno osredotočimo na gospodarsko rast in, upam, ustvarjanje delovnih mest.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospa predsednica, v svojem in zlasti v imenu kolega Charlieja McCreevyja bi se rada zahvalila Evropskemu parlamentu, da je predložil to primerno vprašanje za ustni odgovor o stanju izvajanja Direktive o storitvah.

Do roka za začetek izvajanja je še malo manj kot dva meseca, in to je primeren čas, da se ozremo na delo, ki je bilo opravljeno doslej, ter ugotovimo današnje stanje.

Direktiva o storitvah je ena najpomembnejših pobud, sprejetih v zadnjih letih. Ima velik potencial za odpravo ovir v trgovini na notranjem trgu in modernizacijo naše javne uprave, v trenutnem gospodarskem okviru pa postane njeno ustrezno izvajanje še toliko nujnejše. To zelo dobro vemo in Parlament ter predvsem njegov Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov sta odigrala ne samo ključno vlogo pri sprejetju, ampak je Komisija še zlasti cenila njegov nenehni interes za spremljanje dela, ki so ga za izvajanje direktive opravile države članice.

Z naše strani lahko rečem, da je Komisija izpolnila svojo zavezo, da olajša postopek izvajanja. Tudi to je bilo omenjeno. Resno smo vzeli prošnje držav članic za tehnično pomoč in za podporo njihovem delu namenili brezprimerna prizadevanja in vire. Organiziranih je bilo več kot 80 dvostranskih srečanj z vsemi državami članicami, skupine strokovnjakov pa so se v zadnjih treh letih več kot 30-krat sestale v Bruslju.

Vendar pa Komisija ne more opraviti izvajanja na nacionalni ravni. To je vloga držav članic in zanje je bil prenos Direktive o storitvah zahtevna naloga.

Bila je zahtevna, ker je vključevala izvedbo številnih obsežnih projektov, kot so na primer vzpostavitve enotnih kontaktnih točk ter pregled in poenostavitev zakonodaje v zvezi s storitvami. Zahtevna je bila tudi zato, ker je vključevala intenzivno usklajevanje med vsemi ravnmi uprave, naj si bo na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni.

Kakšno je torej današnje stanje? In ali se bodo države članice izkazale?

Zdi se, da je samo nekaj več kot polovica držav članic v stanju doseči začetek izvajanja Direktive o storitvah do skrajnega roka, ki je konec leta 2009 ali začetek leta 2010. Nekatere države članice bodo morda zamujale. To ni povsem zadovoljivo, zlasti ne za državljane in podjetja, ki hočejo izkoristiti svoje pravice na notranjem trgu. Čeprav položaj v primerjavi z drugimi direktivami o notranjem trgu ni nenavaden, obstaja razlog za zaskrbljenost.

Vendar pa je treba upoštevati tudi, da so morale države članice, morda celo obsežneje kot pri drugih direktivah, obravnavati veliko število zapletenih pravnih in praktičnih vprašanj. Glede na to bi lahko imeli rezultat, ki ga želimo doseči do začetka naslednjega leta, za dokaj dober.

Naj zdaj podrobneje odgovorim na vaše vprašanje.

Skoraj vse države članice so torej dokončale postopek „pregleda“ svoje nacionalne zakonodaje. Nekatere se še ukvarjajo s tem. Na tej stopnji je nekoliko težje oceniti obseg, v katerem je pregled prispeval k prenosu direktive. Skrajni rok za prenos se še ni iztekel, države članice pa svojih zakonodajnih sprememb še niso predložile Komisiji.

Vendar pa je jasno, da je ambiciozen in natančen postopek pregleda ključen, da se zagotovi „prijaznost notranjega trga“ v nacionalni zakonodaji v vsaki posamezni državi članici. Ključen pa je tudi za konkurenčnost našega storitvenega sektorja na splošno.

Glede enotnih kontaktnih točk se zdi jasno, da bo večina držav članic imela do konca leta 2009 pripravljene vsaj osnovne, praktične rešitve v zvezi z enotnimi kontaktnimi točkami. Te seveda ne bodo popolne, vendar pa bodo tvorile trdno osnovo. Države članice morajo nadaljevati z razvojem in posodabljanjem enotnih kontaktnih točk, ki morajo dolgoročno gledano postati popolni centri e-vlade.

V okviru tega se Komisija strinja s pomenom zagotovitve dodatnih informacij in postopkov prek enotnih kontaktnih točk, kot so informacije in postopki, povezani s pravicami delavcev in obdavčenjem. Podjetja in potrošniki morajo poznati veljavne predpise. Toda kot veste, to v skladu z direktivo ni obvezno.

Pričakujemo, da bodo, ko se bodo enotne kontaktne točke utrdile in razvile, zagotovljene tudi te informacije. Nekatere države članice to že načrtujejo.

Zdi se, da izvajanje direktive na področju socialnih storitev – v kolikor jih zajema – ni povzročilo posebnih problemov. Sama direktiva vsebuje mehanizme za zagotavljanje upoštevanja posebnosti teh storitev.

Nazadnje pa menim, da je jasno, da so zainteresirane strani skozi ves postopek izvajanja igrale ključno vlogo. Pozorno so spremljale prizadevanja držav članic in so bile v izvajanje vključene na različne načine, mi pa bomo zagotovili tudi posvetovanje z zainteresiranimi stranmi med ocenjevanjem rezultatov izvajanja naslednje leto.

Najti moramo torej način, da zagotovimo, da je to posvetovanje ciljno naravnano in zelo konkretno.

Za konec, mnoge države članice so pripravile odprta posvetovanja o osnutku izvedbene zakonodaje med zakonodajnim postopkom. Nekateri zainteresirane organizacije so s svojimi člani celo organizirale redne raziskave stanja izvajanja. Recimo, da je pomembno biti realen in odkrit na tej stopnji postopka. Na področju izvajanja je treba storiti še veliko, tiste države članice, ki zamujajo, pa si morajo še bolj prizadevati.

Vendar pa ostajam prepričana, da je kozarec poln več kot do polovice. Vendar pa ga moramo še naprej polniti, in to hitro.

PREDSEDSTVO: GOSPOD SCHMITT

podpredsednik

Andreas Schwab, *v imenu skupine PPE*. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kar smo pravkar slišali od Komisije in Sveta, je nekoliko nespodbudno.

Evropa se sooča z mednarodno konkurenco, svetovno konkurenco, v kateri morajo svoje mesto najti tudi evropski ponudniki storitev in biti uspešni. Če pogledamo zgodovino te direktive, ki je bila ob veliki stopnji podpore poslancev sprožena v Parlamentu, je po mojem mnenju nekoliko neprijetno slišati, da je kozarec napol poln ali napol prazen, kot je dejala gospa Ferrero-Waldner. Predsednica Sveta, Parlament svoje vloge ni odigral samo v preteklosti, ampak jo namerava tudi v prihodnosti. Zato smo se znotraj Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov odločili nasloviti na vas to vprašanje še pravočasno, pred iztekom roka za prenos, da bi preverili, ali ste vi, kot države članice Evropske unije, izpolnili svoje obveznosti, ki ste jih prvotno predlagali sami, da se to direktivo prenese do konca leta, in ali ste zmožni doseči ta cilj. Vsaj kar zadeva skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov), še vedno domnevam, da boste storili vse, kar lahko, da v prihodnjih mesecih izpolnite svojo zahtevo.

Direktivo in njeno izvajanje bomo ocenili z vidika državljanov Evrope, ponudnikov storitev in delavcev, v okviru tega pa bomo podrobno preučili, kako se države članice vedejo druga do druge ter raven preglednosti – kot je omenil predsednik odbora – pri izmenjavi stališč o elementih direktive in preverjanju učinkovitosti pregleda predpisov držav članic glede njihove trajnosti za notranji trg v zvezi s ponudniki storitev. Enako velja za področje veljavnosti direktive. Tudi tu bomo kot v preteklosti natančno spremljali obseg, v katerem bo morda Sodišče Evropskih skupnosti razlagalo Pogodbo EU, da bi dalo prednost pravicam državljanov in da – kot imamo včasih občutek, da se dogaja v Svetu – interesi držav članic ne bodo imeli vedno prednosti.

Drugič, zelo smo zadovoljni zaradi točke, ki ste jo omenili v zvezi elektronskim upravljanjem postopka, vendar pa je po našem mnenju ključno vprašanje, ali bodo lahko ponudniki storitev izvedli vse naloge, zahtevane v postopku, na enostaven in učinkovit način ob uporabi spletnega postopka in ali bodo za temi številnimi spletnimi stranmi dejansko našli ljudi, s katerimi se bodo lahko pogovorili o zadevi in o zahtevah v državah članicah, in ali tu ne gradimo zidov in ovir.

Gospe in gospodje, predsednik me prosi, naj pohitim. Naj preidem k zadnji točki. V predhodni razpravi je Parlament pozval predvsem glede informacijskega sistema za notranji trg, da se odpravijo vse težave, ki bi jih lahko imele uprave držav članic v zvezi s prenosom direktive, zato upam, gospa Malmström, da si boste prizadevali zagotoviti, da lahko ta direktiva začne veljati 31. decembra letos.

Evelyn Gebhardt, *v imenu skupine S&D*. – (DE) Gospod predsednik, veseli me, da lahko danes razpravljamo o tej temi, saj je zelo pomembna. Rada bi povsem pojasnila naslednje: kot Parlament nismo samo odigrali svoje vloge, ampak smo zagotovili, da smo v Direktivi o storitvah dosegli zelo pozitiven, konstruktiven kompromis. Ta kompromis temelji predvsem na zagotavljanju pravic delavcev in socialnih pravic ter na posebnem upoštevanju in izvzetju storitev splošnega gospodarskega interesa. To je razlog, da je bila Direktiva o storitvah sploh mogoča.

Vendar pa v zvezi s tem obstaja nekaj stvari, glede katerih nisem čisto prepričana, na zastavljena vprašanja pa nismo prejeli odgovora. Zelo bi me na primer razočaralo, če bi se izkazalo, da je res, kar sem slišala od različnih virov, in sicer da nekatere države članice Direktivo o storitvah izkoriščajo za uničenje ravnotežja, ki smo ga vzpostavili zakonodajalci, s tem, da ne spoštujejo v celoti pravic delavcev, ki jih predvideva Direktiva o storitvah. To se ne nanaša samo na vprašljive delovne pogoje, ampak se v mnogih državah članicah ti pogoji na novo opredeljujejo ali zaostrejejo. Obstajajo tudi države članice, ki socialnih storitev niso izzele iz storitev, na katere se nanaša ta prenos, njihova obrazložitev pa je bila neprepričljiva.

V zvezi s tem priročnik Evropske komisije ni bil v veliko pomoč, saj so bile njegove smernice deloma napačne in je vseboval razlago, ki je bila po našem mnenju nepravilna. Primeri, ki sem jih navedla, kažejo, kako

pomembna je vzpostavitev pravnega okvira za storitve splošnega gospodarskega interesa, da se bodo lahko socialne pravice, kot so pravice delavcev, ponovno v celoti spoštovale. Kar koli drugega ne bi zadostovalo.

Države članice bi tudi vprašala, v kakšnem obsegu so v prenos vključile zainteresirane strani in zlasti sindikate in socialne službe. To vprašanje smo zastavili, odgovora pa še nisem slišala, bi si pa vsekakor želela dober odgovor.

Jürgen Creutzmann, v imenu skupine ALDE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, odgovor Komisije ni samo zelo neprijeten, kot je dejal gospod Schwab, ampak nas je tudi zelo razočaral. Pri prenosu se moramo zavedati, da če rečete, da okoli 50 % držav izpolnjuje časovni načrt, to pomeni, da je ostalih 50 % še daleč od tega.

Za primer vzemimo mojo državo, Nemčijo: posamezne zvezne dežele trenutno izvajajo prenos te direktive. V zvezni deželi Porenje-Pfalško, kjer živim, sem imel 2. septembra priložnost prisostvovati prvemu branju o prenosu Direktive o storitvah za to zvezno deželo. Kot si lahko predstavljate, bo nemogoče pravočasno doseči prenos, menim pa, da so ostale zvezne dežele v podobnem položaju.

Ključni dejavnik za nas bo, kako se bo izvajal prenos. Če člen 13(2) določa, da „postopki in formalnosti za izdajo dovoljenj niso odvracilni in opravljanja storitev ne zapletajo ali zavlačujejo neupravičeno“, potem moramo zelo paziti, da se to ne bo dogajalo v praksi. Odločilen dejavnik bo na primer, kako so opremljene posamezne enotne kontaktne točke. Bodo dovolj tesno sodelovale z upravo, da bodo lahko obravnavale predložene probleme? Močno dvomimo. Pravzaprav bi moral odbor zdaj spraševati, katere države s tem zaostajajo za časovnim načrtom, katere države predstavljajo 50 % in kdaj pričakujejo, da jim bo uspelo doseči prenos. Potem bi bilo bolje, da za te države uvedemo moratorij ali nekaj podobnega.

Prepričan sem, da v večini držav prenos te direktive ne bo zaključen do 1. januarja 2010, čeprav so imele za to na razpolago več kot štiri leta. To je velik problem in veliko razočaranje.

Tadeusz Cymański, v imenu skupine ECR. – (PL) Gospod predsednik, v tej razpravi bi želel zastaviti vprašanje o vplivu krize na izvajanje direktive v državah EU.

V moji državi, na Poljskem, je bilo kljub krizi in težavam s prenosom mogoče pripraviti predlog zakona o storitvah, ki temelji na visoki stopnji liberalizacije pri registraciji in upravljanju podjetja. V sektorjih, kot so obrt, trgovina, turizem in hotelirstvo, so omejitve zgolj izjeme. To delamo v imenu enakih možnosti in varstva načela zdrave konkurence.

V kompromisu iz leta 2006 se je domnevalo, da bodo določena področja izvzeta iz ureditve direktive. Vprašal bi, kakšna je današnja ocena teh odločitev. Takrat se je domnevalo, da se bo v prihodnosti opravilo nadaljnje zakonodajno delo v zvezi z vprašanjem javnih storitev. Če se držim prispodobe, ki jo je uporabila komisarka, ali bo po polnjenju kozarca, ki je že napol poln, na vrsti naslednji in kaj se bo zgodilo zatem?

Eva-Britt Svensson, v imenu skupine GUE/NGL. – (SV) Gospod predsednik, v kompromisu iz leta 2006, je Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu umaknila zahteve, da se socialnim vidikom da prednost pred svobodo podjetij, ki nudijo storitve. Drugače, kot je gospod Harbour zapisal v sporočilu za javnost, kompromisa ne bi bilo. Pojem „načelo države izvora“ je bil črtan, vendar pa ga je nadomestila ureditev kolizijskih pravil Komisije, ki jasno navaja, da v primeru kolizije med zakoni o trgu dela različnih držav članic velja zakon države izvora podjetja.

Direktivo bi bilo mogoče razlagati, kot da se EU ne bo vmešavala v nacionalno delovno pravo. Vendar je Komisija hitro sestavila smernice, ki navajajo, da podjetjem, ki opravljajo storitve, ni treba imeti stalnega predstavnika v državi, v kateri se opravlja delo, in tako sindikat nima sogovornika, s katerim bi se pogajal. Sodba Vaxholm je tudi jasno navajala, da je švedsko delovno pravo podrejeno pravu ES, kar je pomenilo, da je bila Švedska prisiljena znižati standard svoje zakonodaje o delovnem pravu. Skupaj s Konfederalno skupino Evropske združene levice/Zelene nordijske levice ne vidim nobene druge možnosti za pravice delavcev, kot da zagotovimo jasen pravni protokol v pogodbi, v katerem imajo sindikalne pravice prednost pred svobodo trga.

Lara Comi (PPE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Direktiva o storitvah predstavlja konec potovanja za Evropo, potovanja, katerega končni cilj je prav dokončanje notranjega trga, da se olajša trgovina znotraj Evropske unije in se s tem organom oblasti omogoči usklajevanje njihovih prizadevanj in predvsem zmanjšanje stroškov transakcij med različnimi posli v različnih sektorjih in različnih državah.

Uskladitev vsebine različnih upravnih postopkov in olajšanje delovanja ponudnikom storitev v drugih državah članicah samodejno pomeni povečanje rasti in s tem tudi spodbujanje rasti v obdobju velike krize, kot je ta. Direktiva o storitvah, ki sta jo Evropski parlament in Svet sprejela 12. decembra 2006, je sestavni del Lizbonske strategije, ki je bila sčasoma pregledana in prilagojena različnim situacijam, ki jih je Evropa izkusila v zadnjih devetih letih, njen glavni cilj pa mora vsekakor biti preoblikovanje evropskega gospodarstva v najbolj konkurenčno svetovno gospodarstvo, vendar tudi na znanju temelječe gospodarstvo.

Gospodarska kriza, ki jo preživljamo in s katero se Evropska unija bori na institucionalni ravni ter spretno usklajuje različne ukrepe, sprejete v posameznih državah članicah, zahteva, da se Direktivo o storitvah uveljavi še pravilneje in hitreje, kot je bilo potrebno, ko je bila sprejeta prvič. Skrajni rok 28. december 2009 za prenos Direktive o storitvah torej ne nakazuje samo datuma za premik od ratifikacije k zakonodajnim postopkom te direktive, ampak predstavlja tudi in predvsem pomemben korak k Evropi, ki se vse bolj zaveda svojih virov in ki je, natančneje, vse bolj sposobna potegniti najboljše iz teh virov.

Bernadette Vergnaud (S&D). – (FR) Gospod predsednik, ministrica, komisarka, gospe in gospodje, po sprejetju in burnih razpravah okoli nje je Direktiva o storitvah nekoliko utonila v pozabo, vendar pa moramo pokazati, da smo v ključni fazi njenega prenosa zelo odločni.

Dvomim v razlago določb člena 2 direktive, ki se nanaša na izvzetje socialnih storitev iz njenega področja uporabe. Pojmi, kot sta „podpora osebam v stiski“ in „ponudniki socialnih storitev“, se zdijo omejujoči, če se jih primerja z opredelitvijo socialnih storitev, ki se uporablja v določenih državah članicah, in skrbi me, da bi lahko namenoma stroga razlaga služila utemeljevanju vključitve celih nizov teh storitev v področje uporabe direktive.

Izvzetje teh storitev je ključni element besedila in zagotovilo državljanom, da bo evropski socialni model zaščiten.

Upam, da določene države članice, vključno s Francijo, ne bodo izkoristile prenosa za liberalizacijo socialnih storitev pod pretvezo, da spoštujejo evropsko zakonodajo. Ti problemi, ki imajo opraviti z vključevanjem storitev splošnega interesa, kažejo, da potrebujemo evropsko zakonodajo, ki je specifična zanje, in da se ne smemo držati napačnih opredelitev kot del direktive o komercialnih storitvah.

Róza, Gräfin von Thun und Hohenstein (PPE). – (PL) Gospod predsednik, ustrezno izvajanje Direktive o storitvah na notranjem trgu ni pomembno samo za evropske podjetnike, ki poslujejo na tem trgu, ampak tudi za potrošnike. Direktiva o storitvah je dober primer. Za njeno uvedbo je bilo odobreno obdobje treh let. To je dolgo obdobje, toda celo v treh letih ne bo uspelo vsem državam prenesti direktive. To nam jasno kaže, da je potrebno popolno sodelovanje med državami članicami in evropskimi institucijami, da bi dosegli pravočasen prenos direktive v vseh državah članicah.

Pravzaprav je to tudi usmeritev priporočil, ki jih je Komisija izdala junija letos in zadevajo ukrepe za izboljšanje delovanja notranjega trga. Menim, da je treba v postopku izvajanja iti nekoliko dlje. Zato v poročilu o preglednici rezultatov za notranji trg predlagam pobudo o organizaciji foruma za notranji trg, ki bi združil predstavnike evropskih institucij, držav članic in drugih zainteresiranih skupin s ciljem, da se doseže izrecnejša zavezanost prenosu, tako da bomo lahko uporabljali in izvajali zakonodajo o notranjem trgu, vključno s to zelo pomembno direktivo. Želela bi si, da je forum mesto za izmenjavo izkušenj držav članic in institucij EU na področju prenosa. Forum bi moral pritegniti pozornost družbe k vprašanjem, ki zadevajo notranji trg. Povečati moramo interes naših državljanov za delovanje trga in odgovornost zanj. Potem bo naš uspeh popoln.

V zvezi s problemi glede prenosa Direktive o storitvah, o katerih smo slišali malo prej, bi vprašala, če so si države članice prizadevale sodelovati s Komisijo in če je mogoče reči, da so v postopku izvajanja uspele uporabiti katero koli izmed priporočil Komisije. Si Komisija prizadeva najti nove rešitve? Ali izkorišča vse možnosti in sredstva, da bi mobilizirala in podprla predvsem tiste države, ki imajo težave pri prenosu? Ali obstajajo nove zamisli v zvezi s tem?

Louis Grech (S&D). – (MT) Zaskrbljujoče je, da redni stiki z lokalnimi oblastmi vsaj v moji državi potrjujejo, da mnogi izmed njih še vedno ne vedo, kaj jih čaka, ko bo ta direktiva začela veljati. Na splošno je poznavanje veljavnih zakonov o štirih svoboščinah zelo slabo. Zdi se, da je tudi premalo informacij o vsem, kar je povezano z zakoni in predpisi o finančnih storitvah, elektronskih komunikacijskih storitvah in prevoznih storitvah. Poleg tega se zdi, da imajo morda oblasti težave s poenostavitvijo upravnega postopka in usklajevanjem trgovinskih in drugih predpisov, ki zadevajo izdajo dovoljenj. Zato mora Komisija sprejeti nadaljnje pobude, da bi zagotovila takojšnjo in neposredno pomoč lokalnim in regionalnim oblastem. Če

resnično hočemo, da uvedbeni postopek v celoti odraža tisto, o čemer smo se dogovorili v Parlamentu, potem je nujno, da Evropski parlament ostane udeležen v postopku tudi po tem uveljavitvi direktive.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (PL) Gospod predsednik, v recesiji si moramo praviloma prizadevati za nova delovna mesta, povečanje konkurenčnosti, znižanje cen ali, če povem na kratko, za povečanje koristi potrošnikov. To dosegamo na primer s subvencioniranjem avtomobilske industrije. Govorimo o poklicih, kot so frizer, inštalater in zidar, za katere niso potrebne subvencije. Potrebujejo pa seveda svobodo za opravljanje svojega dela. Predpisi in resničnost – ko bi le bili skladni.

Poznam primer pekarnice, zgrajene v sosednji državi. Dokler je šlo za soglasje za gradnjo, so se vsi strinjali. Ko pa se je začela proizvodnja, so vlada in lokalne oblasti preklicale svoje soglasje. Zakaj? Združenje lokalnih pekov je protestiralo. Da se le nikoli ne bi uporabljale takšne prakse.

Komisarka, dogovorimo se tudi, da se imenuje tistih 50 % držav članic, ki izvajajo zakonodajo. Katere so to? Zaprošil bi tudi, da se januarja poda predlog za spremljanje prenosa te direktive v posameznih državah članicah.

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Gospod predsednik, komisarka, strinjam se s komisarko, da je Direktiva o storitvah eden izmed najpomembnejših delov zakonodaje, sprejetih v zadnjih letih, in da je njeno ustrezno izvajanje izredno pomembno.

V prejšnjem parlamentarnem obdobju sem imela priložnost delati na določbah Direktive o storitvah. Še vedno se spominjam ogromnih prizadevanj vseh nas v Evropskem parlamentu, da pripravimo določbe. Sem navdušena zagovornica Direktive o storitvah in sem povsem prepričana – in to pogosto poudarjam na srečanjih s podjetniki –, da predstavlja veliko priložnost zanje in tudi za celotno gospodarstvo Evrope.

Vendar pa bo mogoče priložnost spremeniti v specifične rezultate samo, če bodo države članice izvajale ustrezno zakonodajo primerno in pravočasno. Zato se pridružujem pozivu k pospešitvi uvedbenega postopka s strani nacionalnih oblasti, ki še vedno niso zaključile dela na tem področju, predvsem v zvezi z vprašanjem ustreznega izvajanja načela svobodnega opravljanja storitev in posameznih kontaktnih točk. Pozorno sledim izvajanju Direktive o storitvah v posameznih državah, prav tako tudi v moji domovini Poljski, kjer delo v zvezi z ustreznim izvajanjem določb direktive še vedno poteka. Upam, da bo rezultat teh prizadevanj zadovoljiv.

Anna Hedh (S&D). – (SV) Gospod predsednik, nordijski model trga dela temelji na sporazumih med socialnimi partnerji. Ta vrsta modela ne deluje, če eden izmed partnerjev, v tem primeru ponudnik storitev, nima predstavnika, s katerim se je mogoče pogajati. Zato smo bili zelo veseli odločitve glede Direktive o storitvah, ki po našem mnenju pomeni, da pravica do pogajanja o kolektivnih pogodbah, njihovi sklenitvi in uporabi ter pravica do stavke v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso ne bi bila prizadeta.

Kljub temu se je med izvajanjem Direktive o storitvah na Švedskem začela razprava o tem, ali je dopustno določiti zahtevo, da ima podjetje pristojnega predstavnika. Moje vprašanje se torej glasi: ali direktiva na kakršen koli način preprečuje državi gostiteljici, da določi zahtevo za storitveno podjetje, da ima to predstavnika s pravico do pogajanja in sklepanja pogodb?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) V tej razpravi ne smemo pozabiti resnih posledic, ki jih bo imel prenos te direktive na liberalizacijo storitev v mnogih državah, zlasti v tistih z zelo nestabilnim socialnim položajem, s čimer se bo še poslabšala sedanja kriza. Kljub vsej zaskrbljenosti v različnih državah članicah bi lahko imeli še resnejše probleme, če ne sprejmemo takojšnjih ukrepov za obrambo socialnih pravic in pravic delavcev ter zaščito najranljivejših sektorjev, vključno na področju javnih storitev. Liberalizacija bi lahko povečala brezposelnost, revščino in neenakost med najranljivejšimi in bi koristila samo velikim storitvenim podjetjem in gospodarskim skupinam, zlasti v najbogatejših državah.

Zato je v tem obdobju krize ključni ukrep odlog prenosa direktive o liberalizaciji storitev in izvedba ustrezne študije o morebitnih socialnih posledicah, ki bi jih imelo izvajanje te direktive.

Seán Kelly (PPE). – Gospod predsednik, Odboru za notranji trg in varstvo potrošnikov se je treba zahvaliti za izpostavitev tega pomembnega vprašanja o izvajanju Direktive o storitvah. Predvsem ne smemo dovoliti, da bi sedanjo gospodarsko krizo izkoristile države, podjetniki ali kdor koli drug, da nas popeljejo nazaj v protekcionizem, ki bi bil v splošnem katastrofa.

Gledano širše je lahko trgovina s storitvami gonilna sila za oživitev gospodarstva in Irska se je vsekakor razvila, odkar smo udeleženi v zunanji trgovini. Nova kriza bi bila na Irskem še precej hujša, če ne bi imeli širše podlage za mednarodno trgovino, ki jo omogoča notranji trg.

Odprtje naših meja tuji konkurenci ni prineslo negativnih posledic za domače storitve. Dejansko je spodbudilo konkurenco in inovacije. Kar je bilo predlagano danes, popolnoma podpiram.

Nazadnje bi povedal še, da je bilo dobro slišati tu nekoga, ki je povedal nekaj dobrega o irskem komisarju Charlieju McCreevyju, ki je moj prijatelj, čeprav pripada drugi politični skupini.

Josefa Andrés Barea (S&D). – (ES) Gospod predsednik, komisarka, govorimo o Direktivi o storitvah. Cilj te direktive je bil uresničiti četrto temeljno svobodščino projekta evropskega združevanja, saj danes govorimo o obletnicah. Sprejeta je bila pred tremi leti in zdaj se je izteklo obdobje, v katerem so morale države članice prilagoditi svojo nacionalno zakonodajo in odpraviti ovire. Ob izteku tega obdobja je čas, da ocenimo, kakšno je stanje, kdo je prenesel zakonodajo in kdo ne in pod kakšnimi pogoji.

Sprašujem pa, ali Komisija meni, da je potrebna večja stopnja usklajevanja, in če je odgovor pritrdilen, ali razmišlja o predlogu zakonodajne pobude v zvezi s to izjemno pomembno Direktivo o storitvah, ki si prizadeva uskladiti trg in pravice potrošnikov, državljanov in delavcev.

Cecilia Malmström, predsednica Sveta. – Gospod predsednik, še enkrat hvala, da ste načeli to tako pomembno vprašanje. Menim, da se vsi strinjamo, da je Direktiva o storitvah zelo pomembna in da je resnično nujno, da si prizadevamo za njeno izvajanje v čim krajšem možnem času.

Švedsko predsedstvo se trudi po najboljših močeh, enako kot predhodna predsedstva, da bi zagotovilo nemoten in hiter prehod. Imeli smo številne razprave v različnih sestavi Sveta. Pripravili smo seminarje in razprave o direktivi, uvrščena pa je bila tudi na dnevni red, da bi pri tem vprašanju dosegli pravi napredek.

Vendar pa je na voljo še skoraj dva meseca časa in odgovor na vprašanje, kdo zaostaja, se lahko spremeni. Časa je še dovolj. Naš cilj je jasen – in vem, da je tudi cilj Komisije –, in sicer da morajo vse države uvesti direktivo do 28. decembra 2009. Morda bo nekaj zamud. To seveda obžalujemo, vendar vem, da vse države delajo tako hitro, kot zmorejo.

Postavljeno je bilo vprašanje o tem, kako naj bi delovale kontaktne točke. Te še ne obstajajo, vendar pa je cilj, da bi delovale na uporabniku prijazen in učinkovit način ter ponujale vse pomembne informacije, ki jih potrebujejo ponudniki storitev in potrošniki. Države članice so sodelovale s Komisijo, da bi sestavile informacijsko brošuro v vseh jezikih, ki bi državljanom in potrošnikom olajšala dostop do pomembnih informacij. Mnoge države članice si prizadevajo same širiti informacije o direktivi. Dogovorjen je bil tudi skupni logotip, ki bo uporabnikom olajšal brskanje po različnih spletnih straneh in kontaktnih točkah.

Nekatere države članice bodo – čeprav to ni obvezno – na svojih kontaktnih točkah zagotovile informacije o pravicah delavcev in delovni zakonodaji. Direktiva o storitvah ne zajema delovnega prava in napotitve delavcev. Vprašanje, ki so mi ga zastavili švedski kolegi, je švedsko vprašanje. Preučili ga bomo, je pa nekoliko izven te razprave. Z veseljem se bomo vrnili k njemu v bolj nacionalnem okviru.

Direktiva o storitvah je pomembna. Olajšala bo življenje ponudnikom storitev, spodbudila bo prosti pretok, koristna bo za naložbe, rast in delovna mesta ter pomemben doprinos za državljanje. Državljan od nas pričakujejo, da zagotovimo njeno čimprejšnjo uvedbo, saj bo olajšala njihovo življenje. Naša dolžnost je, da storimo vse, kar je v naši moči, da se to zgodi.

Še enkrat bi se zahvalila Parlamentu ne le za njegov prispevek pri glasovanju o Direktivi o storitvah in njenem sprejetju, ampak tudi za njegovo vlogo varuha in za prizadevanja, da Svet in Komisija storita vse, kar lahko, da bi direktiva zaživela. Vendar pa ostaja še nekaj časa in morda se bomo naslednje leto pod španskim predsedstvom vrnili k tej razpravi. Komisija bo zadevo pozorno spremljala.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, kot je bilo povedano že prej, smo razpravljali o vseh vprašanjih glede različnih socialnih in drugih vidikov direktive. Menim, da nam zdaj ni treba ponovno odpreti razprave, vendar pa se moramo posvetiti državam članicam, da vidimo, kako so ali bodo uvedle direktivo. Na podlagi že razpoložljivih informacij se zdi, da bo večina držav članic dokončala uvedbo do konca leta ali morda do začetka leta 2010.

Zato bi lahko rekli tudi, da je večina držav članic vzpostavila vsaj osnovno enotno kontaktno točko in bo zato pripravljena izpolniti svoje dogovore o upravnem sodelovanju in obveznosti.

V nekaterih primerih pa lahko pride do zamude pri spremembah pravnega sistema.

Pri postopku pregleda so nekatere države članice izkoristile priložnost, ki jim jo ponuja pregled, in so poenostavile zakonodajo in postopke ter uvedle veliko število sprememb. Druge države članice so uvedle samo nekaj dopolnil, število sprememb pa je seveda odvisno od številnih dejavnikov, vključno od obstoječega ureditvenega okvira in tudi notranje organizacije držav članic: v zveznih državah je bolj zapleteno kot v drugih.

Seveda je to odvisno tudi od pripravljenosti držav članic, da poenostavijo zakonodajo in postopke.

V zvezi z vprašanjem ustreznega izvajanja je moj kolega Charlie McCreevy ob mnogih priložnostih pozornost članov vlad držav članic usmeril k pomenu dela na izvajanju, skupaj s svojim osebjem pa je pozorno spremljal in nadzoroval uvedbeni postopek.

Kot sem povedala že prej, je bilo v zadnjih treh letih organiziranih več kot 80 dvostranskih srečanj z vsemi državami članicami, skupine strokovnjakov pa so se več kot 30-krat sestale v Bruslju. Bili smo torej zelo aktivni. Nadaljevali bomo s spremljanjem dela držav članic in bomo še naprej zagotavljali tehnično pomoč, če jo bodo države članice želele. Vendar pa je navsezadnje odgovornost držav članic, da opravijo delo in tudi dodelijo potrebna sredstva.

Menim, da bo naslednje leto ključnega pomena zagotoviti, da se postopek medsebojnega ocenjevanja, ki ga določa direktiva, uporablja na konstruktiven način. Oceniti bomo morali tudi kakovost izvajanja zakonodaje, kot se je glasilo vprašanje, spremljati delovanje enotnih kontaktnih točk in nato tudi dobiti povratne informacije od podjetij in potrošnikov.

Morda se bomo morali nenazadnje zateči tudi k drugim mehanizmom uveljavljanja – morda v primerih kršitev, vendar je zdaj še prezgodaj, da bi govorili o tem.

Glede malih in srednje velikih podjetij smo istega mnenja kot vi. So hrbtenica gospodarstva EU in skrb zanje je v središču Direktive o storitvah.

Ta direktiva bo prinesla koristi vsem podjetjem, MSP pa bodo imela največje koristi, in trenutno se MSP zaradi vseh pravnih zapletov in tudi zaradi pomanjkanja preglednih informacij pogosto odločijo poslovati doma. Direktiva o storitvah bo torej odpravila mnoge izmed teh zapletenosti in – kot menimo vsi – spodbudila podjetja.

Kolikor je znano Komisiji, nobena država članica uvedbe Direktive o storitvah ne uporablja za zmanjšanje pravic delavcev. To bi rada zelo jasno povedala. Na pravice delavcev kot takšne Direktiva o storitvah ne vpliva in jih ne obravnava. To je bil vsekakor rezultat praktičnega in političnega kompromisa, ki sta ga dosegla Parlament in Svet.

Nazadnje bi rada ponovno poudarila, da je bil Parlament ključni partner v celotni zgodovini Direktive o storitvah. V zadnjih treh letih se je Komisiji zdelo pomembno, da ste vključeni v postopek izvajanja in obveščeni o našem delu z državami članicami, to pa bo, kot je bilo že omenjeno, ostal ključni ukrep za boljše delovanje notranjega trga, rast in delovna mesta, ki jih potrebujemo. Ustrezno izvajanje je zato najnujnejša zadeva, še posebno v trenutni hudi gospodarski krizi.

Predsednik. – S tem se točka zaključí.

Pisne izjave (člen 149)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), v pisni obliki. – (LT) Evropa mora biti konkurenčna. Zaradi prizadevanj Evropskega parlamenta bo Direktiva o storitvah pripomogla k ureditvi doslej ne povsem urejenega prostega pretoka storitev na notranjem trgu Evropske unije. Direktiva o storitvah ureja postopek izdaje dovoljenj, pri čemer razkriva prepovedane zahteve, in potrjuje, da morajo biti od leta 2010 vse nove zahteve za ponudnike storitev nediskriminatorne, utemeljene na pomembnih socialnih interesih; ureja pa tudi glavne dejavnosti vzpostavljenih kontaktnih točk. Najpomembnejše je, da so stroški opravljanja storitev zmanjšani na državni ravni, to pa je v tem obdobju gospodarske recesije še posebej pomembno. Litva se pridružuje seznamu držav članic, ki so pravočasno pripravljene na izvajanje določb Direktive o storitvah. Zagotovo je zelo pomembno, da Komisija tesno in učinkovito sodeluje z državami članicami, saj je v nekaterih državah premalo informacij za izvajanje direktive, prav tako pa je raven pripravljenosti prenizka. Trenutno je samo 50 % držav članic pripravljenih na prenos določb Direktive o storitvah v nacionalno zakonodajo.

Edit Herczog (S&D), *v pisni obliki*. – (HU) Gospod predsednik, države članice morajo do 28. decembra 2009 začeti v celoti izvajati Direktivo o storitvah, ki bo, tako kot v primeru blaga in proizvodov, trg storitev odprla fizičnim osebam in podjetjem.

Ta direktiva bo v veliki meri pomagala malim in srednje velikim podjetjem in spodbujala ustvarjanje delovnih mest in gospodarsko rast ob hkratnem upoštevanju interesov potrošnikov. Vendar pa se je nekaj držav članic odločilo, da omejijo zaposlovanje za državljane iz novih držav članic, ki so pristopile leta 2004 in 2007. Nemčija in Avstrija želita ohraniti to omejitev do leta 2011 brez kakršnega koli resnega gospodarskega in socialnega razloga. Francija in Belgija uveljavljata podobno ureditev v zvezi z Romunijo in Bolgarijo.

Vendar pa je doslej že jasno, da so strahovi, ki jih pooseblja razvpiti „poljski inštalater“, neutemeljeni. Število srednjih in vzhodnih Evropejcev, ki delajo v Franciji, je na primer precej manjše od števila tistih, zaposlenih v Združenem kraljestvu, čeprav je Pariz pred tremi leti odločil, da se postopno odpravijo omejitve v tistih poklicih, kjer primanjkuje delovne sile.

Ti ukrepi v veliki meri ovirajo izvajanje Direktive o storitvah, katere eden izmed osnovnih stebrov je popolna odprava diskriminacije na ekonomski in narodnostni podlagi. Dvajset let po padcu berlinskega zidu, ki je odpravil meje med Vzhodom in Zahodom, lahko rečemo, da tudi Direktiva o storitvah služi podobnemu cilju. Uspešno izvajanje te direktive bo končno odpravilo zmotno podobo, ki jo je širil „poljski inštalater“.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL), *v pisni obliki*. – (FR) Pred kakršnim koli izvajanjem direktive mora Evropski parlament izvesti oceno človeških in socialnih vplivov, zlasti ob upoštevanju posledic sedanje krize. Vse kaže, da bo ta direktiva podjetja, obrtnike in zaposlene v Evropski uniji naperila drugega proti drugemu. Nedavno je strokovna kmetijska organizacija razkrila, da so francoske oblasti predlagale ustanovitev agencij za zaposlovanje v vzhodni Evropi za kmetijske delavce, ki so slabše plačani in manj socialno zaščiteni od francoskih delavcev. Prenos Direktive o storitvah ne sme voditi k uvedbi takšnih praks, ki pomenijo propad socialne Evrope. Poleg tega smo zaradi sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti zelo zaskrbljeni zaradi groženj glede storitev splošnega interesa. Zato si še naprej želimo dodaten evropski zakonodajni okvir, ki bo optimiziral in razvil predvsem javne storitve.

Czesław Adam Siekierski (PPE), *v pisni obliki*. – (PL) Direktivo o storitvah (2006/123/ES) zaznamuje delna liberalizacija pritoka storitev v Evropsko unijo. Cilj uvedbe takšne direktive je bila sprostitvev gospodarskega potenciala. Direktiva je odprla mnoge možnosti za potrošnike in podjetnike. Mogoča je postala večja uporaba enotnega trga. Največ koristi od liberalizacije trga za storitve bodo imela mala in srednje velika podjetja, ki so jim prej obstoječe ovire povzročale največ težav. V skladu s podatki Evropske komisije se okoli 70 % BDP držav članic EU ustvari s storitvami. Podobno se ocenjuje delež delovne sile, vključene v opravljanje storitev. Ena izmed prednosti uveljavitve direktive je posledično povečanje konkurenčnosti na notranjem trgu. Uporaba te direktive se je izkazala za priložnost za razvoj evropskega gospodarstva in je omogočila ustvarjanje delovnih mest. Dodati je treba, da je bil s tem dosežen eden od ciljev lizbonske strategije, ki zadeva povečanje konkurenčnosti evropskega gospodarstva. Poleg tega je povzročila povečanje obsega ponujenih storitev. Doseženi učinki nas spodbujajo, da nadaljujemo z delom na nadaljnji liberalizaciji iz te direktive.

18. Skupno načrtovanje raziskav za boj proti nevrodegenerativnim boleznim, zlasti Alzheimerjevi bolezni (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o vprašanju za ustni odgovor Svetu o

– skupnem načrtovanju raziskav za boj proti nevrodegenerativnim boleznim, zlasti Alzheimerjevi bolezni (O-0112/2009 - B7-0218/2009).

Vlagatelj vprašanja, Herbert Reul, je sporočil, da zamuja. Če pride, bo dobil besedo na koncu.

Françoise Grossetête, *namestnica vlagatelja*. – (FR) Gospod predsednik, ker je gospod Reul odsoten, bom ponovila vprašanje, ki ga zastavljamo Komisiji. V skladu s pravno podlago iz člena 165 Pogodbe, se je treba o Priporočilu Sveta o ukrepih za boj proti nevrodegenerativnim boleznim posvetovati s Parlamentom.

Zanima nas, ali lahko Svet potrdi svojo namero o sprejetju sklepov v zvezi s tem vprašanjem na Svetu za konkurenčnost 3. decembra 2009. Ker je v zvezi s predlogom Komisije potekalo posvetovanje s Parlamentom, nas zanima tudi, ali bo Svet pri pripravi svojih sklepov upošteval stališča Parlamenta?

Naslednje vprašanje v zvezi z morebitnim prihodnjim skupnim načrtovanjem raziskovalnih dejavnosti je, ali lahko Svet potrdi svoje mnenje, da bi bilo treba te pobude načeloma sprejeti z uporabo iste pravne podlage?

Želela bi poudariti, da smo pripravili osnutek resolucije. Ta ima podporo vseh političnih skupin in je pomembna, ker, čisto preprosto, poudarja probleme starajočega se prebivalstva – probleme, povezane s tem, da imamo danes v Evropi več kot sedem milijonov ljudi, ki so zboleli za Alzheimerjevo boleznijo, ta številka pa se bo v naslednjih 20 letih predvidoma še podvojila.

Zato je izredno pomembno, da načrtujemo, vlagamo in sodelujemo na tem področju, da bi ohranili nadzor nad socialnimi stroški teh bolezni in da bi milijonom obolelih in njihovim družinam dali upanje, dostojanstvo ter omogočili bolj zdravo življenje. Zaradi teh zdravstvenih in socialnih problemov, ki so prizadeli vso Evropo, so potrebni usklajeni ukrepi, ki bodo zagotovili učinkovitost preprečevanja, odkrivanja, zdravljenja in nege ljudi.

Posebno pozornost je treba nameniti podpori dejavnostim na področju raziskav in inovacij, ki jih javni in zasebni izvajalci opravljajo v prizadevanju, da bi odkrili nova zdravila in preprečili razvoj teh bolezni. Znanstvene raziskave so na evropski ravni še bolj razdrobljene, zato je treba povečati število javno-zasebnih partnerstev. Pobuda za inovativna zdravila, ki je bila dana februarja 2008, ne sme ostati edini poskus.

Na koncu bi želela reči, da gre tu res za dirko s časom, saj moramo širjenje te bolezni zaustaviti v največji možni meri. Današnje raziskave kažejo, da že obstajajo pobude za zgodnje odkrivanje bolezni. Naši sodržavljeni prav pri teh konkretnih vprašanjih pričakujejo, da bo Evropa pokazala, da si prizadeva za zdravje, s čimer bo dala tudi zagotovila in predvidevala razvoj bolezni, povezanih s starostjo.

Cecilia Malmström, predsednica Sveta. – (SV) Gospod predsednik, predlog Priporočila Sveta o ukrepih za boj proti nevrodegenerativnim boleznim, zlasti Alzheimerjevi bolezni, ki ga je Komisija sprejela 22. julija, temelji na členu 165 Pogodbe. Ta člen govori o usklajevanju raziskovalnih in tehnološko-razvojnih dejavnosti med Skupnostjo in državami članicami, in sicer natanko zato, da bi se zagotovila večja skladnost med nacionalnimi politikami in politiko Skupnosti.

Člen 165 je skladen s cilji pobud skupnega načrtovanja. Ti cilji temeljijo na zamisli, da moramo izzive, s katerimi se soočajo vse naše družbe, opredeljevati skupaj in da lahko z večjo politično zavzetostjo držav članic oblikujemo skupne ali usklajene odgovore na te izzive. S tem se seveda želi povečati učinkovitost na področju javnega financiranja raziskav v Evropi.

Vendar pa menim, da je problem in ključ vašega vprašanja ta, da člen 165 Svetu ne podeljuje pravice za ukrepanje. Ta člen tvori pravno podlago za Komisijo, v skladu s katero lahko daje možne pobude za večjo skladnost med politiko držav članic in politiko Skupnosti. V Pogodbi ni nobene druge pravne podlage, ki bi se nanašala na raziskave in bi jo Komisija lahko uporabila za predlaganje ukrepov, povezanih s pobudami za skupno načrtovanje.

Seveda smo v Svetu izrazili zelo močno politično zavezo čimprejšnji uvedbi pilotnih pobud za skupno načrtovanje, usmerjeno zlasti v boj proti Alzheimerjevi bolezni. Na podlagi tega predsedstvo meni, da bi moral Svet sprejeti sklepe o tej pobudi za skupno načrtovanje na podlagi besedila, ki ga je predložila Komisija.

Vem, da Evropski parlament boju proti Alzheimerjevi bolezni daje visoko prednost. V deklaraciji, objavljeni februarja, je Parlament pozval Komisijo in države članice, da ta boj opredelijo kot prednostno nalogo na področju evropskega javnega zdravja. S predlogom Komisije ste seveda seznanjeni. Predsedstvo bo poskušalo zagotoviti, da se bodo stališča Parlamenta v največji možni meri vključila v sklepe, ki bodo sprejeti na srečanju Sveta za konkurenčnost 3. decembra letos.

Kar zadeva možne prihodnje pobude za skupno načrtovanje, se Svet strinja s stališčem poslanca, da je treba opredeliti skupen pristop za sprejem teh pobud, ki se nanašajo na raziskave. Na žalost je trenutno na voljo samo ena metoda, in sicer da se sklepi Sveta sprejemajo za vsako pobudo posebej. Razlog za to je, da Pogodba ne vsebuje nobene ustrezne pravne podlage za sprejetje teh ukrepov.

Elena Oana Antonescu, v imenu skupine PPE. – (RO) Švedsko predsedstvo želi decembra sprejeti sklepe v zvezi z ukrepi za boj proti nevrodegenerativnim boleznim, ne da bi počakal na stališča Parlamenta o tem vprašanju.

Bila sem poročevalka mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o tem dokumentu in glede na okoliščine podpiram sprejetje resolucije, ki izraža stališče Parlamenta o ukrepih za boj proti nevrodegenerativnim boleznim, zlasti Alzheimerjevi bolezni, s skupnim načrtovanjem raziskovalnih dejavnosti.

Nevrodegenerativne bolezni predstavljajo velik zdravstveni problem v Evropi. Dosežki na področju medicinske znanosti in življenjski standard v razvitih državah so ustvarili razmere, v katerih se je pričakovana življenjska doba povečala, a hkrati se je povečalo tudi število ljudi z nevrodegenerativnimi boleznimi.

To je problem, ki ima v sebi številne različne vidike. Nekateri vidiki se nanašajo na kakovost življenja tistih, ki so jih te bolezni prizadele, in na vpliv teh bolezni na ožjo družino bolnikov ali na tiste, ki zanje skrbijo. Prav tako gre za problem, ki vpliva na trajnost sistemov zdravstvenega varstva, ki se bodo morali spopasti z večjim številom bolnikov v času, ko se zaradi starajočega prebivalstva delež ljudi, ki niso več zaposleni, veča.

Predlog Komisije je osredotočen na vidike, povezane z raziskavami. Resolucija, ki jo predlagamo, poudarja tako rezultate, ki bodo doseženi z usklajevanjem raziskovalnih dejavnosti, kot tudi obseg, v katerem bodo pomagale izboljšati trenutne razmere. Zato vas pozivam, da naša prizadevanja usmerimo na dve glavni področji: znanstvene raziskave in zagotavljanje, da se bodo prizadevanja odražala v doseženih rezultatih glede kakovosti nege, ki jo lahko dobijo bolniki.

Ob upoštevanju interesa, ki ga je Parlament do zdaj kazal za to področje, ter pomena tega dokumenta, ki predstavlja pilotni projekt za skupno načrtovanje raziskovalnih dejavnosti, je ključnega pomena, da se pri pripravi sklepov Sveta upošteva tudi stališče Parlamenta.

Parlament mora biti vključen v vse pobude, ki se nanašajo na prihodnje skupno načrtovanje na raziskovalnem področju. Člen 182 Lizbonske pogodbe pravzaprav nudi ustrezno pravno podlago za prihodnje dosežke na tem področju.

Patrizia Toia, v imenu skupine S&D. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, pobuda, ki jo bomo dali, je zelo pomembna iz dveh razlogov: prvi je predmet raziskave, ki se nanaša na boj proti nevrodegenerativnim boleznim, drugi pa so metode skupnega načrtovanja raziskav.

Jasno je, da si želimo, da bi bil Parlament bolj neposredno vključen v pilotni projekt – to je bilo že povedano in to je tudi predmet našega vprašanja. Medtem ko moramo zdaj vztrajati in ne dovoliti, da bi se zadeve ustavile, kljub temu prosimo za zagotovilo, da bo naše mnenje pri odločitvah Sveta za konkurenčnost upoštevano in da bo v prihodnosti opredeljena trdnejša pravna podlaga, da se bo lahko Parlament vključil v celoti in da bi se na raziskovalnem področju razvil večji čut za vključenost.

Zdaj moramo uporabiti vsa ustrezna sredstva, da bi preprečili in odpravili splošno razširjeno nadlogo Alzheimerjeve, Parkinsonove in drugih bolezni, ki bodo še bolj prisotne s staranjem našega prebivalstva. Pozivamo, da se prizadevanja osredotočijo na obsežne študije, ki so usmerjene tako v odkrivanje bolezni kot v iskanje zdravil. Ključnega pomena bodo raziskave biomarkerjev in metod zgodnjega odkrivanja, ki temeljijo na multidisciplinarnem pristopu, združevanje obsežnih podatkovnih baz in iskanje kurativnih zdravil ter ustreznih modelov zdravljenja in storitev.

V Parlamentu bi želela izraziti samo eno prošnjo: da ne zanemarimo posameznih okoliščin bolnikov, ki so prepogosto izključeni, kadar gre za tovrstne bolezni, niti sodelovanja združenj bolnikov in njihovih sorodnikov. Verjamemo, da so projekti skupnega raziskovanja z metodološkega vidika zelo pomembni, saj izpolnjujejo temeljno zahtevo: zahtevo po združitvi moči in sredstev ter premagovanju teh razlikovanj, teh podvajanj, s čimer bomo lahko ustvarili kritično maso, ki bo zadostovala za to, da bo tovrstna raziskava ustvarila zadovoljive rezultate.

Če pomislimo, da je v drugih delih sveta s skupnimi javnimi in zasebnimi močmi mogoče vložiti po več deset milijonov evrov, potem nam je jasno, koliko dela še preostane nam in koliko moramo še storiti pri usmerjanju naših prizadevanj k skupnim projektom, k strateškemu ukrepanju in skupnim programom med državami članicami in Evropo ter k skupnim programom med javnimi in zasebnimi izvajalci, pri čemer ne smemo zanemariti, da smo z vključenostjo v svetovni okvir v stiku z glavnimi znanstvenimi dosežki na mednarodni ravni.

Jorgo Chatzimarkakis, v imenu skupine ALDE. – (DE) Gospod predsednik, gospa predsednica Sveta, danes govorimo o predlogu resolucije o nevrodegenerativnih boleznih. Namen je, da bi ta resolucija postala direktiva, zato bi naslednjič morali govoriti tudi o direktivi na to temo. Bolezni, o katerih razpravljamo danes – Alzheimerjeva bolezen, čeprav je v besedilu omenjena tudi Parkinsonova bolezen –, so bolezni možganov, ki predstavljajo velik izziv za Evropo. Dolgoročni stroški bodo poskočili in opraviti je treba še veliko raziskav. Na žalost je v Evropi veliko podvojenih raziskav in birokracije. Zato želimo s tem predlogom resolucije odpraviti podvojene raziskave, birokracijo in razdrobljenost.

Skupina Evropske združene levice – Zelene nordijske levice je dala predlog, naj bodo rezultati raziskav dostopni za javnost. Mislim, da je ta predlog dober. Žal je besedilo napačno, zato prosim, da se preoblikuje za namen njegove lažje vključitve. V osnovi je tu problem, ki se nanaša na evropske patente. Bilo bi dobro, če bi Komisija in tudi Svet usmerila pozornost na temo o evropskih patentih na področju farmacevtskih izdelkov in bioloških raziskav, tako da bi bilo jasno, da to potrebujemo. V vsakem primeru Skupina zaveznitva liberalcev in demokratov za Evropo ta predlog resolucije podpira.

Philippe Lamberts, v imenu skupine Verts/ALE. – Gospod predsednik, ker bi moral biti poročevalec za ta dokument, sem nekoliko razočaran. Vendar pa sem vesel, da napredujemo. Zdaj ni čas za spor med institucijami. Vesel sem, da je Svet pripravljen ukrepati.

Imam pa nekaj pripomb. Upamo, da bo Svet tukaj, v Parlamentu, upošteval zamisli, navedene v resoluciji, o kateri bomo glasovali jutri.

Želel bi poudariti potrebo po pravem ravnovesju med ublažitvijo in prilagoditvijo – tako kot v primeru podnebnih sprememb. Pri tem mislim na preprečevanje te bolezni in razumevanje, zakaj se pojavlja, kateri so dejavniki, da bi jo lahko zares učinkovito preprečili, saj je to vedno najučinkovitejši in najcenejši način v boju proti boleznim.

Ali je pobuda za skupno načrtovanje dovolj? Ni, če upoštevamo, da bi to moralo postati norma, da bi pri tako velikih projektih sodelovanje moralo biti norma in ne samo nekaj prostovoljnega, temveč nekaj, kar bi res zavezovalo države članice k uspešnem sodelovanju.

Drugič, naše prvo vprašanje se v zvezi s finančnimi prednostnimi nalogami glasi: ali tovrstnim boleznim namenimo dovolj denarja? Menimo, da to ne drži, zato močno priporočamo, da se v okviru prihodnjih okvirnih programov nekaj denarja vzame od velikih programov, kot je ITER, za katerega nam najboljši znanstveniki pravijo, da bo vložena sredstva povrnil mogoče čez 60 let, in da se ta denar nameni raziskavam Alzheimerjeve bolezni in podobnih bolezni. Mislim, da je to res potrebno.

Marisa Matias, v imenu skupine GUE/NGL. – (PT) Najprej bi želela izraziti svojo polno podporo vprašanju, ki ga je postavil gospod Reul, predvsem pa želim poudariti, da je temeljno vprašanje tukaj – temeljno politično vprašanje – prav skupno načrtovanje raziskav.

To, kar se je zgodilo v zvezi s skupnim načrtovanjem pri nevrodegenerativnih boleznih in zlasti Alzheimerjevi bolezni, je, da so se pravila spremenila sredi samega procesa. Od poročila smo prišli k resoluciji in si tako pri tem vprašanju odvzeli svoje pristojnosti soodločanja. Nismo več poslanci Evropskega parlamenta, temveč smo postali svetovalci. Zato bi vsaj želela vedeti, ali se bo to, kar priporočamo, upoštevalo ali ne.

Načrtovanje raziskovalnih dejavnosti je na katerem koli področju politična in ne tehnična odločitev in v tej zvezi je treba vlogo Parlamenta poudariti in okrepiti. Po mojem mnenju bi moralo biti opredeljevanje prednostnih nalog kot političnih sredstev, ki jih je treba postaviti pod drobnogled, pregledno in demokratično. Kar se je zgodilo v zvezi s skupnim odločanjem in skupnim načrtovanjem raziskav na področju Alzheimerjeve bolezni, je proces, ki se ne bi smel ponoviti. Če pa bi se že moral ponoviti, potem nas, prosim, ustrezno posvarite. Zato upam, da bo zadnje, kar se lahko zgodi, to, da odločitve in priporočila, ki jih bo v zvezi s tem vprašanjem predložil Parlament, ne bodo upoštevani.

PRESEDSTVO: GOSPA KOCH-MEHRIN

podpredsednica

Diane Dodds (NI). – Gospa predsednica, v mojem volilnem okrožju na Severnem Irskem trenutno 16 000 ljudi trpi zaradi demence. Ti ljudje bodo skupaj s svojimi družinami in negovalci veseli proaktivnega pristopa k obravnavi te bolezni, ki lahko hudo prizadene tako obolele kot njihove družine.

Menim, da je prav na teh področjih dobro, če evropske države sodelujejo. Prepričana sem, da lahko usklajen pristop k obravnavanju bolezni prinese nove dokaze, nove medicinske dosežke in sčasoma, upamo, tudi izboljša zdravljenje in možnosti ozdravitve.

V Združenem kraljestvu imamo nekaj več kot 400 000 obolenih za Alzheimerjevo boleznijo. Ta številka se bo do leta 2025 verjetno približala 750 000 obolelim. Zato je nujno, da se nekaj stori za izboljšanje odkrivanja, zdravljenja in preprečevanja, kakor tudi socialnih raziskav o dobrem počutju bolnikov in njihovih družin, predvsem tistih, ki obolele negujejo. Skupen pristop in skupne raziskave so ključnega pomena, vse dokler te raziskave spoštujejo svetost človekovega življenja v vseh njegovih oblikah.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Pozdravljam pobude in ukrepe, ki so bili sprejeti na evropski ravni za boj proti nevrodegenerativnim boleznim in zlasti Alzheimerjevi bolezni. Države članice so razvijale svoja raziskovalna prizadevanja na tem področju. Pomembno je, da spodbujamo sodelovanje med državami članicami, zagotovimo večje usklajevanje na področju znanstvenih raziskav in tehnološkega razvoja in se izognemo razdrobljenosti.

Skupno načrtovanje raziskav je dragoceno orodje za omejevanje razdrobljenosti z vključevanjem držav članic, javnega sektorja in zasebnega sektorja na evropski ravni. To skupno načrtovanje bo ključnega pomena za prihodnost evropskega raziskovalnega prostora. Razvoj evropskega raziskovalnega prostora je v središču raziskovalne politike Lizbonske pogodbe.

Vendar pa me izvajanje tega skupnega načrtovanja skrbi, in sicer zaradi zapletenih birokratskih postopkov in zamud v upravnih postopkih. Zaradi tega bi želela vprašati, kakšni so načrti za uporabo postopka, ki temelji na ekonomiji obsega, za združevanje učinkovitosti, poenostavitev in hitro izvajanje upravnih postopkov, da bi se spodbudila odličnost in sodelovanje na evropski ravni, kar terja pomembnost tega vprašanja.

Nessa Childers (S&D). – Gospa predsednica, ker sem bila na področju zdravstvenega varstva zaposlena več kot 30 let, mi je bilo težko slišati, da v zvezi z novimi predlogi Komisije o Alzheimerjevi bolezni ne bo potekalo posvetovanje s Parlamentom. Vendar pa moramo iti naprej.

S staranjem prebivalstva se bo povečal tudi vpliv Alzheimerjeve bolezni. Število primerov Alzheimerjeve bolezni po vsem svetu naj bi po napovedih zraslo s 35 milijonov, kot jih imamo danes, na 107 milijonov primerov v letu 2050.

Eden od najsrbhljivejših vidikov Alzheimerjeve bolezni je veliko število ljudi, ki jih prizadene poleg obolelih. Na Irskem je na primer zabeleženih 50 000 negovalcev, ki skrbijo za 44 000 obolelih. Ta bolezen se pogosto imenuje družinska bolezen zaradi kroničnega stresa, ki ga bližnji doživljajo ob počasnem propadanju ljubljene osebe.

Nadaljnja vloga Evropskega parlamenta v boju proti Alzheimerjevi bolezni se ne bi smela zanemariti. Pri vsaki novi smernici s strani EU bi se moral upoštevati edinstven glas Parlamenta o tej zadevi, pomoč pa ne bi smela biti namenjena zgolj obolelim za Alzheimerjevo boleznijo, temveč vsem tistim številnim negovalcem, ki si prizadevajo, da bi povečali njihovo kakovost življenja.

Mairead McGuinness (PPE). – Gospa predsednica, usklajevanje raziskav na tem področju je očitno zares pomembno, pri tem pa ne gre samo za Alzheimerjevo bolezen, saj izraz „nevrodegenerativen“ zajema celo vrsto bolezni.

Parlament mora dejansko odigrati zelo pomembno vlogo pri tem, kako se bodo raziskave izvajale. Želela bi opozoriti na tekoče razprave med Parlamentom in Svetom v zvezi z dobrim počutjem živali, ki se uporabljajo v znanstvenih poskusih. Zelo si želim – in tudi upam, zaradi našega poročevalca in smeri pogovorov –, da bi še naprej omogočali potrebne raziskave na živalih na način, ki bo bolj upošteval njihovo dobro počutje, kot je to mogoče zdaj. Potrebujemo namreč raziskave na tem področju, da bi storili tisto, o čemer smo govorili, za namen preprečevanja, in da bi zdravili ljudi – med njimi se lahko čez nekaj časa znajdemo tudi sami –, ki so jih te bolezni na žalost prizadele.

Upam, da lahko soglasje o tej zelo pomembni direktivi dosežemo že na drugi obravnavi. Mogoče nismo dovolj vložili v to konkretno vprašanje, vendar bomo zato vložili veliko več v tekoče raziskave.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Gospa predsednica, vprašanje boja proti tej bolezni se je odprlo v času francoskega predsedovanja – in za to mu je treba pripisati zasluge. Takrat je bilo rečeno, da mora EU pri tej zadevi ukrepati. Bilo bi dobro, če bi naslednje predsedstvo nadaljevalo s to zadevo in jo obravnavalo z enako pomembnostjo. Tukaj je bilo že povedano, da je ta problem prizadel na milijone ljudi in njihove družine, ki vsi skupaj trpijo.

Ko se srečamo z našimi volivci, pogosto slišimo naslednje vprašanje: kaj EU počne za državljane Evrope? Čemu ste tam? Za kaj ste odgovorni? Kaj delate? Prav takšna vprašanja bi morala biti predmet prizadevanj za oblikovanje podobe avtoritete in pomena za Evropsko unijo. To je tisto, kar potrebujejo naši državljani. Skupna prizadevanja za boj proti tovrstnim boleznim morajo biti prednostna naloga institucij EU.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Gospa predsednica, problem boja proti degenerativnim boleznim, zlasti Alzheimerjevi bolezni, jemljem zelo resno.

Zato je zelo pomembno, da imamo in dosežemo usklajeno ukrepanje med državami članicami Evropske unije v boju proti vzroku in pri obravnavanju problema preprečevanja in zdravljenja posledic, ki jih zaradi takšnih boleznih utrpijo bolniki, družba v celoti in javno zdravje državljanov Evropske unije.

Menim, da bi prednostne naloge in glavni pristop morali biti usmerjeni v preprečevanje in ne v zdravlila. Države članice bi bilo treba tudi spodbuditi, da vzpostavijo centre za spremljanje bolnikov in njihovih negovalcev in da vsem državam članicam zagotovijo enako znanstveno udeležbo v teh raziskovalnih prizadevanjih Evropske unije.

Podatkovna baza, ustvarjena v dogovoru s Svetom in državami članicami, mora biti v javni in državni lasti v okviru nacionalnih sistemov, sklepe pa je treba objaviti na javnem svetovnem forumu. In, nazadnje, od nas je odvisno, ali bomo nadzirali proračun na tem področju.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Seveda se strinjam, da je tokrat še posebej pomembno, da pozornost usmerimo v znanstvene raziskave, da bi ljudem, ki trpijo zaradi Alzheimerjeve bolezni, zagotovili pomoč, saj naša Evropska unija združuje 27 držav članic, vse države pa nimajo enakih možnosti, da zagotovijo pomoč bolnikom, obolelim za Alzheimerjevo boleznijo. Imamo različne sisteme zdravstvenega varstva, različne sisteme socialnih storitev, različno podporo za družine s takšnimi bolniki. Zato so te znanstvene raziskave ključnega pomena in moramo se osredotočiti ter si predvsem prizadevati za finančna sredstva, usklajeno delo in usklajene dejavnosti. Drugič, zelo pomembno je, da imamo finančna sredstva za izvajanje teh raziskav in za ponujanje prave pomoči ljudem, ki trpijo zaradi te bolezni, ter njihovim družinam.

Herbert Reul (PPE). – (DE) Gospa predsednica, zelo kratek bom. O pomembnosti vsega tega je že govorilo nekaj govornikov. Gre za bolezen, ki je prizadela mnoge ljudi, to število pa še narašča. Za države članice je toliko bolj pomembno, da sodelujejo, da združijo moči, če želijo biti uspešne. Ta pot je sama po sebi prava in smiselna.

Vendar je škoda, da se pri postopkih s tako težavo vključi tudi Parlament. Obžalovanja vredno je, da je treba to resolucijo pripraviti tik pred zdajci. A če bo na koncu dosežen dober rezultat, potem je to vse, kar je pomembno.

Cecilia Malmström, predsednica Sveta. – (SV) Gospa predsednica, Alzheimerjeva bolezen in druge bolezni, povezane z demenco, so strahotne. Verjamem, da mnogi izmed nas, ki imamo sorodnika z Alzheimerjevo boleznijo, vemo, kako lahko uniči nekoč zdravega človeka in kako boleče je to za družino in druge sorodnike, zato sem trdno prepričana, da moramo vložiti več sredstev v raziskave na področju te strašne bolezni.

Jasno je, da moramo narediti nove korake, da bi bolje uskladili naše znanje in raziskave v Evropi, namen pilotne pobude Komisije pa je mobilizirati najboljše raziskovalce, ki jih imamo, da bi poskusili razumeti, zdraviti in preprečiti tako Alzheimerjevo kot druge z demenco povezane bolezni.

V okviru trenutne trojke, ki jo sestavljajo Francija, Češka republika in zdaj še Švedska, smo že v zgodnji fazi govorili o pomembnosti vključitve Alzheimerjeve bolezni kot skupnega prednostnega vprašanja v okvir dela, ki se nanaša na javno zdravje. Francosko predsedstvo je imelo zelo pomembno konferenco, kot je omenil eden izmed spoštovanih poslancev, švedsko predsedstvo pa je imelo septembra konferenco o dostojanstvenem staranju, na kateri je bila Alzheimerjeva bolezen ena od točk dnevnega reda.

Kot sem rekla, Svet namerava sprejeti sklepe o tem 3. decembra in seveda bomo upoštevali tudi odlično resolucijo, ki ste jo pripravili in o kateri boste jutri tudi glasovali. Prepričana sem, da se bo vprašanje Alzheimerjeve bolezni ponovno pojavilo v okviru raziskovalnega programa in podobnih pobud v bližnji prihodnosti, zato se vam močno zahvaljujem, da ste odprli tako pomembno vprašanje.

Predsednica. – Predlog resolucije⁽³⁾, s katero se zaključi razprava, je bil vložen v skladu s členom 115(5) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 149)

⁽³⁾ Glej zapisnik

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), v pisni obliki. – (RO) Pozdravljam predlog priporočila Komisije o skupnem načrtovanju raziskav na področju nevrodegenerativnih bolezni. Duševno zdravje prebivalstva je ključno vprašanje za zagotovitev dostojne kakovosti življenja. Zaradi tovrstnih bolezni trpi čedalje večje število ljudi v EU. Zato si je treba prizadevati za boj proti dejavnikom, ki sprožajo te bolezni. Da bi te dejavnike premagali, pa jih je treba odkriti v okviru raziskav. Menim, da pilotni projekt za skupno načrtovanje raziskovalnih dejavnosti nudi jasno prednost v smislu združevanja moči za financiranje raziskav, kar bo pripeljalo do učinkovitejše uporabe sredstev, namenjenih za raziskave na tem področju. Poleg tega sta sodelovanje, ki temelji na mrežah, ki jih oblikujejo nacionalna raziskovalna središča, ter skupna uporaba potrebne infrastrukture toliko bolj koristna, če upoštevamo, da vse države članice nimajo potrebnih sredstev za izvajanje raziskovalnih dejavnosti na lastne stroške, kljub temu da so soočene z velikim številom primerov nevrodegenerativnih bolezni. Najpomembneje je, da se rezultati raziskav uporabijo za obveščanje prebivalstva o načinih podpore duševnemu zdravju in da se s tem zmanjša število bolnikov ter ohrani uspešno delovanje nacionalnih javnih sistemov zdravstvenega varstva.

António Fernando Correia De Campos (S&D), v pisni obliki. – (PT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, sporočilo Komisije Parlamentu nudi optimistično analizo pričakovanih koristi sodelovanja na področju raziskav med državami članicami ter usklajevanja, ki ga lahko Komisija, v okviru Sedmega okvirnega programa, opravi na področju nevrodegenerativnih bolezni in zlasti Alzheimerjeve bolezni. Ukrepi, predlagani v sporočilu, zadevajo samo načelo boljše uporabe obstoječih virov in programov: programa „Zdravje“, Sedmega okvirnega programa, Akcijskega načrta EU o invalidnosti, odprte metode usklajevanja in statističnega programa. Ali bo optimiziranje naše uporabe teh virov dovolj, da dosežemo pričakovane rezultate? Katere mehanizme usklajevanja, ki jih pred sporočilom ni bilo mogoče izvajati, predlaga Komisija? Kakšno dodano vrednost to nudi? Katere nove, praktične ukrepe namerava Komisija sprejeti, da bi spodbudila sodelovanje na področju raziskav, na področju, kjer viri in ekipe že obstajajo, čeprav so razdrobljene? Ali bosta večja odmevnost tega vprašanja in uporaba obstoječih instrumentov dovolj za njegovo rešitev?

Proinsias De Rossa (S&D), v pisni obliki. – Podpiram to resolucijo, ki pozdravlja predlagan pilotni projekt za skupno načrtovanje raziskovalnih dejavnosti na področju nevrodegenerativnih bolezni. Nevrodegenerativne bolezni, kakršni sta Alzheimerjeva in Parkinsonova bolezen, so prizadele več kot sedem milijonov državljanov Evropske unije. Trenutno za nevrodegenerativne bolezni ni na voljo nobenih zdravil, znanje o preprečevanju, zdravljenju in prepoznavanju dejavnikov tveganja pa je zelo omejeno. Večino raziskovalnih del na področju nevrodegenerativnih bolezni dejansko opravljajo države članice, pri čemer imamo dokaj nizko raven nadnacionalnega usklajevanja, kar vodi k razdrobljenosti in omejeni izmenjavi znanja in najboljših praks med državami članicami. Skupno načrtovanje bi lahko bilo zelo pomembno za zmanjševanje razdrobljenosti raziskovalnih del in bi pripeljalo k združevanju kritične mase usposobljenosti, znanja in finančnih sredstev. Vendar pa bi člen 182(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki je vključen v Lizbonsko pogodbo in določa potrebne ukrepe za vzpostavitev Evropskega raziskovalnega območja, lahko vseboval ustreznejšo pravno podlago za prihodnje pobude na področju načrtovanja raziskav. Komisija bi morala preučiti možnost uporabe člena 182(5) kot pravne podlage za vse prihodnje predloge skupnega načrtovanja raziskovalnih dejavnosti.

Eija-Riitta Korhola (PPE), v pisni obliki. – (FI) Gospa predsednica, Alzheimerjeva bolezen je konfuzna bolezen, ki bolnikov svet spremeni v svet neznanega in nevarnega. Življenje postane zelo nevaren „zdaj“, v katerem ni nobenih spominov iz preteklosti in ničesar, kar smo se naučili, da bi zgradili varen most do sedanjosti. Poleg tega je ta usodna človeška tragedija toliko hujša zaradi dejstva, da trenutno ne poznamo nikakršnega zdravila za to bolezen. Zaradi nje trpijo tudi bližnji sorodniki. Včasih jo imenujemo družinska bolezen, saj sorodniki pogosto zbolijo za kroničnim stresom. Vpliv na družbo je ogromen in zahteva velik davek. S staranjem prebivalstva v Evropi so nevrodegenerativne bolezni, kakršni sta Alzheimerjeva in Parkinsonova bolezen, čedalje večji problem javnega zdravja: trenutno imamo že več kot sedem milijonov bolnikov in pričakuje se, da se bo ta številka v naslednjem letu podvojila. Medicinska znanost pa še vedno ne razume v celoti vzrokov te bolezni. Raziskave so prišle do nekaterih obetajočih ugotovitev, vendar moramo prizadevanja uskladiti, če želimo doseči preboj. Da bi zbrali podatki iz raziskav, ki jih opravljajo zasebne in javne organizacije ter države članice, ter da bi uskladili njihove inovacije, potrebujemo načrtovanje na ravni Skupnosti: tako obstaja upanje, da bodo učinkovitejši preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje v zvezi s temi boleznimi postali čim prej resničnost v praksi negovanja. Prepričana sem, da bodo ljudje, ki se spopadajo z nevrodegenerativnimi boleznimi – bolniki, sorodniki in negovalci – zavzeto podprli vse poskuse sodelovanja za odkrivanje novih načinov obravnavanja teh bolezenskih stanj. Prav takšni projekti namreč našim državljanom govorijo, zakaj smo danes sploh tu: upravičujejo celoten obstoj Unije. Strinjam se s kolegom, gospodom Reulom, da sta postopek in pristojnost na drugem mestu, ko nekdo končno stopi v pravo smer.

Sirpa Pietikäinen (PPE), v pisni obliki. – (FI) Gospa predsednica, gospe in gospodje, Komisija je poleti sprejela priporočilo Sveta, s katerim se države članice EU pozivajo, da se vključijo v skupno načrtovanje na področju nevrodegenerativnih bolezni. To je pomembno, če želimo še boljše izkoristiti omejena sredstva za raziskave. Vendar pa ne smemo pozabiti, da Evropa poleg raziskav potrebuje tudi obsežnejši akcijski program o demenci. V začetku tega leta je Evropski parlament potrdil pisno izjavo, v kateri se Komisija poziva k pripravi akcijskega načrta o Alzheimerjevi bolezni. Parlament je v svoji izjavi poudaril pomembnost štirih vprašanj: dosežki v raziskavah, zgodnje odkrivanje, izboljšana kakovost življenja bolnikov in njihovih negovalcev in položaj združenj bolnikov z Alzheimerjevo boleznijo. Vse skupaj bi vas želela spomniti, da je program nujen in da se mora Komisija lotiti ukrepa, za katerega jo je prosil Parlament.

Richard Seebler (PPE), v pisni obliki. – (DE) V naši čedalje starejši družbi se bo število nevrodegenerativnih bolezni, kot sta Alzheimerjeva bolezen ali starostna demenca, še naprej večalo. Da bi se na to kar najbolje pripravili, moramo ustvariti boljše raziskovalne strukture in boljše izkoristiti obstoječe zmogljivosti. Načrtovan pilotni projekt na tem področju je odlično izhodišče za boljše medsebojno povezovanje trenutnih raziskovalnih del. Vendar pa je poleg nudenja najboljše možne nege bolnikom pomembno tudi preprečevanje. Države članice morajo pospešiti svoje informativne kampanje o aktivnem življenjskem slogu.

19. Enominutni govori o zadevah političnega pomena

Predsednica. – Naslednja točka so enominutni govori o zadevah političnega pomena v skladu s členom 150 Poslovnika.

Monica Luisa Macovei (PPE). – (RO) Želela bi opozoriti na politične razmere v Romuniji in na vpliv teh razmer na odnose Romunije z institucijami Skupnosti.

Oktobra 2009 je Socialnodemokratska stranka zapustila vlado. Novo oblikovana opozicija je zrušila vlado s predlogom nezaupnice, zavrnila prvo novo predlagano vlado in odklonila sodelovanje v pogajanjih o oblikovanju vlade. Romunija zato ne more izpolniti obveznosti do Evropske komisije, Svetovne banke in MDS v zvezi z dobljenim posojilom. Tako smo se znašli v položaju, v katerem nekaterih zavez glede preoblikovanja države ne moremo pravočasno izpolniti.

Politična nestabilnost v Romuniji je v glavnem posledica političnih potez Socialno-demokratske stranke. Razlogi za to niso povezani zgolj z volitvami. Srednjeročni cilj je ustaviti reforme na področju uprave, pravne države, pravosodja in boja proti korupciji.

Luís Paulo Alves (S&D). – (PT) Prejšnji mesec so bile regije Evrope v središču pozornosti. Evropski teden regij in mest je utrdil položaj regij kot ključnega elementa rešitve v evropskem odgovoru na svetovne izzive. Takšen je bil zaključek predsednika Barrosa, komisarja Sameckija in več sto razprav, na katerih ni bilo prostora za dvom.

Natančneje, pomembna konferenca predsednikov najbolj oddaljenih regij Evrope, ki so se je prvič udeležili poslanci Evropskega parlamenta, je predstavljala tudi mejnik v regionalni politiki, naklonjeni evropskemu povezovanju. Svetovni izzivi in evropski odgovori so odlična priložnost za novo strategijo za najbolj oddaljene regije. Razen tega, da imajo te regije, kot so Azori, stalne težave, o katerih ves čas poslušamo, nudijo tudi niz možnosti, ki nam nudijo očitno priložnost, da ustvarimo napredek in damo Evropi vidno prednost na novih področjih, ki so ključnega pomena za naš odgovor na svetovne izzive.

Predsednik Komisije mora zato dokončno ustaviti pripravljane notranje prevrata, na katerega namigujejo neuradni dokumenti Komisije, medtem ko smo mi, poslanci Evropskega parlamenta in evropski državljani, izražali podporo ratifikaciji Lizbonske pogodbe in njenemu pomenu pri podpori teritorialne kohezije ...

(Predsednica je prekinila govornika)

Marian Harkin (ALDE). – Gospa predsednica, programu financiranja LEADER na Irskem je bilo za obdobje 2007–2013 dodeljenih 465 milijonov EUR. Vendar je bilo v dveh letih petletnega programa porabljenih samo 18 % projektnih finančnih sredstev, ker so se lokalna razvojna podjetja, ki vodijo projekte, znašla v primežu upravnih postopkov in pretirane birokracije.

Imamo ogromno strani pravil, ki jih spremlja pretiran nadzorni postopek. Del problema je, da lahko inšpektorji ta nešteta pravila različno tolmačijo. Drug del problema pa je, da so nekatera pravila tako ali tako nesmiselna. Eden izmed udeležencev v projektu je izjavil, da je polovico svojega časa zapravil za to, da je zapisoval, kaj je storil v drugi polovici časa.

Seveda je odgovornost potrebna, vendar je sedaj na takšni ravni, da lokalnih skupin več ne spodbuja k vlaganju zahtevkov za finančna sredstva. Milijoni bodo ostali neporabljeni, kar bi bilo nezaslišano, glede na to, da moramo dati našim gospodarstvom zagon z vsemi razpoložljivimi finančnimi sredstvi. V Dublinu potrebujemo zdrav razum in poskrbeti moramo, da bo Evropska komisija zagotovila, da se bo to tudi zgodilo.

Karima Delli (Verts/ALE). – (FR) Gospa predsednica, predsednik Václav Havel je v govoru v našem Parlamentu poudaril enega od temeljnih načel Evropske unije: solidarnost med ljudmi.

Obležili smo 20. obletnico padca berlinskega zidu, zidu sramote. Po 9. novembru 1989 je bilo rečeno, da bo človeštvo končno svobodno. Demokracija in človekove pravice naj bi se razširile po vsem planetu in porušile zidove ter odpravile meje med ljudmi.

Vendar pa koliko drugih zidov je bilo postavljenih na naši celini, potem ko smo zrušili enega?

To so na primer zidovi, postavljeni v Ceuti in Melilli, ki naj bi preprečili prihod mož in žena, ki bežijo pred vojno, revščino in globalnim segrevanjem, zidovi, ki se raztezajo iz centrov za pridržanje, vrata naših mest, ki segajo vse tja do libijske puščave, prek Lampeduse, kjer so v imenu direktive o vračanju zaklenjeni celo otroci.

Podrimo zidove pred trdnjavo Evrope, gradimo mostove, ne zidov ...

(Predsednica je prekinila govornico)

Evžen Tošenovský (ECR). – (CS) Dvajset let po padcu berlinskega zidu gledamo na nekatere dogodke, ki se danes dogajajo po svetu, z večjo občutljivostjo. Dogodke v Rusiji smo danes zmožni popolnoma realno oceniti. Prej smo vse dogodke v Sovjetski zvezi občutili kot ideološki pritisk, medtem ko danes govorimo o trgovini v razmerah popolne svobode posameznika. Ko se bliža zima, se seveda večja strah zaradi tega, kaj se bo zgodilo z oskrbo s plinom iz Rusije prek Ukrajine. Študije januarske krize jasno kažejo, kako različne so bile okoliščine v zahodnih in vzhodnih delih Evrope. Te študije bodo pripeljale k previdnejšemu pristopu pri pripravah kriznih scenarijev. Pomembno je, da se poiščejo najboljše možne rešitve za pogodbeno razmerja na mednarodni ravni in da se obenem zagotovi več informacij o tovrstnih okoliščinah. Visoki stroški tehničnih ukrepov nas tudi zavezujejo k temu, da skrbno premislimo, ali jih bomo financirali iz javne blagajne ali na podlagi evropskih direktiv. Vprašanje je, koliko plina dejansko moramo shraniti in kako ga bomo financirali. Pomembno je razlikovati med dejansko krizo in poslovnim vprašanjem v zvezi s plinom ter ugotoviti, na kateri točki bi v pogajanju morale poseči visoke politične figure in kaj bi moral trg nadzorovati. Izogniti se moramo pretiranim birokratskim posegom.

Joe Higgins (GUE/NGL). – Gospa predsednica, Komisija EU danes od irske vlade zahteva grobo zmanjšanje irskega proračuna, kar vključuje veliko omejevanje javnih storitev in zniževanje življenjskega standarda delovnih ljudi, verjetno tudi upokojencev in brezposelnih.

Vendar pa bi Komisija morala vedeti, da sodeluje v laži, kajti irska vlada se pretvarja, da denar, namenjen reševanju bank, ni državna pomoč, istočasno pa uničuje javni sektor.

Irski delavci in aktivisti skupnosti se upirajo. Prejšnji petek je protestiralo več deset tisoč ljudi; tisoči delavcev so protestirali danes v Dublinu, za 24. november pa je napovedana stavka zaposlenih v javnem sektorju, da bi se ti napadi ustavili.

Glede na resnost razmer, bi to moralo zdaj prerasti v 24-urno splošno stavko, da bi se zrušila ta strahotna vlada, ki nima nikakršne pristojnosti za izvajanje teh politik, in da bi se ustavila politika Komisije in irske vlade, s katero želijo uničiti življenjski standard in storitve delovnih ljudi.

Paul Nuttall (EFD). – Gospa predsednica, to skupščino bi želela opozoriti na katastrofalen učinek, ki ga ima Direktiva o biocidih po vsem Združenem kraljestvu. Ta kazenska in nesmiselna direktiva prepoveduje uporabo strihnina, ki se v Združenem kraljestvu že več kot 70 let uporablja za nadzor populacije krtov. Torej toliko časa, dokler se ni začela vpletati EU. Zaradi tega smejo lovci na krte uporabljati samo aluminijev fosfat, ki stane dvakrat več kot strihnin in zaradi česar številni ljudje doživljajo poslovni propad.

Vendar so stvari še slabše. Medtem ko strihnin ubije krta v 15 minutah, to pri aluminijevem fosfatu traja tri dni, zato krti umirajo počasi in v bolečinah.

Ta nora direktiva ne povzroča samo izgube delovnih mest po vsem Združenem kraljestvu, temveč je tudi kruta in nečloveška in samo še en majhen razlog več, zakaj je Združenemu kraljestvu bolje brez nje.

Corneliu Vadim Tudor (NI). – (RO) Predsednik Svetovne organizacije Atra Kadisha, veliki rabin David Schmidl me je prosil, da bi bil, citiram, „njihov predstavnik v Evropski uniji“, kjer želijo, da se oblikuje odbor, ki bi obravnaval vse pritožbe v zvezi z oskrunitvijo pokopališč. Dopolniti in izboljšati je treba tudi Ženevsko pogodbo.

Ne želim opisovati dejanskih primerov niti kogar koli obtoževati, ampak na lastne oči sem videl fotografije judovskih pokopališč, po katerih se pasejo konji in živina. Videl sem tudi slike grobnic, spremenjenih v stranišča, kakor tudi starih judovskih katakomb, starih 2 000 let, kjer so sveti človeški ostanki v grozljivem stanju. Na preostala pokopališča so vdrli bagri, ki izkopavajo posmrtno ostanke.

To je veliko kljubovanje Bogu. Holokavst je tragična brazgotina na obrazu človeštva, ki se ne sme nikoli ponoviti, celo v miniaturni obliki ne. Sam sem romal v Auschwitz s svojimi otroki in verjemite mi, da zelo dobro vem, o čem govorim.

Ti ljudje nas, poslance v Evropskem parlamentu, prosijo, da branimo vse ostanke vseh religij, ne samo judovske ostanke, temveč tudi romunske ostanke v Evropi.

(Predsednica je prekinila govornika)

János Áder (PPE). – (HU) Gospa predsednica, naši ljubi sosede Avstrijci že več let onesnažujejo eno izmed najlepših rek na Madžarskem, reko Rabo. Pred dvema tednoma smo bili na reki priča plasti pene, debele pol metra, ki jasno kaže, da je to res. Naši dragi sosede pa, ki jim ni dovolj, da onesnažujejo našo reko, želijo zdaj onesnažiti še naš zrak, in sicer s sežigalnico, ki jo nameravajo graditi v Heiligenkreuzu. Sežigalnice želijo zgraditi v Heiligenkreuzu, 300 metrov od madžarske meje, kjer bi lahko sežigali skoraj desetkratno količino odpadkov, ki jih vsako leto proizvede Burgenland, vse to pa s pomočjo Evropske unije. Ta načrtovana naložba krši Direktivo 2008/98/ES. Zato pozivam Evropsko komisijo, naj ne odobri nikakršne pomoči EU za izgradnjo sežigalnice v Heiligenkreuzu.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Gospa predsednica, glavni izziv, s katerim se sooča človeštvo v zvezi s podnebnimi spremembami, je vprašanje, kako lahko preprečimo kopičenje še večjih količin ogljika v ozračju in ga začnemo shranjevati v tleh.

Glede na to, da je emisije ogljikovih plinov v naslednjih 50 letih nemogoče ustaviti, je povečanje shranjevanja ogljika v tleh naše edino upanje in bi moralo biti prednostna naloga politik pri reševanju tega problema. Da bi to dosegli, moramo povečati rastlinski pokrov. V okviru tega prizadevanja je Kitajska zasadila 54 milijonov hektarjev dreves, kar pomaga k stalni razpoložljivosti pitne vode in kmetijski produktivnosti. Podobno so programi sajenja dreves v Ruandi pripeljali do takšnega povečanja rečnih tokov, ki vodijo proti glavnemu mestu, da je zdaj dovolj že ena sama hidroelektrarna, da se ga oskrbi z električno energijo.

V tej smeri gre tudi Predstavniški dom ZDA, ki je sprejel zakonodajo, v skladu s katero bodo ZDA plačale 5 milijard USD za reševanje problema krčenja gozdov.

Iz teh razlogov je stališče Sveta, ki ni samo onemogočil določene vsote finančnih sredstev za države v razvoju, ampak tudi ni rekel niti besede o financiranju ohranjanja gozdov sveta, nesprejemljivo v času, v katerem nimamo nikakršne enotne politike ali usklajevanja na ravni Evropske unije o zaščiti gozdnih ekosistemov, ki jim v južni Evropi grozi nevarnost.

Kljub temu upam, da bo na pogajanjih Evropske unije v Københavnu izražena proaktivna podpora svetovnim prizadevanjem za zaustavitev krčenja gozdov in obsežnejše sajenje dreves.

Giommaria Uggias (ALDE). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, naša razprava o nevrodegenerativnih boleznih mi omogoča, da predstavim problem skleroze in amiotrofične lateralne skleroze (ALS) ter da Parlament seznanim z dejstvom, da je 150 ljudi po vsej Italiji pričelo gladovno stavko v podporo Salvatoru Usali, obolelemu za ALS, ki se je odrekel hrani v znamenje protesta proti brezbriznosti italijanske vlade, ki nima posluha za probleme, s katerimi so soočeni bolniki in njihovi družinski člani, ki živijo s to strašno boleznijo. To kampanjo podpirajo tudi poslanci italijanskega parlamenta, kot sta Antoinetta Farina in naš kolega iz Skupine zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo, gospod Rinaldi.

Vendar pa gre predvsem za vsakodnevni dostojanstven in tih boj obolelih za ALS in njihovih družin, ki je del tragedije tega strašnega obolenja. ALS prizadene mlade ljudi, zanj pa ni zdravila; a kljub temu italijanska država svojo pozornost posveča vsemu, razen bolnikom in njihovim družinam. Izvajanje raziskave je izziv za Evropo, vendar je od držav članic odvisno, ali bodo bolnikom zagotovile dostojanstveno življenje.

Michèle Rivasi (Verts/ALE). – (FR) Gospa predsednica, želela bi vam postaviti nekaj vprašanj v zvezi s problemom cepiva proti gripi AH1N1.

Poslance Evropskega parlamenta in njihove asistente se zdaj prosi, naj se cepijo, sama pa imam pri tem številne pomisleke, ki jih želim deliti z vami.

Prvič, kakšno je razmerje med tveganji in koristmi? Ta trenutek je koristi bolj malo, saj to ni gripa, ki bi povzročala ogromno število smrtnih primerov – niti približno toliko, kot jih povzroča sezonska gripa.

Kar pa zadeva tveganja, smo imeli dovolj časa za preučitev tega vidika, zato bi predvsem želela omeniti problem dodatkov. Opozoriti vas želim na nekaj precej nenavadnega: v Združenih državah je uporaba skvalena kot dodatka prepovedana, Evropska agencija za zdravila pa ga je odobrila, ker ga vsebuje večina cepiv.

Drugič, Evropska agencija za zdravila nam je potrdila, da klinični preizkus na otrocih in nosečnicah ni bil opravljen in da ni imela dostopa do ekstrapolacije iz prototipa. Zato mislim, da potrebujemo več uskladitve.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Gospa predsednica, škandalozna sodba Evropskega sodišča za človekove pravice, ki odreja, da je treba z zidov neke italijanske šole odstraniti razpela in plačati 5 000 EUR odškodnine enemu izmed učencev za tako imenovano duševno bolečino, je zbudila pomisleke ne samo v Italiji temveč tudi v drugih državah Evropske unije. Razpelo je simbol tako krščanske vere kot zgodovine in tradicije Evrope. Odstranjevanje razpel s strani birokratov je prvi korak kulturnega „harakirija“ Evrope.

Na žalost pragmatizem te vrste postaja dosleden načrt boja proti evropskim vrednotam. Treba se je samo spomniti na odstranitev sklicevanj na krščanstvo v najpomembnejših dokumentih Evropske unije. Vrniti se moramo k prvotnim zamislim in pojmom ustanovitvenih očetov Evropske unije, ki so bili krščanski demokrati. Zato pozivam predsednika Evropskega parlamenta, da organizira ustrezno razpravo, ki se bo zaključila z resolucijo o svobodi verske prakse v Evropi in o temeljnih vrednotah, na katerih temelji Evropska unija.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Na Portugalskem, predvsem na severu, se gospodarska in socialna kriza zaostrujeta, brezposelnost pa narašča, zaradi česar je ta regija ena izmed najrevnejših v Evropski uniji, kot kažejo zadnji dokumenti Eurostata. Velika podjetja še naprej napovedujejo omejitve svojih dejavnosti in ukinjanje delovnih mest. Eden izmed najresnejših primerov je primer podjetja Qimonda v Vili do Conde, ki je sredi postopka odpuščanja 600 odvečnih delavcev poleg približno 1 000, ki so bili odpuščeni že lani. To nedvomno pomeni uničenje enega izmed največjih in najpomembnejših podjetij v strateškem industrijskem sektorju tehnološkega razvoja.

Tega ne moremo sprejeti. Ne moremo sprejeti, da ne Evropska komisija ne Svet nista našla druge rešitve, ki bi preprečila odstranitev tega mikročipa nanotehnološke industrije. Strahotno je, da sta povsem brezbržna ob naraščajoči brezposelnosti in čedalje večjemu trpljenju v velikih regijah Evropske unije.

John Bufton (EFD). – Gospa predsednica, moram spregovoriti o pritiskih neomejenega preseljevanja v EU na Združeno kraljestvo. Oprostite mi, da odpiram to nadležno vprašanje, na katero so me opozorili. Kot koordinator v Odboru za regionalni razvoj in predstavnik Walesa v Evropskem parlamentu sem z veliko zaskrbljenostjo prejel izvod osnutka sporočila Evropske komisije, ki je pricurljal na dan, z naslovom *Program reform za globalno Evropo: sprememba proračuna, sprememba Evrope*.

Dokument predlaga veliko spremembo pri usmeritvi prednostnih nalog EU na področju porabe, kar daje večji poudarek na – naj parafraziram – globalni Evropi, manjšega pa na kmetijstvo in prenose, usmerjene v bogate regije. To bi imelo velik vpliv na britansko kmetijstvo in programe strukturnih skladov v tem trenutnem ciklusu. Kot neto plačnik se bo Združeno kraljestvo prisiljeno odreči veliko večjemu popustu, druge države članice pa bodo glavne upravičenke.

11,8 % sredstev, ki so v okviru kohezijske politike namenjena Združenemu kraljestvu, gre najrevnejšim regijam Walesa. Zelo me skrbi, da bo ta dokument, ki je pricurljal na dan, imel posledice za prehodna plačila na koncu tekočega programa v letu 2013. Skrajni čas je, da se prebivalci Združenega kraljestva na referendumu izrečejo o svojem odnosu do tega mesta, da bi bili ljudje tisti, ki bodo odločali o svoji usodi namesto neizvoljenih birokratov.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Medtem ko tukaj v Evropski uniji tako navdušeno proslavljamo padec berlinskega zidu in z njim še komunizma, bi se lahko tudi vprašali, kje so zdaj nekdanji komunistični voditelji. Povedala vam bom. Postali so najbolj zagreti kapitalisti, neoliberalci in zagovorniki reda svetovne prevlade. Ko so se vrnili na oblast, so odpravili vse, kar je bilo v komunizmu dobrega – in priznajmo, da je bilo nekaj

takšnih stvari – kot sta varnost zaposlovanja in socialna varnost. Namesto tega so prinesli nazaj najhujše lastnosti, neusmiljenost in strahovlado.

Ob 50. obletnici revolucije iz leta 1956, ki je omogočila padec berlinskega zidu, se je ljudem streljalo v oči. V tem trenutku, ko govorimo v tej dvorani in proslavljamo padec komunizma, ti komunistični tovariši na Madžarskem držijo 16 političnih zapornikov v priporu.

Jaz bom proslavljala šele takrat, ko bodo ti politični zaporniki izpuščeni, ko bodo žrtve, ki se jim je streljalo v oči, dobile pravico, ko bodo ti komunisti ustavili to prelivanje krvi in ko bodo odvrženi na smetišče zgodovine.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Gospa predsednica, želim spregovoriti o predlogu spremembe proračuna Evropske unije po letu 2013. Ali je res, da ta predlog pomeni precejšnje zmanjšanje regionalnih skladov? Ali se Evropska komisija zaveda, da bo to drastično oslabilo regionalno in kmetijsko politiko EU?

Predlog, naj se oslabijo revnejše regije EU, da bi se financiral boj proti podnebnim spremembam, še zdaleč ni racionalen ali logičen. Prizadel bo večino od 271 regij EU. Zagotovo je mogoče pomagati revnim regijam EU in hkrati z dobrimi projekti reševati problem podnebnih sprememb, zmanjševati emisije plina in upajati obnovljive vire energije ter sodobne tehnološke rešitve.

Ali Komisija namerava ob predstavitvi predloga spremembe proračuna spregledati regionalne in lokalne organe pri razdeljevanju sredstev? S tem se območnim organom odreka vloga pri zadevah, ki so zanje izjemnega pomena.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Evropska unija se je zavzela za vzpostavitev učinkovitega mehanizma za preprečevanje spolne zlorabe otrok. Minilo je osem mesecev, odkar je bila ta posebej pomembna tema predmet razprave na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta. Pozdraviti bi morali dejstvo, da je po tem Svet pričel z razpravo o osnutku direktive, ki želi izboljšati zakonodajo na tem področju. Vendar gre čas naprej in boleči dogodki nas nenehno opominjajo, da naši otroci še vedno niso dovolj zaščiteni. Na žalost so posledice teh zločinov uničujoče in dolgotrajne. Spolno izkoriščanje otrok in razširjanje pornografije pogosto prehaja nacionalne meje, zato jih je mogoče učinkovito odpraviti le z mednarodnim sodelovanjem. Načrtovati bi morali kazensko odgovornost za nove oblike spolnega izkoriščanja in spolne zlorabe otrok, ki v veljavni zakonodaji ni predvidena. Novi Parlament bi želela opozoriti na ta pomemben problem in pozvati Svet, da pospeši razpravo o osnutku predlogov.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Gospa predsednica, vesel sem napredka v odnosih in zrelosti vlad Hrvaške in Slovenije, ki sta zmogli velik politični korak naprej. S podpisom sporazuma o arbitraži o meji sta predstavili dobro sporočilo in odličen zgled državam v regiji.

Žal pa je že nekaj dni po podpisu predsednica hrvaške vlade podpisala tudi enostransko izjavo, ki podpisani dogovor razlaga po svoje. Ne smemo sejati in razširjati dvomov, saj nas ne vodijo v prihodnost. Enostranske izjave in enostranska dejanja niso dobra izbira, ne pravo sporočilo. Tako dejanje ne krepi verodostojnosti, ne vzbuja potrebnega medsebojnega zaupanja in razširja dvome v resnost namer, v realnost in uresničljivost dogovora. Za uspeh si je potrebno močno prizadevati in krepiti zaupanje doma, pri sosedih in v regiji.

Pozivam vlado Republike Hrvaške, da se vzdrži novih enostranskih dejanj, premierko pa prosim, da raje pokaže politični pogum, odločnost, in pomaga preseči blokado preteklosti.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Želel bi opozoriti na dejstvo, da smo bili prejšnji teden osupli zaradi situacije oziroma informacije, da je predsednik vlade Vladimir Putin prosil Evropsko komisijo, naj poravnava dolg Ukrajine Gazpromu. Zato bi želel vprašati, ali je bila takšna prošnja res sprejeta. Ali Evropska komisija namerava prisiliti Evropsko unijo, da plača ta dolg? Če sta odgovora na prvi dve vprašanji pritrdilna, potem mi povejte, na kakšni osnovi bo Komisija to storila?

Gospa predsednica, želel bi vas opozoriti tudi na to, da sem edini poslanec, ki ni v celoti izkoristil svojega časa.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Gospa predsednica, danes sem vas prosil za besedo, da bi vas obvestil o dokaj vznemirljivem dejstvu, s katerim sem se seznanil na obisku v Washingtonu kot član delegacije Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve.

Vzporedno s trenutnimi čezatlantskimi pogajanjmi o varstvu podatkov (SWIFT, PNR) Združene države povečujejo število objektov Nacionalne agencije za varnost, namenjenih zbiranju podatkov, da bi prestregli

vsako elektronsko sporočilo na svojem ozemlju, kakor tudi vsa sporočila, ki prihajajo v državo in odhajajo iz nje.

Kako se lahko ZDA pretvarjajo, da spoštujejo pravico do zasebnosti, ko vendar gradijo ogromno prisluškovalno agencijo – in kako lahko mi samo sedimo in dopuščamo, da se to dogaja?

Dolžni smo seznanjati ljudi o tej neizmerni zlorabi moči in kršenju naših temeljnih pravic. Upam, da se mi boste pridružili ter volivce in državljane v naših državah o tem obvestili z izjavami in članki v časopisih.

Nick Griffin (NI). – Gospa predsednica, v zadnjih dveh mesecih sem bil žrtev laburističnega režima v Združenem kraljestvu; med drugim so mi tudi odvzeli prepustnico v spodnji dom, niso mi dovolili vstopa v obrat za predelavo jedrskega goriva Sellafield – kljub mojemu položaju v pododboru Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane –, Urad za svetovanje državljanom pa mi ni dovolil nakupa informacijske podatkovne baze, ki se je javno oglaševala vsem drugim poslancem Evropskega parlamenta.

Gospa predsednica, ali se strinjate, da politična diskriminacija ni samo nezakonita, ampak da tudi pomeni napad, ne samo name, temveč na delovanje tega mesta in, kar je najpomembnejše, na vse volivce in celoten demokratičen proces?

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Preiskava, ki jo je opravila Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, je prišla do nekaterih zaskrbljujočih ugotovitev in navaja, da ima splošna brezposelnost negativne posledice za varnost in zdravje delavcev. Na podlagi študije, ki je vključevala 27 000 anketirancev v 27 državah članicah, šest izmed 10 delavcev meni, da so delovni pogoji zaradi gospodarske krize in povečane brezposelnosti slabši. Petinsedemdeset odstotkov anketirancev je zatrdilo, da je slabšanje njihovega zdravja mogoče pripisati delu, ki ga opravljajo. Ti podatki potrjujejo študijo Eurostata, ki kaže, da 27 milijonov delavcev doživlja nesreče ali trpi zaradi poklicnih bolezni in da je 137 milijonov delavcev vsak dan izpostavljenih tveganju. Prav ta teden je v še eni hudi delovni nesreči v Andori umrlo pet portugalskih delavcev.

Te razmere zahtevajo hiter odziv Evropske unije in držav članic. Odzvati bi se morale z ustvarjanjem delovnih mest s pravicami, s spodbujanjem dela in delavcev ter s kaznovanjem delodajalcev, ki zmanjšujejo preprečevalne in varnostne ukrepe za delavce, da bi povečali svoj dobiček.

Predsednica. – Prišlo je do napake pri dodelitvi mikrofona. Besedo bi morala dati gospodu Teixeira. Verjetno sem narobe izgovorila vaše ime in je zato prišlo do napake.

Nuno Teixeira (PPE). – (PT) Evropska komisija je nedavno predložila osnutek sporočila o spremembi proračuna, ki vključuje sklicevanja na kohezijsko politiko, ki povzročajo strah in nejasnosti zlasti v primeru najbolj oddaljenih regij.

Razprava o proračunu Skupnosti je nujno potrebna, vendar verjamemo, da bi finančni okvir po letu 2013 moral temeljiti na solidarnosti in teritorialni koheziji, kar je ključnega pomena za regije, kot je Madeira, ki se soočajo s stalnimi težavami in zato potrebujejo trajno podporo.

Namera, da se poudarek kohezijske politike s trenutnega regionalnega pristopa preusmeri na pristop, ki temelji na sektorjih z dodano vrednostjo, je nesprejemljiva. Takšna sprememba bi lahko povzročila odpravo cilja 2, ki trenutno prinaša koristi skoraj dvema tretjinama evropskih regij.

Nepojmljivo je, da Komisija namerava preusmeriti dodelitev sredstev z regionalne ravni na nacionalno ali celo evropsko raven in da zavrača merilo povezanosti, ki je vedno podpiralo kohezijsko politiko. Zaradi dolgotrajnega članstva države članice v EU je nesprejemljivo, da postane spremenljivka v enačbi za izračun dodelitve sredstev strukturnega sklada, ki države članice ločuje na nove in stare, zaradi česar bo člen 299(2) Pogodbe ES izgubil svoj pomen, kar zadeva dostop najbolj oddaljenih regij do strukturnih skladov.

Estelle Grelier (S&D). – (FR) Gospa predsednica, kot poslanka Evropskega parlamenta iz Normandije bi želela Komisijo in Parlament opozoriti na predloge o območjih Natura 2000 na morju, ki jih je francoska vlada pravkar poslala evropskim organom. Ti predlogi izključujejo nasip Antifer v bližini mesta Etretat, vendar to nadomeščajo s širjenjem obsega na 12 navtičnih milj.

S to odločitvijo se podjetju Poweo omogoča postavitve terminala za metan pri Antiferju, ovira pa se projekt za postavitve vetrne elektrarne na morju pri Fécampu kljub podpori, ki so jo temu projektu izkazali lokalni izvoljeni predstavniki, prebivalci in celo ribiči. Za to regijo je bil oblikovan znanstven in dosleden predlog,

ki ima podporo lokalnih izvajalcev. V skladu s tem predlogom bo oblikovana šest milj dolga cona ob celotni obali, vključno z Antiferjem.

Imam tri vprašanja: kako daleč je Komisija pri preučitvi predlogov o oblikovanju con? Ali jih podpira, četudi so v nasprotju z znanstvenimi mnenji in socialnimi, gospodarskimi in kulturnimi dejavnostmi regije? In ali lahko ob bližajočem se vrhu v Københavnu Evropa upravičeno podpre odločitev, ki daje podporo plinu na račun razvoja obnovljivih virov energije?

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Gospa predsednica, želela bi opozoriti na zdravstvene razmere v Ukrajini. Razpoložljivi podatki kažejo, da je bilo sporočenih že več kot milijon primerov gripe, med njimi več ducat primerov virusa AH1N1. Ukrajina je zaprosila za mednarodno pomoč in predvsem za cepivo, zdravila, razkuževalce, maske, rokavice in laboratorijsko opremo.

Vemo, da je Komisija sprožila poseben mehanizem civilne pomoči, center za spremljanje in informiranje, ki naj bi usklajeval pomoč držav EU, namenjeno Ukrajini. Kakšno je to usklajevanje? Kakšna pomoč se daje? Kako deluje sistem spremljanja? Mislim, da bi javnost želela slišati odgovore na ta vprašanja.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Gospa predsednica, gospe in gospodje, od padca berlinskega zidu, katerega 20. obletnico smo obeležili, in od odstranitve železne zavesa sta minili dve desetletji. Kljub temu smo v teh 20 letih pokazali bolj malo, kajti v mnogih državah, ki so se osvobodile komunizma, se še vedno nismo uspeli dokončno otresti navad prejšnjega sistema.

Jeseni leta 2006 je policija popolnoma zanemarila pravico do svobodnega zbiranja na ulicah Budimpešte, kakor tudi pravico do poštenega sojenja. Žrtve tega početja še vedno zamaščejo pravico in priložnost za uveljavitev svojih pravic. Marca letos so pozivi k odstopu predsednika vlade v Budimpešti ponovno naleteli na pripore in nečloveško, ponižujoče ravnanje. Celo danes se lahko v Evropski uniji še vedno zgodi, da se ljudem onemogoči uporaba lastnega jezika v deželi, kjer so se rodili – kot na primer na Slovaškem –, ali uresničevanje pravic, ki so jih dobili v demokraciji, če jim je zgodovina vsilila usodo manjšine. Poglejmo tudi Romunijo, kjer potekajo priprave na postavitve spomenika nekdanjemu generalu, ki je ukazal streljanje na udeležence demonstracij.

José Manuel Fernandes (PPE). – (PT) Trenutna gospodarska kriza vodi k negotovosti na delovnih mestih. Gospodarske težave so prisilile delavce, da so, včasih v slepi veri, sprejeli ponudbe za zaposlitev, ki se ogibajo delovni zakonodaji in nadziranju izvajanja zakonodaje ter vladnim organom. Na žalost smo v Evropski uniji že bili priča več primerom izkoriščanja delovne sile, ki pogosto dejansko predstavlja suženjstvo, bodisi evropskih ali neevropskih državljanov. Poleg tega smo videli nenavadno visoko število smrti priseljenih delavcev, vključno s številnimi mojimi sonarodnjaki, številnimi portugalskimi državljani, tudi kadar so bili zakonito zaposleni. Te nesreče so se zgodile na delovnem mestu in predvsem v gradbenem sektorju.

Evropsko unijo in njene organe, kakor tudi vse države članice, zato prosimo in pozivamo, da prepričljivo in učinkovito sodelujejo, da se to prepreči.

Sophie Briard Auconie (PPE). – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, želim pritisniti na alarm v zvezi z nizko stopnjo načrtovanja in plačil odobrenih sredstev iz ESRR, ESS in Kohezijskega sklada.

Še vedno smo zelo daleč od načrtovanja polovice razpoložljivih sredstev. Kar zadeva plačila, je bilo projektnim vodjem izplačanih samo 9,62 % od 347 milijard EUR. Prizadete so vse države, nekatere celo bolj kot druge. Španija, Luksemburg in Švedska se morajo na vso moč potruditi, da bi dohiteli države, ki vodijo, ko gre za plačila iz evropskih skladov, kot so na primer baltske države, Irska in Slovenija.

Regionalna politika Evropske unije je ena izmed najkoristnejših politik za naše državljane. Dejansko zagotavlja gospodarsko, socialno in teritorialno kohezijo s sofinanciranjem praktičnih in pogosto zelo pomembnih projektov.

Zato pozivam nacionalne vodstvene organe, da se vključijo. Obenem se mi zdi v času gospodarske krize zelo pomembno, da se evropska pravila prilagodijo velikim problemom.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Gospa predsednica, danes smo proslavili 20. obletnico demokratičnih sprememb v srednji in vzhodni Evropi. Imeli smo zelo primerno in dostojno slovesnost, ki sta se jo udeležila tudi gospod Havel in gospod Buzek, v Evropskem parlamentu pa so tudi razstave. Tako mora biti, vendar pa si evropske institucije ne bi smele privoščiti takšnih dogodkov samo enkrat v več letih.

To mora biti prisotno v naši zgodovini – resnica o teh spremembah mora biti prisotna v naših izobraževalnih dejavnostih, sprožiti pa jo morajo evropske institucije. Potrebujemo skupen zgodovinski učbenik o tistih časih, ki bi pokazal, kako se je Evropa združila, tako da bi otroci v naših šolah imeli dostop do te resnice in tega znanja.

Na drugi strani je mogoče navesti veliko primerov nepotrebnega zapravljanja denarja. Britanska organizacija Open Europe pravi, da je bilo za financiranje bloga o oslu, ki je prepotoval Nizozemsko, zapravljenih 7 milijonov EUR. Čas je, da začnemo denar za Evropo zapravljati učinkoviteje.

Predsednica. – Gospe in gospodje, bojim se, da moramo s tem zaključiti enominutne govore v skladu s členom 150 Poslovnika. Na podlagi člena 150 takšna razprava ne sme trajati dlje kot 30 minut. Vaši nastopi so trajali skoraj 40 minut, ker se na žalost mnogi govorci niso držali ene minute.

Poskusila sem dati prednost tistim, ki niso imeli priložnosti govoriti na zadnjih dveh razpravah, in upam, da menite, da smo imeli pravično ravnovesje. Nocoj so pred nami še štiri razprave in, kot veste, se mora seja zaključiti najpozneje ob polnoči.

20. Državljeni tretjih držav, ki morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume ali pa so te zahteve oproščeni (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je poročilo (A7-0042/2009) o predlogu Uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve, ki ga je v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve predložila Tanja Fajon (KOM(2009)0366 – C7-0112/2009 – 2009/0104(CNS)).

Tanja Fajon, poročevalka. – (SL) Gospa predsedujoča, kolegice in kolegi, spoštovani podpredsednik Evropske komisije g. Barrot in vsi navzoči. Evropski parlament odločno podpira ukinitve vizumskega režima za vse države Zahodnega Balkana. To je tudi naše glavno sporočilo, ki nas je vodilo med pripravo poročila. Ob tem bi se rada posebej zahvalila poročevalkam v senci, poslankam in poslancem, saj brez njih ne bi mogla doseči takšnega rezultata. Prav tako bi se rada zahvalila Svetu in Komisiji za skupno delo, ki bo gotovo dobra podlaga za prihodnje sodelovanje na tem področju, še posebej po uveljavitvi Lizbonske pogodbe, ko bo Parlament soodločal o vrsti postopkov.

Vizumski režim je predolgo izoliral državljane Zahodnega Balkana, ki imajo danes manj pravic, kot so jih imeli v časih nekdanje Jugoslavije do prostega potovanja. Mladi iz držav Zahodnega Balkana danes vedo o Evropi skoraj tako kot o Ameriki, z interneta in s televizije. Ker prihajam iz Slovenije, lahko spomnim, da je prav slovensko predsedstvo v začetku leta 2008, pet let po podpisu Solunske agende, ki prebivalcem Zahodnega Balkana zagotavlja jasno evropsko perspektivo, začelo proces liberalizacije vizumskega režima.

Z zadovoljstvom pozdravljam predlog Komisije za odpravo vizumov za Makedonijo, Srbijo in Črno goro in še posebej z zadovoljstvom pobudo Slovenije, ki so jo države članice odločno podprle, da državljani teh držav lahko začnejo svobodno potovati v države schengenskega območja z 19. decembrom. 1. januar 2010 bi predstavljal logistično težavo, saj mnogo državljanov teh držav prav v času novoletnih, božičnih počitnic potuje na obisk k sorodnikom, ki živijo v državah članicah.

Odprava vizumov bo močno prispevala k in koristila regionalnemu sodelovanju in premagovanju etničnih delitev, graditvi kulturnih, socialnih, gospodarskih in političnih mostov.

Spoštovane kolegice in kolegi, odprava vizumov za tri države je zelo dober korak v pravo smer. Vseeno pa bi bilo treba državam, in to bi posebej rada opozorila, ki so bile izpuščene iz okvira oprostitev vizumov, dovoliti, da se temu pridružijo takoj, ko bo to mogoče, ko bodo za to pripravljene. Govorim seveda o Bosni in Hercegovini in Albaniji. Ne smemo dopustiti, da ostajajo še bolj izolirane, da bodo postale še bolj izolirane, ko bodo njihove sosesde uživale možnost nemotenega potovanja v Evropsko unijo.

Seveda morajo biti za to pripravljene. Ne gre za nikakršno zniževanje kriterijev. Državljanom obeh držav želimo poslati jasno politično sporočilo. Čakamo vas, spodbuditi morate svoje vlade, da napravijo svoje naloge, mi pa bomo storili vse, da ne bo odlogov, ki bi jih povzročil proces odločanja v Evropski uniji. Lahko rečem, da je tak pristop dobil zelo široko podporo v dveh odborih, tako v zunanje-političnem odboru kot v mojem matičnem odboru za državljanske svoboščine, notranje zadeve in pravosodje.

Dodala bi še, da bom jutri po glasovanju prosila za besedo in predstavila še posebno politično izjavo, skupno izjavo Parlamenta in Sveta Evropske unije, ki odločno podpira odpravo vizumov za vse države Zahodnega

Balkana. V njej, o kateri bomo jutri prav tako ločeno glasovali, pozdravljamo na eni strani datum odprave vizumov za Makedonijo, Srbijo in Črno goro z 19. decembrom, obenem pa Evropsko komisijo pozivamo k čimprejšnji pripravi predloga za odpravo vizumov tudi za Bosno in Hercegovino in Albanijo, ko bosta državi izpolnili pogoje. Sami pa se zavezujemo, da bomo predlog obravnavali po hitrem postopku. Želela bi, da bi bil jassen, še jasnejši datum odprave vizumov za Bosno in Hercegovino in Albanijo, vendar se zavedam zahtevnosti postopkov in upam, da je realistično mogoče pričakovati odpravo vizumov že poleti.

Samo še zaključek bi prosila. Ne smemo pozabiti tudi na Kosovo, da ne bo ostal črna luknja na zemljevidu ...

(Predsednica je prekinila govornico)

Samo zaključim: Evropska unija ima politično odgovornost za končanje procesa vizumske liberalizacije in jutri pričakujem široko podporo v Evropskem parlamentu.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Gospa predsednica, žalostno je, da nocoj tukaj ni prisoten minister v imenu švedskega predsedstva, kar bi si slednje zelo želelo.

Kolikor razumem, predsedstvo Sveta ni bilo povabljen in rečeno je bilo, da ni nobene potrebe po njegovi prisotnosti. Parlament bi želela spomniti, da je švedsko predsedstvo tisto, ki od samega začetka vodi in podpira postopek vizumske liberalizacije za Zahodni Balkan.

Morali bi – in vem, da se moja kolegica in poročevalka Tanja Fajon z mano strinja – imeti priložnost, da se zahvalimo predsedstvu Sveta, saj mu dolgujemo skupno deklaracijo Parlamenta in Sveta, ki jo je podprla tudi Komisija in je edinstvenega pomena v zgodovini te institucije.

Želela bi pojasnilo, čeprav mogoče ne tukaj in zdaj, zakaj se predsedstvo Sveta ni smelo udeležiti, in želim, da se uradno zabeleži, da minister ni mogel biti tu, ker ni prejel vabila.

Predsednica. – Bila sem obveščena, da je bilo predsedstvo Sveta povabljen, vendar je imelo težave z urnikom, zato se ni moglo udeležiti. Vendar pa bom zadevo še preverila.

Jacques Barrot, podpredsednik Komisije. – (FR) Gospa predsednica, želel bi odgovoriti na vprašanje gospe Corazze Bildt in reči, da je bilo švedsko predsedstvo prav res zelo aktivno v procesu, ki nam, kot je gospa Fajon pravkar lepo pojasnila, omogoča, da številnim državljanom iz zadevnih držav članic, predvsem pa mladim, ponudimo priložnost, da se bolj vključijo in sodelujejo s to Evropo, o kateri včasih ne vedo dovolj.

Res je, da je ta predlog zgodovinska stopnja v razvoju evropske politike vizumov za kratkoročno bivanje v okviru naših odnosov z državami Zahodnega Balkana. Komisija pozdravlja tudi dejstvo, da sta ta zakonodajni predlog sprejela tako Evropski parlament kot Svet. Vsi se zavedamo njegovega pomembnega političnega vpliva in občutljive narave tega vprašanja, ki vpliva na vse državljane zadevnih držav.

Razumem stališče Parlamenta. V tej zvezi bi želel potrditi močno zavezo Komisije, da bo natančno spremljala izpolnjevanje vseh v načrtu opredeljenih meril s strani zadevnih držav. Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija je bila že pozitivno ocenjena; dialog s to državo se je torej zaključil. Oktobra sta Srbija in Črna gora sprejeli misije, ki jih je vodila Komisija v sodelovanju s strokovnjaki iz držav članic in v okviru katerih je bilo potrjeno, da so vsa merila iz zadevnih načrtov ustrezno izpolnjena.

Enako metodo bomo uporabili tudi za Albanijo ter Bosno in Hercegovino. Kljub precejšnjemu napredku v zadnjih nekaj mesecih Bosna in Albanija še nista uspeli zaključiti potrebnih reform, ki jih zahteva načrt, da bi postale upravičene do oprostitve vizumske obveznosti. Toda kot ste pravkar sami povedali, gospa Fajon, je dobra spodbuda zanju že to, da lahko slišita, da njihove sosedje že imajo možnost odprave vizumske obveznosti, zato vam lahko potrdim, da bom osebno storil vse, kar je v moji moči, da bosta Albanija ter Bosna in Hercegovina čim prej deležni te oprostitve, kot si želite.

Parlament, ki bo z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe postal sozakonodajalec na področju vizumov, vabim, da podpre strukturirano metodo dialoga o liberalizaciji vizumskega režima, to pa je metoda, ki jo upošteva Komisija, saj bi lahko drugačen pristop povzročil zmedo, medtem ko vizumskega režima v resnici ne bi spremenil. To bi ustvarilo lažna upanja in bi lahko upočasnilo prizadevanja zadevnih držav pri izvajanju reform, ki jih zahtevajo načrti.

Na tej ravni ohranjamo Albanijo ter Bosno in Hercegovino v Prilogi I k uredbi, obenem pa ponovno potrjujemo zavezo Evropske unije nudenju pomoči tema državam pri izpolnjevanju meril iz njihovega načrta, da bi tako bile oproščene vizumskih obveznosti v skladu z veljavnimi postopki.

V tem okviru, gospa Fajon, Komisija podpira besedilo skupne politične izjave, ki potrjuje to močno zavezo Unije, da se čim prej začne izvajati druga stopnja tega procesa liberalizacije vizumskega režima za državljane Albanije in Bosne.

Toliko o tem, gospa predsednica. Prepričan sem, da je to zelo pomembna točka, ki balkanskim državam kaže, s kakšno pozornostjo Evropa obravnava njihova pričakovanja in želje.

Sarah Ludford, pripravljavka mnenja Odbora za zunanje zadeve. – Gospa predsednica, zaveza, ki ima podporo v poročilu gospe Fajon in ki jo podpira tudi predlagana izjava Sveta in Parlamenta, je daljnosežna. Njen cilj je omogočiti potovanje brez vizumov vsem ljudem z Zahodnega Balkana. To ni samo velikodušna in nesebična poteza. Je tudi preudarna in modra, saj bosta s tem omogočena spodbuda in napredek varnosti v najširšem pomenu te besede. Ljudje, ki so svobodni, ki lahko svobodno potujejo, se nagibajo k zavzemanju za mirne rešitve in so manjši plen vase zaprtega nacionalizma, ki predstavlja grožnjo varnosti.

Le koga ne ganejo slike na panojih pred to dvorano in vse proslave, ki smo jih imeli ta teden, ko smo obeležili 20. obletnico padca berlinskega zidu? Teh ovir sicer ni mogoče primerjati z berlinskim zidom, vendar še vedno predstavljajo oviro svobodni komunikaciji in širšim obzorjem, ki spodbujajo razumevanje in strpnost. Naše vztrajanje na vključujočem pristopu bi moralo prinesiti pravičen rezultat, ki bi bil dosežen pred 15. obletnico Daytonskega sporazuma.

Želela bi čestitati in se zahvaliti poročevalki, gospe Fajon, za njeno težko delo v zadnjih dveh mesecih in način, s katerim je vključila vse odtenke v prav vsakega od svojih preudarkov.

Zahvaljujem se tudi Svetu in zlasti švedskemu predsedstvu za njuno delo, s katerim sta nam pomagala doseči sporazum o izjavi, ki potrjuje dokončen cilj, to pa je čimprejšnja liberalizacija vizumskega režima za vse državljane Zahodnega Balkana – upamo tudi, da se bo to zgodilo v letu 2010, kajti to, da ciljni datumi za doseganje teh prostih potovanj niso ustrezno usklajeni, učinkuje ločevalno in ustvarja nestabilnost.

V poročilu gospe Fajon smo tudi izrazili zavezo, da si bomo prizadevali za liberalizacijo vizumskega režima in načrt liberalizacije vizumskega režima za Kosovo, podobno kot za druge države Zahodnega Balkana.

Želela bi tudi izraziti upanje, da bo enako pot ubrala tudi vlada Združenega kraljestva, ki v trenutno odločitev o schengenskem območju EU ni vključeno, ker seveda ni član. Kot britanska poslanka Evropskega parlamenta vedno čutim določeno mero shizofrenije, ko sodelujem pri teh zadevah v zvezi s schengenskim projektom, vendar pa je očitno, da bi bilo tako za Evropsko unijo kot za regijo Zahodnega Balkana zelo dobro, če bi Združeno kraljestvo čim prej ravnalo enako.

Na koncu bi se želela še zahvaliti poročevalki, gospe Fajon.

Anna Maria Corazza Bildt, v imenu skupine PPE. – Gospa predsednica, skupina PPE si prizadeva za pospešitev liberalizacije vizumskega režima, ki naj bi za vse države Zahodnega Balkana začela veljati julija 2010. Pozdravljamo in podpiramo predlog za liberalizacijo vizumskega režima za Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro in Srbijo do letošnjega božiča.

Razumemo prošnje ljudi iz Bosne in Hercegovine ter Albanije – mlado generacijo, ki je zaprta in izključena in ki se počuti kot v zaporu. Njim pravimo: „Smo na vaši strani; pripravljeni smo, ko boste vi pripravljeni“. Žalostno je, da so zaradi počasnega ukrepanja organov oblasti Albanije ter Bosne in Hercegovine ostali zadaj. Odgovornost za vse zamude je na strani teh organov. Pozivamo jih, naj čim prej izpolnijo merila. Vemo, da jim Komisija pomaga v tem procesu.

Na žalost moram reči, da me žalosti, ker smo potrebovali tri mesece pogajanj, da je skupina PPE prepričala politično levico v Parlamentu, naj ravna v skladu s pogodbami. Je to tako zapleteno? Na koncu je morala spoznati, da Evropski parlament ni nad zakonom.

Z vsem spoštovanjem do mojih cenjenih kolegov moram obsoditi takšno nekonstruktivno držo. Ni nobenih bližnjic. Ni nobene čarovnije. Tukaj nismo, da bi zbirali točke. Tukaj smo zato, da bi ustvarjali rezultate za državljane Balkana. Dovolite mi, da jasno povem, da kakršen koli začasen, mešan, vmesen status ne pospešuje procesa in ne ustvarja pritiska na Komisijo ali Svet. Zagotovo pa ne pošilja nikakršnega močnega političnega sporočila.

Na koncu bi želela reči, da sem bila eno leto in pol priča obleganju in bombardiranju Sarajeva. Mojim tamkajšnjim prijateljem sporočam, da si zelo prizadevam.

(Predsednica je prekinila govornico)

Claude Moraes, v imenu skupine S&D. – Gospa predsednica, do leta 2008 in slovenskega predsedstva ni bilo zadostnega napredka pri tem, kar je komisar upravičeno označil kot zgodovinski korak proti liberalizaciji vizumskega režima za Zahodni Balkan.

Kot je zelo pravilno dejala gospa Ludford, obstajajo globoki praktični pomisleki glede tega, zakaj nam je to pomembno in zakaj to ni zgolj reaktiven ukrep. Zato bi se želel v imenu Skupine socialistov in demokratov zahvaliti poročevalki, gospe Fajon, za skrbno in vestno delo, ki ga je opravila, da bi Evropsko unijo usmerila proti temu končnemu cilju odprave vizumskega režima za vse države Zahodnega Balkana. To je bilo narejeno v sodelovanju s poročevalci v senci ter Komisijo in Svetom, kar si zasluži pohvalo.

Medtem ko je jasno, da mnogi v liberalizaciji vizumskega režima vidijo velike koristi za obe strani, je dejstvo tudi, da moramo cel Parlament vključiti v sodelovanje pri samem načrtu in zagotavljanju izvedbe teh temeljnih reform v vseh zadevnih državah, da bi začele zaupati v zares zadovoljivo liberalizacijo vizumskega režima.

Naloga naše poročevalke je bila ustvariti preboj na področju liberalizacije vizumskega režima skupaj s podporo Parlamenta. To je storila v obliki izjave, o kateri se je pogajala s Svetom. Izjava predvideva liberalizacijo vizumskega režima za Makedonijo, Srbijo in Črno goro, pospešitev liberalizacije za Albanijo ter Bosno in Hercegovino in razumen kompromis pri vprašanju Kosova.

Zaradi vseh teh razlogov moja skupina to poročilo podpira in upa, da bo dobilo široko podporo tudi v Parlamentu.

Ulrike Lunacek, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospa predsednica, najprej bi se želela pridružiti predhodnemu govorniku in v imenu Odbora za zunanje zadeve ter Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve izraziti iskreno zahvalo poročevalki, gospe Fajon, in pripravljavki mnenja, gospe Ludford, ter poročevalcem v senci. Uspeli smo podati predlog, ki od Komisije in Sveta zahteva, da oblikujeta celovit sveženj za vse ljudi na celotnem Zahodnem Balkanu, ne da bi pri tem kogar koli izključevali. Močno upam – in v tem smislu se obračam na gospoda komisarja Barrota – da lahko prepričate Svet, da mora liberalizacija vizumskega režima vključevati tudi Kosovo, da se bo dialog zdaj začel in da bo ta cilj najpozneje do sredine naslednjega leta dosežen tudi v primeru Bosne in Albanije. Sama si želim, da bi se to zgodilo prej.

Želela bi pojasniti eno stvar. Seveda gre tu za izvajanje, vendar pa sem slišala, da Srbija še ni izvedla vsega. Zanima me, kaj o tem mislite vi. Pomembno je, da se izvede vse. Želela bi se zahvaliti vsem vključenim in upam, da bodo vsi ljudje ...

(Predsednica je prekinila govornico)

Doris Pack (PPE). – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, pred dvajsetimi leti so moji sonarodnjaki iz Vzhodne Nemčije lahko začeli svobodno potovati. Dve leti kasneje je Slobodan Milošević samovoljno ogrozil in nato odrekel svobodo potovanja najprej Srbom, potem pa vsem drugim državam v regiji. Kolikokrat po letu 2000 smo v tem Parlamentu, v izjavah in javnih razpravah, izrazili željo po svobodnem potovanju – potovanju brez vizumov – za vse države jugovzhodne Evrope. Vemo, da EU tega ne more doseči sama, saj se morajo s tem strinjati nacionalne vlade. Premagati moramo strahove naših prebivalcev. Zločinci so povsod – oni vizumov ne potrebujejo! Meje prečkajo brez njih. Zato to ni nekaj, kar bi nas moralo skrbeti.

Gre za mlado generacijo, ki se lahko s pomočjo potovanj brez vizumov končno odpravi kamor koli. Zato smo zelo zadovoljni, da bodo državljani Makedonije, Črne gore in Srbije končno lahko začeli spet svobodno potovati. Kako čudovito! Malce smo žalostni, ker se jim zaenkrat še ne morejo pridružiti Albanija, Bosna in Hercegovina ter Kosovo, vendar pa pričakujemo, da bo Komisija decembra potrdila ogromen napredek, ki ga je dosegla Albanija, in da bo spoznala, da je tudi Bosna in Hercegovina ustvarila določene izboljšave. Na žalost so v Bosni in Hercegovini še vedno politiki, ki jih interesi njihovih državljanov ne skrbijo preveč, saj so zadovoljni, ko vedo, da sami seveda lahko potujejo brez vizumov. Zato mislim, da moramo do naslednjega poletja zagotoviti, da bo to mogoče. Upam, da nam bo gospod Barrot pri tem pomagal. Vendar ne smemo pozabiti Kosova. Ta ne sme ostati zadnja črna pika. Kosovu smo dolžni pomagati pri izpolnjevanju meril. Tega ne more storiti samo. Potovanje brez vizumov je veliko človekoljubno dejanje. Vesela sem, da smo vsi v položaju, da lahko to omogočimo. Hvala za to priložnost, gospod Barrot.

Kinga Gőncz (S&D). – (HU) Evropa in Evropska unija sta začeli kot mirovni projekt in zdaj preživljata najdaljše obdobje miru v zgodovini. Zato se zavedamo, kako močan instrument je lahko povezovanje s tega vidika. Zdaj ga moramo uporabiti pri Zahodnem Balkanu.

Zahodni Balkan je nedolgo tega prestal skrajno travmatično obdobje vojne, ki je ogromnemu številu ljudi povzročila neizmerno trpljenje. Da bi to presegli, je treba v procesu evropskega povezovanja doseči napredek. Pomemben korak pri tem je potovanje brez vizumov. Nekaj ljudi je omenilo priložnost, ki jo bodo s tem dobili mladi ljudje, ki bodo lahko vzpostavili neposreden stik in pridobili izkušnje iz prve roke, obenem pa dobili tudi priložnost za okrepitev moči demokratičnih sil. Ne gre samo za pošiljanje sporočila o zaupanju in potovanju brez vizumov. Približevanje Zahodnega Balkana Evropski uniji lahko prinese koristi tudi Evropi z vidika varnostne in gospodarske politike. Vendar pa je pomembno, da v tej regiji ne ustvarjamo novih ločevanj, temveč da zagotovimo, da bo vsaka država lahko čim prej vključena v načrt potovanja brez vizumov.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Jutri bo Evropski parlament glasoval o odpravi zahtev v zvezi z vizumi za kratkoročno bivanje za balkanske države. Do odprave 1. januarja pa niso upravičene vse države, za katere je bil sestavljen načrt.

Zelo nerodno je, da predlog Komisije v eni državi, v Bosni in Hercegovini, omogoča ločevanje različnih delov prebivalstva: tistih, ki so lahko izkoristili možnost potovanja brez vizumov v Evropo s hrvaškimi in srbskimi potnimi listi, ter tistih – bosanskih muslimanov –, ki takšnih potnih listov nimajo. Takšno ločevanje glede na nedavno zgodovino te države spravlja v zadrego.

Evropski parlament mora jutri poslati signal Bosni in Hercegovini ter Albaniji. Merila so merila in te zahteve je treba izpolniti, da bi bili državi upravičeni do odprave vizumov. Takoj ko bodo merila izpolnjena, pa je treba odpravo vizumov čim prej omogočiti.

Videli smo, da je bilo veliko storjeno, da bi se merila izpolnila, zato pozivamo Komisijo, da Bosni in Hercegovini ter Albaniji pomaga, da čim prej izpolni vse zahteve.

Zoran Thaler (S&D). – (SL) Ukinitev viz prebivalcem Zahodnega Balkana za potovanje v Evropsko unijo ima ob tehnični dimenziji tudi izrazit političen naboj in pomen. Danes smo upravičeno proslavili 20-letnico padca berlinskega zidu in realnega socializma v našem Parlamentu. V Skopju, Podgorici in Beogradu pa bodo za letošnji božič in novo leto končno proslavili padec skoraj dvajsetletnega vizumskega zidu, ki jih je ločeval od nas v Evropski uniji.

Skoraj dvajset let je namreč večina prebivalcev bivše Jugoslavije živela brez možnosti, da prosto potuje po Evropi, kot so bili tega vajeni prej, ko so bili še državljani propadle socialistične federacije. Ta eno generacijo dolga izolacija je začela puščati hude posledice in skrajni čas je, da jo končamo.

Makedoncem, Črnogorcem in Srbom pa se morajo pridružiti čim prej v letu 2010 tudi Bosanci in Hercegovci, Albanci ter Kosovarji. Šele to bo omogočilo novim generacijam v teh državah, da končno vidijo inokusijo zunanji svet, navežejo stike z ostalimi Evropejci, prispevajo k razvoju evropskih vrednot doma in usposobijo svoje nacije za polnopravno članstvo v naši skupni evropski zgodbi – Evropski uniji.

Kot poročevalec Evropskega parlamenta za Makedonijo te dni dobivam veliko klicev ljudi iz različnih balkanskih držav. Jasno in glasno bi jim rad zagotovil: vaše brezvizno potovanje v EU ni zamenjava za vaš vstop v EU, vaše svobodno potovanje v EU je vaš korak k polnopravnemu članstvu v EU.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Želela bi pozdraviti to poročilo in čestitati poročevalki in pripravljalci mnenja ter poročevalcem v senci. Želela bi tudi povedati, da po mojem mnenju ob tej 20. obletnici padca Berlinskega zidu zagotovitev prečkanja meja v primeru držav Zahodnega Balkana postaja eden izmed vrste dogodkov, ki so se pričeli pred 20 leti – kot da bi se rušil nov zid.

Zato je treba ta predlog pozdraviti. Vendar pa ne smemo pozabiti, da je vprašanje omogočanja potovanja brez vizumov le deloma tehnično vprašanje in da je obenem zelo jasno politično vprašanje. In zato je tudi pomembno. Podpiram tudi sprejetje skupne izjave, kajti ta pošilja jasno sporočilo, da so evropske institucije razumele svojo odgovornost. Ta odgovornost pa obenem pomeni tudi ukrepanje. Predvsem pomeni ukrepanje tistih držav, ki niso uspele izpolniti pogoje za potovanje brez vizumov, da čim prej izpolnijo te zahteve, seveda pa tudi ukrepanje Evropske komisije, kajti brez njene pomoči bi se ta proces še zavlekel.

Axel Voss (PPE). – (DE) Gospa predsednica, mislim, da smo v zvezi z balkanskimi državami na pravi poti. Z vizumskimi olajšavami smo vzpostavili tesnejši stik, to pa bo pomagalo tudi ustvariti stabilnost, čeprav je to tudi znak našega priznavanja že opravljenih prizadevanj. Vendar pa menim tudi, da je za nas dobro, da ohranimo jasen sklop pravil in da se zahteve, ki se nanašajo na ta pravila, tudi izpolnijo. V tem smislu bi se posebej zahvalil gospe Corazzi Bildt za njena prizadevanja.

Kar koli drugega bi bilo po mojem mnenju povsem bruseljska odločitev, s katero bi se zanemarljivo jasen sistem in s katero prizadeti ljudje iz držav Balkana ne bi bili deležni iskrenosti, kolikor je tudi niso deležni naši lastni ljudje. Političnih signalov se ne bi smelo vključevati v opombe ali priloge k evropski direktivi ali uredbi; treba jih je primerno ubesediti.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Gospa predsednica, vesela sem, da bodo lahko državljani iz držav Zahodnega Balkana svobodno potovali po Evropski uniji. To bo poenostavilo medosebne stike, povečalo poslovne možnosti in ustvarilo pogoje za prebivalce te regije, da bolje spoznajo Evropsko unijo.

Vendar pa ne moremo dovoliti, da bi bili naši vzhodni sosedje izolirani. Ne smemo jim odreči priložnosti, ki jih dajemo drugim evropskim državam. Tudi zanje moramo opredeliti jasna merila in akcijski načrt za večjo liberalizacijo vizumskega režima. Ne smemo pozabiti, da stroški vizumov pomenijo precejšen izdatek za prebivalce teh držav in da so postopki za njihovo pridobitev dolgotrajni, kar omejuje možnosti za vzpostavitev več možnih oblik sodelovanja.

Prav tako ne smemo pozabiti, da bo leta 2012 na Poljskem in v Ukrajini evropsko nogometno prvenstvo, zato bo možnost prostega gibanja še posebej pomembna.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Tudi jaz bi želel poudariti pomen prostega gibanja kot temeljne pravice in ponovno potrjujem, da bodo to pravico uživali številni državljani iz držav Zahodnega Balkana. Seveda to odprtost pozdravljam.

Vendar pa bi obenem želel pograti dejstvo, da to poročilo v svoji končni obliki ne vsebuje nobenega sklicevanja na državo, ki je vključena v vzhodno partnerstvo. Mislim, da bi se moralo navezovati na Moldavijo, četudi zgolj simbolično. Govorimo o Moldaviji, državi, ki je ustvarila precejšen napredek na političnem področju. Mislim, da je vzhodna meja, meja med Romunijo in Moldavijo, najtrši zid, kar ga poznamo v Evropi. Zato menim, da moramo to dejstvo ostro obsoditi.

Jacques Barrot, podpredsednik Komisije. – (FR) Gospa predsednica, zahvaljujem se vsem govornikom, ki so v veliki meri podprli proces odprave vizumov za tri vodilne balkanske države. Jasno ste povedali, da je svoboda gibanja očitno zelo zaželena. Kot je dejal gospod Moraes, ta koristi obema stranema – Evropi in balkanskim državam.

Ob moji zahvali vsem govornikom in predvsem poročevalki, gospe Fajon, bi preprosto želel povedati, gospa predsednica, da smo od trenutka, ko so bile odločitve v zvezi z Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro in Srbijo v glavnem sprejete, nudili nenehno pomoč tudi Albaniji, ki sem jo osebno obiskal, ter Bosni in Hercegovini, da bi jim pomagali pri ustvarjanju napredka – in to bomo počeli še naprej.

Prepričan sem, da je zelo hitro sprejetje te resolucije dober pokazatelj načina, s katerim bomo lahko hitro prešli na druge države in predvsem Bosno in Hercegovino ter Albanijo, pri čemer seveda ne bomo pozabili na Kosovo.

PRESEDSTVO: GOSPOD VIDAL-QUADRAS

podpredsednik

Tanja Fajon, poročevalka. – Gospod predsednik, še enkrat se zahvaljujem vsem, ki so dali svoj prispevek, kar dokazuje, da Evropska unija močno podpira liberalizacijo vizumskega režima za vse države Zahodnega Balkana.

Žal mi je, da tukaj ni švedskega ministra, saj sva z njim zelo dobro sodelovala. Pozdravljam zavezo Komisije, da bo storila vse, kar je mogoče, da bi pospešila proces za Bosno in Hercegovino ter Albanijo, in upam, da bosta obe državi uvedli režim brez vizumov, ko bosta izpolnili pogoje – čim prej, po možnosti poleti naslednje leto.

Želim povedati, da sem v to vključila vse, in popolnoma se zavedam, kaj določajo pogodbe. Vendar je to političen Parlament in vsi vodimo resno politiko po svojih najboljših močeh.

Še enkrat: pozdravljam odpravo vizumov za Makedonijo, Srbijo in Črno goro 19. decembra in iskreno upam, da bosta Bosna in Hercegovina ter Albanija čim prej sledili. Govorimo o usodi mlade generacije. Naša politična odgovornost je, da zaključimo proces liberalizacije vizumskega režima, poiskati pa moramo tudi rešitev za vse ljudi na Kosovu.

Najlepša hvala za vaše sodelovanje.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri ob 11.00.

Pisne izjave (člen 149)

Kinga Gál (PPE), v pisni obliki. – (HU) Gospod predsednik, gospod komisar, dovolite mi, da na začetku čestitam poročevalki in poročevalki v senci za pripravo sprejemljivega kompromisa o tem vprašanju. Vprašanje zagotovitve potovanja brez vizumov je samo deloma tehnično. Je tudi zelo jasno politično vprašanje. Potovanje brez vizumov temelji na medsebojnem zaupanju in zavezah. Zato poleg samega poročila podpiram tudi sprejetje skupne izjave, kajti ta pošilja jasno sporočilo, da so evropske institucije razumele svojo odgovornost.

Odgovornost seveda pomeni tudi ukrepanje. Predvsem pomeni ukrepanje s strani tistih držav, ki niso uspele izpolniti pogojev za potovanje brez vizumov. Te morajo storiti vse, da te pogoje čim prej izpolnijo. To pa pomeni tudi ukrepanje s strani Evropske komisije, saj bi se brez njene učinkovite pomoči ta proces še zavlekel, kar ne bi bilo v našem interesu. Gre tudi za Bosno in Hercegovino, Albanijo in Kosovo.

Kot poslanka Evropskega parlamenta iz Madžarske bi želela še enkrat omeniti, da se z omogočanjem potovanj brez vizumov za Srbijo vzpostavlja neposrednejša povezava med Madžari, ki živijo v Vojvodini v Srbiji, in matično državo, seveda pa tudi z Evropo. Državljeni, ki živijo na obeh straneh teh meja, govorijo isti jezik in ohranjajo tesne družinske in kulturne vezi, ne morejo najti dovolj besed, s katerimi bi lahko izrazili pomen tega, da lahko prečkajo meje brez ovir ali vizumov. Danes praznujemo 20. obletnico padca berlinskega zidu in rezanja bodoče žice. Zagotovitev prečkanja meja v primeru držav Zahodnega Balkana je le eden v vrsti dogodkov, ki so se pričeli pred 20 leti – kot da bi se rušil nov zid.

21. Srednjeročna finančna pomoč za plačilne bilance držav članic in izpolnjevanje socialnih pogojev (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o vprašanju za ustni odgovor o srednjeročni finančni pomoči za plačilne bilance držav članic in izpolnjevanju socialnih pogojev, ki so ga predložili Tatjana Ždanoka in Jean Lambert, v imenu skupine Verts/ALE, Alejandro Cercas, v imenu skupine S&D, ter Marian Harkin in Elizabeth Lynne, v imenu skupine ALDE za Komisijo (O-0102/2009 - B7-0215/2009).

Tatjana Ždanoka, predlagateljica. – Gospod predsednik, prihajam iz Latvije, države, ki jo je finančna kriza hudo prizadela. Latviji bi brez finančne pomoči od zunaj grozil stečaj. To pomoč smo prejeli od EU in MDS. Vendar pa je bil predpogoj ta, da mora latvijska vlada zmanjšati proračunsko porabo. To je storila tako, da je znižala pokojnine za 10 %, pokojnine upokojencev, ki še vedno delajo, za 70 %, družinske prejemke in porodniška nadomestila za zaposlene starše za 10 %, znižala pa je tudi neobdavčene prave dohodnine.

Pristop pa je temeljil na enakosti. Ne glede na to, ali je pokojnina posameznika znašala 100 EUR ali 1 000 EUR, je bilo odvzetih 10 %. Komisija je pozdravila ta znižanja, ki so bila opravljena na tako nezaslišan način, in je z Latvijo podpisala memorandum o soglasju. Od samega začetka je bilo jasno, da bodo takšna neselektivna znižanja prizadela najranljivejše ljudi v družbi. Ali se Komisija ne zaveda evropskega leta boja proti revščini?

Razmere v Latviji niso osamljen primer v Uniji. Posojila iz Skupnosti sta prejeli tudi Madžarska in Romunija. Nekega dne bodo mogoče še druge države prisiljene, da zaprosijo za takšna posojila. Zato moramo poskrbeti, da sprejetje protisocialnih ukrepov ne postane precedenčen primer.

Gospod komisar, seveda lahko rečete, da dajete samo denar in da so vlade držav članic odgovorne za socialno politiko, vendar so socialne pravice pravno zavezujoče za institucije Evropske unije. To pomeni, da je treba vse, kar institucije počnejo, meriti na podlagi socialnih pravic. V nasprotnem primeru besede o visoki ravni socialne zaščite kot naloge EU ne bodo povzročile nič drugega kot ironičen posmeh.

Elizabeth Lynne, predlagateljica. – Gospod predsednik, ne gre za to, da bi državam članicam ukazovali, kako točno smejo ali ne smejo porabljati svojega denarja. Vsaka država sprejme lastne nujne prednostne naloge, da bi rešila svoje finančne težave.

A ko države članice sprejmejo to pomoč od Evropske unije na podlagi te določbe, potem bi jih bilo treba spodbuditi, da jo porabijo na način, ki spoštuje načela Unije – z drugimi besedami, pri tem ne smejo zanemariti potrebo po socialni zaščiti in socialni vključenosti.

Ta finančna kriza je močno prizadela ljudi po vsej Evropski uniji, zato je prav, da takšen sklad obstaja. Službe je izgubilo na milijone ljudi. Mnogi izmed njih, ki so zdaj v teh državah članicah brezposelni, so najranljivejši, in najmanj verjetno je, da bodo hitro našli zaposlitev. Zato je pomembno, da se mrež socialnega varstva v teh državah ne zanemarja.

V našem vprašanju za ustni odgovor smo predvsem vprašali, ali se od držav članic zahteva, da v svoja poročila, ki jih predložijo Komisiji, vključijo oceno socialnih vplivov. Bila bi vesela, če bi nas lahko obvestili, ali to drži.

Pomembno je, da pošljemo pravo sporočilo državam članicam, ki prejemajo evropska sredstva v okviru srednjeročne finančne pomoči. Moje osebno mnenje je, da moramo jasno povedati, da bi Komisija lahko upoštevala, na kakšen način se je pomagalo najranljivejšim, preden bi dala soglasje za kakršno koli nadaljnjo pomoč.

Vem, da je, kadar se države članice znajdejo v finančnih težavah, pogosto zelo težko še naprej izpolnjevati svoje socialne obveznosti in zato tudi postavljamo to vprašanje za ustni odgovor. Zelo pomembno je, da ne pozabimo, da ima ta finančna kriza tudi človeški obraz, ki ga zelo pogosto predstavljajo tisti, ki so se že znašli skrajnem robu družbe.

Alejandro Cercas, predlagatelj. – (ES) Gospod predsednik, gospod komisar, preden sem zastavil vprašanje, sem natančno prebral predhodna vprašanja in stališča Parlamenta v zvezi z njimi. Dejstvo, in ne mnenje, je, da je 24. aprila letos Parlament sprejel zakonodajno resolucijo za namen spremembe Uredbe (ES) št. 332/2002, ki na podlagi člena 100 Pogodbe ureja te finančne instrumente.

Gospod komisar, v tej resoluciji je Parlament podprl to pomoč za reševanje posebnih problemov javnih financ tistih držav članic, ki jih je finančna kriza najmočneje prizadela; izrazil je tudi popolno solidarnost zlasti z državami, ki so se EU pridružili pred kratkim, obenem, gospod komisar, pa je Parlament jasno dejal, da bi morala ta pomoč biti pogojena, zato je določil štiri merila, ki predstavljajo tudi cilje Skupnosti.

Ta so: prvič, da je treba ustvariti kakovost javnih izdatkov, da se denar ne bi zapravljaj; drugič, da je treba spoštovati sisteme socialnega varstva in trajnostno rast; tretjič, da se ne sme opustiti politike dostojne zaposlitve za polni delovni čas; in četrtič, da se je treba boriti proti podnebnim spremembam. Če so ti cilji dobri za nas, potem je samoumevno, da jih morajo izpolniti tudi te države.

Minilo je nekaj mesecev in prejeli smo kar nekaj poročil od NVO, sindikatov in državljanov o eni izmed štirih držav, ki so prejele precejšnje zneske pomoči, namenjene javnim financam: 6,5 milijarde EUR, 3,1 milijarde EUR, 2,2 milijarde EUR in 5 milijard EUR. V teh poročilih so navedene številke, kot so tiste, o katerih sta pravkar govorili moji kolegici poslanki: 40 % zmanjšanja v sektorju izobraževanja, 10 % zmanjšanja v pokojninskem sistemu, prepolovitev prispevkov za bolne itd.

Gospod komisar, v teh razmerah si Parlament želi vsaj, da se naš molk tukaj ne bi tolmačil – kar se že dogaja –, kot da smo mi tisti, ki nalagamo te ukrepe; ne bi smeli biti udeleženi pri tem tolmačenju, ki Evropo razume kot tisto, ki napada dele prebivalstva z največjimi potrebami. Gospod komisar, morali bi se, če je mogoče, izogniti položaju, v katerem za prilagajanje plačujejo najšibkejši.

Joaquín Almunia, član Komisije. – (ES) Gospod predsednik, gospe in gospodje, problemi Latvije, Madžarske in Romunije, treh držav Evropske unije, ki trenutno prejemajo posojila v okviru aranžmaja pomoči za plačilne bilance, so problemi, ki jih ni ustvaril ne ta Parlament, ne Evropska komisija in ne Evropska unija. To so problemi, ki jih je ustvarila gospodarska kriza, pospešili pa so jih tudi slabo upravljanje in napačne politike političnih voditeljev v teh državah. To pravim zato, ker v isti regiji Evropske unije, kot je Latvija, v isti regiji Evropske unije, kot je Madžarska, in v isti regiji Evropske unije, kot je Romunija, obstajajo države, ki takšnih problemov nimajo in ki uspešneje rešujejo krizo, pri čemer imajo podporo, ki prihaja iz evropskega proračuna prek strukturnih skladov in Kohezijskega sklada, poleg tega pa tudi zaščito, ki jim jo omogoča članstvo v Evropski uniji in prihodnje članstvo v evroobmočju, zato ni nobene potrebe, da bi prosile za pomoč v okviru aranžmaja pomoči za plačilne bilance.

Zakaj so te tri države morale prositi za pomoč? Zakaj smo jim morali posoditi denar? Za to niso krivi Komisija ali Parlament ali Evropska unija na splošno: razlog je slabo upravljanje v teh državah.

Kako jim pomagamo? Tako, da jim posojamo denar, nihče pa ne daje posojil brez pogojev; kaj takega nam nista odobrila ne Parlament ne Svet. Posojamo na podlagi določenih pogojev in od teh držav zahtevamo, da izpolnijo nekatere pogoje, ki so strogi, kajti njihove razmere so izredno težke, vendar jim sporočamo: „ne sprejemajte zmanjšanj, da bi lahko sofinancirali strukturni sklad in Kohezijski sklad; ne sprejemajte

nazadujočih ukrepov; ne sprejemajte zmanjšanj, ki škodijo najšibkejšim“. Včasih smo uspešni, včasih pa žal ne, saj ta zadeva ni v naših, temveč v njihovih rokah.

Zato delim z vami vaše skrbi, in še več kot to; v vašem imenu jih prenašam na te vlade skupaj z denarjem, ki ga prejema v imenu Evropske unije: gre za posojilo v višini 3,1 milijarde EUR za Latvijo in tudi za zelo visoke zneske za Romunijo in Madžarsko.

Vendar pa ne pozabite: nihče ne daje posojil brez pogojev, sam pa tudi nimam pooblastil, da bi lahko storil kaj takega v vašem imenu, v imenu držav članic. Naj bo to dobro ali slabo, vendar ne moremo sprejemati odločitev, ki spadajo v okvir odgovornosti vlad in parlamentov v teh državah.

Kar pa počnemo je, da vlade in parlamente teh držav opozarjamo, prvič, na njihovo dolžnost, da izвлеčejo svojo državo iz krize, ki drugih držav ni prizadela v tako hudem obsegu; in drugič, da obstajajo ukrepi, ki jih ni mogoče sprejeti, in da nismo pripravljeni posoditi denar za ukrepe, ki presegajo tisto, kar je zares potrebno za prilagoditev javnih financ in vrnitev teh držav v položaj, v katerem bodo lahko obravnavale svojo prihodnost, ne da bi jim bilo treba Evropsko unijo prositi za posojilo.

Jean-Paul Gauzès, v imenu skupine PPE. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, mislim, da komisarjeve pravkaršnje navedbe prav zares odgovarjajo na zastavljeno vprašanje.

Evropska unija ne daje na razpolago sredstev brez pogojev. Ti pogoji so bili navedeni: kakovost javnih izdatkov, cilji trajnostnega razvoja, politika zaposlovanja, podnebne spremembe in seveda tudi potreba, da se čim prej nadoknadijo napake prejšnjih vlad in da bi tako te države, ki jim pomagamo, lahko dosegle zahtevano raven.

Vendar pa menim, da v sedanji krizi pri teh pogojih ne smemo iti v skrajnost. Vladam držav članic, ki prejema evropsko pomoč, moramo zaupati, da bodo izvršile vse potrebne določbe in da se bodo, kot je dejal gospod komisar, izognile določbam, ki bi lahko povzročile poslabšanje položaja ali nazadnjaštvo.

Socialni izdatki so seveda pomembni – treba jih je ohraniti –, toda tudi tukaj moramo zaupati državam članicam, da bodo sprejele ukrepe, ki so potrebni za izboljšanje položaja, in ne smemo izvajati dlakocepskih preverjanj, kar bi bilo v vsakem primeru neučinkovito.

Čas za oceno, kako države članice uporabljajo evropsko pomoč, bo prišel, ko bo odobrena kakršna koli nova pomoč, in šele takrat bomo mogoče lahko potegnili sklepe iz ukrepov, ki so bili neustrezni, predvsem na socialnem področju.

Pervenche Berès, v imenu skupine S&D. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, zelo jasno se boste spomnili, da smo, ko smo 24. aprila – kot je poudaril tudi moj kolega, gospod Cercas – podprli, potrdili in ratificirali povečanje aranžmaja pomoči za plačilne bilance, to storili pod dvema pogojema: prvič, da se ta pomoč ponudi pod ustreznimi pogoji, predvsem kadar gre za socialno pomoč, in drugič, da to poteka pregledno, tako da bi bilo Parlamentu jasno, na podlagi kakšnih pogojev so bili sklenjeni takšni sporazumi z zadevnimi državami članicami. Zato sem prepričana, da je nocojšnja razprava pravična, koristna in demokratična in da mora zagotoviti dokaze o učinkovitem ukrepanju.

Nahajamo se v skrajno kritičnem položaju, ki zadeva Evropsko unijo, in zelo jasno lahko vidimo, da ta kriza škodi samim temeljem solidarnosti med državami članicami, predvsem pa solidarnosti do določenih držav članic. Novice, ki prihajajo k nam iz Romunije, te razmere samo še slabšajo, saj smo zaradi politične negotovosti, ki jo povzročajo predvsem posledice te krize, v zelo težkem položaju.

Vendar pa si ne želim, da bi ponovili napake iz preteklosti, predvsem ne tistih, ki smo jih lahko pripisali MDS, ki je pred približno 10 leti uporabljal enačbe, na podlagi katerih so se stvari na koncu dejansko poslabšale. Poleg tega se nikakor ne strinjam s svojim kolegom poslancem, gospodom Gauzèsom, ki predlaga, naj ne izvajamo dlakocepskih preverjanj, temveč naj počakamo na naslednjo prošnjo in šele takrat preučimo kakovost porabe pomoči. Ne! Pogoje lahko opredelimo takoj, ko se pomoč nameni, in mislim, da je Evropa zato, ker na številnih področjih ni preverjala pogojev za pomoč, plačala dovolj visoko ceno, da bi v tem primeru zatisnila oči.

Danes je v Evropski uniji nesprejemljivo, da morajo za politike prilagajanja plačevati najranljivejši. Mislim, da pri tem ne gre za obtoževanje Komisije, da je slabo upravljala latvijsko politiko. Nihče v Parlamentu, gospod komisar, ni želel povedati, da želimo ubrati to pot.

Vendar pa ne moremo dovoliti, da bodo najranljivejši plačevali ceno proračunske zaveze Evropske unije in naše solidarnosti z Latvijo, saj smo prepričani, da to ni način za obnovo solidarnosti in ravnovesja latvijskega gospodarstva.

Marian Harkin, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, proces socialne zaščite in socialnega vključevanja EU je ključnega pomena za doseganje strateškega cilja Evropske unije, to pa so trajnostna gospodarska rast, številčnejša in boljša delovna mesta ter večja socialna kohezija.

V času gospodarske krize je nevarnost revščine in socialne izključenosti za številne državljane večja, predvsem pa je večja za tiste, ki živijo na robu družbe, za tiste, ki ostanejo brez službe, in za tiste, ki se zanašajo na različne mreže socialnega varstva, ki delujejo v različnih državah članicah.

S tem se Komisiji postavlja vprašanje, ali namerava vključiti socialno zaščito in proces vključevanja v zagotovitev srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 332/2002.

Sama sem vedno previdna pri določanju prevelikega števila pogojev prejemnikom pomoči in pretirani birokraciji, to pa velja tako za države članice kot za MSP in posameznike. Toda če bo to določanje pogojev prispevalo k uresničitvi osrednjega načela EU, kot je socialna vključenost, potem je to prav zares potrebno. Ne moremo se zavzemati za proces socialne vključenosti in sestavljati na kupe dokumentov, ki opisujejo, kako to doseči, če obenem ne zagotavljamo, da je ta proces vključen v naše pobude.

Gospod komisar pravi, da smo ta posojila opremili s strogimi pogoji, vendar pa mi ni bilo povsem jasno, kaj ti pogoji sploh so in ali dejansko vključujejo izpolnjevanje socialnih pogojev.

Ne glede na okoliščine, v okviru katerih se sredstva EU izplačujejo, si ne moremo umiti rok in upati na najboljše. Prosili so nas, naj državam članicam zaupamo. S tem ni nič narobe, toda zaupanje si je vedno treba prislužiti, in če obstajajo kakršni koli pomisleki, potem menim, da jih je treba odpraviti.

Patrick Le Hyaric, v imenu skupine GUE/NGL. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, večina ekonomistov zdaj pravi, da je kriza v veliki meri posledica prenosa premoženja, ki ga je ustvarila delovna sila, v kapital, v dobičke. Še več: obstaja tudi splošno soglasje, da so v državah, ki so ohranile svoje stare sisteme socialnega varstva in svoje javne storitve, prebivalci zaradi krize utrpeli sorazmerno manj škode.

Vendar pa je problem, s katerim se ukvarjamo nocoj, dejansko v sami naravi pogojev, s katerimi opremljate dodelitev evropske pomoči ali pomoči Mednarodnega denarnega sklada prebivalstvu. Ta pomoč ne more biti več pogojena z načrti strukturnega prilagajanja, ki zmanjšujejo socialne izdatke in izdatke za usposabljanje in ki privatizirajo javne sektorje, vključno s socialnimi storitvami splošnega interesa. To je tisto, kar je danes postalo neučinkovito in kar je treba priznati. Vse to bo krizo, brezposelnost in revščino samo še poslabšalo.

Zato moramo po našem mnenju spremeniti merila tega izpolnjevanja pogojev in reči, da je evropska javna sredstva ali sredstva MDS mogoče pogojevati, mogoče združiti z novim sistemom odobritev, in da bodo dodeljena v skladu z novimi merili, ki so usmerjena v novo razporeditev premoženja in ki sledijo spodbujajo, da bi se tako povečale plače, pokojnine in minimalne socialne zahteve ter ohranila visoka raven socialne zaščite in zagotovitev delovnih mest za vse. Na koncu je socialni napredek tisti, ki gre v korak z gospodarsko učinkovitostjo, in ne obratno.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Gospod predsednik, gospod komisar, Evropska komisija je pokazala jasno in sodelujoče razumevanje do tistih držav članic, ki jih je kriza spravila v finančne težave. Stabilnih, močnih sistemov socialne podpore ni mogoče ohraniti, če države članice nimajo močnega gospodarstva. Moji kolegi poslanci predlagajo omejitev pogojev za nudenje finančne pomoči, vendar menim, da je to načeloma nezaželeno. Namesto tega bi morali resno preučiti možnost razširitve pogojev, pod katerimi je mogoče pridobiti finančno pomoč, pri tem pa bi morali omogočiti, da bi se ta pomoč uporabila ne samo za okrepitev proračunov in finančnih sistemov držav, temveč tudi za razvoj gospodarstva.

Vlaganje v gospodarstvo je potrebno, da bi se dolgoročno zagotovil stabilen sistem socialne podpore. Uporaba sredstev finančne pomoči bi tako bila najboljši način za čimprejšnjo zagotovitev pomoči državam članicam, ki imajo finančne težave. Izhod držav iz krize in njihova nadaljnja stabilizacija sta tesno povezani s politiko Evropske unije, ki se nanaša na te države. Samo usklajeno in učinkovito ukrepanje bo ustvarilo rezultate na ravni celotne EU. Finančna pomoč ni in ne more biti edini način, s pomočjo katerega lahko evropske države druga drugi pomagajo. Treba je najti večplastne rešitve, da bi se spodbudil gospodarski razvoj vseh držav članic Evropske unije.

Kinga Göncz (S&D). – (HU) Države, o katerih govorimo v tem primeru, so nove države članice Evropske unije, ki so po spremembi režima morale poskrbeti za tiste države, ki so zaradi spremembe režima veliko izgubile, postati bolj konkurenčne po prestrukturiranju gospodarstva na odprtem trgu in ustvariti ter zgraditi gospodarstvo z uravnoteženimi strukturami. Ljudje v teh državah imajo torej najmanjše rezerve. To pomeni, da jim je težko odplačati domač dolg zaradi visokega deleža javnega dolga v tuji valuti. Brezposelnost narašča zaradi gospodarskih problemov, do katerih prihaja enostransko, večajo pa se tudi socialni izdatki.

Priča smo nestabilnosti, predvsem politični nestabilnosti, ki je posledica socialnih napetosti. V več državah narašča podpora skrajnim stališčem, širi pa se tudi populizem. Mislim, da moramo pri oceni razmer upoštevati vse te dejavnike in oblikovati vse druge ukrepe, ki jih še moramo sprejeti v zvezi z evropsko solidarnostjo in ki na tej solidarnosti temeljijo.

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Gospod predsednik, tema, o kateri nocoj razpravljamo, je bila že velikokrat na dnevnem redu Evropskega parlamenta. Znano je, da Komisija pri dodeljevanju pomoči upošteva pogoje Mednarodnega denarnega sklada. To je bilo povedano že nekajkrat.

Zato je Evropski parlament Komisiji že večkrat postavljал vprašanja. Novembra 2008 je Evropski parlament pozval Komisijo, naj predstavi analizo učinkov ravnanja bank, ki so takrat prenesle svoje premoženje iz držav članic, ki so se nedavno pridružile EU. 24. aprila letos je Evropski parlament ponovil svojo prošnjo. Prosil je tudi za zadnje informacije o izjavah o nameri med Komisijo in državami članicami, ki prejemajo pomoč, v katerih so podrobno opredeljeni pogoji za pomoč. Kolikor vem, do zdaj ni bilo nobenega odgovora na te prošnje.

Zato se moje prvo vprašanje glasi: ali je res, da na te prošnje do zdaj še ni bilo odgovora? Če to drži, potem se moje drugo vprašanje glasi: zakaj tega odgovora še ni? Moje tretje vprašanje pa je: kdaj lahko pričakujemo odgovor na te prošnje?

Theodor Dumitru Stolojan (PPE). – (RO) Kot predstavnik Romunije, države, ki je od Evropske komisije prejela finančno pomoč za plačilno bilanco, bi se želel zahvaliti Evropski komisiji za hitro ukrepanje pri dodelitvi te pomoči, brez katere bi bili gospodarski in socialni problemi Romunije veliko hujši.

Države, ki so prejele finančno pomoč, imajo zagotovo veliko socialnih problemov, in lahko bi govorili o tem, kakšen način izpolnjevanja socialnih pogojev bi bilo mogoče vključiti v te sporazume o finančni pomoči. Če problem predstavimo na ta način, ne smemo pozabiti, da imajo te države sisteme zavarovanja in socialne pomoči, ki so prispevali k neravnovesju, zaradi katere je bila finančna pomoč za plačilne bilance potrebna. Zato moramo, če govorimo o izpolnjevanju socialnih pogojev, govoriti tudi o reformah, ki jih je treba opraviti v teh socialnih sektorjih, predvsem na področju pokojninskega sistema, da bi lahko dosegli srednjeročno in dolgoročno finančno vzdržnost, kar bo bistveno pomagalo pri reševanju problemov v teh državah.

Proinsias De Rossa (S&D). – Gospod predsednik, MOD je nedavno – junija, ko je predstavil svoj globalni pakt o zaposlovanju – dejal, da bi svet po krizi moral biti drugačen.

Bojim se, da se to ne dogaja. Kar bi morali imeti na koncu krize, je bolj trajnostno gospodarstvo z dostojnim delom, s kakovostnimi javnimi storitvami in pošteno globalizacijo, ki gre v smeri izvajanja razvojnih ciljev tisočletja. Vendar pa tega nimamo. Kar imamo, je reševanje bank in finančnikov v Evropi in po svetu, ki preprosto poskušajo ohraniti svoje privilegije.

V istem času, ko Komisija kaznuje pretakanje več milijard evrov za reševanje irskih bank, imamo irsko vlado, ki prav v tem trenutku načrtuje uničenje lokalnega razvoja, uničenje razvojnih programov skupnosti, ki jih podpira Evropska unija. Odločili so se, da uničijo naš sistem izobraževanja.

Danes je Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer predstavila poročilo z naslovom *Prestrukturiranje v recesiji*. Dovolite mi, da tukaj navedem samo dve vrstici: „V najboljšem primeru bi bilo zaželeno, da poskrbimo, da bodo ukrepi, ki obravnavajo trenutne probleme, ki jih je povzročila recesija, skladni z dolgoročnimi cilji.“ Komisija bi nedvomno morala vztrajati, da bodo vse države članice vsaj poskušale to storiti.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) V času gospodarske krize, ko vsi še vedno čutimo njene boleče učinke, so se mnoge države odločile, da vrsto finančnih institucij zaprosijo za finančno pomoč. Vendar pa se zdi smiselno vprašati, kolikšen delež teh nikakor nezanemarljivih vsot je dosegel tiste, ki jih je kriza najbolj prizadela, ali tiste, ki so v teh težkih razmerah v največji stiski.

Na tisoče ljudi v Evropi iz dneva v dan izgublja vir svojega vsakdanjega kruha in vsakdanjega kruha njihovih družin. Ali vlade držav članic sploh upoštevajo socialni dejavnik, ko prosijo za finančno pomoč? V to je mogoče podvomiti, če si ogledamo čedalje slabše razmere, v katerih mora živeti veliko ljudi, in naraščajočo brezposelnost v mnogih evropskih državah. Zato bi vas pozval, naj ne ostanemo brezbržni ob potrebah navadnih ljudi, ki običajno najmočneje občutijo negativne vplive napak teh vlad.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Uporaba načela gospodarske in socialne kohezije postaja posebej pomembna v kriznih razmerah. Ne zahteva samo precejšnjega povečanja v proračunu Skupnosti, temveč tudi pravično delitev tveganja, kakor tudi druge politike, ki dajejo prednost zaščiti in socialni vključenosti, ustvarjanju delovnih mest s pravicami za vse, ter dostopu do splošnih, kakovostnih javnih storitev, da bi tako vsem državljanom zagotovile temeljne pravice.

Sredstva Skupnosti in vse predlagane gospodarske in finančne ukrepe bi zato morala spremljati ocena njihovega socialnega vpliva, da bi se tako izognili širjenju neenakosti in revščine. Upamo, gospod komisar, da bodo pobude Evropske komisije po tej razpravi vključevale ta cilj.

Seán Kelly (PPE). – Gospod predsednik, zanimivo – čeprav nekoliko zaskrbljujoče – je poslušati nocojšnji pogovor in razpravo, zlasti kadar Evropska unija ukrepa v dobri veri, da bi pomagala državam v težavah.

Naša država, Irska, je imela določeno korist, primer za to pa so predvsem sredstva za prilagoditev globalizaciji, ki bi morala začeti prihajati. Obenem se človek sprašuje, kako to, da prihaja do slabega upravljanja, ko se denar tem državam daje pod pogoji, ki so opisani kot zelo strogi. Človek bi si mislil, da je eden izmed teh strogih pogojev tudi zagotovitev, da do slabega upravljanja ne bo prišlo, in da se bo, če do tega pride, to tudi popravilo.

Ali lahko Komisija zagotovi, da bodo potem ta sredstva bodisi ustavljena ali odvzeta ali da bodo naložene določene kazni? Ni namreč sprejemljivo, da če nekaj damo – kot je rekla moja kolegica, gospa Harkin – na temelju zaupanja, to zaupanje ni obojestransko.

Drugič – in zadnjič –, nikoli več ne bomo v položaju, o katerem je govoril Proinsias de Rossa, in sicer, da bomo imeli po depresiji boljšo družbo, kot jo imamo zdaj.

Joaquín Almunia, član Komisije. – (ES) Gospod predsednik, najprej bi želel povedati, da se v celoti strinjam s pogoji, ki jih je odobril Evropski parlament. In sicer Komisija počne naslednje: ko posoja denar tem trem državam članicam, ki koristijo aranžma pomoči za plačilne bilance, to počne tako, da vzame denar, ki ga posojajo trgi, in ga posodi pod popolnoma enakimi pogoji – pogoji, ki so za te države precej ugodnejši, kot bi jih lahko imele, če bi posojila jemala neposredno na trgu – hkrati pa določa še nekatere dodatne pogoje, da bi zagotovila, da bo ta denar odplačan, vendar pa pri tem upoštevamo štiri pogoje, ki ste jih omenili in ki jih je Parlament tudi sprejel. Z njimi se v celoti strinjam.

Vendar pa pri uporabi aranžmaja pomoči za plačilne bilance uporabe proračunskih sredstev (strukturni skladi, Kohezijski sklad, program druge vrste, pomoč) ne smemo enačiti – zdi se mi namreč, kolikor sem razumel, da v nekaterih svojih govorih to poskušate – s posojili, namenjenimi reševanju finančnega problema v določeni državi.

Problem Latvije, ki je enak problemu, ki sta ga občutili Madžarska in Romunija, je v tem, da si mora pomagati s tem aranžmajem pomoči za plačilne bilance, saj posojil za financiranje svojih finančnih zahtev ne more dobiti na trgu. To je problem. Ne govorimo o programu za neko posebno dejavnost ali neke posebne programe; govorimo o državah, ki so se znašle v finančnih težavah. To je seveda deloma posledica krize, vendar pa so te težave zaradi slabega upravljanja v preteklosti veliko večje kot v drugih državah, kjer so bile razmere, objektivno rečeno, podobne.

Prosim, nikar ne krivite Komisije ali Evropskega parlamenta ali Sveta ministrov za slabo upravljanje nekaterih vlad nekaterih držav članic. To ni naša odgovornost; naša odgovornost je samo, da poskusimo pomagati pri reševanju finančnega problema. Ta finančni problem je deloma problem plačilnih bilanc, ki ima opraviti z zadolženostjo zasebnega sektorja, ki mora določene zneske refinancirati ali odplačati nekatere dolgeve in ki se ne more samo financirati, da bi opravilo te transakcije; deloma, včasih, pa gre za potrebe javnega sektorja.

V primeru potreb javnega sektorja obstaja pri financiranju njegovega javnega dolga več možnosti za posebne pogoje in verjemite mi, da to tudi zahtevamo. Še predvčerajšnjim sem tukaj, v Bruslju, poskušal prepričati predstavnika vlade Latvije, naj poskrbi, da bodo ukrepi, ki naj bi bili vključeni v proračun za leto 2010, progresivnejši. Vendar, prosim, nikar ne zahtevajte od Komisije, da državo prisili k sprejetju davčne reforme, ki je ta država ne želi sprejeti, pa naj bo to dobro ali slabo, in vi to veste prav tako, kot jaz. Tega ne moremo.

Kaj torej lahko še storimo kot predstavniki evropskih državljanov? Naj dovolimo, da država postane nelikvidna? Naj ne plačamo njenih zunanjih obveznosti, bodisi da gre za javni ali zasebni dolg? Naj državo, ki se je znašla v finančnih problemih, prisilimo, da devalvira svojo valuto za 25 ali 30 %, zaradi česar bi še isti hip obubožale družine, podjetja in javni sektor, ki imajo dolgove v tuji valuti? Prepričan sem, da tega ne želite storiti, in enako velja zame. To so pogoji, v okviru katerih delamo.

Strinjam se z vašimi analizami: analizami gospoda De Rossa, analizami gospoda Cercasa, analizami gospe Berès, vseh vas; seveda se z njimi strinjam. Razmere v samih državah, kot sta Latvija ali Romunija, pa so trenutno precej bolj zapletene. Prosim, postavite se v položaj nekoga, ki mora ukrepati v imenu vseh vas, da bi se odločil, ali naj posodi denar državi, ki ne more dobiti posojila na trgih, kar večina držav članic lahko stori oziroma kar lahko stori večina industrializiranih držav. Takšno je stanje. To poskušamo rešiti in hkrati izpolniti štiri pogoje, ki ste jih opredelili vi in ki jih tudi sam podpiram.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 149)

José Manuel Fernandes (PPE), v pisni obliki. – (PT) Svetovna finančna kriza ima močan, globalen učinek na pretok ljudi po svetu. V tem okviru se zahteva večje politično in socialno povezovanje z močnejšo in bolj združeno Evropo. Evropska unija mora zagotoviti zaščito vseh temeljnih pravic na svojem ozemlju, kajti v nasprotnem primeru ne more pridigati politike, ki je v praksi ne izvaja. Zato podpiram nov okvir solidarnosti v Evropski uniji, ki lahko vsakemu evropskemu državljanu zagotovi minimalne socialne pravice. Na primer, minimalni standardi se zahtevajo na področju zdravstva, izobraževanja ter državnih pokojnin in dodatkov, kar bi bilo treba zagotoviti na evropski ravni. Mislim, da je ključnega pomena, da vzpostavimo te minimalne standarde, saj ti spodbujajo večjo skladnost delovnih pogojev, kar ima regulativen učinek na pretok podjetij in delovne sile. Jasno je, da finančna pomoč EU na eni strani ne more biti podvržena politikam, ki so v izključni odgovornosti držav članic, na drugi strani pa teh istih politik ne more podvreči pogojem. To pa ne pomeni, da ni zahteve po boljšem političnem in socialnem usklajevanju. Ravno nasprotno, to povezovanje je ključnega pomena.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), v pisni obliki. – (RO) Finančna kriza je nekatere države članice prisilila, da so zaprosile za pomoč EU (Uredba Sveta št. 332/2002(1) z dne 18. februarja 2002) in mednarodno skupnost (Mednarodni denarni sklad). Ta pomoč mora biti usmerjena tako v zagotovitev ustreznih pogojev za zagotovitev socialne zaščite in vključenosti ter v izvajanje okvira, ki spodbuja gospodarski razvoj in ustvarjanje novih delovnih mest. V obdobju od marca 2008 do maja 2009 je raven brezposelnosti v EU-27 dosegla 8,9 %, število brezposelnih pa je s 5,4 milijona naraslo na 21,5 milijona. Izguba službe je glavna skrb evropskih državljanov. Evropska unija in njene države članice morajo biti zmožne ohraniti obstoječa delovna mesta in ustvariti druga, nova delovna mesta. To je mogoče s pomočjo učinkovitih naložb v kmetijstvo, izobraževanje in zdravje, kakor tudi v prometno in energetskega infrastrukturo. Vsak evropski državljan, ki zgubi službo, predstavlja evropsko družino z nižjim prihodkom in posledično slabšo kakovost njihovega življenja. Vsako ustvarjeno delovno mesto predstavlja družino z dostojnim življenjem in kakovostno izobraževanje za mlajšo generacijo. Uspeh evropskega modela se meri s kakovostjo življenja 500 milijonov prebivalcev Evrope.

22. Politične razmere v Hondurasu v luči volitev 29. novembra 2009 (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava Komisije o političnih razmerah v Hondurasu v luči volitev 29. novembra 2009.

Catherine Ashton, članica Komisije. – Gospod predsednik, danes smo se zbrali, da bi razpravljali o pomembnih zadnjih dogodkih v politični krizi v Hondurasu.

Štiri mesece po odstavitvi predsednika Zelaye politična kriza v Hondurasu žal še vedno ostaja nerešena kljub sporazumu, ki so ga 30. oktobra podpisali odbori, ki zastopajo predsednika, in dejanska vlada.

Izvajanje tako imenovanega sporazuma iz San Joséja, ki bi zagotovil potrebni okvir in pogoje za ponovno vzpostavitev demokracije in ustavnega reda v Hondurasu, ni napredovalo, potem ko je predsednik Zelaya zavrnil vlado narodne enotnosti, imenovano 5. novembra. Poleg tega se kongres še vedno ni odločil, ali naj odstavljeni predsednik ponovno prevzame svoj položaj, in tako ogroža priznanje legitimnosti splošnih volitev 29. novembra – ključnega elementa za izhod iz krize.

Zato smo skupaj s predsedstvom pozivali vse strani, naj nemudoma začnejo izvajati vse določbe sporazuma kot predpogoj za vrnitev naših odnosov, vključno z našim razvojnim sodelovanjem, v običajno stanje.

Evropska komisija je doslej v celoti podpirala posredovanje in spodbujevalna prizadevanja kostariškega predsednika Óscarja Ariasa in Organizacije ameriških držav ter ukrepe mednarodne skupnosti za izvajanje pritiska na sprte strani, da bi našle mirno rešitev. Veleposlanik predsedstva EU je bil poklican na posvetovanje, državo pa so zapustili tudi vsi drugi veleposlaniki EU. Proračunska podpora in razvojno sodelovanje – z izjemo sodelovanja s civilno družbo in sodelovanja humanitarne narave – sta bila ukinjena. Poleg tega je bila odpovedana misija za opazovanje volitev, predvidena za volitve 29. novembra.

Krizo jemljemo zelo resno, saj v demokratičnem smislu predstavlja nazadovanje ne samo za Honduras in preostalo Srednjo Ameriko, ampak za celotno Latinsko Ameriko.

Danes bi tu ponovno poudarila, da bo Komisija podprla normalizacijo političnih razmer v Hondurasu, zaradi tega pa je tudi nujno, da se strani držijo sporazuma. Čeprav zaradi omejenega časa, ki je na razpolago, ni več mogoče odposlati misije za opazovanje volitev, je Komisija za obdobje petih tednov odposlala dva strokovnjaka za volitve, dodeljena delegaciji ES 9. novembra, da poročata o vidikih volilnega postopka in tudi svetujeta glede morebitnih dovoljnih ukrepov. Če bodo politične razmere omogočale aktivnejšo udeležbo v podpori volilnega postopka, je Komisija predvidela tudi finančno podporo volilnemu sodišču v skladu s pogodbo Programa ZN za razvoj. Komisija je pripravljena tudi finančno podpreti Organizacijo ameriških držav, če bodo vzpostavljeni pogoji za opazovanje volitev.

Še naprej spremljamo razmere in podpiramo vsa prizadevanja, da bi pomagali ponovno vzpostaviti demokracijo v Hondurasu.

Alojz Peterle, v imenu skupine PPE. – (SL) Gospod predsednik, spoštovana gospa komisarka, kolegice in kolegi, pred dobrim mesecem sem se imel priliko natančno seznaniti s političnimi razmerami v Hondurasu kot član posebne delegacije politične skupine Evropske ljudske stranke. Naša delegacija je najprej obiskala predsednika Kostarike, gospoda Ariasa, ki nam je kot mediator krize, priznan s strani mednarodne skupnosti, predstavil sporazum iz San Joséja.

V Hondurasu smo se srečali z aktualnim predsednikom Michelettijem, z odstavljenim predsednikom Zelayo, z zunanjim ministrom, s sodniki vrhovnega sodišča, z vrhovnim volilnim sodiščem, s predsednikom nacionalnega kongresa, z državnim tožilcem, kot tudi s štirimi predsedniškimi kandidati in drugimi pomembnimi sogovorniki. Obe strani sta našo misijo pozdravili in izrazili pripravljenost za medsebojni dialog.

Ne glede na različne interpretacije dogodkov konec junija letos se mi zdi zelo pomembno, da po zamenjavi predsednika Zelaye, ki je bila opravljena na podlagi odločitve vrhovnega sodišča, ni prišlo do eskalacije nasilja. V naših pogovorih smo se zavzeli za politični dialog v duhu predloga predsednika Ariasa. Do notranjega dialoga je kasneje tudi prišlo, vendar žal še ni prinesel končnega rezultata. Menim, da je treba še naprej vztrajati, da do političnega sporazuma pride.

V naših pogovorih s ključnimi političnimi akterji smo ugotovili, da volitve 29. novembra niso posledica politične spremembe, ampak so bile sklicane že nekaj prej z avtonomno odločitvijo vrhovnega volilnega sodišča, še v času predsednika Zelaye. Po junijskih dogodkih ni prišlo do novih predsedniških kandidatov. Predsedniški kandidati sami so še posebej poudarili, da ne marajo, da bi politična kriza relativizirala pomen predsedniških volitev, katerih priprave so se začele na podlagi demokratičnih odločitev.

Honduras je ena od srednjeameriških držav, s katerimi želi Evropska zveza skleniti pridružitveni sporazum. Politična kriza je pogajalski proces pridruževanja prekinila. Ker je nadaljnji demokratični razvoj Hondurasa v interesu Evropske zveze, se mi zdi zelo pomembno, da Evropski parlament na predsedniške volitve pošlje svoje opazovalce.

Luis Yáñez-Barnuevo García, v imenu skupine S&D. – (ES) Gospod predsednik, po poslušanju komisarke ne morem dodati nič drugega kot „amen“, vendar pa imam v resnici pripravljen govor v imenu Skupine naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu.

Zlom ustavnega reda v Hondurasu pomeni konec dveh desetletij brez državnih udarov v Latinski Ameriki in ustvarja slab precedens za druge države, predvsem najšibkejše, kot je trenutno Paragvaj.

Evropski parlament ne more in ne sme ostati gluha in nem spriču takšne kršitve pravne države. Svet in Komisija sta podala nedvoumni izjavi, v katerih sta obsodila državni udar in podprla posredovanje predsednika Ariasa v skladu s stališčem, ki ga je ob podpori Združenih narodov soglasno sprejela Organizacija ameriških držav.

Samooklicani dejanski predsednik gospod Micheletti ni spoštoval nedavno doseženih sporazumov in se je norčeval iz mednarodne skupnosti, ena od njegovih potez pa je bila preprečitev, da bi odstavljeni predsednik gospod Zelaya ponovno prevzel svoj položaj.

V trenutnih okoliščinah volitve novega predsednika, napovedane za 29. november, že od samega začetka ne bi bile legitimne, njenih izidov pa mednarodna skupnost ne more in ne sme priznati.

Evropski parlament bi storil veliko napako, če bi odposlal delegacijo za opazovanje volitev, saj bi se to razlagalo kot podpora državnemu udaru; Organizacija ameriških držav je že izključila odpošiljanje misije za opazovanje volitev.

Parlament se je opisal kot institucija, ki jamči svobodo, demokracijo, pravno državo in spoštovanje človekovih pravic. Kot je danes zjutraj dejal Václav Havel, ne moremo imeti dvojnih standardov. Tu smo vsi demokrati in torej borci za svobodo. Posledično mora biti naša razprava, če govorimo o Kubi, Kitajski, Severni Koreji ali zdaj Hondurasu, odločna spriču uničevalcev svobode. Ne dovolimo, da bi nas zaslepili naše ideološke težnje. Ne obstajajo levičarski ali desničarski vodje udara ali diktatorji, ampak zgolj represivni in takšni, ki uničujejo svobodo.

Resnično se bojimo, da se zadeve v Hondurasu ne bodo spremenile in da so ti dogodki ustvarili zelo nevaren precedens ter bo zmago slavila doktrina dobrega, pravočasnega in ne pretirano krvavega udara.

Izaskun Bilbao Barandica, v imenu skupine ALDE. – (ES) Gospod predsednik, 30. oktobra so strani v sporu podpisale Sporazum iz San Joséja in odločile, da bo do 5. novembra vzpostavljena vlada narodne enotnosti in sprave ter bo kongres ponovno imenoval gospoda Zelayo do konca trenutnega vladnega obdobja 27. januarja 2010.

Toda kaj se je zgodilo? Gospod Micheletti je poskusil oblikovati vlado enotnosti brez udeležbe gospoda Zelaye, kongres pa je odložil glasovanje, da ne bi ponovno prevzel funkcije. Gospod Micheletti ni spoštoval sporazuma in razmere se slabšajo. Volitve so bile razpisane in kandidati se umikajo, kot vidimo v vseh medijih, saj lahko vidijo, da ne obstajajo demokratični pogoji za izvedbo volitev. Prihaja tudi do nasilja: danes smo bili obveščeni, da sta bila ustreljena župan iz opozicijske stranke in varnostnik.

Mednarodna udeležba je še naprej potrebna in podpiramo ukrepe, ki jih je sprejel generalni sekretar Organizacije ameriških držav, predsednik Lula, posredovalno misijo Združenih držav in posrednika gospoda Ariasa. Z vsemi temi ukrepi zahtevamo spoštovanje sporazuma in ponovno imenovanje gospoda Zelaye, da se ponovno vzpostavijo demokracija, institucionalna legitimnost in miroljubno sožitje med prebivalci Hondurasa.

Strani pozivamo, da pokažejo svojo velikodušnost in se vrnejo k dialogu, čeprav je Organizacija ameriških držav že povedala, da ta postaja vse težji. Gospod predsednik, Evropa mora dodati svoj glas mednarodnemu pritisku na vodje udara in uporabiti vse razpoložljive diplomatske in politične ukrepe, da spodbudi upoštevanje sporazuma.

Catherine Greze, v imenu skupine Verts/ALE. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, po vojaškem udaru in odstavitvi legitimnega predsednika se je Sporazum iz San Joséja verjetno zdel dobra novica. To upanje je zdaj mrtvo. Z oblikovanjem svoje vlade narodne enotnosti je pučist Roberto Micheletti vztrajal pri svojih nezakonitih in avtoritarnih dejavnostih. Evropska unija mora odločno obsoditi to držo in pozvati k takojšnjemu ponovnemu imenovanju predsednika Zelaye.

V trenutnih razmerah volitev ne more organizirati nezakonita diktatura. Volitev z dne 29. novembra ni mogoče priznati. Čeprav je Organizacija ameriških držav to že storila, moramo odkloniti odpošiljanje opazovalcev. Čeprav se je opozicija umaknila, zavračamo priznanje izidov volitev, ki so postale marionetne volitve.

Zaskrbljeni smo zaradi številnih kršitev človekovih pravic, o katerih smo bili obveščeni. Zdaj mora Evropa bolj kot kdaj koli prej zavzeti odločno stališče o demokraciji. Zavračamo vsak sporazum z nezakonito vlado. Sporazume GSP+ je treba razveljaviti. Če se bo spor nadaljeval, bo prišel čas za sankcije. Dolžni smo zagotoviti, da bodo milijoni prebivalcev Hondurasa lahko izbrali demokracijo in da Latinska Amerika ne bo ponovno potonila v dobo *pronunciamientos*.

Edvard Kožušník, v imenu skupine ECR. – (CS) Gospod predsednik, komisarka, gospoda Yaňežeja zelo spoštujem in spremljam njegovo kariero, vendar pa se ne morem strinjati z načinom, na katerega je uporabil besede Václava Havla, ki ga vsi v tej dvorani zelo spoštujemo. Bil sem eden izmed milijonov ljudi na ulicah, ko je z odra, pod katerim smo stali, govoril Václav Havel – takrat sem bil star 18 let – in smo si ne glede na svoja politična stališča želeli samo eno, in sicer svobodne volitve. To je bil slogan tistega časa in mislim, da je to slogan, s katerim se zagotovo vsi strinjamo. Govorimo o volitvah, ker so volitve demokracija. Po mojem mnenju razmere v Hondurasu niso enostavne in jih zagotovo ne bomo rešili samo z vidika EU: preučiti jih moramo s svetovnega vidika. Menim, da bi morale biti volitve izhodiščna točka in EU bi morala tam imeti svoje opazovalce, saj se bodo volitve izvedle, upati pa moramo, da bodo izvedene na demokratičen način.

Ilda Figueiredo, v imenu skupine GUE/NGL. – (PT) Obsojamo vojaški udar 28. junija v Hondurasu in tudi nenehne kršitve Sporazuma iz Tegucigalpe/San Joséja z dne 30. oktobra s strani tistih, ki so izvedli udar. Nesprejemljivo je, da tisti, ki so izvedli udar, sledijo strategiji sistematičnih odlogov in opravičil, da bi odložili ponovno vzpostavitev oblasti ustavno izvoljenega predsednika Zelaye.

Evropska unija mora zahtevati brezpogojni in takojšnji prevzem funkcije s strani predsednika Zelaye. Brez tega je nemogoče nadaljevati z volilnim postopkom, saj ta v primeru, odsotnosti minimalnih pogojev, da se državljanom zagotavlja univerzalna pravica, da volijo neposredno, tajno in brez prisile ali kakršnih koli groženj, postane neizvedljiv in nezakonit. Evropska unija morata jasno obsoditi in zavrnila stališča tistih, ki so izvedli udar. Zahtevati mora tudi takojšnjo ponovno vzpostavitev demokracije v Hondurasu in se sporazumeti, da ne odpošlje evropskih opazovalcev ali sprejme izidov volitev, izvedenih v takšnih okoliščinah.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Gospod predsednik, komisarka, volitve so lahko pot iz politične krize ali brezizhodnega položaja. Primere tega smo v preteklosti imeli v Evropi.

Primer so volitve na Poljskem leta 1989. To niso bile demokratične volitve. Bile so volitve, ki so predstavljale politični kompromis, vendar niso bile demokratične volitve. Bile so odločilne, posebne in zelo pomembne. Volitve morajo, da bi imele posebno, pozitivno vlogo, izpolnjevati določene pogoje. Osnovni pogoj je dosledno upoštevanje političnih dogovorov, ki so sploh omogočili izvedbo volitev. Najpogostejša ovira za spoštovanje dogovorov so vprašanja tolmačenja dogovorov.

Da bi preprečili, da različna tolmačenja povzročajo spore, je potrebno nekaj posebnega, nekaj, kar je komajda zaznavno in težko opisljivo. Potrebna je dobra volja obeh strani v sporu in to velja tudi v primeru Hondurasa. Brez dobre volje obeh strani se volitve sploh ne bodo izvedle ali pa ne bodo izpolnile pričakovanj. Zato pozivam k dobri volji, premisleku o prihodnosti in nenazadnje k odgovornosti. To vse je še toliko bolj pomembno, ker sta v preteklosti gospod Zelaya in tudi gospod Micheletti naredila politične in pravne napake. Volitve zagotavljajo priložnost in upanje za popravilo teh napak. Prepričan sem, da si to želimo.

Volitve so lahko odločilne in pozitivne za demokratični Honduras. Evropska unija podpira ta postopek in je zadovoljna z njim. Vsi podpiramo ta postopek, ker smo prepričani, da sta demokracija in demokratizacija vrednoti, za kateri si je vredno prizadevati. Danes je v tej dvorani Václav Havel rekel, da se ne smemo umakniti spričo zla, saj je v naravi zla, da izkoristi vsakršno popuščanje. Trenutne razmere v Hondurasu so začasne in ne morejo dolgo trajati. Volitve so priložnost za spremembo.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Gospod predsednik, 28. junija je predsednika Zelayo, zakonito izvoljenega predsednika Hondurasa, odstavila vojska. Ta vojaški udar najodločneje obsojam. V Hondurasu je treba ponovno vzpostaviti demokratično pravno državo, to pa je treba storiti mirno in s pomočjo dialoga.

Pred skoraj dvema tednoma – slučajno točno takrat, ko je naša delegacija za odnose s srednjeameriškimi državami obiskala regijo – se je zdelo, da je bil po mesecih intenzivnih pogajanj z dialogom v Hondurasu dosežen zgodovinski sporazum, ki pomeni vzpostavitev demokracije in pravne države, vrnitev zakonito izvoljenega predsednika in vzpostavitev vlade narodne enotnosti ter nazadnje tudi komisijo za resnico, ki bi preučila razmere. Ta sporazum bi, če bi se ga izvajalo, bližnjim volitvam dal legitimnost, vendar pa je trenutno umaknjen.

Pozvati želim, da se zadevne strani v Hondurasu vrnejo za pogajalsko mizo, da bi uvedle sklenjeni sporazum in z dialogom razveljavile vojaški udar. To so dolžne prebivalcem Hondurasa, ki jih je ta politična kriza najbolj prizadela. Če demokratične rešitve ne bo mogoče doseči, se trenutno zdi, da volitve ne bodo splošno priznane. To bi imelo daljnosežne posledice za postopek srednjeameriškega povezovanja in za pogajanja o pridružitvenem sporazumu ter bi pomenilo mnogo let stagnacije, trpeli pa bi ljudje.

Tistim kolegom poslancem, ki že predlagajo priznanje bližajočih se volitev, moram povedati naslednje: Hondurasu, Srednji Ameriki in ostalemu svetu ne smemo posredovati sporočila, da dopuščamo državne udare. Zdaj morajo vsi vpleteni vso svojo energijo usmeriti v ponovno vzpostavitev demokracije. Če bodo poslanci Evropskega parlamenta vnaprej izjavili, da so pripravljeni podpreti volitve, Manuel Zelaya in Roberto Micheletti ne bosta imela nobene spodbude, da se vrne za pogajalsko mizo. S tem pa bi mi postali del problema namesto del rešitve in bi delovali v korist nedemokratskih sil in neenotnosti.

Willy Meyer (GUE/NGL). – (ES) Gospod predsednik, komisarka, Evropski komisiji in Svetu čestitam, da sta skupaj z mednarodno skupnostjo dosegla soglasje o zelo trdnem stališču, s katerim obsojata državni oziroma vojaški udar, in kakršno koli mednarodno ukrepanje pogojeta z brezpogojnim ponovnim prevzemom funkcije s strani predsednika Zelaye.

Globoko obžalujem, da Parlament še ni obsodil vojaškega udara. Opozoril bi na odgovornost največje parlamentarne skupine v Evropi, skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov), ki celo v današnji razpravi še naprej meni, da so vodje prevrata in zakonita vlada ena in ista stvar. Nesprejemljivo je, da Parlament še ni obsodil državnega udara. Zato se strinjam, da ni mogoče odposlati opazovalcev in ni mogoče priznati izidov novembrskih volitev, saj se izvajajo v pogojih odsotnosti svobode, zakoniti predsednik pa se zadržuje na brazilskem veleposlaništvu.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE). – (ES) Gospod predsednik, vesel bi bil, če bi določeni levičarski poslanci Parlamenta, ki odločno obsojajo Honduras, podobno odločno obsodili dogodke na Kubi ali to, kar gospod Chávez dela v Venezueli in v Latinski Ameriki, saj nekateri ljudje žal še vedno hrepenijo po in podpirajo berlinski zid, Stalinove čistke in celo Leninovo mumijo bolj kot demokratične volitve v državi, v tem primeru v Hondurasu. Glede na bližajoče se volitve bo treba resno razmisliti o tem, kaj se je zgodilo v srednjeameriških državah.

Gospod predsednik, predsedniške volitve v Hondurasu so bile razpisane pred 16 meseci. Člani volilnega sodišča, ki je telo, odgovorno za vodenje volitev, so bili imenovani pred 28. junijem – torej so bili imenovani med mandatom gospoda Zelaye. Šest predsedniških kandidatov je šlo skozi postopek predvolitev in večina od njih hoče volitve v Hondurasu.

Zakaj torej nekateri nočejo priznati volilnega postopka, če je bil naravni izid ne glede na to, ali je gospod Zelaya na oblasti v Hondurasu ali ne?

30. oktobra so se pogajalci na obeh straneh s podpisom sporazuma zavezali, to je res, da bodo iskali rešitev krize. Sporazum je vseboval vrsto ključnih točk, ki sta jih podprli obe strani. Vendar pa pogajalci odstavljenega predsednika Zelaye niso določili, kdo mora voditi vlado enotnosti.

Zato je jasno, da je Evropska ljudska stranka za izvedbo volitev pod pogojem preglednosti, demokracije in svobode, in jih bomo podprli z opazovalci iz naše skupine. Ne pozabimo, da je posrednik Óscar Arias, predsednik Kostarike, zahteval, da gre do. Delegaciji Srednje Amerike je odgovoril, da jih je bilo nujno poslati nazaj, ker bo Fundacija Óscarja Ariasa sama poslala opazovalce v Honduras. Storili bomo točno to, ker mednarodni pogajalec Óscar Arias to tudi zahteva.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Gospod predsednik, menim, da so volitve 29. novembra priložnost za Honduras, Evropski parlament pa je dolžen na volitve poslati opazovalce. To pa ne zato, da bi postale legitimne, kot pravi levica, saj bi bilo to nezakonito, ampak zato, da vidimo, kako bodo izvedene.

Obenem bi povedal, da je Honduras z letalom samo eno uro oddaljen od Kube, od Havane. Tam ni bilo volitev 50 let. Kubi vlada komunistični tiran, ki vse svoje nasprotnike strpa v zapor. Evropski parlament je velikokrat pozval k njihovi izpustitvi in nagrado Saharov celo podelil „Damam v belem“, vendar jim Fidel Castro ni dovolil obiskati Evropskega parlamenta, da bi prevzele nagrado. Pozivam, da Komisija, Svet in levica v tej dvorani z enako odločnostjo zahtevajo pravice in svoboščine za državljane Kube.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (ES) Gospod predsednik, gospe in gospodje, izrazil bi svojo izredno zaskrbljenost zaradi prekinitve Sporazuma iz San Joséja. Na srečanju Evro-latinskoameriške parlamentarne skupščine konec oktobra v Panami smo ponovno poudarili našo obsodbo vojaškega udara in našo podporo prizadevanjem za posredovanje Organizacije ameriških držav.

Nujno moramo pozvati k miru in dialogu. Razmere v Hondurasu so kritične ne samo v političnem, ampak tudi v socialnem in gospodarskem smislu. Ne sme se dopustiti, da bi se problemi, kot so revščina, gospodarska kriza in zunanji dolg, še naprej odlagali zaradi postopka reševanja političnega spora.

Zdaj je čas, da Evropski parlament bolj kot kdaj koli prej pokaže svojo brezpogojno podporo demokraciji, pravni državi in spoštovanju človekovih pravic in da gospod Zelaya ponovno prevzame svoj položaj, kar je nujen predpogoj za legitimnost volilnega postopka.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (DE) Gospod predsednik, na dan, ko je Václav Havel v tem Parlamentu govoril o svobodi, za katero so se pred 20 leti borili v vzhodni Evropi, bi vse iz vrst skupine Evropske ljudske stranke, ki so danes zagovarjali, naj Evropski parlament v Honduras pošlje opazovalce volitev, vprašala, kaj bi storili, če bi pred več kot 20 leti Evropska unija izjavila, da pošilja opazovalce volitev v njihovo državo, da bi spremljali nezakonite volitve – kjer po besedah vseh ni bilo svobode, kjer je vladalo nasilje in ni bilo varnosti. Kaj bi rekli takrat, pred več kot 20 leti, če bi EU dejala „da, tja bomo poslali opazovalce volitev, ker trenutni vladajoči režim pravi, da je v redu“?

Vsi bi rekli, da je nezakonito, da Evropska unija tja pošlje opazovalce. Zato vas, gospe in gospodje iz skupine EPP, danes pozivam, da uporabite enaka merila za to, kar se trenutno dogaja v Hondurasu. Z drugimi besedami, ne pošiljajte tja opazovalcev volitev za nezakonite volitve.

Komisiji sem hvaležna, da je zavzela točno takšno stališče.

Catherine Ashton, članica Komisije. – Gospod predsednik, bom razmeroma kratka – ne zato, ker ne priznavam pomembnosti vprašanja, ampak predvsem zaradi pozne ure.

Z velikim zanimanjem sem prisluhnila gorečnosti, s katero so govorili spoštovani poslanci, in pomislekom, ki so bili izraženi v zvezi z odnosi, ki jih moramo kratkoročno imeti s to izredno revno državo, ki se mora, če sem odkrita, čim prej vrniti v normalno stanje.

Pomisleki, ki jih imajo spoštovani poslanci različnih prepričanj glede zagotavljanja vloge, ki jo bomo v Evropski uniji odigrali v bližajočih se volitvah in v prihodnjih tednih, so umestni. Posredovala jih bom svojim kolegom in bomo razpravljali o njih.

Nobeno presenečenje ni, da je po mojem mnenju zelo pomembno, da še naprej zelo pozorno spremljamo razmere v Hondurasu, da zagotovimo, da smo seznanjeni z dogajanjem, da uvedemo potrebne ukrepe ter čim prej zagotovimo podporo prizadevanjem za iskanje mirne rešitve krize.

Kot sem rekla, to je revna država. Rešitev te krize je že dolgo potrebna in zelo pozdravljam podporo, ki so jo spoštovani poslanci izkazali Komisiji za delo, ki si ga prizadevamo opraviti, da bi dosegli zaključek in odigrali vlogo v zagotavljanju, da se v Hondurasu čim prej vzpostavi stabilnost.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 149)

Daciana Octavia Sârbu (S&D), v pisni obliki. – Velik del razprave o Hondurasu se razumljivo osredotoča na politično krizo – vendar pa učinki presegajo politiko. Honduras je druga najrevnejša država v Latinski Ameriki, zaradi gospodarskih in socialnih učinkov politične krize pa je prizadetih 70 odstotkov prebivalstva, ki že živi v revščini. Turizma skoraj ni več, ukinitve tuje pomoči ima neposreden vpliv na javne naložbe, preobremenjene in slabo opremljene bolnišnice se trudijo spopadati ne samo z običajnimi problemi, ki jih povzročajo slabe sanitarne razmere, nezadostna prehrana in bolezni, ampak zdaj tudi z žrtvami naraščajočega uličnega nasilja, vključno s pretepanjem in celo uboji s strani vladnih sil. Organizacije za človekove pravice in razvojne organizacije ne morejo opravljati svojega dela, ker njihovega osebja ne ščitijo običajne ustavne pravice. Namesto tega se soočajo s policijsko uro, pridržanjem brez obtožbe in drugimi kršitvami posameznih svoboščin. Ta kriza presega politični zastoj in boje med ključnimi političnimi akterji. Gre za navadne ljudi, katerih vsakodnevna borba je v zadnjih štirih mesecih postala še neizprosnejša. Storiti je treba vse za zagotovitev svobodnih in poštenih volitev ter takojšnjo obnovitev ustavnih pravic in tuje pomoči, da se olajša trpljenje navadnih ljudi.

23. "made in" (označevanje izvora) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava Komisije o „made in“ (označevanje izvora).

Catherine Ashton, članica Komisije. – Gospod predsednik, vesela sem, da vas imam priložnost nagovoriti na plenarnem zasedanju glede predloga uredbe o označevanju izvora. To je predlog, ki ga je, kot se morda spomnijo spoštovani poslanci, Parlament močno podpiral vse odkar ga je sprejel kolegij decembra 2005.

Še zlasti se spomnim vaše resolucije iz julija 2006 in pisne izjave iz septembra 2007. Prejšnji mesec sem imela priložnost o tem razpravljati v Strasbourgu s skupino poslancev Evropskega parlamenta, ki so poudarili potrebo po hitrem sprejetju te uredbe.

Menim, da se spoštovani poslanci strinjajo, da je temeljnega pomena, da trgovinska politika ne samo okrepi možnosti, ki jih lahko ponudijo odprti trgi, ampak tudi obravnava pomisleke, ki jih imajo glede globalizacije potrošniki in zlasti mala podjetja.

Označevanje izvora je torej treba preučiti v tem duhu. V izjavi iz leta 2007 ste poudarili pravico evropskih potrošnikov do jasnih in neposrednih informacij glede njihovih nakupov. Točno za to gre v tej uredbi. Njen cilj je, da potrošnikom EU omogoči poznavanje države izvora izdelka, ki ga kupujejo.

Komisija je predlagala obvezno navedbo države izvora določenih izdelkov, uvoženih v Evropsko unijo iz tretjih držav. Zajeti niso vsi izdelki – po obsežnem posvetovanju s potrošniki in industrijo smo se osredotočili na tiste, ki so v resničnem interesu.

Naj dodam, da je označevanje izvora povsem v skladu z veljavnimi predpisi in načeli STO ter nekaj, kar obstaja skoraj povsod po svetu. Za uvoz v Združene države, Kanado, Kitajsko in Japonsko velja označevanje izvora države. Dejansko je večina izdelkov, ki jih lahko trenutno kupite v trgovinah v Evropski uniji, že opremljena z oznako države izvora, saj to zahteva večina pravnih sistemov. To seveda pomeni, da za veliko večino podjetij obveznost označevanja izdelkov, izvoženih v Evropsko unijo, ne bo povzročila dodatnih stroškov.

Od leta 2006 v Svetu potekajo razprave, da se doseže soglasje o predlogu Komisije. Prepričati je treba številne države. Zaskrbljene so, da bodo upravno breme in stroški sistema označevanja večji od koristi.

Seznani smo se s temi pomisleki in pred kratkim predstavili konkretne možnosti, za katere menimo, da rešujejo ta vprašanja. To ni nov formalni predlog; je poskus najti skupno stališče in skleniti kompromis. O dokumentu Komisije o možnostih se je z državami članicami 23. oktobra 2009 razpravljalo v Odboru 133.

Komisija je države članice najprej prosila, naj zožijo obseg izdelkov – da vključuje samo blago za končne potrošnike. Prvotni seznam je vseboval nekatere vmesne proizvode kot so surova koža in določeni tekstilni izdelki, ki niso v neposrednem interesu potrošnika. Komisija zdaj predlaga, da se vključi samo tisto blago, ki ga lahko potrošniki najdejo v prodajalnah.

Drugič, Komisija je predlagala, da se sistem za začetek oblikuje kot pilotni projekt. Preden bi s predlaganim sistemom nadaljevali, bi ocenili njegov vpliv. Tako bi dobili oceno vpliva na stroške in cene – seveda pa nam lahko tudi pokaže, kako bi lahko spremenili seznam izdelkov v uredbi.

Veseli me, da lahko povem, da so države članice z zanimanjem sprejele naš dokument o možnostih. Čeprav niso bili odpravljeni vsi dvomi in nekatere države članice še vedno načeloma nasprotujejo temu predlogu, so pripravljene dodatno preučiti vprašanje, delo pa se bo v naslednjih nekaj tednih nadaljevalo na ravni strokovnih srečanj in v Odboru 133. Iskreno upam, da bo to utrla pot kompromisni rešitvi.

Kot spoštovani poslanci vedo, daje novi člen 207 Lizbonske pogodbe Parlamentu nove in večje pristojnosti v zvezi z zakonodajnimi ukrepi na področju trgovinske politike – uredba „made in“ bi bila lahko med prvimi na mizah spoštovanih poslancev.

Zato vas bom redno vključevala v razprave o tej pomembni temi, zdaj pa se veselim naše jedrnate razprave.

Cristiana Muscardini, v imenu skupine PPE. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, določeni problemi vplivajo tudi na nas in ne samo na tolmače in tiste, ki hočejo spremljati razpravo in bodo, upam, dobili konkretne odgovore na vprašanje, ki se vleče že od leta 2005.

Kot je pravilno izpostavila komisarka, so naši glavni konkurenti in gospodarski partnerji že leta označevali izvor blaga, ki vstopi na njihovo ozemlje. Vendar Evropska unija kljub predlogu uredbe iz leta 2005, ki ga je podprla velika večina potrošnikov in civilne družbe, še vedno nima opredelitve, čeprav so bila v Parlamentu pogosto izražena pozitivna mnenja. Odsotnost uredbe o označbi izvora blaga spodkopava pravico državljanov in potrošnikov in preprečuje pravilno delovanje trga, ki mora imeti, da bi bil svoboden, skupna pravila.

Odbor 133 je v zadnjih dneh preučil zamisel zmanjšanja kategorij blaga, vključenih v uredbo, in podlago za priporočilo njegove uporabe v poskusnem obdobju. Komisarko sprašujemo: so te kompromisne predloge sprejele vsaj nekatere države članice? Se jih bo nadalje preučilo? Ali nameravate skupaj s Parlamentom in kot del postopka soodločanja še naprej podpirati predlog uredbe iz leta 2005? Kakšna jamstva in časovne

razporede nudi Komisija ob koncu te zahtevne in zapoznele razprave? Nazadnje, komisarka, bi vas ob zahvali za vse, kar ste storili z veliko energije in odločnosti, vprašala, ali lahko potrdite, kar ste zapisali v svojem odgovoru na moje vprašanje 5. novembra 2009, namreč, da bo Komisija še naprej močno podpirala sprejetje predloga iz leta 2005 in še naprej upoštevala vse svoje zaveze?

Gianluca Susta, v imenu skupine S&D. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, zagotovo ne nameravam zdaj – kljub času, ki mi je na voljo – ponoviti vseh razlogov za ponovno zahtevo Parlamenta. Izpostavil bi – tudi sami ste to poudarili, komisarka –, da sva z gospo Muscardini edina veterana iz leta 2006 v zvezi s podpisom resolucije, s katerim je ta Parlament decembra 2006 sprejel pobudo takratnega komisarja Mandelsona.

Upali smo, da bo vaša pobuda, ki ste jo začeli pred nekaj tedni, da bi uvedli manjše spremembe za dosego kompromisa, močnejše podprta, vključno znotraj Odbora 133. Med drugim obžalujemo, da so znotraj odbora mnoge države potrdile svoje nasprotovanje ali dvome, vključno z Združenim kraljestvom, ki je to storilo prek svojega predstavnika. Želimo vas le spomniti, da pri tej zahtevi ne gre za protekcionizem; industrije niso tiste, ki ne morejo več tekmovati na mednarodnem trgu, ki ga hočemo zaščititi, ampak potrošniki: pozornost hočemo pritegniti k zdravju, okolju in pristni vzajemnosti na svetovnem trgu, ki je danes primanjkuje. Ne gre samo za pomanjkanje v zvezi z najšibkejšimi osebami na svetu: ne, gre tudi za pomanjkanje v zvezi z Japonsko, Združenimi državami, Avstralijo, Kanado, Brazilijo, Indijo, glavnimi konkurenti Evropske unije, ki je dolžna v teh gospodarsko težkih časih braniti interes Skupnosti, ki se tudi skriva za to zahtevo.

Zato upamo, da si bo Parlament po svojih najboljših močeh prizadeval za pobude Komisije, upamo pa tudi, da se bo v celoti spoštovalo zaveze, sprejete pred nekaj tedni, čeprav tega postopka ni mogoče zaključiti do božiča, ampak v skladu z novim postopkom, ki ga uvaja Lizbonska pogodba.

Niccolò Rinaldi, v imenu skupine ALDE. – (IT) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, ob hkratnem sprejemanju mnenj, ki so jih izrazili poslanci, ki so govorili pred menoj, in tudi sprejemanju zahtev gospe Muscardini bi spomnil na podobo iz knjige Itala Calvina z naslovom *Kozmokomične*, v katerem je veliki pok opisan kot nerazložna masa materije, v kateri ni znano nič o komer koli ali o izvoru kogar koli. V nekem trenutku ženska reče, da bi lahko, če bi imela dovolj prostora, za prisotne naredila testenine in pico. To povzroči veliko navdušenje v masi materije: počni in zeleni prostor se materializira kot svet, narejen iz razlik, ki predstavljajo današnje veselje.

Menim, da na našem svetovnem trgu nazadujemo in se vračamo k nerazpoznavni masi blaga, katerega izvor in seveda značilnosti njegove proizvodnje se izmikajo potrošniku. Kot liberalci in demokrati smo zelo navezani na sistem in načelo svobodne trgovine, vendar tudi načelo preglednosti in sledljivosti blaga. Kot je že bilo povedano, ne gre toliko za vprašanje mednarodne trgovine kot za vprašanje varstva potrošnikov. Potrjujemo našo podporo predlogu iz leta 2005 in – ponavljam – podpiramo zahteve gospe Muscardini.

Carl Schlyter, v imenu skupine Verts/ALE. – (SV) Gospod predsednik, hvala, komisarka, da ste končno podali predlog. Menim, da si Barrosova komisija prepogosto ni upala izzvati Sveta, ko se je slednji pomikal nazaj namesto naprej, toda zdaj je Komisija storila prav to. Hvala. Adam Smith je ugotovil, da tržno gospodarstvo ne more delovati, če potrošniki ne prejmejo dovolj informacij, da bi lahko izbirali, ko kupujejo izdelke, zato je označevanje izdelkov za nas resnično nujno.

Za tiste države, ki so sklenile sporazum o prosti trgovini ali kakšen drug sporazum z EU, ne bi smelo biti nobenih izjem; za vse morajo veljati enaka pravila. Nekateri trdijo, da je označevanje drago, vendar pa so številni izdelki že označeni, zato bi morali biti dodatni stroški minimalni. To smo že doživeli pri podrobnejšem označevanju govedine v Evropi – sploh ni drago. Vendar pa mislim, da bi seznam lahko bil daljši. Zdi se, da se osredotoča predvsem na izdelke, ki se jih pogosto ponareja in kjer so zainteresirani vsi v industriji. Hkrati manjkajo mnogi pomembni potrošniški izdelki, zato menim, da je treba seznam razširiti.

Helmut Scholz, v imenu skupine GUE/NGL. – Gospod predsednik, moja skupina, skupina GUE/NGL, meni, da je označevanje izvora „made in“ izdelkov, ki niso iz EU, nujno za Evropsko unijo. V pretežno globaliziranem in dereguliranem svetu je resnično potrebno potrošnikom omogočiti, da vedo, od kod prihaja izdelek in kaj kupujejo.

Menim, da je to področje, kjer državljani in potrošniki resnično razumejo, kaj je Evropa in kako lahko prispeva k mednarodni trgovini in zunanjemu svetu. Strinjam se s kolegi, da bi morali sprejeti pristop k označevanju izvora iz leta 2005. Po našem mnenju je to najmanj, kar je treba zagotoviti evropskim potrošnikom in državljanom. Koristilo bi lahko tudi malim in srednje velikim industrijam v Evropi.

Komisijo in Svet pozivamo, naj predlog hitro predata v preučitev Evropskemu parlamentu. Med drugim gre za skladen pristop k oblikovanju politike in menim, da lahko na tem področju mednarodna trgovina prispeva tudi k mednarodnemu miru.

Lara Comi (PPE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, na evropski ravni smo del industrijskega sistema, v katerem je dober sloves blaga v veliki meri odvisen od celovitosti proizvodnega sistema. Z ohranitvijo vsaj dela naše proizvodnje v Evropi, lahko našim potrošnikom resnično ponudimo kontrolirano, visoko kakovostno blago. V interesu vseh nas je, da s tem nadaljujemo in potrošnikom damo možnost, da v celoti vedo, kaj proizvajamo, in poznajo izvor proizvedenega blaga. Da bi dosegli ta cilj, potrebujemo nekaj enostavnega, vendar bistvenega: preglednost, koncept, ki poudarja pravila o označevanju izvora, ki jih je Parlament že potrdil leta 2006 in ki so, kot je prej omenila komisarka, še vedno v splošni uporabi na glavnih svetovnih trgih, kot so Združene države, Mehika in Kitajska.

Kljub temu označbe izvora „made in“ nekatere države članice še vedno niso odobrile. Menimo, da morajo, če je izdelek proizveden na Kitajskem ali v kateri koli drugi neevropski državi, ne glede na njegovo kakovost – ki je pogosto visoka –, evropski potrošniki imeti možnost vedeti, kje je bil izdelek proizveden, da lahko odločitev sprejmejo na podlagi dejstev. Nekateri bi lahko potrebo po preglednosti razložili kot pretiran protekcionizem in menijo, da bi vse to lahko imelo za posledico povečanje stroškov za industrijo: zagotovo ne gre za to.

Odsotnost označevanja izvora blaga, uvoženega v Evropo, ne glede na to, kaj se dogaja na Kitajskem, v Združenih državah in Avstraliji, evropskemu blagu otežuje konkurenco na globaliziranem mednarodnem trgu. Zaradi vseh teh razlogov je zaščita zamisli o blagu, proizvedenem z uporabo najboljšega, kar lahko ponudi Evropa, prvi ključni korak priznanju na ravni posameznih držav članic.

Kader Arif (S&D). – (FR) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, to ni naša prva razprava o označevanju izvora, ker pa sem prepričan, da ima ponavljanje svoje prednosti, se bom pridružil kolegom poslancem, ki poudarjajo potrebo po evropski zakonodaji o označevanju izvora „made in“.

Kljub mnenju tega Parlamenta iz leta 2005 in nato leta 2007 z glasovanjem o resoluciji našega kolega gospoda Baróna Crespa je pomanjkanje večine v Svetu vedno preprečilo sprejetje te uredbe.

Vendar pa bi takšno besedilo predstavljalo ključno prednost ne samo za evropske potrošnike, ampak tudi za naše industrije. Z označevanjem države izvora določenih izdelkov, uvoženih iz tretjih držav, bi bili potrošniki v celoti obveščeni o značilnostih izdelkov, ki jih kupujejo. V tako občutljivih sektorjih, kot so oblačila, usnjeno blago in pohištvo, je vzpostavitev pogojev za potrošnika, da se odloča na podlagi dejstev, pomembno vprašanje za tista podjetja, ki so se odločila obdržati proizvodnjo v Evropi in s tem ohraniti evropsko znanje in evropska delovna mesta.

Zato pozdravljam vaš predlog, komisarka, vendar pa moram poudariti, da mora ta predlog ostati ambiciozen. Podpora večine držav članic me sme biti pridobljena na račun našega končnega cilja. Bilo bi na primer nesprejemljivo za označevanje izvora, če bi zadevalo samo končne izdelke, zaradi česar bi bilo nemogoče upoštevati vse dele ločeno in jih sestaviti v Evropi ter jih opisati kot „proizvedeno v Evropi“.

Poleg tega bi podprl prizadevanja Komisije, da iz takšnega sporazuma potegne največje koristi. Ne da bi se vračal k ponovljeni zahtevi po izboljšanju in poenostavitvi pravil izvora, bi bila možnost oblikovanja vseevrosredozemske označbe pomembna prednost v smislu krepitve sektorjev, zgrajenih okoli sredozemske trgovine in trgovine jug-jug.

Nazadnje bi poudaril, da se bodo pooblastila Odbora za mednarodno trgovino kot del izvajanja Lizbonske pogodbe pomembno povečala. Komisija bo tako lahko računala – zagotavljam vam, komisarka – na polno zavezanost poslancev Evropskega parlamenta, da pozorno spremljajo razprave o tej ključni uredbi za evropske potrošnike in delavce.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, pri konceptu „made in“ ne sme iti zgolj za označevanje. Hitro mora postati močen koncept spoštovanja najnaprednejših pravil v zvezi z znanjem, pravicami zaposlenih, trajnostnim razvojem in varstvom okolja ter izražanjem odgovorne gospodarske držbe.

Medtem ko globalizacija ustvarja pogoje, v katerih lahko vsakdo proizvaja, besno gnanje za dobičkom pomeni, da se nenehno kršijo pravice delavcev in prebivalstva ter uničuje njihovo okolje. Ponarejanje, ki je včasih skrbelo samo luksuzne znamke, je zdaj prizadelo sektorje, ki so si tako različni kot farmacevtski,

avtomobilski in aeronavtični sektorji, v ozadju je vedno dobiček, varnost potrošnikov pa se hudo ogroža. Sočasno izginja na deset tisoče delovnih mest.

Z uvedbo koncepta „proizvedeno v Evropi“ bi potrošnikom omogočili, da se odločajo na podlagi dejstev, da ukrepajo za pridobitev novih pravic. „Da“ spoštovanju pravic delavcev in okoljskih predpisov, našemu znanju in odgovornemu upravljanju. In nazadnje, kar je najpomembnejše, „da“ ohranjanju in zaščiti delovnih mest v industriji v Evropi.

Christofer Fjellner (PPE). – (SV) Gospod predsednik, protekcionisti redko priznajo, da so njihovi predlogi protekcionistični, svoje namene raje skrijejo za argumenti. Rekel bi, da je obvezno označevanje izvora jasn primer tega. Junija 2006 sem stal v tem Parlamentu in razbil številne mite v zvezi s točno tem predlogom, in takrat je predlog končal tam, kjer bi moral – v košu.

Mešetarjenje pred odločitvijo o sporazumu o svobodni trgovini s Korejo je imelo za posledico, da ponovno razpravljamo o tem predlogu, to pa je neprimeren način za obravnavanje predloga takšne vrste. Tri leta kasneje je nekaj mitov še živih in treba jih je razbiti.

Začnimo torej s prvim, ki se venomer ponavlja, namreč da si potrošniki to želijo, tu pa zagovorniki trdijo, da jih podpira internetno posvetovanje Komisije v zvezi s tem. Vendar pa pozabljajo omeniti, da je 96,7 % odzivov na posvetovanje prišlo iz ene same države, namreč Italije, kjer so industrija in organizirane posebne zainteresirane skupine gonilna sila tega vprašanja. Danes lahko vsak, ki to hoče, označi izvor svojega blaga, in verjemite mi, vsako konkurenčno podjetje, ki misli, da bi tako lahko pridobilo stranke, to že dela, torej ni potrebno.

Drugi mit je, da označevanje potrošnikom zagotavlja pomembne informacije in jih varuje ter je koristno za okolje, kot da bi šlo za vprašanje geografije. Ne, gre zgolj za poigravanje s predsodki ljudi, na pa za njihovo zaščito. Tretji mit je, da označevanje povečuje evropsko konkurenčnost. Vendar pa nove tehnične ovire v trgovini ne ščitijo evropske industrije. Nič nima opraviti s konkurenčnostjo – slednjo krepijo le odprti trgi in dobro poslovno okolje.

Če državam članicam prepovemo, da dovolijo zakonodajo te vrste znotraj EU, ker je protekcionistična, zakaj bi potem enaka pravila uporabili za preostali svet, ne da bi priznali, da gre za protekcionizem? Opustili smo zamisel o uvedbi obvezne oznake „proizvedeno v EU“, zato bi bilo nerazumno, če bi zdaj to uveljavili v zvezi s preostalim svetom.

Mairead McGuinness (PPE). – Gospod predsednik, v mnogih primerih že imamo označevanje države izvora za hrano in druge izdelke, torej to ni nekaj novega. Težava z nekaterim označevanjem živilskih izdelkov je, da ni vedno točno, torej ne glede na to, kaj storimo s tem predlogom, moramo biti zmožni preveriti resničnost oznake, da je to, kar je zapisano na oznaki, da lahko potrošniki dobijo informacije, ki jih iščejo.

Imam posebno vprašanje: poklical me je proizvajalec, ki dela znotraj Evropske unije, in me vprašal, ali Komisija, Svet in Parlament preučujejo oznako „proizvedeno v Evropski uniji“, ki bi mu omogočila reklamirati dejstvo, da proizvaja znotraj Evropske unije. Bi lahko komisarka, prosim, osvetlila to točko?

Seán Kelly (PPE). – Gospod predsednik, celotna zadeva je povzročila veliko problemov, predvsem v kmetijskem sektorju na Irskem. Skoraj vsakič, ko slišim govoriti vodjo Združenja irskih kmetov Pádraig Walsh, omenja težave v zvezi z ustreznim, točnim označevanjem, kot je dejala gospa McGuinness.

Zdi se, da je mogoče izdelke uvoziti na Irsko, ponovno obdelati z dodajanjem začimb ali nečesa, in jih nato ponuditi kot izdelke irskega izvora. To je velika prevara potrošnikov in menim, da je vsak upravičen poznati državo izvora izdelka in ne državo obdelave.

Ali lahko domnevam, da se bo ta praksa končala in da lahko imamo jasno in natančno označevanje, da bomo vedeli, iz katere države prihajajo posamezni proizvodi?

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, jasnost, jasnost, jasnost: to danes trg zahteva in tudi pravila za zagotavljanje preglednosti, da se zaščitijo potrošniki. Tudi svobodo trga opredeljujejo jasna pravila, ki ob uporabi prek preglednih mehanizmov potrošnikom kot celoti dajejo možnost izbire. Za to bi danes radi zaprosili tu; tu smo zato, da to zahtevamo.

Na italijanskih državnih televizijskih kanalih so pogosto na programu raziskovalni dokumentarni filmi, ki prikazujejo, kako v državah, zelo oddaljenih od Evrope – tudi kulturno oddaljenih – proizvodnja temelji na uporabi blaga, ki povzroča veliko onesnaževanje, na metodah, ki onesnažujejo, strupenih topilih, z delovno

silo, vključno z otroki, ki se jo izkorišča in je prisiljena delati v absurdnem delovnem času. Potrošnikom je treba dati možnost, da izbirajo in imajo jasno predstavo o tem, od kod prihaja določen izdelek. To je tisto, za kar prosimo. Menim, da je prišel čas, da sprejmemo, jasno in takoj, pravila, ki bodo potrošnikom dala možnost, da izbirajo na podlagi povsem jasnih in preglednih mehanizmov, in da jih sprejmemo odločno in precej hitreje kot doslej.

Catherine Ashton, članica Komisije. – Gospod predsednik, zahvalila bi se vsem, ki so prispevali k pomembni razpravi o tem vprašanju.

Če začnem s točkami gospe Muscardini – z občutkom, da se to vleče že nekaj časa. Odkar sem komisarka, sem zelo dosledna glede razpravljanja z državami članicami o vprašanjih, zaradi katerih so najbolj zaskrbljene, in sem se poskušala odzvati, ko sem opazila pomembno vprašanje. Toda kot so povedali drugi poslanci, je resničnost političnega življenja takšna, da moram vsak predlog spraviti skozi Svet. To pomeni, da je treba – ko je jasno, da glede določene zamisli ni velike večine – ponovno razmisliti o tem, kaj bi lahko bila tista razlika med tem, da nečesa ne spravim skozi, saj obstajajo trdna stališča, in uspehom.

Zdelo se mi je, da smo z izboljšanjem vsega tistega, kar smo omenjali, da bi se lahko posvetili pomislekom držav članic, imeli priložnost to ponovno spodbuditi, saj je še vedno v Komisiji. Še posebno, ko se čas Komisije izteka in je zdaj seveda že prekoračila – kot bi rekli nekateri – svoj čas, je pomembno, da se ozremo na tisto, kar še ni bilo zaključeno.

Ne morem dajati časovnih jamstev; hotela bi, vendar sem glede tega neizogibno v rokah Sveta. Vendar pa se zavežujem, da bom nadaljevala s tem, ker obstaja čustveni naboj. Nadaljevala bom s svojim mnenjem in s tem, zakaj mislim, da je vprašanje tako pomembno.

Številni spoštovani poslanci so načeli posebna vprašanja o potrošnikih in priložnosti, ki bi jo dali preglednost in jasnost – potrošniki bi dobili informacije. Mislim, da je bil citiran tudi Adam Smith. Če naj imamo svobodno trgovino v svetu, je pomembno potrošnikom dati jasnost in preglednost, da se odločajo tako, kot je primerno za svobodno trgovino. Ti koncepti gredo z roko v roki in s tem se strinjam. Zato menim, da so tisti spoštovani poslanci, ki so načeli to vprašanje, segli v središče tega, kar poskuša predlog narediti.

Ne gre za protekcionizem. To se dogaja povsod po svetu. Za večino držav, iz katerih kupimo vrste proizvodov, ki smo jih dali na seznam, že vemo, od kod prihajajo. Ker sem tudi sama potrošnica, se mi zdi pomembno vedeti, kje je bil izdelek narejen. Menim, da je za potrošnike to pomemben del načina vplivanja na trg. Priložnost, da povemo, da bomo zagotovili preglednost, se mi zdi zelo pomembna. Ne smemo se bati, če se bojimo, potem je nekaj narobe. Bistvo odprtosti in proste trgovine ter preglednosti je, da se s tem soočimo in to ustrezno obravnavamo.

Gospod Schlyter me je vprašal glede razširitve seznama. To je predmet nadaljnje razprave: končni seznam še ne obstaja. Poskušali smo predstaviti samo tisto, za kar menimo, da je realen seznam, vendar se veselimo nadaljnje razprave o tem.

Menim, da je prav, da se posvetim pomislekom, ki so bili izraženi v zvezi s tem, ali smo dovolj ambiciozni. Gospod Arif je rekel, da tega ne smemo razvodeneti. Seveda – vendar pa ne poskušam stvari omiliti, poskušam samo biti realna. Če bom na koncu imela predlog, ki ga enostavno ne morem spraviti skozi Svet, menim, da sem dolžna zadevo še enkrat preučiti in vprašati, ali obstajajo stvari, ki jih lahko storimo, ne da omilimo, ampak da priznamo upravičene pomisleke in preučimo, ali lahko predlog spravimo skozi, morda kot pilotni model ali ožji model, da bi preverili, ali je to, kar pravim, res, in da bi, upam, to kasneje razširili, ker smo končno razumeli, kaj si prizadevamo storiti.

Preučujemo tudi vsa vprašanja v zvezi z Euromedom. To je del razprave, kot veste, ki trenutno poteka. Vprašanje, kaj si prizadevamo storiti, razumem tudi v smislu zaščite delovnih mest. Spoštovani poslanci vedo, da sem veliko storila v zvezi z razliko med protekcionizmom in podporo industriji, podporo delovnim mestom in potrošnikom in tako dalje. Jasno moramo povedati, da pri trgovini ne gre za ignoriranje vsega tega. Gredo z roko v roki.

Gospod Fjellner, posvetiti se moram vaši točki, saj ste to, kar počnem, opisali kot neprimerno ukrepanje. Nisem povsem prepričana, kako parlamentarno je v Evropskem parlamentu za nekoga reči, da se vede neprimerno, toda naj vam zagotovim, da tega nikakor ne počnem. Ne gre za kakršno koli povezavo s čemer koli. Kar sem poskušala storiti, ko sem razpravljala z državami članicami o vseh teh vidikih trgovine, je bilo pridobiti informacije bodisi z delom, ki ga opravljam – in predvsem v pogovorih z malimi podjetji po Evropi, kjer se mi zdi pomembno, da imajo prave priložnosti, da bi jih več kot 3 % začelo trgovati tudi zunaj mej

Evropske unije –, o stvareh, ki so preložene – ki jih torej še nismo uspeli rešiti – ali o katerih imajo države posebno močna stališča.

To vsekakor ni edino vprašanje, vendar pa sem ugotovila, da imam priložnost, da ga poskusim vrniti nazaj. Gre za enake pogoje. Gre za jasnost in preglednost za potrošnike. Gre za to, da rečemo, da se moramo premakniti naprej. Upam, da se bo s tem ukvarjal tudi Parlament in pomagal to dodatno izboljšati, tako da bomo dobili dejansko nek pozitiven rezultat.

Nazadnje, zastavljeno mi je bilo vprašanje o „proizvedeno v Evropski uniji“. Glede tega smo se posvetovali z industrijo in potrošniki. Ni bilo dobro sprejeto. Izražen je bil pomislek, da bo to drago. Nismo želeli tega, zato smo opustili prizadevanja.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo na naslednjem delnem zasedanju.

Pisne izjave (člen 149)

João Ferreira (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Ena izmed posledic liberalizacije svetovne trgovine je huda izguba delovnih mest in slabšanje socialnih razmer v številnih regijah in državah, vključno s Portugalsko, ki so bolj odvisne od določenih proizvodnih sektorjev, kot je na primer sektor tekstila in oblačil. V trenutnih razmerah hude gospodarske in socialne krize ta situacija zahteva drugačen pristop. Sprejetje pravil o označevanju izvora bi lahko pripomoglo k dvigu profila proizvodnje v različnih državah članicah. Vendar pa se zahteva veliko več. Zaščititi moramo proizvodne sektorje s svežnjem širših in učinkovitejših ukrepov, ki vključujejo: izvajanje varovalnih in zaščitnih mehanizmov proti agresivnemu izvozu, dajanje prednosti lokalni proizvodnji, opustitev modela, ki temelji na nizkem plačilu, nizkih kvalifikacijah in negotovosti delovnih mest, pripravo javnih instrumentov za nadzor proizvodnje in urejanje trgov, da bi podprli načelo neodvisne in zanesljive preskrbe s hrano, ter učinkovit boj proti selitvi podjetij. Naslednja zahteva je obramba pravice vsake države do trajnostne proizvodnje. To moramo storiti v imenu nove gospodarske, socialne, energetske in okoljske racionalnosti, ki jo neoliberalni model ne samo ne zagotavlja, ampak jo pravzaprav onemogoča.

24. Sklepi o določenih dokumentih: gl. zapisnik

25. Dnevni red naslednje seje: glej zapisnik

26. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 00.15)